

ПЛАН ГУМАНІТАРНИХ ПОТРЕБ І РЕАГУВАННЯ УКРАЇНА

ЦИКЛ ГУМАНІТАРНИХ
ПРОГРАМ
2024 Р.

ГРУДЕНЬ 2023 Р.

Резюме

Цей документ підготовлено Управлінням ООН з координації гуманітарних справ (УКГС ООН) від імені Гуманітарної команди країни та партнерів. У ньому представлено спільне розуміння кризи, зокрема найбільш нагальних гуманітарних потреб та оціночної кількості людей, що потребують допомоги. Цей документ містить консолідовану доказову базу й допомагає інформувати спільне стратегічне планування гуманітарного реагування.

СВІТЛИНА НА ОБКЛАДИНЦІ

Олександр зі своєю дворічною донькою Мішель гуляє на Салтівці, найбільш постраждалому від обстрілів житловому масиві Харкова. У Харківській та інших прифронтових областях України мирні мешканці щодня наражаються на ризики обстрілів, мін, а також часто залишаються без електропостачання та не мають доступу до медичних, освітніх послуг та іншого необхідного. Фото: ЮНІСЕФ/Олексій Філіппов

Використані позначення та викладення матеріалу в плані жодним чином не відображають позицію Секретаріату Організації Об'єднаних Націй щодо правового статусу будь-якої країни, території, міста чи району, їхніх органів влади чи демаркації їхніх кордонів.

Ознайомтесь з останньою інформацією

Управління з координації гуманітарних справ (УКГС) координує гуманітарні заходи для забезпечення допомоги та захисту постраждалих унаслідок кризи людей, яким вони необхідні. Управління працює над подоланням перешкод у наданні гуманітарної допомоги постраждалим унаслідок криз людям та відіграє провідну роль у мобілізації допомоги та ресурсів гуманітарної системи.

unocha.org/ukraine

[twitter: OCHA Ukraine](#)

Humanitarian Action

ANALYSING NEEDS AND RESPONSE

Інформаційна платформа Humanitarian Action ("Гуманітарна дія") надає всебічний огляд гуманітарної сфери. Цей ресурс надає останню перевірену інформацію про потреби та надання гуманітарної допомоги, а також про фінансові внески.

[Ukraine | Humanitarian Action](#)

rw response

ReliefWeb Response є частиною зобов'язань УКГС ООН перед гуманітарною спільнотою щодо доступності відповідної інформації в умовах надзвичайної гуманітарної ситуації для полегшення розуміння ситуації та прийняття рішень. Це наступне покоління платформи гуманітарного реагування.

response.reliefweb.int/ukraine

Служба фінансового моніторингу (FTS) є основним джерелом даних, які постійно оновлюються, про гуманітарне фінансування. Вона відіграє значну роль у прийнятті стратегічних рішень завдяки висвітленню прогалів та пріоритетів, що сприяє ефективному та результативному наданню гуманітарної допомоги на основі гуманітарних принципів.

fts.unocha.org/plans/1177/summary

Передмова Гуманітарної координаторки

Упродовж 2023 року війна спричиняла спустошення і руйнування в Україні. Тисячі дорослих та дітей загинули або отримали поранення. Пошкодження цивільної інфраструктури призводили до знищення засобів існування та порушення необхідних соціальних послуг. У поєднанні з тривалим переміщенням це спричинило глибоку гуманітарну кризу та кризу у сфері захисту. За рік з моменту представлення нами попереднього Плану гуманітарного реагування ситуація в країні ще більше загострилась. Через знищення сіл та міст поблизу лінії фронту гуманітарні потреби в цих районах наразі сягають катастрофічних рівнів. І ця ситуація не покращиться, якщо війна не припиниться.

Щодня через удари зазнають руйнувань цілі громади поблизу лінії фронту, унаслідок чого мільйони людей майже не спроможні давати собі ради та залежать від гуманітарної допомоги. Я бачила це під час численних відвідань прифронтових громад упродовж року. Так, у Куп'янську на Харківщині я бачила громади, де майже неможливо отримати медичну допомогу, оскільки там не залишилося жодного медичного закладу, що не постраждав би від війни. У місті Часів Яр та інших населених пунктах Донеччини люди, з якими я зустрічалась, розповідали мені, що у їхніх домівках водо- або газопостачання немає вже понад рік. У Білозерці на Херсонщині я розмовляла із жінками, які залишаються в будинках, пошкоджених через катастрофічне підтоплення, спричинене руйнуванням греблі Каховської ГЕС. Їм складно придбати найнеобхідніше, оскільки повністю знищено заклади торгівлі. На Миколаївщині та Одещині аграрії, які понад усе прагнуть повернутися на свої поля, не можуть цього зробити через значне замінування територій. А в Оріхові в Запорізькій області одна мама із сумом розповідала мені, що її дитина не може відвідувати школу через небезпеку. В усіх цих містах та селах я бачила горе, втрати, страждання, але також і рішучість людей, які хочуть залишатися дома, де вони бачать сенс свого існування, та жити повним життям, наскільки це можливо.

На умови життя далі від лінії фронту також руйнівню вплинула війна. Мільйони людей стикаються з постійним ризиком обстрілів та ударів, зокрема там, куди вони переїхали в пошуках безпеки. Громади далі від лінії фронту також наражаються на небезпеку через непередбачувані, але часті удари, що можуть за лічені секунди знищити їх. В Україні понад 4 мільйони людей усе ще є переселенцями, а через тривале переміщення, вичерпавши свої ресурси та спроможності після втрати роботи або доходів, багато з них опинилися на межі можливостей. Це безумовно економічний тягар переміщення.

Мільйони людей по всій країні, які зазнали лихоліть війни, потерпають від психологічних травм. Діти пережили втрату близьких і залишились без своїх домівок і шкіл. Наслідки цього можуть даватися взнаки упродовж усього життя. Також зросли ризики гендерно зумовленого насильства, зокрема для найбільш уразливих людей, у тому числі жінок і людей похилого віку, які зазнають найбільших складнощів.

Я усвідомлюю, що усе це приклади тої суворой реальності, з якою щодня стикається народ України. Світ не повинен відвертатись від жахів війни та її жорстоких наслідків. Але й інший бік.

Цього року я також бачила найкращі прояви людяності. Я зустрічалась із медсестрами та лікарями, які залишаються, щоб підтримати свої громади. І щодня, попри обмежені можливості, роблять свою героїчну роботу. Волонтери ризикують життям, щоб допомогти людям виїхати із зон бойових дій або доставити допомогу, даючи надію людям у скрутний для них час. Це також спільні зусилля гуманітарної спільноти — місцевих, українських і міжнародних організацій.

Разом у 2023 році гуманітарна спільнота надала гуманітарну допомогу близько 11 мільйонів людей в Україні. Для забезпечення нашої роботи вирішальну

роль відіграли щедра підтримка донорів і тісна взаємодія із центральними, обласними та місцевими органами влади, з якими ми співпрацюємо щодня. Завдяки самовідданості гуманітарних співробітників ми працювали швидше й надавали підтримку ще ближче до людей, яким ми служимо. Разом ми доправили понад 100 міжвідомчих конвоїв у прифронтові громади, зокрема для постраждалих від руйнування греблі Каховської ГЕС у червні 2023 року. З місцевими партнерами ми забезпечили постраждалих харчовими продуктами та питною водою уже в першій день після катастрофи. А наш перший конвой туди достався постраждалих районів через 72 години. Це ще один приклад важливості підготовленості до ударів та надзвичайних ситуацій, ймовірність виникнення яких у постраждалих від війни Україні є високою.

Водночас упродовж ще одного року в нас були дуже обмежені спроможності для допомоги людям на територіях, окупованих Російською Федерацією, зокрема поблизу лінії фронту, де гуманітарні потреби найгостріші. Ми продовжуємо нашу адвокаційну роботу в цьому напрямку, оскільки можливість надання допомоги людям, які її потребують, де б вони не знаходились, є питанням гуманітарного принципу.

У 2024 році з майже 15 мільйонів людей, яким необхідна гуманітарна допомога, ми плануємо надати підтримку 8,5 мільйона людей, як мають найневідкладніші гуманітарні потреби. Наші гуманітарні зусилля спрямовані на найбільш постраждалі прифронтові області, зокрема на сході та півдні, відповідно до нашої стратегії, розробленої на основі ретельних оцінок і ґрунтового аналізу. Ми також плануємо надати допомогу людям із найбільшими потребами в інших частинах країни, зокрема переміщеним людям і другим уразливим групам людей. Понад 500 організацій, що працюють над виконанням цього плану, також забезпечують інтегрування питань соціально-правового захисту у всі заходи реагування та забезпеченням зв'язків із роботою у сфері відновлення, зокрема шляхом підтримки систем, планування та відновлення на рівні громад і сприяння розвитку ринків.

Війна в Україні триває. І доти, доки не настане той момент, якого ми всі очікуємо, страждання людей триватимуть. І наша підтримка залишатиметься такою ж життєво важливою, як і раніше.

Деніс Браун
Гуманітарна координаторка в Україні

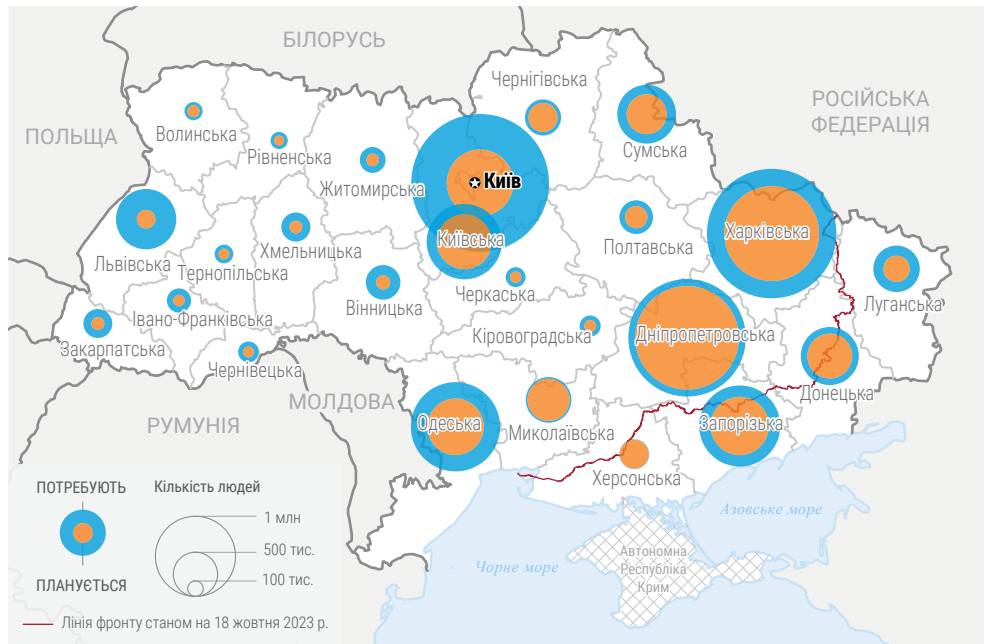
Короткий огляд

Розподіл людей, які потребують допомоги і яким планується надати допомогу, за статтю, віком та інвалідністю

	ЖІНКИ	ДІТИ	ЛІТНІ ЛЮДИ	ЛЮДИ З ІНВАЛІДНІСТЮ	ФІНАНСОВІ ПОТРЕБИ (дол. США)
ПОТРЕБУЮТЬ ДОПОМОГИ	14,6 млн	20%	23%	14%	\$3,11 млрд
ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ	8,5 млн	24%	21%	13%	

Розподіл людей, які потребують і яким планується надати допомогу

За статтю	ПОТРЕБУЮТЬ	ПЛАНУЄТЬСЯ
Жінки	8,1 млн	4,9 млн
Чоловіки	6,5 млн	3,6 млн
За віком		
Жінки	4,6 млн	2,7 млн
Чоловіки	3,7 млн	2,0 млн
Дівчатка	1,5 млн	1,1 млн
Хлопчики	1,4 млн	1,0 млн
Літні люди	3,4 млн	1,8 млн
Люди з інвалідністю	2,1 млн	1,1 млн
За групою населення		
Внутрішньо переміщені люди	3,6 млн	2,4 млн
Люди, які повернулися	2,6 млн	1,6 млн
Непереміщені люди	8,5 млн	4,4 млн

Використані позначення та викладення матеріалу на цій карті жодним чином не відображають позицію Секретаріату Організації Об'єднаних Націй.

Розподіл людей, які потребують і яким планується надати допомогу, за сектором/кластером

СЕКТОР / КЛАСТЕР	ПОТРЕБУЮТЬ	ПЛАНУЄТЬСЯ	ФІНАНСОВІ ПОТРЕБИ (дол. США)
🏠 Координація та управління об'єктами розміщення ВПО* (МТП)	0,3 млн	0,2 млн	16,9 млн
📖 Освіта	1,2 млн	1,0 млн	98,3 млн
🍲 Продовольча безпека та засоби до існування	7,3 млн	3,4 млн	700,6 млн
🏥 Охорона здоров'я	7,8 млн	3,8 млн	145,0 млн
Захист (усього)	11,5 млн	6,5 млн	468,1 млн
🛡️ Захист	11,1 млн	3,0 млн	182,8 млн
👶 Захист дітей	3,2 млн	2,2 млн	139,6 млн
♀️ Гендерно зумовлене насильство	2,5 млн	0,8 млн	58,1 млн
🏢 Протимінна діяльність	6,7 млн	2,0 млн	87,7 млн
🏠 Житло та непродовольчі товари	7,9 млн	3,9 млн	604,3 млн
🚰 Вода, санітарія та гігієна	9,6 млн	4,9 млн	410,7 млн
💰 Багатоцільова грошова допомога	-	1,9 млн	642,7 млн
🛠️ Координація та загальні послуги	-	-	12,5 млн
📞 Телекомунікації в надзвичайних ситуаціях	-	-	1,5 млн
🚚 Логістика	-	-	6,9 млн

* Внутрішньо переміщені особи

Зміст

03	Передмова Гуманітарної координаторки
05	Короткий огляд
06	Зміст
07	Частина 1: Гуманітарні потреби
08	1.1 Аналіз умов
21	1.2 Аналіз ризиків і моніторинг ситуації й потреб
24	1.3 Наскрізний аналіз потреб
29	Частина 2: Стратегія реагування
30	2.1 Стратегічні цілі
34	2.2 Пріоритети стратегічного реагування
45	2.4 Припущення для планування, операційні спроможності й доступ
50	2.5 Зв'язок із засадничими підходами у сфері розвитку та урядовими ініціативами
52	2.6 Запобігання сексуальній експлуатації та сексуальній нарузі
53	2.7 Моніторинг гуманітарного реагування
55	Частина 3: Цілі кластерів і реагування
56	3.1 Координація та управління об'єктами розміщення ВПО
60	3.2 Освіта
66	3.4 Продовольча безпека та засоби до існування
70	3.5 Охорона здоров'я
75	3.6 Логістика
78	3.7 Захист
83	3.7.1 Захист дітей
88	3.7.2 Гендерно зумовлене насильство
92	3.7.3 Протимінна діяльність
96	3.8 Житло / непродовольчі товари
101	3.9 Водопостачання, санітарія та гігієна
105	3.10 Спільні послуги координації
112	Частина 4: Додатки
113	4.1 Люди, які потребують допомоги; люди, яким планується надати допомогу, та карти розподілу гостроти потреб за секторами
125	4.2 Методологія аналізу
125	4.3 Перелік показників та план моніторингу
125	4.4 Перелік партнерів
126	4.6 Аббревіатури
128	4.7 Примітки

Частина 1: Гуманітарні потреби

МИКОЛАЇВ, МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

26 ВЕРЕСНЯ 2023 РОКУ

Гуманітарні працівники та волонтери допомогли 58-річній пані Надії відремонтувати дах, двері та вікна її будинку, пошкодженого через сильні обстріли міста. Ремонтні роботи необхідні, щоб пані Надія була в теплі та безпеці упродовж зимових холодів.

Фото: УВКБ ООН/Аліна Коваленко

1.1

Аналіз умов

Війна, що почалася на сході України у 2014 році та наразі сягає своєї 10-ої річниці, спричинила невимірні страждання, численні смерті та масштабні руйнування. Унаслідок цього мільйони людей наражаються на ризики серйозних порушень їхніх прав і виникають значні гуманітарні потреби.

Надзвичайна ескалація бойових дій після повномасштабного вторгнення Російської Федерації 24 лютого 2022 року продовжувалась у 2023 році, що призводило до спустошення прифронтових громад, вимушеного переміщення й розділення сімей і спричиняло масштабні руйнування критично важливої інфраструктури, позбавляючи людей доступу до базових послуг по всій країні.

У 2024 році понад 14,6 мільйона людей — близько 40 % відсотків населення, яке проживає в Україні¹ — потребуватимуть гуманітарної допомоги. Хоча наслідки війни залишаються далекосяжними, і цивільне населення в більшості регіонів країни знаходиться під постійною загрозою обстрілів і ударів та інших безпекових ризиків, гуманітарні потреби залишаються найгострішими на сході та півдні країни. У цих частинах України інтенсивні бойові дії призвели до спустошення громад. Гуманітарні потреби людей у прифронтових громадах сягають рівня надзвичайної та катастрофічної гостроти.

Понад 3,3 мільйона людей потребують допомоги у прифронтових громадах на сході та півдні країни. У цих громадах, включаючи території, окуповані Російською Федерацією, мільйонам людей складно реалізувати свої права людини, свободи й мати належний доступ до водопостачання, їжі, житла, медичних послуг, соціально-правового захисту та інших основних послуг і товарів.

Також залишаються великі потреби у майже 4 мільйонів внутрішньо переміщених людей в Україні, особливо у майже 111 500 людей, які наразі перебувають у місцях тимчасового проживання. Через тривале переміщення багато з них перебувають на межі своїх можливостей, оскільки вони вичерпали

ресурси та можливості впоратися із втратою роботи чи доходів. Унаслідок цього для них збільшуються ризики експлуатації та жорстокого поводження, що підвищує вірогідність негативних стратегій подолання труднощів. Вони не зможуть повернутися додому до тих пір, поки їхні будинки не будуть відбудовані, а в містах їхнього походження не будуть відновлені основні послуги. Водночас через небезпеку тисячі людей знову змушені тікати, здебільшого з деяких районів Сумської та Харківської областей.

Це погіршує гуманітарну ситуацію для цілих регіонів і людей, які впродовж 2023 року вже стикалися з гострими потребами через ескалацію бойових дій, обстріли цивільної інфраструктури, смертельні удари та надзвичайні ситуації, включаючи руйнування греблі Каховської ГЕС на півдні України в червні. У 2023 році будинки, школи, безпечні простори для дітей, системи водопостачання та лікарні продовжували зазнавати ударів та обстрілів. Перешкоджання законному транзиту в територіальних водах України, а також удари російських збройних сил по портовій і зерновій інфраструктурі після припинення Російською Федерацією Чорноморської ініціативи в липні ще більше ускладнили ситуацію для аграріїв, які вже зазнавали труднощів через значне забруднення територій мінами та вибухонебезпечними предметами-залишками війни (ВЗВ), особливо в деяких районах Миколаївської, Харківської та Херсонської областей, залежних від сільського господарства.

Гуманітарна криза в Україні залишається кризою у сфері питань захисту. Грубі порушення прав цивільного населення, включаючи грубі порушення щодо дітей, призвели до збільшення травм та загострення проблем із психічним здоров'ям мільйонів людей та вплинули на добробут і навчання дітей. Після

повідомлень про страшні удари та обстріли, які потрясли Україну і світ у 2022 році, у 2023 році загинули або отримали поранення ще тисячі людей, в тому числі сотні дітей. Через війну також загострилися вже наявні нерівності та проблеми, з якими стикаються жінки, дівчатка, люди з інвалідністю та маргіналізовані групи, а також збільшилися ризики гендерно зумовленого насильства (ГЗН).

Війна продовжує руйнівню впливати на економіку України, унаслідок чого люди стикаються зі збільшенням бідності і залежності від допомоги. З лютого 2022 року 65 % українських домогосподарств зіткнулися зі скороченням доходів, і майже 44 % з них не можуть задовольнити свої основні потреби². Скорочення доходів змушує людей застосовувати негативні стратегії подолання труднощів, включаючи зменшення витрат на медичні послуги.

У майбутньому 2024 році гуманітарна ситуація залишатиметься вкрай складною, і поліпшення не очікується. Крім того, ситуація може ще більше погіршитися, якщо взимку почастишають удари Російської Федерації по енергетичній та іншій критично важливій інфраструктурі. Тривалі наслідки війни продовжуватимуть впливати на вже важкі та непевні гуманітарні умови вразливих людей, які потребуватимуть постійної підтримки для задоволення їхніх життєво важливих потреб. Вплив війни на психічне здоров'я та психологічний добробут людей посилив їх вразливість. Активізація бойових дій може ще більше загострити вже наявну глибоку кризу в сфері захисту, що зачіпає найбільш вразливі групи, включаючи дітей. Ситуація ще більше погіршується внаслідок обмеженого гуманітарного доступу в прифронтових районах.

Чинники кризи та гуманітарні наслідки для груп населення та їхніх потреб

З початку повномасштабного вторгнення Російської Федерації в Україну 24 лютого 2022 року потреби в гуманітарній допомозі та захисті зберігалися по всій країні, при цьому життя мільйонів українців були та продовжують залишатися під загрозою. **Народ України, здебільшого найбільш вразливі категорії: жінки, діти, люди похилого віку, маргіналізовані групи, такі як люди з ВІЛ/СНІДом, роми, спільноти ЛГБТКІ+ і люди з інвалідністю, продовжують найбільше потерпати від війни.** У прифронтових районах тривають бойові дії. Артилерійські та ракетні обстріли

призводять до загибелі мирних жителів і руйнування цивільної інфраструктури, включаючи лікарні, заклади освіти, простори для дітей, житлові будівлі та гуманітарні об'єкти, що ускладнює доступ людей до основних послуг і перешкоджає наданню рятівної гуманітарної допомоги.

У першій половині 2023 року спостерігалось кілька етапів воєнних дій. У першому кварталі російські удари по об'єктах енергетичної інфраструктури призвели до перебоїв у електро-, тепло-, водопостачанні та телекомунікаційних послугах по всій країні та мали серйозні негативні наслідки для мільйонів людей. У травні кількість російських ракетних обстрілів і атак безпілотників по всій Україні майже потроїлася, що призвело до істотного зростання кількості постраждалих серед цивільного населення. Після початку контрнаступу України в кінці весни посилювалися бої на сході і півдні України, де населені пункти поблизу лінії фронту продовжують потерпати від ударів російських збройних сил, зокрема артилерійських обстрілів, ракет наземного базування, мінометного вогню та обстрілів зі стрілецької зброї. Через низку ударів з червня по серпень в декількох областях, включаючи Дніпропетровську, Запорізьку, Львівську, Миколаївську, Одеську та Херсонську, втратили життя сотні мирних жителів і було зруйновано критично важливі об'єкти інфраструктури, що призвело до порушень постачання електрики, води та газу.

У перші чотири місяці 2023 року середня щомісячна кількість постраждалих серед цивільного населення становила 696. Проте у травні та липні 2023 середньомісячна кількість постраждалих збільшилась до 861. У серпні та вересні кількість постраждалих залишалася значною, – повідомлялось про майже 700 загиблих або поранених³. Наведені дані включають лише підтвержені випадки, очікується, що фактичні цифри значно більші. Також повідомлялося про постраждалих серед цивільного населення в районах поза контролем Уряду України.

6 червня спричинене війною руйнування греблі Каховської ГЕС на Дніпрі на півдні України призвело до масштабних затоплень територій нижче за течією і втрати водопостачання вище за течією, що вплинуло на сотні тисяч людей. Їхні будинки були зруйновані, і люди залишилися практично без доступу до питної та технічної води. Забруднення мінами продовжує залишатися серйозною перешкодою не лише для

Хронологія подій

СІЧЕНЬ 2023 Р.

Продовження ударів по енергетичній інфраструктурі, що призвело до порушення необхідних послуг у різних регіонах України.

Резервне виділення 50 млн дол. США в січні для підтримки постраждалих людей у східних і південних областях України.

14 січня, смертоносний удар по Дніпру, де постраждало понад 120 мирних мешканців.

БЕРЕЗЕНЬ 2023 Р.

Стандартне виділення коштів на суму 67 млн дол. США для підтримки постраждалих поблизу зон бойових дій.

КВІТЕНЬ 2023 Р.

28 квітня удар по Умані, унаслідок якого загинуло та отримало поранення понад 40 мирних жителів, у т. ч. дітей.

17 липня, припинення Чорноморської зернової ініціативи, що вплинуло на економіку України та глобальну продовольчу безпеку.

6 липня через удари по Львову загинуло та постраждало понад 40 мирних жителів.

ЛИПЕНЬ 2023 Р.

27 червня удар по центральному району Краматорська на Донеччині, через який загинуло або отримало поранення понад 70 мирних мешканців.

На початок липня було відправлено 19 колон із допомогою 45 000 постраждалих від Каховської катастрофи.

6 червня руйнування греблі Каховської ГЕС спричинило масштабні затоплення вниз за течією Дніпра та перебої з водопостачанням ввєрх за течією.

ЧЕРВЕНЬ 2023 Р.

Удари по українській чорноморській та придунайській портовій та зерновій інфраструктурі з липня по вересень.

СЕРПЕНЬ 2023 Р.

7 серпня удар по Покровську Донецької області, унаслідок якого постраждало понад 70 цивільних мешканців.

Представлення Плану реагування на осінньо-зимовий період для підготовки задля забезпечення потреб упродовж холодних місяців.

Друге резервне виділення 68 млн дол. США для надання допомоги взимку.

ВЕРЕСЕНЬ 2023 Р.

Посилення бойових дій призвело до евакуації мешканців Куп'янського району Харківської області.

13 та 15 листопада – удари по Херсону та Селидовому на півдні та сході призвели до пошкоджень медичних закладів і постраждалих серед пацієнтів та працівників.

ЛИСТОПАД 2023 Р.

Переглянуто План реагування на осінньо-зимовий період для підтримки 1,7 мільйона людей до березня 2024 року.

5 жовтня удар по селу Гроза на Харківщині призвів до гибелі 59 мирних мешканців, найбільшої кількості одночасно загблих у році.

ЖОВТЕНЬ 2023 Р.

10 вересня 4 гуманітарних співробітників загинули або отримали поранення біля Часового Яру в Донецької області.

мирних мешканців, які намагаються повернутися на свої сільськогосподарські ділянки та відновити засоби до існування, але й для гуманітарних організацій, які прагнуть надати допомогу.

Через війну докорінно змінилося життя мільйонів українців, що призвело до масового переміщення в країні й в регіоні, оскільки люди виїжджали у пошуках безпеки та підтримки. Станом на вересень 2023 року близько 4 мільйонів людей були зареєстровані як внутрішньо переміщені люди⁴, причому половина з них проживала в чотирьох – Дніпропетровській, Київській, Одеській і Харківській – областях та місті Київ. Більшість переміщених людей виїхали з Донецької, Харківської, Запорізької, Херсонської та Луганської областей.

Загалом для внутрішньо переміщених людей найбільш поширеним є переміщення в межах однієї області або макрорегіону. Більш ніж половина всіх переміщених людей (60 %) повідомила, що перебуває в місцях, куди перемістилися, вже протягом одного року або більше. Серед усіх переміщених людей 7 % (близько 353 000 людей) раніше виїжджали за межі України, а потім повернулися в країну, але все ще залишаються переселенцями. Майже половина від загального числа внутрішньо переміщених людей зареєстрована в Донецькій (24 %) і Харківській (22 %) областях. Харківська область залишається областю з найвищим рівнем внутрішнього переміщення в країні, а із Донецької області виїхало найбільше мешканців у кілька інших областей⁵.

Серед переселенців ті, у кого немає сімей, які могли б розмістити їх після переміщення, або ті, хто не може дозволити собі приватне житло, знаходять притулок у місцях тимчасового проживання, де вони покладаються на допомогу гуманітарних організацій, місцевої влади та волонтерів. Близько 111 500 внутрішньо переміщених людей наразі розміщені у 2 595 місцях тимчасового проживання, а решта з 4 мільйонів внутрішньо переміщених людей проживають у приватному житлі або в приймаючих родинях⁶. У близько 85 % місць тимчасового проживання знайшли прихисток люди похилого віку, у 59 % – люди з інвалідністю і 33 % – домогосподарства, очолювані жінками. Переселенці, які перебувають у місцях тимчасового проживання, є одними з найбільш вразливих. Багато з цих місць недостатньо обладнані для довгострокового розміщення або мають проблеми

з дотриманням мінімальних гуманітарних стандартів. У цих місцях серйозним ризиком залишається гендерно зумовлене насильство (ГЗН), що викликає потребу у заходах із запобігання ГЗН та реагування на такі випадки, а також у послугах у сфері сексуального та репродуктивного здоров'я.

Станом на вересень 2023 року майже 4,6 мільйона людей в Україні повернулися додому після періоду вимушеного переміщення через повномасштабне вторгнення. Майже половина всіх людей, які повернулися до місць постійного проживання, проживає в місті Києві або Київській, Харківській, Дніпропетровській та Одеській областях. Більше ніж половина з них (57 %) були переселенцями протягом трьох місяців або довше, перш ніж повернутися додому. Майже половина повернулася після переміщення в іншу область України та трохи менше третини повернулися після переміщення в межах області⁷. Повернення не завжди є постійним, оскільки, за оцінками, майже третина людей, які повернулися до своїх домівок, проживає в місцях зі значною гостротою потреб за одним або декількома факторами (засоби існування, комунальні послуги, руйнування житлових будинків, безпека, суспільне життя), і деякі з них залишають домівки вдруге⁸.

Війна сильно вплинула на доступ до медичних, освітніх та інших основних послуг. На доступ до якісної освіти негативно вплинули руйнування закладів освіти, а також перебої електропостачання та зв'язку. З моменту повномасштабного вторгнення Російською Федерацією було пошкоджено або зруйновано щонайменше 721 навчальний заклад⁹. Окрім пошкоджень та руйнувань, заклади освіти використовуються для розміщення переміщених людей або як місця розподілу допомоги, що ще більше ускладнює доступ дітей до освіти. Відсутність безпечних місць, таких як навчальні заклади та простори, сприятливі для дітей, збільшило ризики насильства та жорстокого поводження з дітьми, які не відвідують школу. Удари по медичних закладах вплинули на доступність медичної допомоги та послуг. За останні 18 місяців було підтверджено 1 129 випадків, в результаті яких постраждали 1 006 медичних установ і 78 медичних працівників¹⁰. За даними Міністерства охорони здоров'я, станом на 28 червня 2023 року було пошкоджено понад 1 300 медичних закладів і 184 були зруйновані, при цьому найбільших втрат зазнала медична інфраструктура Харківщини, Херсонщини,

Донеччини, Миколаївщини та Київщини¹¹. Через російські удари по критичних об'єктах енергетичної інфраструктури та водопостачання тисячі мирних жителів залишаються позбавлені, принаймні тимчасово, електроенергії, водопостачання, опалення та пов'язаних основних послуг, що може спричинити небезпеку для життя у суворі зимові місяці.

З початку повномасштабного вторгнення було пошкоджено або зруйновано 158 об'єктів інфраструктури соціального захисту, включаючи центри надання соціальних послуг, геріатричні заклади та інтернатні установи для людей з інвалідністю, які потребують підтримки¹². Негативний вплив на надання соціальних послуг також мала нестача соціальних працівників у зв'язку з переміщенням соціальних працівників, які змушені були виїхати через бойові дії, та збільшеними потребами в районах, які приймають вразливих внутрішньо переміщених людей зі складними потребами. Війна особливо сильно вплинула на дітей, які пережили вимушене переміщення, роз'єднання сім'ї, втрату опікунів, порушення освіти та розпорядку дня, а також зазнали насильства та жорстокого поводження, що призвело до сильного стресу та психологічних травм. А діти на Луганщині та Донеччині зазнають психологічних наслідків понад десять років війни.

Інфраструктурі України було завдано значної шкоди, включаючи транспортні, енергетичні системи та об'єкти зв'язку та водопостачання, що вплинуло на значну частину населення і перешкоджало господарській діяльності, наданню соціальних послуг, управлінню та доставленню гуманітарної допомоги. Прямі збитки будівлям та інфраструктурі становлять понад 135 мільярдів доларів США в наступних найбільш постраждалих галузях: житло (37 %), транспорт (26 %), енергетика (8 %), торгівля і промисловість (8 %) і сільське господарство (6 відсотків)¹³. Найбільші збитки спостерігаються у прифронтових областях, особливо Донецькій, Харківській, Луганській, Запорізькій, Херсонській, Миколаївській, а також в населених пунктах областей, де було відновлено контроль уряду, таких як Київська, Сумська та Чернігівська. Крім того, руйнування греблі Каховської ГЕС 6 червня 2023 року також призвело до втрати Каховської гідроелектростанції, критично важливого джерела чистої енергії для півдня України. За оцінками, реконструкція станції обійдеться більш ніж в 1 мільярд доларів США. Очікується, що для

реконструкції та відновлення, орієнтовна вартість яких становить 411 мільярдів доларів США, знадобиться 10 років і залучення як державних, так і приватних коштів.

За оцінками, з моменту повномасштабного вторгнення РФ в Україні було пошкоджено або зруйновано 1,4 мільйона одиниць житлового фонду¹⁴. Особливе занепокоєння викликає ситуація, що склалася в прифронтових громадах Донецької, Харківської, Луганської, Запорізької, Херсонської та Миколаївської областей, де кількість зруйнованих та пошкоджених будинків продовжує зростати внаслідок ударів та обстрілів. Затоплення територій унаслідок руйнування греблі Каховської ГЕС ще більше погіршило ситуацію, що склалася. Мешканці цих громад – переважно люди похилого віку, люди з інвалідністю, діти або інші вразливі групи – часто змушені жити в будинках, де протікає дах та пошкоджені вікна та стіни. Через це їх складніше опалювати, щоб захиститися від морозів. Пошкодження систем водо-, електро- і газопостачання ще більше погіршує їх складне становище і підвищує вразливість. Крім того, переміщені люди по всій країні вразливі до суворих погодних умов, особливо люди в місцях тимчасового проживання, що часто погано пристосовані до зимових умов через відсутність обслуговування або пошкодження систем тепло-, водо-, електро- та газопостачання. Майже 30 % таких місць проживання потребують ремонту для підготовки до зими.

Війна продовжує завдавати великих втрат економіці країни. Агропродовольчий сектор – опора економіки України – швидко скорочується, що має руйнівні наслідки для продовольчої безпеки і харчування в цілому, а також спричиняє серйозні потрясіння для сільських домогосподарств, які покладаються виключно на сільське господарство як джерело доходів. Війна сильніше вплинула на засоби існування на південному сході. З початку повномасштабного вторгнення багато сімей, включаючи переселенців, повідомили про втрату роботи, скорочення заробітної плати та зайнятості¹⁵. Через небезпеку, включаючи забруднення вибухонебезпечними предметами-залишками війни (ВЗВ), люди не можуть займатися сільськогосподарською діяльністю. Рівень доходів домогосподарств знизився, особливо в сім'ях переселенців та людей, які повернулися додому, що призвело до зростання залежності від державної соціальної підтримки, гуманітарної допомоги та фінансової підтримки

друзів чи родичів¹⁶. Частка домогосподарств, які покладаються на державні виплати, зросла з 53 % до 60 % від початку повномасштабного вторгнення. До повномасштабного вторгнення РФ гуманітарна допомога була основним джерелом доходу для 1 % домогосподарств проти поточних 21 %, а частка домогосподарств, що покладаються на фінансову підтримку друзів або родичів, збільшилася з 5 % до 13 %. Основними механізмами подолання труднощів є використання заощаджень, пошуки додаткової роботи та скорочення витрат на медичні потреби¹⁷.

Масове переміщення населення в поєднанні з призовом військовозобов'язаних вплинуло на офіційний ринок праці, де у 2021 році вже спостерігався найвищий рівень безробіття за останнє десятиліття. 60 % переселенців, які були працевлаштовані до переміщення, втратили роботу, і зараз працюють 40 %, в тому числі 4 %

самозайняті¹⁸. Крім старіння населення України, що вже спостерігається, міграція за кордон і внутрішнє переміщення населення, ймовірно, призведуть до зменшення людського капіталу для відновлення й довгострокового розвитку України.

За даними місячних оцінок ринку протягом першої половини 2023 року, товари першої необхідності, такі як харчові продукти та предмети гігієни, залишаються широко доступними, проте ключовою є їхня цінова доступність. У червні 2023 року 53 % опитаних повідомили про підвищення цін як основний фінансовий бар'єр у доступі до товарів, причому найвищий відсоток був зареєстрований на півночі (72 %) ¹⁹. З іншого боку, на роздрібну торгівлю на півдні впливали безпекові фактори, особливо на територіях ближче до лінії фронту, таких як Запорізька і Херсонська області. Домогосподарства в Донецькій, Харківській та Херсонській областях мали найнижчий

МИКОЛАЇВ, МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

26 липня 2023 року

Унаслідок удару по центру Миколаєва у ніч на 20 липня загинуло кілька людей і десятки отримали поранення, а також були пошкоджені будинки.

Фото: УКГС ООН/Савіано Абреу

сукупний щомісячний дохід (6 000 – 6 500 грн) і найбільше потребували гуманітарної допомоги. Грошова гуманітарна допомога була способом підтримки, якому надавалась перевага, а переважним методом підтримки були банківські перекази. Проте доступ до банків і банкоматів залишався ускладненим для значної частки людей у південних районах поблизу зони бойових дій (37 % і 31 %), особливо в Миколаївській, Херсонській та Запорізькій областях.

Структурні недоліки економіки, наявні раніше, ще більше посилюються унаслідок війни, що руйнівню вплинуло на економіку України²⁰. Валовий внутрішній продукт (ВВП) скоротився на 29,2 % у 2022 році, а інфляція зросла до 26,6 %, при цьому високі ціни на продукти харчування негативно позначилися на економіці домогосподарств²¹. Проте у другому кварталі 2023 року економіка повільно відновилася, і, за оцінками, ВВП збільшився на 15,9 %. Водночас спостерігається сповільнення інфляції – до 12,8 % у червні 2023 року з 26 % у січні 2023 року²². Також очікується, що відновлення довоєнних податків, зокрема на паливо, з липня 2023 року сповільнить тенденцію до уповільнення інфляції.

Війна спричинила збитки багатьом регіонам, також спостерігались інциденти на об'єктах атомної та енергетичної інфраструктури, промислових об'єктах і підприємствах перероблення сільськогосподарської продукції. Це призвело до численних випадків забруднення повітря та потенційного значного забруднення підземних та поверхневих вод. У багатьох міських районах розчищення зруйнованого житла буде пов'язане з певними проблемами, оскільки завали, ймовірно, міститимуть небезпечні матеріали.

У районах, де немає електро- та тепlopостачання, єдиною можливістю є використання деревини для опалення, що збільшує ризики вирубки лісів. Згідно з індексом ризиків INFORM 2023, Україна вважається країною з високим рівнем ризику катастроф, включаючи стихійні лиха, та з низьким рівнем спроможностей їх подолання²³. З огляду на масштаби руйнувань, пов'язаних із війною, і нагальну необхідність задоволення невідкладних потреб людей, існує ризик невідповідного врахування чи пріоритетизації екологічних викликів, пов'язаних зі зміною клімату.

Огляд гуманітарних потреб

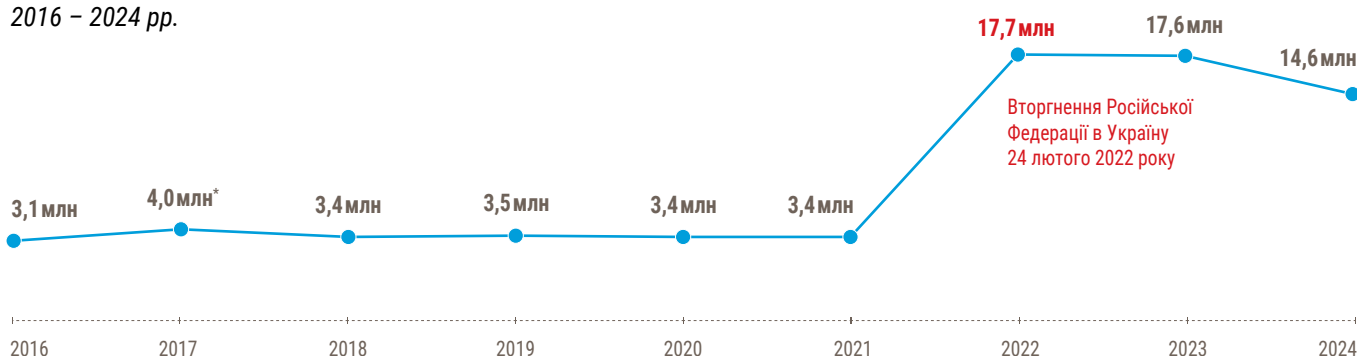
Понад 14,6 мільйона людей, які проживають в Україні, потребують гуманітарної допомоги. Гострота цих потреб різна по країні, і 9 областей поблизу лінії фронту і вздовж кордону з Росією і Білоруссю мають найгостріші потреби та найбільшу кількість людей, які потребують гуманітарної допомоги²⁴.

У всіх районах уздовж лінії фронту люди стикаються з надзвичайними або катастрофічними умовами у всіх секторах, при цьому найбільш гостро відчуються потреби у сфері захисту та житла, за якими йде сектор водopостачання, санітарії та гігієни (ВСГ)²⁵. Усі мешканці цих районів вкрай потребують гуманітарної допомоги. У прифронтових районах на сході 62 % домогосподарств повідомили про численні надзвичайні або катастрофічні потреби²⁶.

Потреби людей, які проживають у громадах поблизу північного кордону з Росією та Білоруссю, також зумовлені безпосереднім впливом війни, обмеженим доступом до первинної медичної допомоги через її

Розподіл людей, які потребують допомоги, за роками

2016 – 2024 рр.

* Згідно з Північним переглядом ПГР, серпень 2017 р.

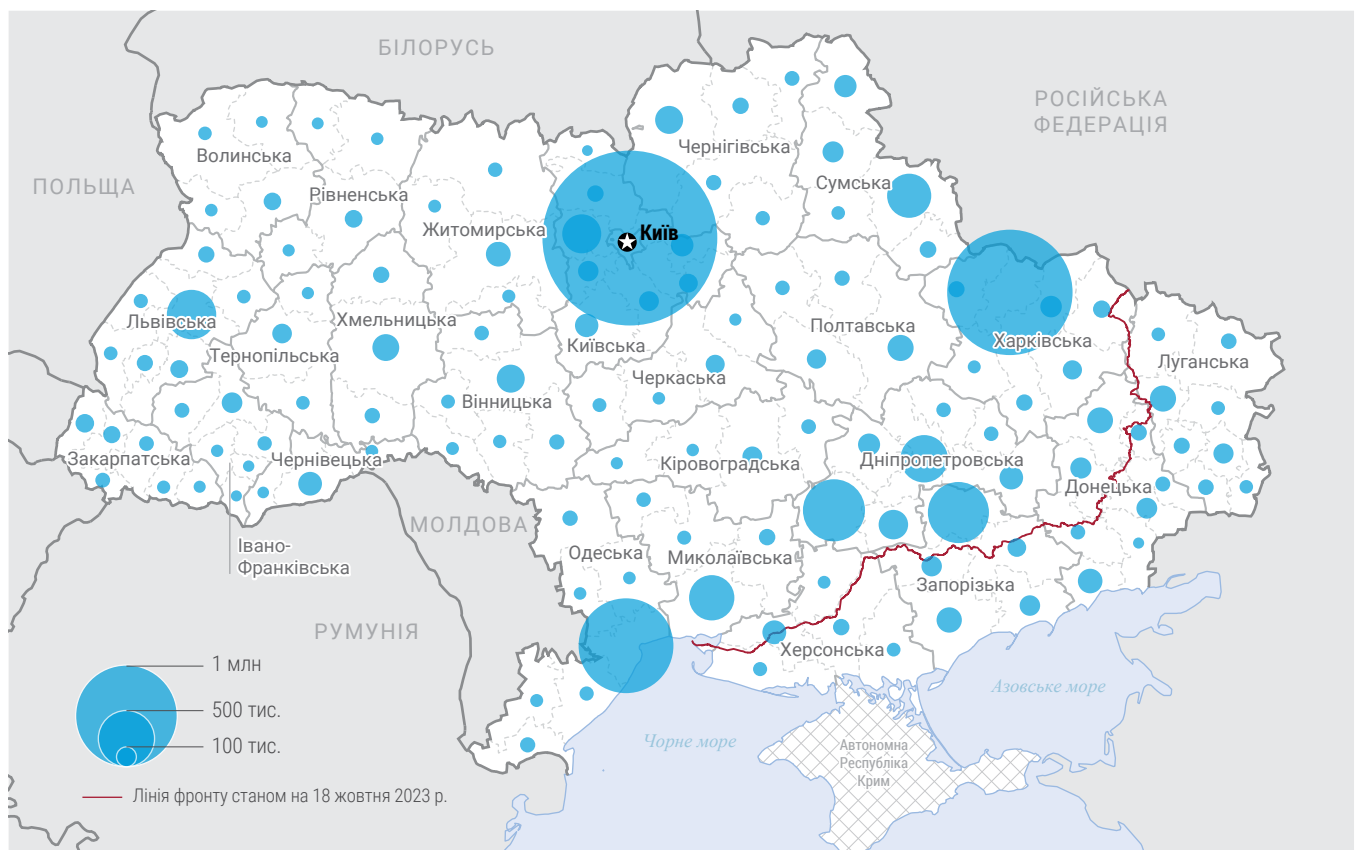
вартість та нестабільні джерела доходу, наприклад, кредити, борги та допомога²⁷. Вони більш ніж у шість разів частіше повідомляють про потребу в фінансовій допомозі для сплати боргів і втричі частіше – про необхідність ремонтів житла, ніж домогосподарства далі від лінії фронту або кордону.

За результатами Міжсекторальної оцінки потреб (МСОП) за 2022 та 2023 роки також виявлено зростання нерівності між міськими та сільськими домогосподарствами. Ті, хто проживає в районах з вищою вартістю життя, таких як великі міські райони, більш вразливі до наслідків економічного спаду, а також до потенційного скорочення доступу до механізмів подолання труднощів. Мешканці міських районів на півночі та сході частіше повідомляють про численні потреби, а сільські жителі на півдні, в центрі та на заході частіше повідомляють про один тип потреб, але більш надзвичайний. Мешканці сільської місцевості повідомляли про більші потреби в паливі в порівнянні з жителями міських районів.

Домогосподарства, в яких є принаймні одна людина з інвалідністю, великі домогосподарства з трьома або більше дітьми або домогосподарства, в яких є принаймні одна літня людина, частіше мають незадоволені потреби²⁸. Майже всі домогосподарства, в яких є людина з інвалідністю (96 %), повідомили про значні або надзвичайні потреби, причому найбільші потреби у двох сферах – охорони здоров'я та засобів існування. Домогосподарства, в яких є людина з інвалідністю, майже вдвічі частіше повідомляли про потребу в ліках. Так само, 88 % домогосподарств, які мають людей похилого віку, повідомили про значні або надзвичайні потреби, і потреби у сфері охорони здоров'я та засобів існування знову були зазначені серед двох найнеобхідніших. Чинники, пов'язані із засобами існування, зумовлюють цілу низку проблем, з якими стикаються ці найвразливіші групи населення. Це підкреслює необхідність заходів реагування, що враховують конкретні географічні та демографічні фактори.

Розуміння ситуації на окупованих Російською Федерацією територіях дуже обмежене, воно

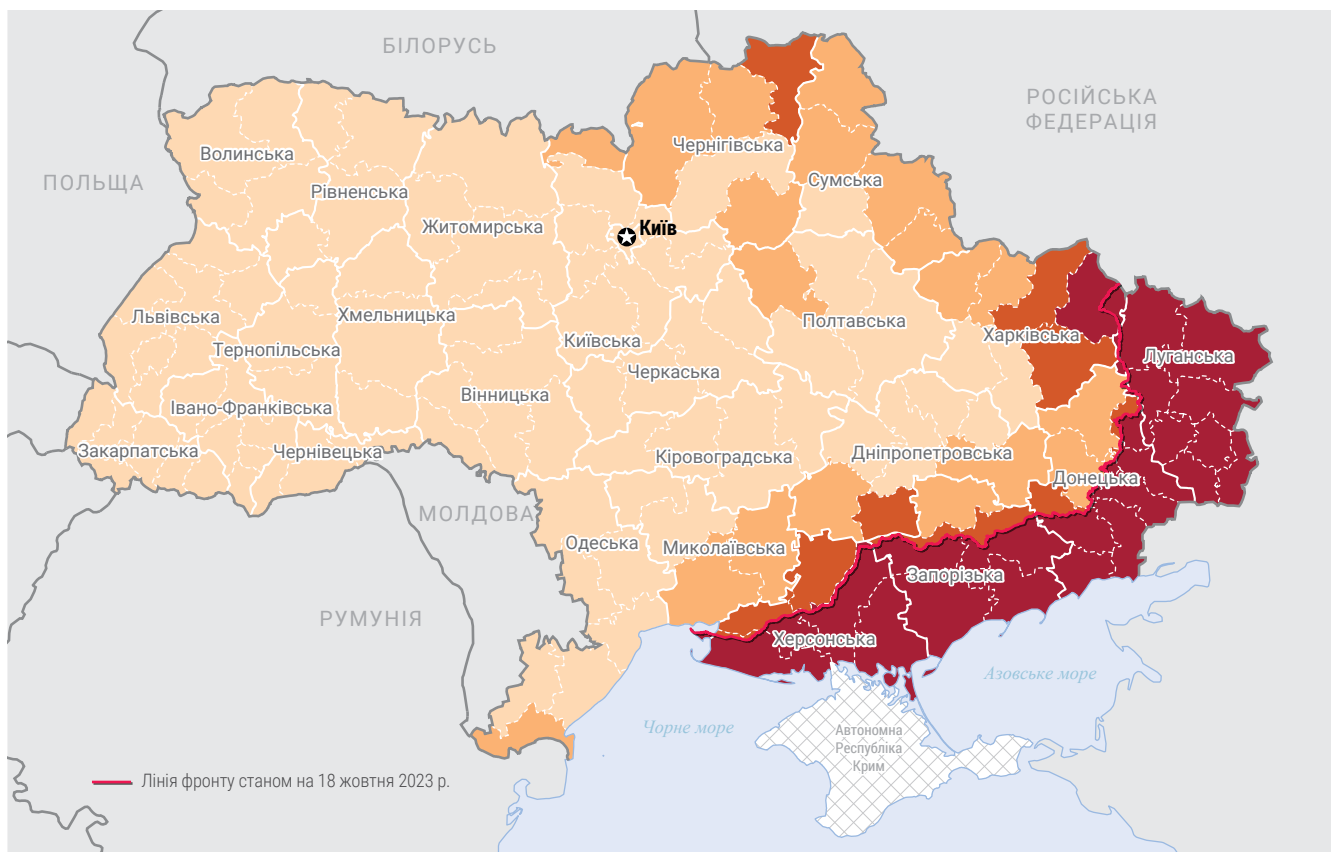
Розподіл людей, які потребують допомоги, за районами

ґрунтується на орієнтовних даних, які не є репрезентативними для різних груп населення і достатніми для ретельного аналізу. Гуманітарна ситуація в цих районах викликає особливе занепокоєння через постійні обмеження доступу, що надзвичайно ускладнює та майже унеможлиблює надання життєво необхідної допомоги. За непідтвердженою інформацією, доступ до медичних послуг дуже обмежений, зокрема, через нестачу медичного персоналу та медикаментів,²⁹ харчових

продуктів та банківських послуг або готівки. Згідно з попередніми висновками МСОП/Всесвітньої продовольчої програми (ВПП) у районах поблизу лінії фронту серед найчастіше згадуваних незадоволених потреб зазначаються медикаменти, продовольство, медичні послуги, засоби існування, зайнятість і питну воду, що відповідає заявленим потребам по іншій бік лінії фронту, де гуманітарні партнери мають обмежений доступ.

Міжсекторальна гострота потреб

- Доступно / незначні обмеження доступу (1)
- Помірні обмеження доступу (2)
- Значні обмеження доступу (3)
- Надзвичайно значні обмеження доступу (4)

Внутрішньо переміщені люди

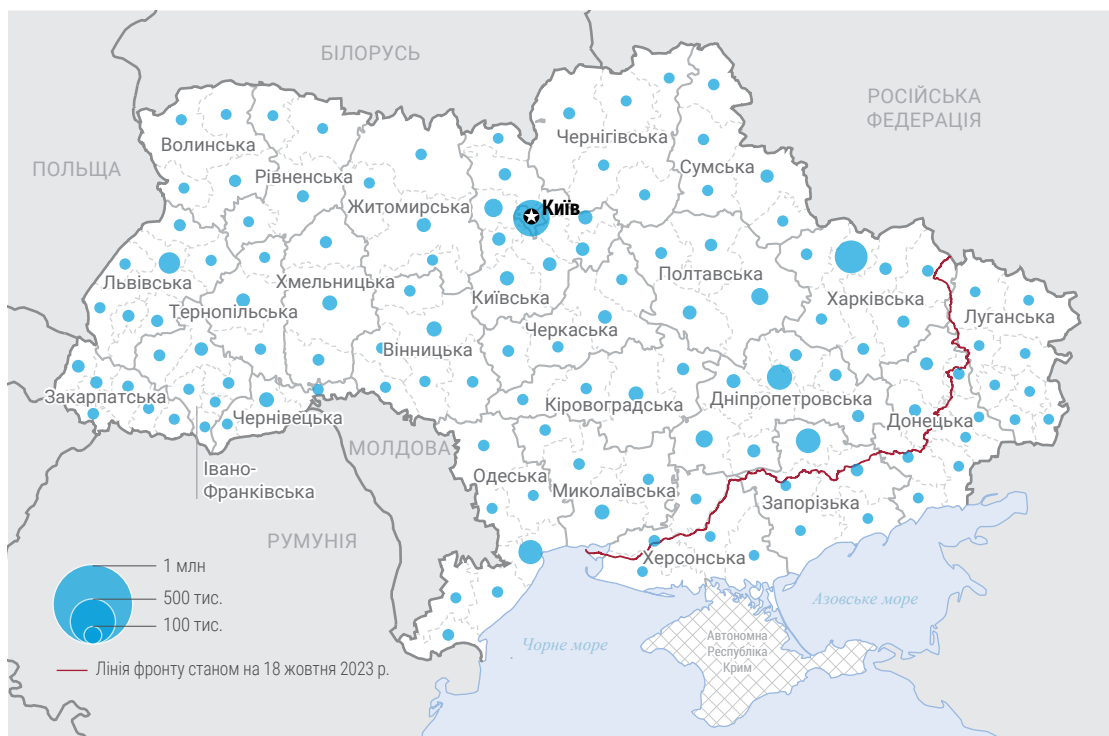
З 4 мільйонів внутрішньо переміщених людей на території України³⁰ майже 3,6 мільйона потребують гуманітарної допомоги. Внутрішньо переміщені люди мають найсерйозніші та надзвичайні потреби у сфері соціально-правового захисту, причому 62 % домогосподарств повідомили про значні або надзвичайні прогалини щодо підтримки. Друга за значимістю категорія потреб — це засоби існування, причому 56 % домогосподарств повідомляють про значні або надзвичайні прогалини. Потреби у сфері охорони здоров'я посідають третє місце за значимістю, і 42 % ВПО відчують значні або надзвичайні потреби в цій категорії. Внутрішньо переміщені домогосподарства також повідомили, що потребують допомоги з орендою житла та житлом набагато більше, ніж люди, що повертаються до місць постійного проживання, або непереміщені люди³¹.

Ті, хто проживає не у місцях тимчасового проживання, особливо в сільській місцевості по всій Україні, ймовірно, зіткнуться з проблемами доступу до послуг і допомоги. Переміщені люди, можливо, були змушені переїжджати неодноразово, втрачаючи будинки та засоби існування та покладаючись виключно на гуманітарну допомогу. Оскільки переміщення

стає тривалим, більшість потреб з часом стають все більш поширеними. Переселенці зазначили фінансову підтримку і матеріали для відновлення в якості найбільш нагальних потреб. За результатами Загального опитування населення на основі Матриці відстеження переміщень (DTM) Міжнародної організації з міграції (МОМ), жінки повідомляють про більші потреби у всіх секторах через понад рік після переміщення.

Люди у місцях тимчасового проживання не мають доступу до альтернативних житлових рішень та продовжують стикатися зі значними ризиками у сфері захисту, особливо через перенаселення, ризики виселення, сексуального насильства, експлуатації та інших форм гендерно зумовленого насильства. Також існують ризики, пов'язані з обмеженим доступом до основних послуг та соціально-економічною вразливістю людей, а також погіршенням фізичного або психічного здоров'я. Ризики в місцях тимчасового проживання обумовлені невідповідними умовами проживання та/або неякісним управлінням такими об'єктами, причому більшість об'єктів не відповідають мінімальним міжсекторальним вимогам. Ця ситуація ускладнюється розосередженням понад 2 500 таких місць тимчасового проживання по всій країні, що

Внутрішньо переміщені люди, які потребують допомоги

ПОСТРАЖДАЛІ ЛЮДИ

4,0 МЛН

ПОТРЕБУЮТЬ ДОПОМОГИ

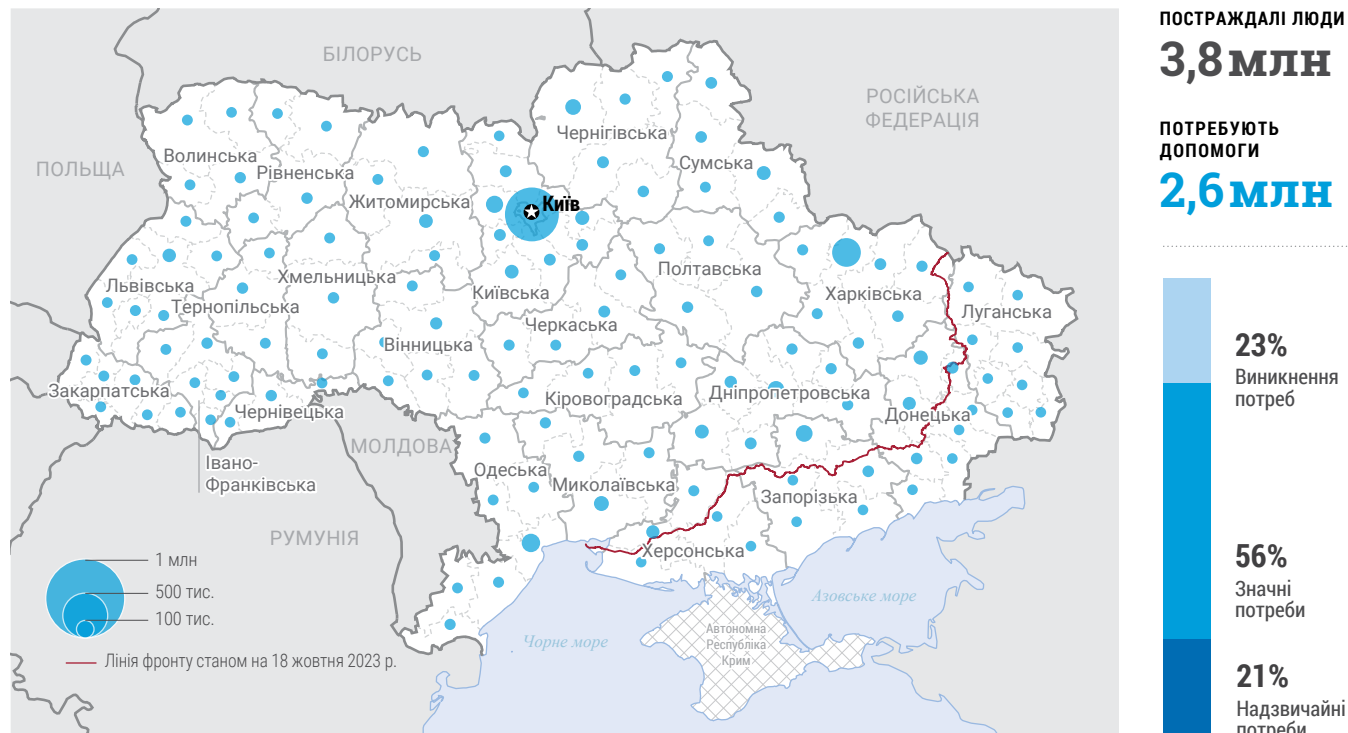
3,6 МЛН

ускладнює ситуацію для гуманітарних працівників з точки зору логістики та розподілу ресурсів. Зважаючи на короткостроковий характер допомоги й з урахуванням того, що обсяг фінансової підтримки, яка надається таким ініціативам, поступово скорочується

в міру того, як криза стає більш тривалою, найбільш уразливі категорії людей зіштовхнуться з ризиком застосування негативних механізмів подолання труднощів, якщо у місцях тимчасового проживання не буде задоволено їхні щоденні потреби.

Люди, які повернулися до місць постійного проживання, які потребують допомоги

Люди, які повернулися до місць постійного проживання

З початку повномасштабного вторгнення в лютому 2022 року близько 3,8 мільйона людей, які були переміщені, повернулися до своїх домівок³². Близько двох третин з них (2,6 мільйона) потребують гуманітарної допомоги. Загалом вони відчують найбільш значні та надзвичайні потреби у сфері соціально-правового захисту, причому 66 % домогосподарств мають значні або надзвичайні потреби. Аналогічно потребам, з якими стикаються внутрішньо переміщені люди, люди, які повернулись до місць постійного проживання, також повідомляють про те, що серед їхніх потреб засоби існування перебувають на другому місці за значимістю, причому 60 % домогосподарств повідомляють, що мають такі значні або надзвичайні потреби. Третьою за обсягом

категорією значних і надзвичайних потреб є охорона здоров'я, де потреби мають 33 % домогосподарств³³.

Люди, які повернулися до своїх домівок, часто стикаються з проблемами, пов'язаними, зокрема, з працевлаштуванням, втратою засобів існування, житла, відсутністю предметів першої необхідності і документації, включаючи документи на житло, землю і майно, а також із впливом вибухонебезпечних предметів у місцях їх постійного проживання³⁴.

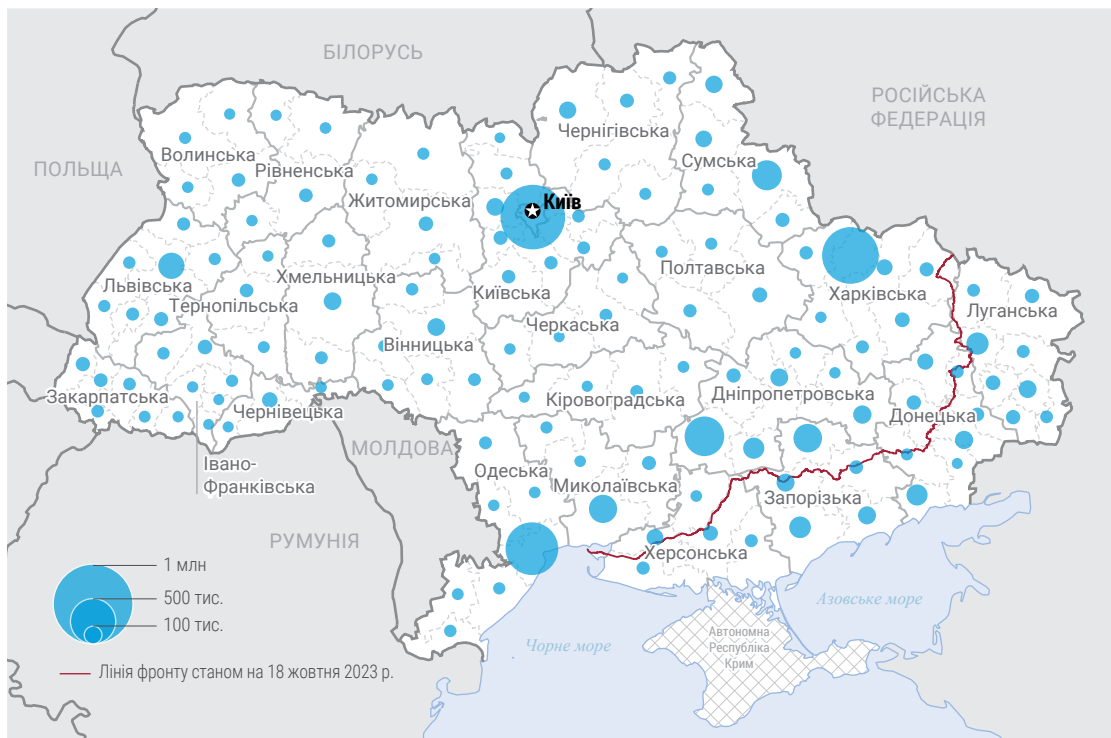
Непереміщені люди

Як показав спільний міжсекторальний аналіз потреб, війна безпосередньо вплинула на майже 9 мільйонів непереміщених людей. Майже всі вони (близько 8,5 мільйона) потребують гуманітарної допомоги. За даними спільного міжсекторального аналізу, непереміщені люди відчувають гостріші потреби, що частково перетинаються, в порівнянні з переміщеними людьми. За результатами МСОП 2023 року, найбільш значні та надзвичайні потреби пов'язані із забезпеченням засобів існування: 55 % домогосподарств повідомили про значні або надзвичайні прогалини у цьому відношенні, за ними йдуть потреби у сфері охорони здоров'я (35 %) та захисту (33 %).

Хоча війна так чи інакше торкнулася всіх в Україні, вона особливо посилила вразливість певних груп

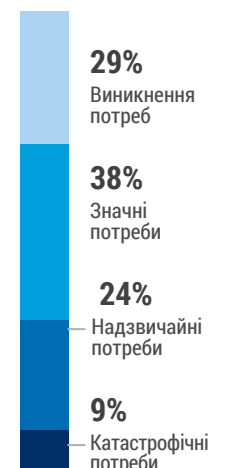
населення. Ті, хто залишається в постраждалих районах, — переважно люди похилого віку, люди з інвалідністю або з хронічними захворюваннями — мають обмежений доступ до послуг та гуманітарної допомоги або взагалі не мають його, стикаючись зі значною незахищеністю. Крім того, жінки, діти та домогосподарства, очолювані жінками, є одними з найбільш вразливих груп населення, оскільки їм часто не вистачає ресурсів та механізмів подолання труднощів, вони стикаються з перешкодами у доступі до послуг та більше піддаються ризикам у сфері захисту, включаючи гендерно зумовлене насильство. Жінки стикаються з проблемами доступу до послуг та засобів існування. Люди похилого віку, які складають чверть населення країни, та люди з інвалідністю часто залишалися вдома у селах та містах у зонах бойових дій та стикалися з проблемами доступу у сфері захисту, а також до товарів і послуг.

Непереміщені люди, які потребують допомоги

ПОСТРАЖДАЛІ ЛЮДИ
8,5МЛН

ПОТРЕБУЮТЬ ДОПОМОГИ
5,8МЛН

Розподіл людей, які потребують допомоги, за областями

ОБЛАСТЬ	ЛЮДИ, ЯКІ ПОТРЕБУЮТЬ ДОПОМОГИ					УСЬОГО
	ЧИСЕЛЬНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ*	ПОСТРАЖДАЛІ ЛЮДИ	ВПО	НЕПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	ЛЮДИ, ЯКІ ПОВЕРНУЛИСЯ ДО МІСЦЬ ПРОЖИВАННЯ	
Вінницька	1,4 млн	422 тис.	111 тис.	215 тис.	40 тис.	366 тис.
Волинська	883 тис.	167 тис.	34 тис.	84 тис.	19 тис.	137 тис.
Дніпропетровська	3,2 млн	1,6 млн	448 тис.	868 тис.	205 тис.	1,5 млн
Донецька	693 тис.	693 тис.	74 тис.	494 тис.	124 тис.	693 тис.
Житомирська	1,1 млн	348 тис.	74 тис.	106 тис.	64 тис.	244 тис.
Закарпатська	922 тис.	316 тис.	87 тис.	182 тис.	18 тис.	287 тис.
Запорізька	1,1 млн	1,1 млн	230 тис.	678 тис.	105 тис.	1,0 млн
Івано-Франківська	1,1 млн	298 тис.	77 тис.	123 тис.	21 тис.	221 тис.
Київ	3,5 млн	2,2 млн	375 тис.	789 тис.	639 тис.	1,8 млн
Київська	2,7 млн	1,4 млн	358 тис.	309 тис.	267 тис.	934 тис.
Кіровоградська	929 тис.	211 тис.	103 тис.	64 тис.	10 тис.	177 тис.
Луганська	532 тис.	532 тис.	-	532 тис.	-	532 тис.
Львівська	2,4 млн	789 тис.	237 тис.	420 тис.	67 тис.	725 тис.
Миколаївська	643 тис.	525 тис.	92 тис.	339 тис.	88 тис.	519 тис.
Одеська	2,1 млн	1,5 млн	242 тис.	738 тис.	147 тис.	1,1 млн
Полтавська	1,4 млн	403 тис.	181 тис.	140 тис.	33 тис.	354 тис.
Рівненська	938 тис.	161 тис.	28 тис.	76 тис.	20 тис.	124 тис.
Сумська	858 тис.	748 тис.	72 тис.	536 тис.	96 тис.	703 тис.
Тернопільська	763 тис.	180 тис.	57 тис.	70 тис.	17 тис.	145 тис.
Харківська	1,8 млн	1,7 млн	415 тис.	940 тис.	332 тис.	1,7 млн
Херсонська	298 тис.	298 тис.	17 тис.	236 тис.	45 тис.	298 тис.
Хмельницька	1,1 млн	348 тис.	98 тис.	171 тис.	20 тис.	289 тис.
Черкаська	1,2 млн	222 тис.	75 тис.	53 тис.	33 тис.	161 тис.
Чернівецька	728 тис.	204 тис.	71 тис.	90 тис.	14 тис.	174 тис.
Чернігівська	897 тис.	431 тис.	41 тис.	220 тис.	125 тис.	386 тис.
УСЬОГО	33,3 млн	16,7 млн	3,6 млн	8,5 млн	2,6 млн	14,6 млн

* Люди, які проживають в Україні, крім Криму і Севастополя.

1.2

Аналіз ризиків і моніторинг ситуації й потреб

Аналіз ризиків

Гуманітарні партнери продовжать уважно стежити за ситуацією в 2024 році, особливо щодо подальшої ескалації бойових дій і відповідних гуманітарних наслідків. Через зміни лінії фронту, можливі екологічні катастрофи або політичну нестабільність також може бути необхідне коригування або розширення гуманітарної допомоги. Зазначені події, що можуть відбуватися одночасно, мають різний рівень ймовірності та впливу.

1. Продовження війни та/або інтенсифікація бойових дій

Бойові дії, що тривають, можуть ще посилитися, особливо в районах поблизу лінії фронту, що призведе до зростання потреб і спричинить переміщення населення як у країні, так і в сусідні країни. Будь-яка ескалація бойових дій, ймовірно, призведе до обов'язкової евакуації цивільного населення з районів під контролем Уряду України, що обумовить необхідність збільшення гуманітарної допомоги постраждалим. Російські удари по цивільній інфраструктурі, що тривають, можуть ще посилитися, це збільшить вже масштабні руйнування та значні перебої у наданні основних послуг, включаючи водо-, тепло- та електропостачання, послуги зв'язку, освіти, медичні, транспортні послуги. З цим і зараз стикаються мільйони людей у найбільш постраждалих районах. Зміни лінії фронту можуть призвести або до збільшення, або обмеження гуманітарного доступу до людей, які мають гострі потреби. На сьогодні гуманітарний доступ в райони окуповані Російською Федерацією залишається вкрай обмеженим, і очікується, що ця ситуація кардинально не зміниться. З іншого боку, якщо лінія фронту зміниться і доступ покращиться, знадобиться більше підтримки людям на цих територіях. Далі від лінії фронту удари, ймовірно, призводитимуть до подальшого збільшення кількості постраждалих серед цивільного населення, руйнування цивільної інфраструктури та збільшення потреб у районах, що потерпають від порушення основних послуг.

2. Перебої в постачанні комунальних послуг (електро-, тепло- та водопостачання)

З жовтня 2023 року повідомлялося про удари Російської Федерації по цивільній енергетичній

інфраструктурі, які вже спричинили енергетичну кризу в Україні взимку 2022-2023 років, і будь-яка подальша ескалація може призвести до підвищення вразливості та зростання гуманітарних потреб у різних регіонах країни. Оскільки країна все ще відновлюється після значних пошкоджень, завданих енергетичній системі минулої зими, будь-які додаткові потрясіння, ймовірно, призведуть до перебоїв електропостачання тоді, коли температура впаде нижче нуля. Енергетична криза негайно позначиться на системах опалення та водопостачання та інших необхідних послугах та матиме вкрай негативні наслідки та значні ризики для населення країни. Ситуація буде особливо складною для мільйонів людей, які живуть в невідповідних умовах, включаючи пошкоджені будинки та місця тимчасового проживання, або без відповідної теплоізоляції, або опалення, що може привести до подальших переміщень. Цей фактор також може спричинити переміщення людей з міст, де неможливе використання твердого палива як альтернативного джерела опалення, до сільської місцевості.

3. Вплив на навколишнє середовище

Інтенсивні бойові дії в районах України, де є значні фактори ризику для навколишнього середовища і населення, можуть спричинити масштабну екологічну катастрофу, що призведе до безпрецедентних гуманітарних потреб. Такі ризики особливо наявні в Дніпропетровській, Донецькій, Запорізькій, Луганській, Київській і Харківській областях. Серед потенційно небезпечних об'єктів інфраструктури в цих областях України, де ведуться активні бойові дії, – греблі, нафтові термінали, склади палива й автозаправні станції, промислові об'єкти, сховища (склади для зберігання хімікатів), звалища, теплові електростанції, очисні споруди (де наявні хлор, метанол, неочищені стічні води), газопроводи та об'єкти газовидобутку і харчової промисловості (включаючи пестициди). Пошкодження зазначених об'єктів, яке спричинить підтоплення, посуху, призведе до витоків, пожеж і вибухів, може створити безпосередні довгострокові загрози для життя та здоров'я людей, які проживають у безпосередній близькості до таких об'єктів через вплив отруйних або канцерогенних речовин, а також спричинити

екологічні загрози для повітря, ґрунту, води та рослин. Руйнування греблі Каховської ГЕС 6 червня 2023 року, що спричинило значне затоплення територій нижче за течією та посуху вище за течією Дніпра, є прикладом того, як руйнування критичної інфраструктури може спричинити додаткові гуманітарні потреби.

4. Загроза ядерних аварій та інших екологічних ризиків

Ризики ядерної катастрофи або навіть загроза застосування ядерної зброї Російською Федерацією збільшили ризик виникнення надзвичайної радіаційної ситуації, що може призвести до безпрецедентних гуманітарних потреб і значного переміщення населення. Особлива стурбованість виникає у зв'язку із Запорізькою атомною електростанцією (ЗАЕС), найбільшою в Європі, яка знаходиться на окупованій Російською Федерацією території, і постійно потрапляє під обстріли. В Україні працюють ще чотири атомні електростанції, в Миколаївській, Хмельницькій та Рівненській областях, та є виведена з експлуатації Чорнобильська атомна електростанція в Київській області, яка впродовж декількох тижнів після початку повномасштабного вторгнення перебувала під контролем російських військ, що збільшує ризики для інших регіонів країни.

5. Вплив президентських виборів в Російській Федерації на мешканців територій, окупованих Російською Федерацією

Президентські вибори в Російській Федерації, заплановані на березень 2024 року, і очікуваний пов'язаний з ними тиск з метою легітимізації спроб незаконної анексії територій України в Донецькій, Запорізькій, Луганській і Херсонській областях, ймовірно, призведуть до збільшення примусу, насильства і загострення проблем у сфері захисту на територіях, окупованих Російською Федерацією. Цивільні мешканці на цих територіях, ймовірно, зіткнуться із посиленням обмежень доступу до критично важливих послуг, що вже спостерігалось у зв'язку з незаконними так званими референдумами, організованими російською владою у вересні 2022 року. З початку війни в 2014 році і особливо з лютого 2022 року для людей на окупованих Російською Федерацією територіях збільшились ризики насильства, примусового переміщення, свавільного затримання і позбавлення волі, втрати документації та майна, а також зменшився доступ до засобів існування та основних послуг, зайнятості та соціального захисту. Проблеми у сфері захисту ще більше посилюються в квітні 2023 року після рішення окупаційної держави, яке передбачає, що мешканці цих районів, які не мають російських паспортів, будуть вважатися

іноземцями або особами без громадянства станом на 30 вересня 2023 року.

Моніторинг ситуації й потреб

Гуманітарні організації скоординовано проводять моніторинг гуманітарної ситуації та змін у потребах постраждалого населення. Щоб сформувати єдине розуміння контексту, який постійно змінюється, і ризиків, а також щоб забезпечити скоординоване відстежування та моніторинг умов роботи та змін у потребах, використовуватимуться механізми секторального оцінювання та моніторингу, а також інші загальні та тематичні звіти.

Основні міжсекторальні оцінки, опитування та моніторингові заходи, які лягли в основу аналізу потреб на 2023 рік, залишаться основою для моніторингу ситуації, потрясінь та впливів у 2024 році. Основні моніторингові оцінки та опитування, проведені партнерами, включають:

- **REACH** планує надавати регулярну підтримку в рамках щорічної Мультисекторальної оцінки потреб (МСОП), спільно з ВВП щодо недоступних районів, моніторингу гуманітарної ситуації (МГС), Спільної ініціативи з моніторингу ринку (СІМР), оцінок збитків житла та критичної інфраструктури та аналізу наслідків, ініціативи з моніторингу небезпечних подій (НЕМІ) у партнерстві з екологічною мережею Zoі, щомісячного моніторингу українських біженців та людей, які повернулися до місць постійного проживання, у рамках довготривалих оцінок та оцінок стійкості до зміни клімату та гуманітарної ситуації.
- **Міжнародна організація з міграції (МОМ)** продовжить моніторинг присутності та переміщення внутрішньо переміщених людей та людей, які повернулися до місць постійного проживання, на обласному рівні шляхом проведення загального опитування населення на щоквартальній основі, оцінок базового рівня (районний рівень), присутності ключових груп населення та пріоритетних гуманітарних потреб на основі оцінки мобільності та потреб (MaNA) за допомогою міжсекторальних оцінок прифронтових областей, оцінки потреб у твердому паливі та швидкої оцінки потреб у прифронтових районах. Крім того, МОМ розробила механізм оцінки умов повернення (CoRA) – міжсекторальну оцінку на рівні населених пунктів для надання корисної інформації про умови

та стабільність ситуації, з якою стикаються люди в місцях повернення по всій Україні.

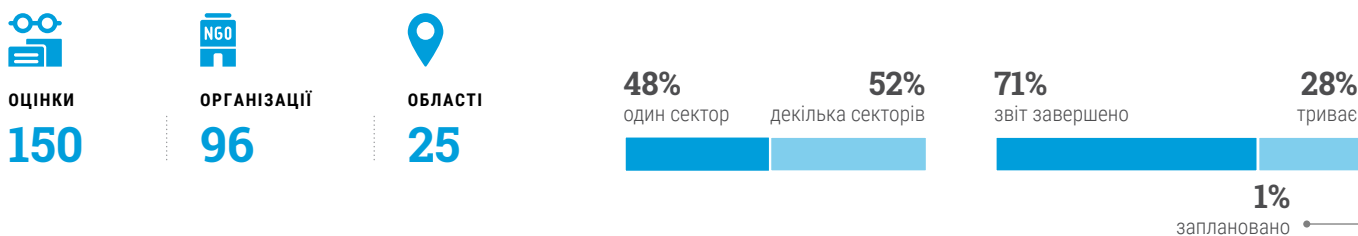
- Кластер з питань захисту продовжить моніторинг умов у сфері захисту на рівні громад за допомогою інструменту моніторингу у сфері захисту (PMT), який спирається на систематичне та регулярне отримання й аналіз даних про ризики, пов'язані із порушенням прав і захистом, на основі яких розроблятимуть гуманітарні програми й заходи реагування.
- Кластер продовольчої безпеки та засобів до існування й надалі покладатиметься на Механізм моніторингу голоду Всесвітньої продовольчої програми (ВПП) для визначення моделей споживання продовольства, які притаманні українцям, і негативних механізмів подолання, які є наслідком застосування таких моделей.
- Кластер координації та управління об'єктами розміщення ВПО продовжить моніторинг місць тимчасового проживання (МПП) у співпраці з REACH, Управлінням Верховного комісара ООН у справах біженців (УВКБ ООН) і партнерами кластера. Цей міжсекторальний моніторинг умов у місцях тимчасового проживання по всій Україні буде переглянутий у 2024 році відповідно до мінімальних стандартів, прийнятих відповідно до нового урядового законодавства. Моніторинг дозволить отримати інформацію про найважливіші потреби та пріоритети для міжсекторального реагування у МТП.
- У 2023 році інші сектори також провели оцінки, які сприяли розумінню гуманітарної ситуації

в Україні, включаючи систему моніторингу доступності ресурсів та послуг у сфері охорони здоров'я (HeRAMS) Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) та оцінку впливу війни на сільське населення, проведену Продовольчою та сільськогосподарською організацією ООН (ФАО) з метою отримання інформації про потреби в сільському господарстві та в засобах до існування.

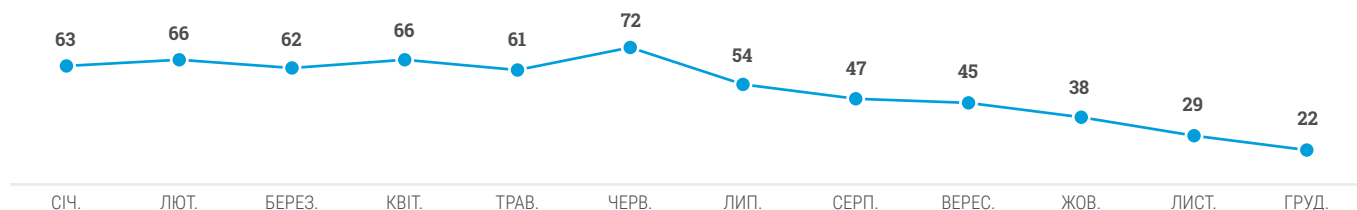
Рамкові принципи й підхід

- Робоча група з питань оцінки та аналізу в Україні за дорученням Міжкластерної координаційної групи (МККГ), продовжить сприяти координації та використанню даних оцінок для задоволення інформаційних потреб гуманітарного співтовариства, одночасно сприяючи й узгодженню з напрямом "дані для рішень і відновлення" в рамках цільової робочої групи з обробки даних. Перераховані вище оцінки, а також інші ініціативи будуть доступні у [Реєстрі оцінок в Україні](#).
- Робоча група з питань оцінки та аналізу буде відповідати за впровадження системи ситуаційного моніторингу на 2024 рік. На основі цих оцінок буде сформовано набір ключових показників для моніторингу ситуації та наслідків кризи в Україні, включаючи, але не обмежуючись, переміщення населення і спектр потреб, пов'язаних з гуманітарними умовами. Ці показники будуть системно аналізуватися та використовуватися для моніторингу та звітування про тенденції та зміни в гуманітарній ситуації та потребах.

Огляд зареєстрованих оцінок у 2023 р.

Тенденція оцінок в 2023 році

1.3

Наскрізний аналіз потреб

Пріоритетність захисту

Відповідно до [політики Міжвідомчого постійного комітету \(МПК\) щодо захисту в рамках гуманітарної діяльності](#), за Планом гуманітарних потреб і реагування на 2024 рік (ПГПР) буде забезпечено провідну роль питань захисту під час гуманітарного реагування на основі всебічного аналізу та визначення пріоритетів у сфері захисту стосовно ризиків насильства, примусу та умисного позбавлення прав і власності, а також щодо задоволення потреб, зниження ризиків і вразливостей. Захист усіх постраждалих людей, які все ще перебувають під загрозою, стане основою для прийняття гуманітарних рішень та, якщо необхідно, коригування заходів реагування у всіх напрямках. Питання захисту також займатимуть центральне місце в роботі щодо забезпечення готовності та адвокаційної діяльності.

Гуманітарні партнери забезпечать врахування питань захисту завдяки діям вищого гуманітарного керівництва, а також врахування у рамках програмних заходів кластерів. Кластери забезпечать повне врахування та повагу до прав меншин, жінок та дітей, людей з інвалідністю та людей похилого віку, а також рівний доступ постраждалого населення до допомоги. Нагальні потреби в захисті особливо вразливих людей, таких як діти, люди, які пережили гендерно зумовлене насильство, люди похилого віку, люди з інвалідністю та ті, хто перебуває під загрозою соціальної ізоляції, будуть задовольнятися за допомогою безпосередньо програм у сфері захисту та міжсекторальних заходів для забезпечення комплексної підтримки для зменшення потреб і вразливості та розбудови спроможностей.

Під керівництвом Гуманітарної команди країни (ГКК) гуманітарні партнери працюватимуть над реалізацією спільних заходів з ключових питань захисту, визначених у Стратегії ГКК щодо забезпечення пріоритетності питань захисту на 2024 рік, включаючи забезпечення повного доступу до якісних послуг відповідно до гуманітарних принципів без дискримінації.

Інтерсекційність з урахуванням гендера, віку та інвалідності

Війна в Україні по-різному впливає на жінок і чоловіків, дівчаток і хлопчиків в їхньому різноманітті та загрожує прогресу, досягнутому в останні роки в напрямку більшої гендерної рівності, інтеграції людей з інвалідністю та зміцнення прав людини. Інтерсекційність гендерних і дискримінуючих факторів – зокрема, за ознакою віку та інвалідності – збільшує ризики, з якими стикається постраждале населення, а також проблеми і бар'єри доступу до послуг і участі в гуманітарному реагуванні. Загалом, війна посилила вже наявні нерівність та дискримінацію³⁵.

З 14,6 мільйона людей, які потребують допомоги, 56 % складають жінки та дівчатка, і 15 % – люди з інвалідністю³⁶, більшість з яких є жінки. Жінки становлять 58 % переміщених людей³⁷ і 60 % людей у віці 65 років і старше.

Джерела: Multi-sectoral Needs Assessment та Displacement Tracking Matrix

Виклики, пов'язані з гендером, віком та інвалідністю, посилюються факторами маргіналізації, які особливо зачіпають етнічні меншини рома³⁸, ЛГБТКІ+ (лесбійки, геї, бісексуальні, трансгендерні, квір- та інтерсексуальні люди)³⁹, людей, що живуть з ВІЛ+⁴⁰, і людей, які страждають від наркоманії та зловживання психоактивними речовинами. Ці групи стикаються з дискримінацією при отриманні доступу до гуманітарної допомоги, в тому числі щодо отримання прихистку, медичної допомоги та засобів до існування, а також по-різному відчувають наслідки масштабів вторгнення в залежності від їхнього соціального статусу. Ці фактори

вразливості ще більше посилюються при переміщенні населення через порушення соціальних зв'язків та бар'єрів у доступі до послуг у приймаючих громадах.

Більше жінок, ніж чоловіків, у всіх вікових групах, ймовірно, зіткнуться з безробіттям, і більше жінок, ніж чоловіків, залежать від гуманітарної допомоги⁴¹. Відсутність можливостей працевлаштування, особливо в сільській місцевості, чинить значний тиск на жінок для задоволення їхніх основних потреб^{42,43}. Зокрема, домогосподарства, очолювані жінками, частіше стикаються з перешкодами в доступі до гуманітарної допомоги⁴⁴ і повідомляють про більшу потребу в інформації, ніж домогосподарства, очолювані чоловіками, особливо щодо реєстрації на допомогу (24 % проти 18 %)⁴⁵. Сім'ї, очолювані жінками, повідомляють про нижчий середньомісячний дохід (9 872 грн, приблизно 265 доларів США), ніж сім'ї, очолювані чоловіками (12 819 грн, близько 340 доларів США), і більшою мірою залежать від менш стабільних джерел доходу (58 % проти 45 %). Близько 23 % домогосподарств, очолюваних жінками, повідомляють про надзвичайну потребу в засобах до існування, порівняно з 14 % сімей, очолюваних чоловіками⁴⁶. Жінки, які очолюють домогосподарства, також частіше, ніж чоловіки⁴⁷, є самотніми, розлученими або овдовілими, що може додатково впливати на дохід їхнього домогосподарства та наявність часу для догляду за родиною.

Відсутність механізмів врахування інтересів людей з інвалідністю при наданні гуманітарної допомоги⁴⁸, в тому числі при евакуації⁴⁹, призвело до непропорційно високих ризиків отримання ними травм, порушень у сфері захисту, сексуальної експлуатації та насильства, бідності в сім'ях, погіршення стану здоров'я та смерті. До повномасштабного вторгнення⁵⁰ домогосподарства, в яких є люди з інвалідністю, вже стикалися з більшим фінансовим тягарем, який ще збільшився в результаті посилення бойових дій. Більш того, діти з інвалідністю були частіше розлучені зі своїми батьками або опікунами та проживали в спеціалізованих установах⁵¹. Наявні бар'єри на шляху надання гуманітарної допомоги посилюють проблеми та впливають на їхню здатність задовольняти основні особливі потреби. Організації людей з інвалідністю неодноразово наголошували на необхідності доступної інформації, відсутності допоміжних пристроїв та комплексних та якісних

послуг для людей з інвалідністю для задоволення їхніх найважливіших потреб⁵².

Жінки частіше покладаються на гуманітарну допомогу для задоволення своїх потреб. Водночас запровадження державними органами воєнного стану та вимог на загальнодержавному, обласному та місцевому рівнях призвело до перенаправлення людських та фінансових ресурсів із надання соціальних послуг на підтримку військових зусиль⁵³, що ще більше обмежило доступ до основних послуг.

Через розділення сімей, відсутність закладів по догляду за дітьми, закриття шкіл та зменшення доступу до соціальних послуг жінки та дівчата взяли на себе більше неоплачуваних обов'язків по догляду, особливо по догляду за дітьми та членами сім'ї⁵⁴. Різні наслідки війни спричинили значні страждання для багатьох дітей, їхніх батьків та опікунів. Діти та їхні сім'ї не тільки були позбавлені можливостей задоволення основних потреб, але й були змушені залишити домівки, розлучитися з сім'ями та постійно наражатися на ризики бойових дій та втрати опікунів — все це матиме тривалий вплив на психічний та психосоціальний добробут дітей. Це призвело до збільшення ризику розміщення дітей та дорослих з інвалідністю⁵⁵ у спеціалізованих закладах і обмежує час, який жінки, які очолюють домогосподарства, мають для отримання доходу або доступу до гуманітарної допомоги.

Організації, очолювані жінками / Організації з захисту прав жінок та організації людей з інвалідністю відіграють все більшу роль у наданні гуманітарної допомоги та усуненні прогалин у наданні допомоги жінкам, домогосподарствам, очолюваним жінками, людям з інвалідністю та іншим. Вони беруть участь у міжвідомчих автоколонах для доставлення допомоги у прифронтові громади, є співочільниками стратегічних координаційних органів для формування та впливу на прийняття рішень завдяки діалогу з Гуманітарною координаторкою. Проте вони ще не активно беруть участь у процесі прийняття рішень на місцевому та загальнодержавному рівнях. Через воєнний стан кількість жінок, які беруть участь у прийнятті рішень, зменшилася, що в багатьох випадках призвело до порушення прав жінок, гендерної рівності та інших аспектів інтеграції людей з інвалідністю. Інституційне фінансування, платформи для адвокаційної діяльності та розбудови спроможностей гуманітарного реагування мають

перетворюючий вплив на цих учасників, надаючи їм підтримку в продовженні роботи і прискорюючи вплив інклюзивної гуманітарної допомоги.

Голоси громад

Смартфон може стати рятівним для постраждалих від війни в Україні, щоб отримати доступ до інформації про гуманітарну допомогу та послуги. Оскільки Україна вважається високотехнологічним суспільством, гуманітарні організації надають інформацію про гуманітарну допомогу та послуги через канали соціальних мереж, чат-ботів на платформах обміну повідомленнями та SMS. Однак ці зусилля можуть бути обмежені кількома факторами, включаючи вік та інвалідність, цифрову грамотність, наявність смартфона, підключення до Інтернету (яке може відрізнятись в сільській місцевості, у місцях тимчасового проживання, а також у прифронтових районах), а також підключення до електромереж та надійність електропостачання. Люди похилого віку, люди з інвалідністю, діти та громади, що знаходяться на лінії фронту, особливо залишаються поза увагою за відсутності низки засобів інформації та через ігнорування бар'єрів щодо доступу до інформації.

Брак інформації постійно згадується як перешкода для доступу постраждалих людей до гуманітарних послуг: 21 % людей повідомляє про недостатню інформацію про те, як зареєструватися для отримання допомоги, а 20 % зазначають, що у них недостатньо інформації про те, де надається гуманітарна допомога⁵⁶. Навіть для тих, хто має доступ до Інтернету та смартфони, пошук інформації про гуманітарну допомогу може бути складним. Постраждалі люди постійно згадують про почуття перевантаження інформацією, враховуючи безліч гуманітарних організацій, що надають допомогу, та відсутність централізованих місць, де люди могли б знайти інформацію про доступні послуги, вимоги до отримувачів допомоги та способи доступу до послуг⁵⁷. *“В Інтернеті занадто багато інформації. Її важко перевірити. Мені було дуже важко орієнтуватися у всій інформації про допомогу”,* – згадує літня жінка, яка повернулася з Охтирки (Сумська область), недалеко від кордону з Російською Федерацією. Постраждалі люди часто посилаються на інформацію про грошову допомогу як на найпоширенішу інформаційну потребу, за якою йде інформація про те, як зареєструватися для отримання допомоги, та вимоги до отримувачів допомоги⁵⁸.

Вік є найбільш значущим фактором, що впливає на те, чи вважає людина брак інформації перешкодою для доступу до гуманітарної допомоги⁵⁹. Люди похилого віку повідомляють, що мають найбільші труднощі з доступом до інформації про гуманітарну допомогу, і лише 5 % респондентів, які брали участь у зборі даних, що здійснюється HelpAge, повідомили, що мають достатньо інформації⁶⁰. Під час опитування Ground Truth Solutions (GTS) люди похилого віку повідомили про більшу загальну обізнаність щодо доступної допомоги та послуг (23 %), але все ще меншою мірою порівняно з молодшими респондентами (39 % у групі 18-29 років)⁶¹. Близько 30 % опитаних людей похилого віку заявили, що їм потрібна інформація про допомогу, але вони не можуть отримати до неї доступ. Люди похилого віку, як правило, покладаються на сарафанне радіо від друзів або родичів (48 % людей похилого віку, опитаних HelpAge)⁶² і воліють отримувати інформацію телефоном (61 %)⁶³. Літня людина з раніше окупованої Корюківки (Чернігівська область) згадує, що *“люди похилого віку часто отримують інформацію від листоноші під час отримання соціальних виплат, особливо у віддалених районах нашої громади”*.

В Інтернеті занадто багато інформації. Її важко перевірити. Мені було дуже важко орієнтуватися у всій інформації про допомогу.

Літня жінка, що повернулася додому, в Охтирку (Сумська область), неподалік від кордону з Російською Федерацією.

Домогосподарства, які повідомили про наявність члена сім'ї з інвалідністю, також частіше повідомляють про відсутність інформації як перешкоду⁶⁴. *“Існує так багато джерел інформації, від газет до інтернет-джерел. Але інформації про допомогу таким людям, як ми, в нинішніх умовах практично немає”,* – повідомив чоловік з інвалідністю з Миколаєва. Зусилля щодо поширення інформації та комунікації в рамках заходів реагування часто не враховують необхідність використання альтернативних форматів інформації для людей з інвалідністю, таких як доступні вебсайти, матеріали, надруковані великим шрифтом, аудіозаписи або відеоролики мовою жестів. Крім того, прості для розуміння повідомлення в більшості випадків не використовуються для поширення інформації серед постраждалих людей.

Робоча група України з питань підзвітності перед постраждалим населенням (ПППН) та Цільова робоча група з питань інклюзивності, гендера, гендерно зумовленого насильства та ПППН Робочої групи з надання грошової допомоги (РГГД) працюють над координацією інформації про доступ до допомоги, розбудовою спроможностей гуманітарних організацій та задоволенням інших потреб, пов'язаних із підзвітністю.

У 2023 році РГГД розробила чат-бот для інформації про багатоцільову грошову допомогу (БЦГД), який буде розширений в 2024 році. Ця інформація має враховувати гендерні, вікові фактори та фактори, пов'язані з інвалідністю, при розробці заходів допомоги, виборі відповідних варіантів надання допомоги та створенні доступних каналів комунікації та механізмів зворотного зв'язку. В Україні виявлені бар'єри включають відсутність доступу до банківських послуг, особливо в сільській місцевості, недостатню участь людей з інвалідністю в плануванні програм і потребу

в більш точній інформації про грошову допомогу. Рекомендовані рішення полягають у використанні принаймні двох постачальників фінансових послуг, залученні до реєстрації громадських активістів та волонтерів, забезпеченні направлення для отримання послуг у сфері захисту та задоволення інших секторальних потреб та урізноманітнення методів комунікації. РГГД підготувала узгоджену інформацію про гарячі лінії та вимоги до організацій, які надають грошову допомогу, а також ключові повідомлення про грошову допомогу.

Коли постраждалих від війни українців просять направляти скарги та відгуки в гуманітарні організації, більшість з них заявляють про низький рівень обізнаності про механізми зворотного зв'язку і подачі скарг і про можливість розповісти про свої проблеми і думки з приводу наданої допомоги. Три чверті респондентів, які брали участь у зборі даних GTS, який проводився в лютому-березні 2023 року, повідомили, що вони не знали, як поставити питання, подавати

ПОЛТАВА, ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ

22 СЕРПНЯ 2023 РОКУ

Психологиня НУО "Проліска" розмовляє з літнім чоловіком, який через війну змушений був залишити свій дім та знайшов безпеку та прихисток у будинку для людей з інвалідністю та людей похилого віку в Полтаві.

Фото: "Проліска"

скарги або надавати зворотний зв'язок гуманітарним організаціям⁶⁵.

Гарячі лінії, які широко використовуються по всій Україні і надаються гуманітарними організаціями, місцевими неурядовими організаціями (НУО) та організаціями громадського суспільства, а також місцевими та державними органами влади, згадуються як кращий спосіб зв'язку з гуманітарними організаціями. 49 % респондентів заявили, що надають перевагу гарячим лініям постачальників допомоги, а уподобання другого пріоритету сильно прив'язані до віку⁶⁶. Люди похилого віку назвали спілкування віч-на-віч другим за зручністю після гарячих ліній (48 % віддають перевагу гарячим лініям, на другому місці – 17 %, які повідомили, що віддають перевагу каналам особистого зв'язку), тоді як молоді люди (18-29 років) віддають перевагу приватним повідомленням у соціальних мережах як другому засобу зв'язку; люди у віці від 30 до 44 років кажуть, що віддають перевагу програмам обміну повідомленнями для спілкування з постачальниками гуманітарної допомоги⁶⁷.

Хоча люди користуються гарячими лініями для отримання інформації, особливо щодо грошової допомоги, скарги та відгуки про гуманітарну допомогу, як правило, становлять меншість вхідних дзвінків, особливо у гуманітарних організацій, що надають багатоцільову грошову допомогу. Крім того, люди втрачають зацікавленість, якщо їм доводиться довго чекати відповіді на гарячій лінії, якщо у них виникають проблеми з підключенням або якщо вони взагалі не можуть зв'язатися з оператором гарячої лінії через пропускну здатність гарячої лінії⁶⁸. *“Я повинен зателефонувати їм і повідомити, що настала моя черга, але з ними важко зв'язатися. Лінія дуже часто зайнята через велику кількість дзвінків. Вам потрібно набрати номер 300 разів, щоб додзвонитися”, – каже літня людина з Миколаєва.*

Активна взаємодія з постраждалими людьми здійснюється, зокрема, через місцевих учасників, таких як волонтери та волонтерські мережі, місцеві організації громадського суспільства та НУО, організації людей з інвалідністю, місцеві органи влади та громадські лідери. Хоча гуманітарні організації регулярно проводять оцінки з метою виявлення потреб постраждалих людей, постраждалі люди заявляють про недовіру і втому від опитувань, які виникають, якщо опитування про гуманітарні потреби не координуються і якщо організації, що займаються наданням допомоги, не вживають подальших заходів⁶⁹. Незважаючи на регулярну взаємодію, гуманітарні організації відзначають брак інтеграції участі в гуманітарні програми, а також необхідність взаємодії з постраждалими громадами та місцевими партнерами з питань їхніх прав щодо подачі скарг і надання зворотного зв'язку⁷⁰.

У вересні 2023 року в рамках спільних зусиль Мережі із запобігання сексуальній експлуатації та сексуальній нарузі (ЗСЕЧН) та Робочої групи з питань ПППН було проведено зіставлення механізмів розгляду скарг та зворотного зв'язку в Україні, що сприятиме виявленню прогалин щодо інформації про скарги та зворотній зв'язок та можливості цих механізмів, а також як найкраще координувати інформацію та обмін повідомленнями щодо доступу до цих інструментів та права робити це.

Я повинен зателефонувати їм і повідомити, що настала моя черга, але з ними важко зв'язатися. Лінія дуже часто зайнята через велику кількість дзвінків. Вам потрібно набрати номер 300 разів, щоб додзвонитися.

Літня людина з Миколаєва.

Частина 2: Стратегія реагування

ІНГУЛЕЦЬ, ХЕРСОНЬСКА ОБЛАСТЬ

16 червня 2023 року

Гуманітарні працівники човнами доставили питну воду, продукти та засоби гігієни для майже 500 родин у селі за 15 км від лінії фронту. Після затоплення, спричиненого руйнуванням Каховської ГЕС на початку червня 2023 року, ця та інші громади залишились без доступу до необхідних послуг. Фото: УКГС ООН/Савіано Абреу

2.1

Стратегічні цілі

\$3,11 млрд

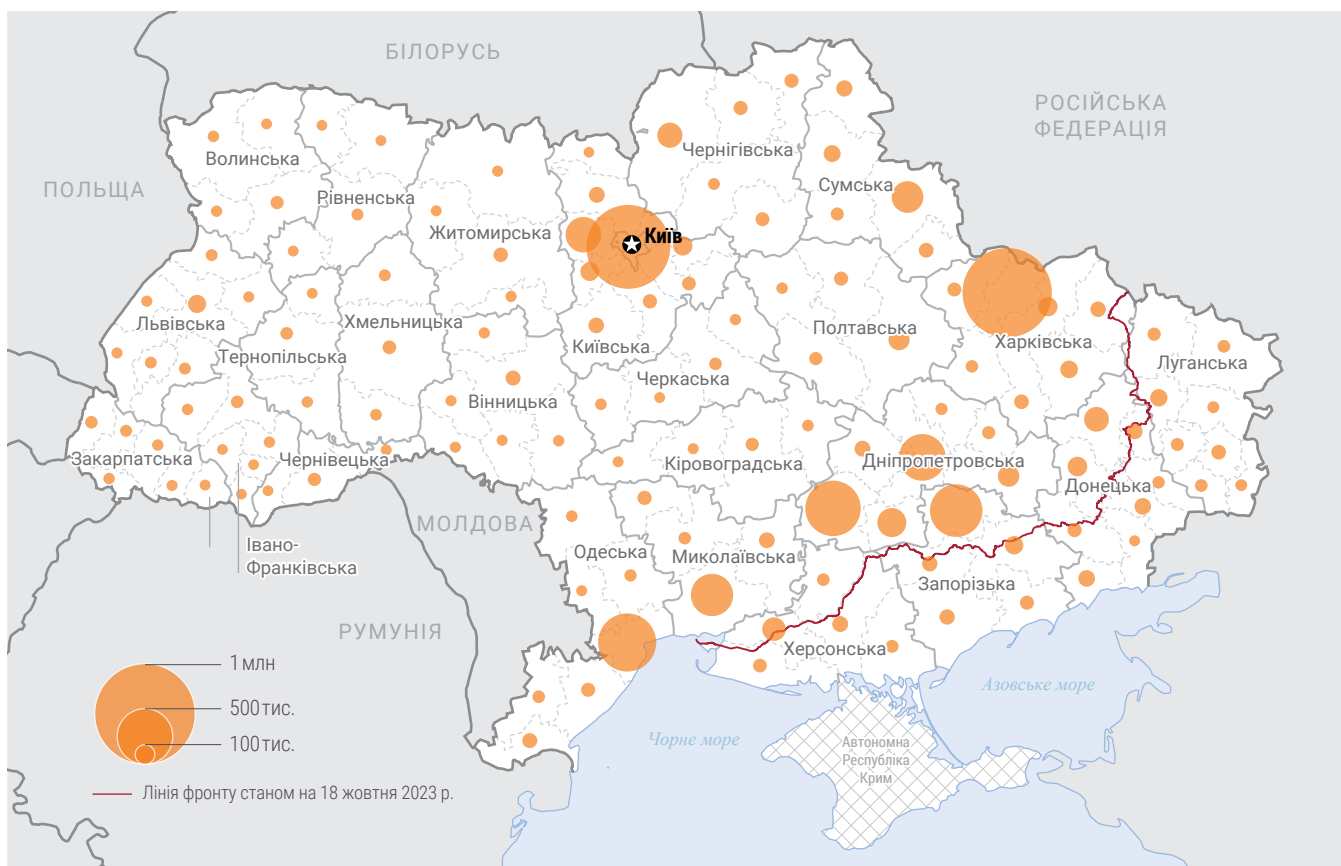
ФІНАНСОВІ ПОТРЕБИ (дол. США)

8,5 млн

ЛЮДИ, ЯКИМ ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ

Розподіл людей, яким планується надати допомогу, за районами

Для задоволення визначених потреб ПГПР на 2024 рік залишаються наступні стратегічні цілі плану реагування на 2023 рік.

Секторальні цілі були розроблені відповідно до двох головних стратегічних цілей і на їх підтримку для забезпечення інтегрованого, сталого та ефективного гуманітарного реагування згідно з гуманітарними принципами у 2024 році. Стратегічні цілі й відповідні допоміжні секторальні цілі планується досягти завдяки поєднанню безпосереднього надання послуг, підтримки в натуральній формі, багатоцільової

грошової допомоги, підтримки на рівні громад та розбудови спроможностей обласних органів влади й місцевих служб реагування, спрямованої на задоволення гуманітарних потреб найбільш вразливих груп населення. Протягом 2024 року питання захисту становитимуть пріоритет стосовно всіх аспектів гуманітарного реагування, а особливу увагу буде приділено розв'язанню таких проблем, як забезпечення

гуманітарного захисту цивільного населення та об'єктів цивільної інфраструктури, надання рівного доступу до життєво необхідної допомоги та основних послуг, забезпечення захисту від ризиків, пов'язаних із наземними мінами та ВЗВ, попередження і зменшення ризиків гендерно зумовленого насильства, пошук довгострокових рішень та інтеграція ВПО, а також підзвітність, залучення і розширення можливостей постраждалого населення в зборі даних, необхідних для проведення аналізу проблем у сфері захисту та планування заходів реагування.

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 1

Надання своєчасної життєво необхідної багатосекторальної допомоги переміщеним людям, непереміщеним постраждалим від війни людям і людям, які повернулися до місць постійного проживання, забезпечуючи їхню безпеку й гідність, із дотриманням гуманітарних принципів.

Близько 6,7 мільйона людей отримують допомогу в рамках цієї цілі, спрямованої на поліпшення фізичного і психічного добробуту постраждалих людей і порятунок життів з урахуванням безпеки, захисту та гідності шляхом забезпечення життєво необхідних харчових продуктів, води, проживання і непродовольчих товарів (НПТ) в надзвичайних ситуаціях, а також грошової допомоги, на додачу до основних послуг та соціально-правового захисту, включаючи підтримку щодо гендерно зумовленого насильства, догляд за дітьми та інші важливі послуги. В рамках цієї стратегічної цілі підтримку отримують майже 2 мільйони внутрішньо переміщених людей, 3,3 мільйона непереміщених постраждалих людей і 1,3 мільйона людей, які повернулися до місць постійного проживання.

Міжсекторальні своєчасні життєво необхідні заходи реагування, з урахуванням гендерних і вікових особливостей, будуть спрямовані на людей, які проживають в районах з найвищим рівнем міжсекторальної гостроти потреб, щоб запобігти подальшому погіршенню умов їхнього життя, здебільшого мешканців населених пунктів уздовж лінії фронту і північних прикордонних районів. Люди в районах з міжсекторальним рівнем гостроти потреб 3 (значний), 4 (надзвичайний) і 5 (катастрофічний), які мають невідповідні умови проживання, вичерпали

механізми подолання, зазнали значних фізичних і психічних травм і порушень прав людини. Нагальні потреби у населених пунктах, що зазнали значних руйнувань, таких як прифронтові райони та території, де було відновлено контроль уряду України, а також райони, що приймають велику кількість переміщених людей та мають значну кількість людей, які повернулись до місць постійного проживання, задовольнятимуться шляхом надання послуг у сфері захисту, охорони здоров'я, водопостачання, гігієни та санітарії в надзвичайних ситуаціях, підтримки засобів до існування, протимінної діяльності, а також забезпечення проживанням та непродовольчими товарами. Особлива увага також приділятиметься зниженню вразливості, пов'язаної з ризиками у сфері захисту, і задоволенню психічних і психосоціальних потреб вразливих людей.

Життєво важлива допомога, яка буде надана в рамках кластерних цілей (КЦ) у 2024 році, буде включати, де це можливо, грошову допомогу для задоволення невідкладних основних потреб; поліпшення умов проживання в місцях тимчасового проживання і обслуговування таких місць; протимінну діяльність, включаючи допомогу постраждалим, а також інформування про небезпеку в районах з високим ризиком ВЗВ; продовольчу допомогу та підтримку сільськогосподарськими засобами до існування; життєво необхідну медичну допомогу та медичні засоби; захист жінок, дітей та інших вразливих груп населення від небезпеки гендерно зумовленого насильства, експлуатації, жорстокого та дискримінаційного поведіння; надання психічної та психосоціальної підтримки та послуг жінкам, чоловікам, хлопчикам, дівчаткам, людям похилого віку та людям з інвалідністю; доступ до основних послуг, матеріалів, обладнання у сфері водопостачання, гігієни та санітарії; надання комплектів для термінових ремонтів житла та предметів першої необхідності, включаючи необхідне для зимового періоду; опалювальні прилади для домогосподарств та забезпечення твердим паливом, а також ремонтні роботи та надання тимчасового житла для проживання в безпечних відповідних умовах взимку для всіх.

СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ 2

Забезпечення доступу до основних послуг переміщеним людям, непереміщеним постраждалим від війни людям і людям, які повернулися до місць постійного проживання.

На додаток до рятівної допомоги, що надається в рамках стратегічної цілі 1, ця стратегічна ціль спрямована на вразливих людей у районах, де послуги були припинені та/або залишаються недоступними через війну. В рамках цієї цілі отримають допомогу близько 5,1 мільйона людей, включаючи 1,1 мільйона внутрішньо переміщених людей, 3,1 мільйона непереміщених постраждалих від війни людей та 0,9 мільйона людей, які повернулися до місць постійного проживання. Заходи реагування в рамках цієї стратегічної цілі також сприятимуть зміцненню систем і розбудові спроможностей місцевих суб'єктів надавати допомогу зараз і в майбутньому.

Забезпечення доступу до основних послуг відповідно до цілей кластерів на 2024 рік включає аналіз складу переміщених людей у місцях тимчасового для виявлення вразливостей, ризиків і намірів для сприяння пошуку більш сталих рішень; надання підтримки місцевим органам влади в управлінні місцями тимчасового проживання та інформування про відповідальне закриття та об'єднання таких місць; створення безпечних тимчасових освітніх центрів або центрів цифрової освіти; надання навчально-методичних матеріалів, включаючи технології та обладнання для дистанційного навчання; забезпечення наявності основних медичних послуг, зокрема первинної медичної допомоги та послуг у сфері психічного здоров'я; підтримка в галузі сільськогосподарської інфраструктури і ланцюгів постачання; підтримка щодо підвищення готовності і реагування на всі небезпеки, включаючи спалахи захворювань; розбудова спроможностей партнерів і органів влади для забезпечення якісних послуг у сфері захисту; технічна і матеріальна допомога місцевим/національним установам, що надають послуги у сфері захисту переміщеним і постраждалим людям; підвищення обізнаності щодо захисту дітей та гендерно зумовленого насильства, зменшення ризиків

та поширення життєво важливої інформації про послуги та перенаправлення для отримання допомоги; підвищення обізнаності громад щодо питань захисту, ризиків гендерно зумовленого насильства та ВЗВ; заходи у сфері захисту на рівні громад для сприяння соціальної згуртованості та забезпечення інтеграції маргіналізованих груп; дрібний та середній ремонт будинків та квартир; ремонт соціальних об'єктів; обслуговування та ремонт систем водопостачання та водовідведення; обслуговування та ремонт систем переробки твердих відходів, обслуговування та ремонт систем централізованого тепlopостачання.

В рамках цієї стратегічної цілі гуманітарні організації також нададуть підтримку в дрібному відновленні пошкоджених закладів освіти, охорони здоров'я та водопостачання і водовідведення. Це буде включати ремонт пошкоджених і зруйнованих шкіл, підготовку приміщень до зими; відновлення бомбосховищ в навчальних закладах; відновлення каналізаційної інфраструктури; надання обладнання для тестування якості та очищення води; відновлення центральних і децентралізованих джерел водопостачання; підтримку в управлінні відходами в громадах і установах, відновлення об'єктів системи централізованого тепlopостачання. Також буде розглянуто питання про ремонт місць тимчасового проживання та інших місць тимчасового розміщення для забезпечення належних і поліпшених умов проживання переміщених і постраждалих людей, а також їх доступу до найважливіших послуг.

Крім цих трьох груп населення заходи реагування в рамках обох стратегічних цілей будуть спрямовані на підтримку маргіналізованих, вразливих груп, які потребують гуманітарної допомоги, включаючи людей з інвалідністю, ЛГБТКІ+ (лесбійки, геї, бісексуальні, трансгендерні, квір- та інтерсексуальні люди), дівчаток та жінок ромів та інших представників меншин, щоб вони мали доступ до міжсекторальної життєво важливої гуманітарної допомоги та основних послуг задля їхньої безпеки та гідності. Взаємодію з організаціями громадянського суспільства (ОГС), які працюють з цими групами, буде посилено для розширення охоплення та включення в програми допомоги та доступу до послуг, що надаються національними постачальниками послуг.

Стратегічна ціль 1

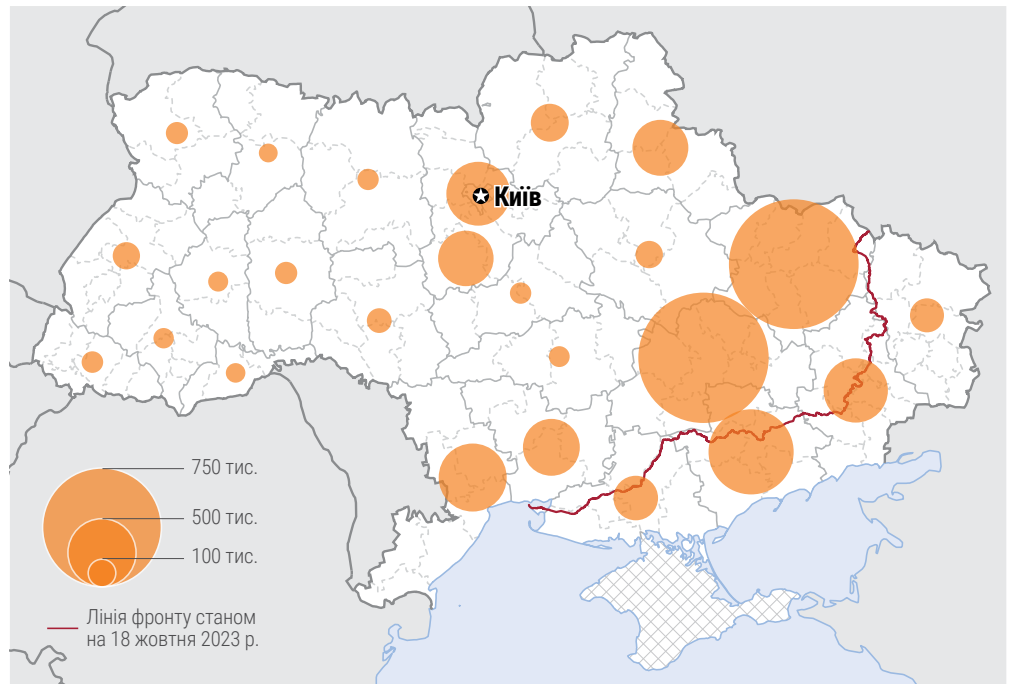
Надання своєчасної життєво необхідної багатосекторальної допомоги переміщеним людям, непереміщеним постраждалим від війни людям і людям, які повернулися до місць постійного проживання, забезпечуючи їхню безпеку й гідність, із дотриманням гуманітарних принципів.

 6,7 млн
людей, яким
планується
надати допомогу

 2,1 млн
ВНУТРІШНЬО
ПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ

 1,3 млн
ЛЮДИ, ЯКІ
ПОВЕРНУЛИСЯ

 3,3 млн
НЕПЕРЕМІЩЕНІ
ЛЮДИ

Стратегічна ціль 2

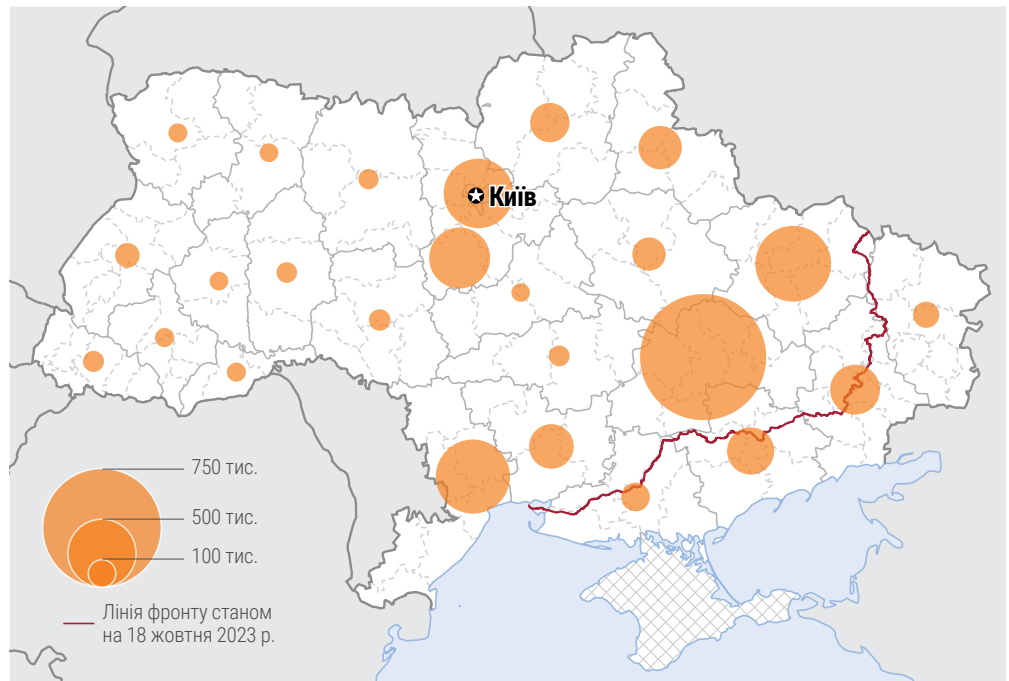
Забезпечення доступу до основних послуг переміщеним людям, непереміщеним постраждалим від війни людям і людям, які повернулися до місць постійного проживання.

 5,2 млн
людей, яким
планується
надати допомогу

 1,1 млн
ВНУТРІШНЬО
ПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ

 0,9 млн
ЛЮДИ, ЯКІ
ПОВЕРНУЛИСЯ

 3,2 млн
НЕПЕРЕМІЩЕНІ
ЛЮДИ

2.2

Пріоритети стратегічного реагування

У 2024 році гуманітарне співтовариство продовжить роботу щодо задоволення значних потреб, викликаних війною, спираючись на зусилля стосовно надання життєво необхідної допомоги народу України з моменту початку російського вторгнення десять років тому. Гуманітарна діяльність в Україні значно розширилася за останні два роки у відповідь на збільшення потреб, які значно загострилися після початку повномасштабного вторгнення в лютому 2022 року. Кількість людей, які отримали допомогу, стрімко зросла з близько 2 мільйонів до 2022 року до майже 11 мільйонів у 2023 році. Проти через роки бойових дій люди, які живуть поблизу лінії фронту, опинилися на межі своєї витривалості, і потреби в цих районах сягають значних і катастрофічних рівнів, що стає ключовим пріоритетом заходів реагування.

У наступному 2024 році діяльність гуманітарних організацій в Україні буде спрямована на 8,5 мільйона людей, які найбільше потребують допомоги й захисту, з 14,6 мільйона, які потребують підтримки. Спрямованість плану була визначена на основі ретельного міжсекторального аналізу гостроти потреб та визначення пріоритетів, і заходи будуть спрямованими на людей, гнучкими, сталими та адаптивними для надання допомоги та послуг у сфері захисту тим, хто їх найбільше потребує, на додаток до заходів реагування Уряду України, разом із діяльністю у сфері відновлення різних організацій.

Стратегія реагування на 2024 рік спрямована на людей з найбільш значними гуманітарними потребами по всій країні, зокрема в прифронтових областях, і спрямована на надання своєчасної міжсекторальної життєво необхідної допомоги згідно з гуманітарними принципами внутрішньо переміщеним людям, непереміщеним постраждалим від війни людям і людям, які повернулись до місць постійного проживання, забезпечуючи їхню безпеку та гідність. Визначення пріоритетів базувалося на результатах Міжсекторальної оцінки потреб (МСОП) 2023 р. та інших додаткових оцінках, узгоджених з результатами консультацій з різними зацікавленими сторонами на

загальнодержавному та обласних рівнях, проблемами та пріоритетами, про які повідомляли постраждалі громади, та експертними висновками, особливо в тих сферах, де потреби не могли бути всебічно проаналізовані.

Загальний обсяг заходів реагування був визначений за результатами аналізу потреб, заснованого на фактичних даних, на основі ситуації з гуманітарним доступом, операційних спроможностей партнерів і сценарію планування на майбутній рік, беручи до уваги гуманітарну допомогу, заплановану різними суб'єктами поза межами цього плану реагування та Урядом України. Визначення пріоритетів забезпечило реалістичність і здійсненність пропонованих заходів відповідно до гуманітарних принципів з урахуванням гостроти потреб людей, характеристик населення, включаючи вік, гендер та інвалідність в кожному географічному пункті, і з особливим акцентом на забезпечення послугами та допомогою людей в прифронтових районах, де гострота потреб вища.

Для досягнення найбільшої результативності відповідні заходи включатимуть комплексний міжсекторальний підхід, спрямований на скорочення потреб, мінімізацію ризиків і розбудову спроможностей і життєстійкості. Міжсекторальні заходи реагування включатимуть одночасне та своєчасне надання послуг у сфері захисту, включаючи захист дітей, боротьбу з гендерно зумовленим насильством та протимінні заходи, забезпечення продовольством, житлом, медичною підтримкою, непродовольчими товарами, підтримкою у сфері ВСГ, засобів до існування, БЦГД та полегшення доступу до базових і важливих послуг. Подібні міжсекторальні заходи реалізовуватимуться в місцях тимчасового проживання за підтримки Кластера координації та управління об'єктами розміщення ВПО.

Гуманітарна допомога буде доставлятися за допомогою традиційних і мобільних способів реагування, щоб дістатися громад, де знаходяться найбільш вразливі люди, які потребують підтримки.

Спеціалізовані послуги у сфері захисту будуть доповнювати заходи в секторах охорони здоров'я, житла, продовольства, водопостачання, санітарії та гігієни, а також багатоцільову грошову допомогу, освітні заходи, забезпечуючи відповідні заходи реагування, спрямовані на посилення пріоритетності питань захисту і зниження відповідних ризиків при одночасному задоволенні потреб. Враховуючи вплив війни на психічне здоров'я людей, психосоціальна підтримка (послуги у сфері психічного здоров'я та психосоціальна підтримка, включаючи консультування, буде інтегрована в секторальні заходи реагування, забезпечуючи її відповідність гендерним і віковим особливостям. Крім того, в заходи реагування будуть інтегровані заходи для забезпечення підзвітності перед постраждалим населенням (ПППН) і запобігання сексуальній експлуатації та нарузі (ЗСЕН).

Гуманітарна спільнота в Україні буде послідовно працювати над забезпеченням доступу для надання підтримки у сфері захисту та базових послуг для всіх вразливих груп, докладаючи всіх зусиль для

подолання проблем, пов'язаних зі складними умовами роботи та обмеженим доступом. Це особливо важливо з огляду на те, що, згідно з результатами МСОП за 2023 рік, катастрофічні та надзвичайні рівні потреб спостерігаються здебільшого в районах областей, розташованих вздовж лінії фронту. Чим меншою є відстань від певного району до зони активних бойових дій, тим складнішим гуманітарний доступ, що викликано пошкодженням транспортної інфраструктури, постійними загрозами, спричиненими активними військовими операціями, а також присутністю мін і вибухонебезпечних предметів-залишків війни. Комплексні заходи реагування в секторі охорони здоров'я у співпраці з відповідними кластерами будуть зосереджені на Дніпропетровській, Донецькій, Луганській, Запорізькій та Харківській областях на сході, Чернігівській та Сумській областях на півночі, та Миколаївській, Одеській та Херсонській областях на півдні, де гострота медичних потреб є найвищою. У районах, постраждалих від руйнування греблі Каховської ГЕС, першочерговими будуть комплексні міжсекторальні заходи реагування,

Розподіл людей, які потребують допомоги, та фінансових потреб за кластерами та зонами доступності

СЕКТОР / КЛАСТЕР	ТЕРИТОРІЇ ПІД КОНТРОЛЕМ УРАДУ УКРАЇНИ		ТЕРИТОРІЇ, ОКУПОВАНІ РОСІЙСЬКОЮ ФЕДЕРАЦІЄЮ	
	ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ	ФІНАНСОВІ ПОТРЕБИ (дол. США)	ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ	ФІНАНСОВІ ПОТРЕБИ (дол. США)
 Координація та управління об'єктами розміщення ВПО (МТП)	0,16 млн ●	16,9 млн ●	-	-
 Освіта	0,82 млн ●	81,7 млн ●	0,17 млн ●	16,6 млн ●
 Продовольча безпека та засоби до існування	2,8 млн ●	575,4 млн ●	0,60 млн ●	125,2 млн ●
 Охорона здоров'я	3,2 млн ●	123,0 млн ●	0,57 млн ●	22,0 млн ●
Захист усього	6,1 млн ●	443,2 млн ●	0,38 млн ●	25,0 млн ●
 Захист	2,8 млн ●	173,5 млн ●	0,15 млн ●	9,2 млн ●
 Захист дітей	1,9 млн ●	126,1 млн ●	0,21 млн ●	13,6 млн ●
 Гендерно зумовлене насильство	0,8 млн ●	56,4 млн ●	0,02 млн ●	1,7 млн ●
 Протимінна діяльність	2,0 млн ●	87,1 млн ●	0,01 млн ●	0,6 млн ●
 Житло та непродовольчі товари	3,6 млн ●	549,9 млн ●	0,35 млн ●	54,5 млн ●
 Вода, санітарія та гігієна	4,7 млн ●	393,2 млн ●	0,21 млн ●	17,5 млн ●
 Багатоцільова грошова допомога	1,7 млн ●	545,1 млн ●	0,30 млн ●	97,7 млн ●
УСЬОГО	7,6 млн	2,7 млрд	0,87 млн	358,4 млн

спрямовані на забезпечення постраждалим громадам доступу до основних послуг. З метою підтримки засобів існування та відновлення економіки гуманітарні організації, які займаються протимінною діяльністю, прискорять процес розмінування в районах, де отримують сертифікацію на механічне очищення та знешкодження вибухонебезпечних предметів.

Гуманітарні заходи реагування на територіях, окупованих Російською Федерацією, залежатимуть від поліпшення доступу гуманітарних організацій, який був вкрай обмежений – а в деяких випадках неможливий – після повномасштабного вторгнення в лютому 2022 року. Значні руйнування в цих районах, особливо поблизу лінії фронту, призвели до значного порушення найважливіших послуг і ускладнили життя мільйонам людей. З 14,6 мільйона людей, які потребують допомоги в Україні, щонайменше 1,5 мільйона проживають на територіях, окупованих Російською Федерацією. Гуманітарні працівники визначили пріоритетність надання допомоги близько 870 000 людей із вразливих груп населення, і, за оцінками, для забезпечення життєво необхідної підтримки в цих районах знадобиться 350 мільйонів доларів США. Хоча через поточну блокаду та перешкоди, запроваджені Російською Федерацією, надання допомоги в цій частині України є вкрай малоімовірним, гуманітарна спільнота буде продовжувати докладати зусиль і виступати за надання доступу, щоб всі постраждали від війни люди могли отримати допомогу, незалежно від того, де вони проживають. Це фінансування дозволить партнерам швидко збільшити обсяги допомоги, а перегляд ПГПР дозволить забезпечити повне задоволення визначених збільшених потреб.

Пріоритет реагування буде надаватися внутрішньо переміщеним людям, людям, які повернулися до місць постійного проживання, і людям, які не були переміщені, але сильно постраждали від війни. Хоча повномасштабне вторгнення в Україну вплинуло на всю країну, жінки, діти, люди похилого віку та люди з інвалідністю є одними з найбільш вразливих груп з огляду на соціальні умови, їхні традиційні гендерні ролі та відсутність або обмежений доступ до засобів існування, працевлаштування та доходів. Люди похилого віку та люди з інвалідністю, як правило, залишаються в районах активних бойових дій, стикаючись з постійною небезпекою та відсутністю послуг, що посилює їхню вразливість.

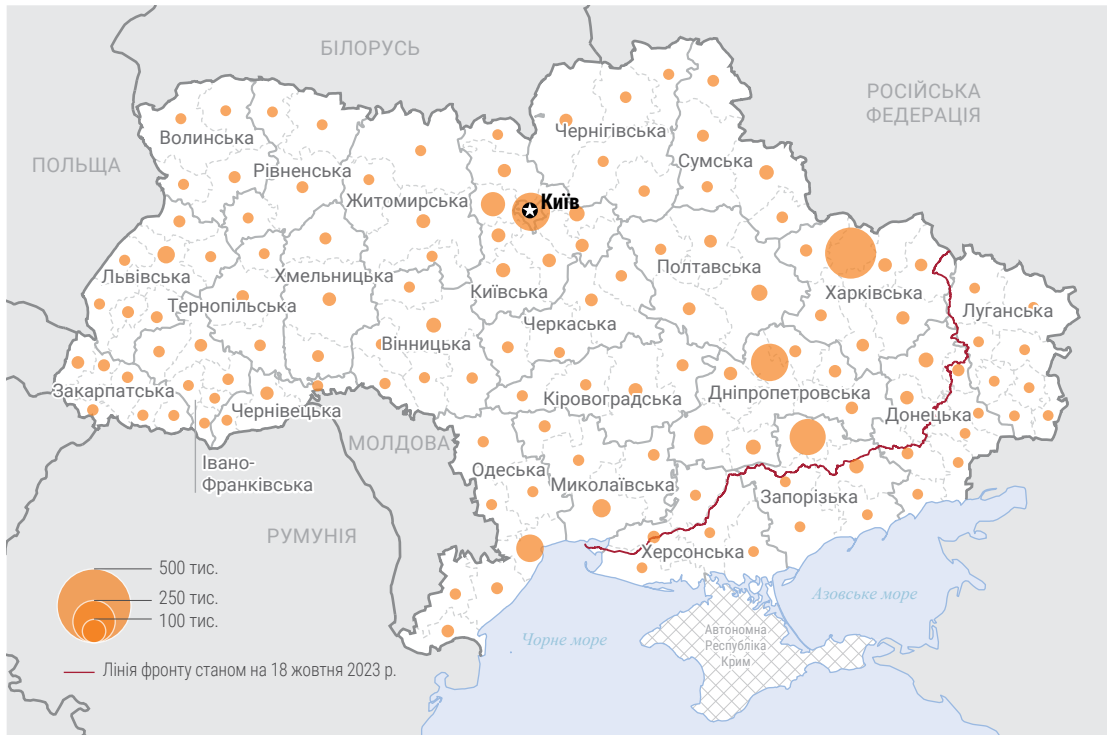
Хоча кількість переміщених людей, які потребують допомоги, скоротилася з 6,3 мільйона у 2023 році до 3,6 мільйона при плануванні на 2024 рік⁷¹, кількість непереміщених людей, постраждалих від війни, значно зросла – з 6,9 мільйона у 2023 році до 8,5 мільйона. З іншого боку, кількість людей, які повернулись додому і потребують підтримки, зменшилася з 4,4 мільйона до 2,6 мільйона.

Внутрішньо переміщені люди

У 2024 році діяльність гуманітарної спільноти буде спрямована на надання підтримки 2,4 мільйона з 3,6 мільйона внутрішньо переміщених людей, які потребують життєво необхідної допомоги та послуг, зокрема у Харківській (410 000), Дніпропетровській (367 000), Київській (256 000), Запорізькій (229 000) областях, у місті Києві (217 000) та на Одещині (169 000). Їхні гуманітарні потреби будуть задовольнятися шляхом надання міжсекторальної допомоги та життєво необхідних послуг як в натуральній, так і в грошовій формах. Для задоволення їхніх невідкладних потреб протягом перших 30 днів переміщення буде надана БЦГД допомога для задоволення потреб переміщених людей у харчових продуктах, предметах першої необхідності, засобах гігієни та охороні здоров'я, в першу чергу в Дніпропетровській, Харківській та Одеській областях. Для домогосподарств, які переміщені понад 30 днів, БЦГД у першу чергу надаватиметься соціально-економічно вразливим сім'ям, щоб задовольнити їхні основні потреби та запобігти вдаванню до негативних механізмів подолання труднощів.

Переміщеним людям по всій країні буде надана підтримка в рамках міжсекторальних заходів реагування в місцях тимчасового проживання людей і в районах їх переміщення. Гуманітарні партнери вдосконалять розповсюдження інформації, щоб підвищити обізнаність людей про те, як і де отримати послуги у сфері захисту та допомоги, а також забезпечити реалізацію комплексних заходів реагування з міжсекторальними перенаправленнями, якщо це необхідно, для забезпечення гідних умов життя людей у місцях тимчасового проживання та переміщення, що відповідають мінімальним стандартам. У західній і центральній частинах країни, де зосереджена найбільша кількість місць тимчасового проживання з більш сталим населенням, гуманітарні організації працюватимуть над переходом до довгострокових рішень, зазначаючи, що сталість та результативність таких заходів залежатиме від

Внутрішньо переміщені люди, яким планується надати допомогу

ПЛАНУЄТЬСЯ
НАДАТИ ДОПОМОГУ
2,4 МЛН

Діти

0,6 МЛН (24%)

Жінки

0,8 МЛН (31%)

Літні люди

0,5 МЛН (21%)

майбутніх інвестицій у сфері відновлення та розвитку. Крім того, в якості заходів підготовленості, гуманітарні партнери у співпраці з місцевою владою будуть проводити моніторинг наявності та спроможностей місць тимчасового проживання та інших можливих громадських приміщень, особливо в гарячих точках уздовж лінії фронту, на випадок значних переміщень та евакуації.

Переміщеним людям у прифронтових областях буде надана продовольча та сільськогосподарська допомога. У районах, де фізичний доступ залишається обмеженим, а ринки та ланцюги постачання порушені, буде надаватися підтримка в натуральній формі. Комплексні медичні послуги, включаючи послуги у сфері психічного здоров'я, психосоціальну підтримку, допомогу в області сексуального, репродуктивного здоров'я, здоров'я матері і дитини, а також послуги для людей, які пережили ГЗН, будуть надаватися за допомогою мобільних підрозділів і в стаціонарах, в залежності від того, де знаходяться переміщені люди.

Щостосується допомоги із забезпеченням проживання, то переміщеним людям і приймаючим їх сім'ям будуть надані комплекти для аварійних ремонтів житла і предметів першої необхідності, включаючи підтримку взимку. В областях з великою кількістю переміщених

людей гуманітарні партнери надаватимуть підтримку переселенцям у сфері водопостачання, санітарії та гігієни для забезпечення основних послуг. Термінові заходи реагування, пов'язані з ВСГ та ремонтними роботами, будуть спрямовані на підтримку переміщених людей в районах уздовж лінії фронту. Заходи у сфері захисту, включаючи безоплатну юридичну допомогу, соціальний супровід вразливих осіб, послуги у сфері психічного здоров'я та психосоціальну підтримку, підвищення обізнаності про ризики, пов'язані з мінами та ВЗВ, захист дітей і послуги з боротьби з ГЗН, будуть інтегровані в багатьох секторах для порятунку життів і забезпечення найбільш результативної підтримки у сфері захисту.

Програми у сфері захисту на рівні громад будуть розширені в центральних та західних областях для зміцнення соціальної згуртованості, запобігання дискримінації та сприяння залученості переміщених людей в приймаючих громадах, в тому числі за допомогою підтримки рад внутрішньо переміщених людей.

Люди, які повернулися до місць постійного проживання

З 2,6 мільйона нужденних людей, які повернулися до своїх домів після вимушеного переселення,

Люди, які повернулися до місць постійного проживання, яким планується надати допомогу

планується надати допомогу 1,6 мільйона, головним чином у Києві (336 000), Харківській (246 000), Київській (184 000), Дніпропетровській (171 000), Донецькій (104 000) та Одеській (102 000) областях⁷². Люди, які повернулися до місць постійного проживання, зазвичай стикаються зі значними труднощами у відновленні життя та реінтеграції через пошкоджені будинки та цивільну інфраструктуру, а також відсутність функціонуючих основних послуг та можливостей працевлаштування. Небезпека і поширеність мін і ВЗВ погіршують ситуацію і збільшують їх залежність від допомоги.

Гуманітарні партнери надаватимуть людям, які повернулися до місць постійного проживання, комплексну міжсекторальну допомогу та послуги, щоб забезпечити доступ до основних послуг та засобів існування в місцях їх проживання. Гуманітарна допомога людям, які повернулися додому, буде спрямована на забезпечення можливостей отримання засобів існування, включаючи відновлення виробництва продовольства і сільськогосподарської діяльності та покращення основних послуг в районах їх повернення. Заходи зі знешкодження мін та розмінування сільськогосподарських земель, включаючи розширення нетехнічних обстежень для очищення більшої території, імовірно забрудненої ВЗВ, матимуть пріоритетне значення для безпеки

та сприяння відновленню засобів існування домогосподарств. Оскільки деякі з цих заходів є середньо- та довгостроковими, гуманітарні організації будуть тісно співпрацювати з учасниками процесу відновлення для задоволення цих потреб.

У районах повернення гуманітарні партнери надаватимуть підтримку у відновленні та ремонті критично важливих об'єктів інфраструктури, включаючи навчальні заклади, медичні центри, а також системи водопостачання та водовідведення. Аварійний ремонт медичних закладів підвищить стійкість у разі критичних подій, включаючи ескалацію бойових дій та зимові умови. Також будуть проводитися основні заходи у сфері захисту, включаючи консультації з питань захисту та заходи підвищення обізнаності про права окремих категорій людей, пільги або доступність гуманітарних та державних послуг. Для сприяння довгостроковим рішенням особлива увага буде приділятися підвищенню обізнаності та юридичній допомозі для забезпечення прав на житло, землю та майно шляхом відновлення документації на майно та отримання компенсації за пошкоджене або знищене майно.

Оскільки багато людей, які повернулися до місць постійного проживання, втратили будинки через війну, їм буде надана екстрена допомога з ремонтом

будинків, приміщень загального користування та з орендою, щоб забезпечити відповідне житло і гідні умови проживання. Вони отримають комплекти для аварійних ремонтів і предмети першої необхідності, включаючи зимовий одяг, ковдри та засоби для обігріву. На додаток до діяльності інших кластерів будуть проводитися ремонти систем водопостачання та водовідведення для розширення послуг і підтримки вразливих людей, які повернулися до місць постійного проживання.

Непереміщені постраждалі від війни люди

З 8,5 мільйона непереміщених людей, які потребують допомоги, планується надати гуманітарну допомогу 4,4 мільйона. Хоча такі люди є по всій Україні, найбільша концентрація спостерігається в прифронтових регіонах, включаючи Дніпропетровську (788 000), Харківську (547 000), Одеську (399 000), Запорізьку (372 000), Донецьку (331 000), Сумську (319 000) і Миколаївську області (309 000)⁷³.

Люди, які залишаються в своїх будинках в районах активних бойових дій, де надання послуг було припинено, а безпекова ситуація є вкрай нестабільною, будуть мати пріоритет при наданні гуманітарної допомоги. Війна погіршила вже умови життя цієї групи населення, в яку входять в основному вразливі верстви населення – люди похилого віку, люди з інвалідністю та люди з обмеженою мобільністю. Вони стикаються з підвищеними ризиками для безпеки (включно з ризиками збройного насильства та порушення прав людини) і стикаються з труднощами з отриманням доступу до послуг гуманітарних організацій та державних послуг, зокрема пенсій, не за солідарним підходом, та інших видів соціального забезпечення.

Їхні потреби задовольнятимуться шляхом надання комплексної міжсекторальної гуманітарної допомоги та послуг з приділенням особливої уваги найбільш вразливим людям. Надання продовольчої допомоги та засобів існування буде пріоритетним у Дніпропетровській, Донецькій, Запорізькій, Миколаївській, Одеській, Сумській, Харківській, Херсонській та Чернігівській, областях на основі двостороннього підходу: забезпечення невідкладних потреб у продовольстві при одночасному збільшенні допомоги щодо засобів існування для зменшення потреби у постійній продовольчій підтримці. Ті, хто залишається вдома, часто найбільше відчують продовольчу незабезпеченість, тому підтримка

засобами існування у вигляді засобів і коштів для термінової допомоги у сфері сільськогосподарського виробництва та тваринництва буде спрямована на сільські домогосподарства і малі фермерські господарства.

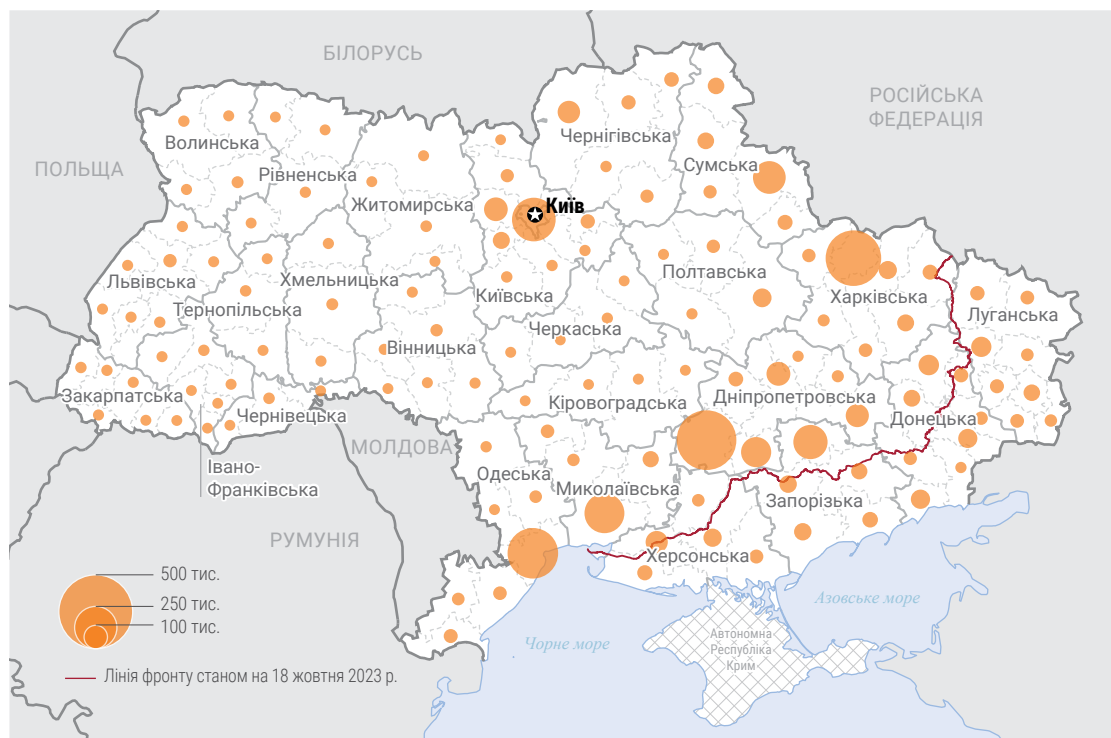
Послуги первинної медико-санітарної допомоги, в тому числі у сфері психічного здоров'я, надаватимуться за допомогою мобільних підрозділів та стаціонарних підходів. Водночас гуманітарні партнери забезпечать доступ людей до медичного обслуговування шляхом проведення аварійного ремонту медичних закладів, враховуючи можливу ескалацію бойових дій у прифронтових районах та зимові умови. Для поліпшення умов проживання домогосподарств, які зазнають суворих погодних умов, їм будуть надані постільні принадлежности та теплий одяг, підтримка щодо утеплення пошкоджених будинків, грошова допомога на оплату комунальних послуг, опалювальні прилади та послуг опалення в зимовий період.

Гуманітарні партнери нададуть підтримку постраждалим людям шляхом підтримки надання послуг у сфері водопостачання та водовідведення та підтримки постачальників таких послуг, постраждалих в результаті війни, для забезпечення обслуговування і зниження експлуатаційних витрат в прифронтових населених пунктах. Потреби установ у сфері ВСГ будуть задовольнятися за допомогою міжсекторального підходу для забезпечення роботи об'єктів водопостачання та водовідведення та надання матеріалів, необхідних для громадського здоров'я.

У районах поблизу лінії фронту і під окупацією Російською Федерацією заходи у сфері захисту будуть спрямовані на надання інформації стосовно евакуації і послуг в районах переміщення, підтримці евакуації людей, які бажають переїхати в безпечніші райони, і заходах у сфері захисту на рівні громад шляхом надання віддаленої підтримки і роботи з місцевими волонтерами. Крім того, дівчаткам, хлопчикам і жінкам надаватимуться послуги у сфері захисту дітей та протидії гендерно зумовленому насильству для задоволення їхніх особливих потреб.

Зважаючи на вразливість людей, які залишаються в районах активних бойових дій, буде надаватися БЦГД, де це можливо, на загальній основі тим, хто проживає менш ніж за 30 кілометрів від лінії фронту і де неможливо провести повну оцінку вразливості.

Непереміщені люди, яким планується надати допомогу

ПЛАНУЄТЬСЯ
НАДАТИ ДОПОМОГУ
4,4 МЛН

Діти

1,1 МЛН (24%)

Жінки

1,4 МЛН (32%)

Літні люди

0,9 МЛН (21%)

Багатоцільова грошова допомога (БЦГД) як стратегічний засіб реагування

1,9 млн

люди,
яким планується
надати допомогу

\$642,7 млн

ФІНАНСОВІ ПОТРЕБИ
(дол. США)

90

ОПЕРАЦІЙНІ ПАРТНЕРИ

У 2024 році гуманітарні організації продовжать надавати пріоритет використанню грошової та ваучерної допомоги (ГВД) в Україні, включаючи Багатоцільову грошову допомогу (БЦГД), відповідно до зобов'язань за Великою угодою та подальшого використання ГВД як інституційного та загальносистемного пріоритету. До кінця вересня 2023 року понад 3 мільйони людей в Україні отримали БЦГД від 80 гуманітарних організацій, що відповідає загальній меті надати підтримку в 4,4 мільйона людей до кінця року.

У 2024 році БЦГД залишатиметься переважним заходом реагування, якщо умови це дозволяють. БЦГД забезпечує людям гнучкість та гідність задоволення основних потреб, одночасно відіграючи ключову роль у підтримці засобів існування та місцевої економіки. Це також сприятиме соціальній згуртованості, заохочуватиме інклюзивність та зменшуватиме ризики у сфері захисту, пов'язані з негативними стратегіями подолання.

Аналіз реагування

У 2023 році 27 % допомоги у формі БЦГД отримали дорослі жінки, 19 % – дорослі чоловіки, 9 % – дівчатка, 8 % – хлопчики, 26 % – літні жінки і 12 % – літні чоловіки. Здебільшого допомогу було надано у Харківській, Дніпропетровській та Одеській областях. 65 % отримувачів допомоги знаходилися на сході та півдні країни. БЦГД довела свою здатність покривати значну частину секторальних потреб: отримувачі повідомили, що допомога дозволила їм покрити 71 % потреб у харчуванні, 65 % потреб у предметах гігієни, 54 % потреб у непродовольчих товарах, 61 % витрат на

охорону здоров'я, 53 % витрат на одяг і 70 % витрат на комунальні послуги⁷⁴.

З огляду на девальвацію української гривні у липні 2022 року, яка суттєво вплинула на здатність домогосподарств задовольняти свої основні потреби, особливо у східних та південних регіонах країни, було запроваджено переглянутий мінімальний споживчий кошук (МСК) з урахуванням гуманітарних потреб. В результаті розмір переказів збільшився з 2 220 грн до 3 600 гривень на людину на місяць з 1 жовтня 2023 року, щоб покрити 100-відсотковий розрив доходів у порівнянні з новим гуманітарним МСК. Гуманітарна команда країни планує переглянути вартість МСК у лютому 2024 року.

Доцільність ГВД

Очікується, що в 2024 році в Україні залишатимуться сприятливі умови для ГВД, особливо в районах, контрольованих урядом. Доступність товарів першої необхідності продовжувала збільшуватися впродовж 2023 року, оскільки заклади торгівлі здебільшого були доступні та працювали. Продукти харчування, засоби гігієни, медикаменти і теплий одяг в липні вважали повністю доступними 99 %, 97 %, 92 % і 88 % покупців по всій країні, відповідно. Опалення та автомобільне паливо були повністю доступні 85 % і 83 % споживачів. Обмежений дефіцит спостерігався переважно на півдні та сході, де безпекові фактори обмежували діяльність роздрібних торговців у районах ближче до лінії фронту, особливо в Донецькій, Херсонській та Запорізькій областях. Загалом, станом на липень, 23 % покупців та роздрібних торговців по всій країні зазначили, що повномасштабне вторгнення впливає на їхній фізичний доступ до магазинів чи ринків збуту⁷⁵.

Хоча інфляція залишалася високою, вона продовжувала знижуватися і в серпні становила 8,6 %, повернувшись до довоєнного рівня. Національний банк України (НБУ) значно знизив свій прогноз інфляції на 2023 рік до 10,6 %⁷⁶. Тим не менш, цінова доступність залишалася ключовим питанням в контексті виснаження заощаджень і високого рівня безробіття: 52 % покупців повідомили про підвищення цін як основну перешкоду для доступу до товарів. Загалом станом на липень 2023 року споживчий кошик, згідно з результатами Спільної ініціативи з моніторингу ринку, збільшився на 13 % у річному обчисленні, при цьому на сході спостерігалось трохи більше зростання цін⁷⁷.

Постачальники фінансових послуг наявні і продовжують працювати у всіх районах, хоча банківська система буде основним інструментом надання послуг в Україні для отримувачів ГВД, достатньо стабільним і зі значною ліквідністю. Повідомлялося, що відділення банків і банкомати були повністю доступні 75 % і 90 % клієнтів, при цьому найбільш помітні проблеми з доступом були на півдні і пов'язані з перебоями в роботі після повітряних атак. 83 % клієнтів по всій країні також повідомили про нормальне функціонування відділень "Укрпошти", національної поштової служби України, що помітно більше у 2023 році. Роздрібні продавці приймали до оплати готівку (100 %), кредитні картки (94 %), дебетові картки (80 %) та мобільні застосунки (64 %)⁷⁸.

На окупованих Російською Федерацією територіях надання БЦГД продовжувалося, але в 2023 році її було суттєво зменшено через питання доцільності, пов'язані з доступом до партнерів, функціональністю банківської системи та труднощами з переказом та зняттям готівки, що зменшує перспективи розширення послуг у цих районах.

Координація

Структура координації грошової допомоги в Україні повністю перейшла на модель координації грошової допомоги Міжвідомчого постійного комітету (МВПК). Під загальним керівництвом ГКК Робоча група з надання грошової допомоги забезпечує від імені МККГ оперативну координацію БЦГД, включаючи чітке визначення, узгодження та централізовану звітність про БЦГД усіма гуманітарними організаціями.

У 2023 році РГГД зміцнила спроможності координації на обласному рівні, щоб забезпечити більш узгоджені заходи реагування в гарячих точках паралельно з

використанням рішень для усунення дублювання виплат. Після створення хабу РГГД у м. Дніпро на сході координаційні механізми були також створені в Одесі, Миколаєві та Харкові.

З огляду на посилення ракетних обстрілів Російською Федерацією у 2023 році також виникла необхідність використовувати досвід, пов'язаний з непередбачуваними надзвичайними ситуаціями, що призвело до ухвалення керівних принципів БЦГД у надзвичайних ситуаціях⁷⁹ для забезпечення застосування адаптованих механізмів координації та процедур у таких випадках.

У 2023 році розширилася співпраця з державними структурами з таких питань, як оподаткування або запобігання шахрайству. У співпраці з НБУ була започаткована ініціатива щодо поширення ключових повідомлень про боротьбу з шахрайством серед населення України. Паралельно проводилася адвокаційна робота, спрямована на внесення поправок до законодавства, щоб уся гуманітарна грошова допомога була звільнена від оподаткування.

Стратегія реагування

У 2024 році партнери РГГД продовжать надавати допомогу на основі двох міжсекторальних підходів до БЦГД, сприяючи досягненню першої стратегічної цілі ПГПР. Партнери БЦГД нададуть екстрену допомогу 2 мільйонам людей на три місяці на загальну суму 642,7 мільйона доларів. Партнери надаватимуть пріоритет допомозі в районах, що постраждали від війни, особливо на сході та півдні країни (83 % людей, яким планується надати підтримку), де найвищий рівень гостроти потреб в основних секторах.

Ціль 1 БЦГД

Забезпечити оперативне надання БЦГД у надзвичайних ситуаціях для задоволення невідкладних потреб постраждалих від війни людей після пов'язаних з війною потрясінь.

БЦГД забезпечить оперативну допомогу на загальній основі нещодавно переміщеним людям або людям, евакуйованим з районів активних бойових дій протягом тридцяти днів, а також людям, які проживають менш ніж за 30 кілометрів від лінії фронту, до яких неможливо отримати доступ для проведення повної оцінки вразливості. Ця допомога призначена для підтримки домогосподарств у перші дні переміщення для подолання раптових потрясінь.

Ціль 2 БЦГД

Надавати екстрену БЦГД вразливим групам постраждалих від війни людей, щоб забезпечити задоволення їхніх основних потреб.

БЦГД надаватиметься домогосподарствам, які постраждали від війни, включаючи вимушених переселенців, які переміщені вже тривалий час, для задоволення основних потреб та запобігання використанню негативних стратегій подолання. Допомога партнерів буде спрямована на соціально-економічно вразливі сім'ї, переміщені понад тридцять днів тому, а також сім'ї в районах, де в останні місяці відбувалися бойові дії, використовуючи рамкові принципи визначення першочергових отримувачів допомоги РГГД⁸⁰ для пріоритетів у розподілі ресурсів.

Зв'язок із соціальним захистом

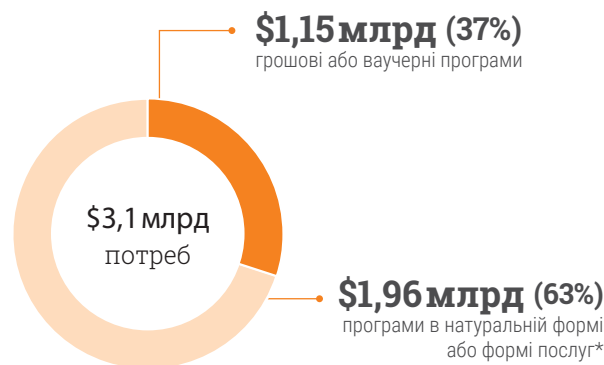
На третій рік масштабного надання грошової допомоги була визначена гостра необхідність узгодження гуманітарної грошової допомоги, включаючи БЦГД, з урядовими системами, з урахуванням гуманітарних принципів, де це доречно, і на підтримку підходу "посилювати, а не замінювати"⁸¹. Комплексна солідарна і несолідарна система соціального захисту України, що охоплює майже три чверті населення, успішно виконує щомісячні зобов'язання без перерв. Водночас, як зазначається спільно з урядом України, обсяги потреб, викликаних кризою, продовжують свідчити про необхідність безперервної гуманітарної допомоги для усунення наявних прогалин.

У 2023 році кілька організацій продовжили вивчати можливість узгодження системи з наявними варіантами надання грошової допомоги – від відмови

до повної її інтеграції в державні програми, в першу чергу шляхом об'єднання соціальних реєстрів через портал «Допомога». Цей інструмент, запущений у червні 2022 року під егідою Міністерства соціальної політики, дозволив гуманітарним організаціям виплатити кошти 3,2 мільйона отримувачів допомоги.

Однак зв'язки між гуманітарною грошовою допомогою та соціальним захистом залишаються обмеженими. У гуманітарних програмах використовуються лише деякі елементи національної системи або вони діють за її межами, в той час як система соціального захисту України все ще нарощує свою здатність реагувати на шоківі ситуації для задоволення потреб, спричинених війною, які наразі покриваються гуманітарними програмами. Таким чином, існують можливості для подальшого узгодження гуманітарної грошової допомоги з ланцюгом доставлення соціальної допомоги в Україні, де це доречно. Варіанти узгодження будуть спрямовані головним чином на фінансування, критерії відповідності, реєстрації, інформаційно-просвітницьку роботу, механізми надання послуг та управління інформацією. У 2024 році буде докладено додаткових зусиль для надання подальшої адресної та узгодженої з урядовими системами БЦГД у гуманітарному просторі, що залишається. Водночас учасники все частіше починають розглядати можливість переходу від програмної діяльності до заходів у сфері відновлення згідно з Перехідною рамковою програмою та іншими ініціативами, у тому числі за допомогою національних зусиль щодо розширення поточних програм у порівнянні з додатковими соціальним доплатами. В рамках ініціативи PeRehID будуть розроблені додаткові рекомендації щодо узгодження системи на додаток до зв'язків соціального захисту та гуманітарної допомоги.

Розподіл заходів і фінансових потреб за методами допомоги

* Не включають спільні послуги координації, телекомунікацій в надзвичайних ситуаціях та логістичної підтримки

2.3

Методологія визначення вартості заходів

Гуманітарній спільноті знадобиться 3,11 мільярда доларів для надання міжсекторальної гуманітарної допомоги 8,5 мільйона з 14,6 мільйона людей, які потребують допомоги в Україні у 2024 році.

У фінансових вимогах ПГПР на 2024 рік зберігається підхід до розрахунку витрат на основі видів діяльності, який вже застосовувався в Плані гуманітарного реагування (ПГР) на 2023 рік. З метою точнішого відображення фінансових потреб для досягнення цілей ПГПР, а також для підвищення прозорості, інклюзивності та достовірності фінансових потреб за ПГПР на 2024 рік, як структурні блоки фінансових потреб було використано заплановані заходи. Відібрані заходи були узгоджено з визначеними потребами, згідно з обсягами та цілями ПГПР, водночас кожен захід стосувався однієї цілі кластера, визначеної на підставі відповідної стратегічної цілі. Також було визначено способи реагування, зокрема шляхом надання допомоги в натуральній формі чи у формі послуг, коштів або ваучерів.

Використовуючи досвід попередніх проєктів, реалізованих в Україні, знання інших гуманітарних заходів, а також види діяльності у 2023 році, гуманітарні кластери встановили діапазони витрат для кожного виду діяльності/заходу, урахувуючи, серед іншого, різницю у витратах для різних способів реагування, групи населення та географічних районів. Більш докладна інформація щодо методологій, застосованих окремими кластерами, наведена у відповідних розділах далі. Відповідно до цього плану,

кластери визначили 108 видів діяльності, і майже для 81 % з них як одиницю розрахунку вартості було взято вартість заходу на отримувача допомоги, а для решти одиницями розрахунку є вартість заходу для домогосподарства, установи, оцінки тощо. Загальна вартість кожного виду діяльності базується на прогнозній середній вартості одиниці, яка потім множиться на розрахункову кількість необхідних одиниць, визначену на основі кількості людей, які потребують допомоги. Загальні фінансові потреби цього плану складаються із сумарної вартості заходів реагування, включно з витратами, пов'язаними з наданням загальних послуг кластерами телекомунікацій у надзвичайних ситуаціях і логістики.

Щоб забезпечити узгодженість заходів реагування з пріоритетними потребами, підхід, застосований до розрахунку витрат на 2024 рік в Україні, передбачав розроблення рамкової системи реагування на основі заходів (див. Додаток "Рамкові принципи реагування на основі видів діяльності та план моніторингу"). Така система сприятиме поліпшенню координації, оскільки вона дає можливість узгоджувати заходи як зі стратегічними, так і з кластерними цілями, а також визначає мультисекторальний підхід до реалізації заходів.

2.4

Припущення для планування, операційні спроможності й доступ

Як видається, війна в Україні, яка скоро досягне своєї 10-річної позначки, не вщухає, і у 2024 році покращення поточної гуманітарної ситуації не очікується.

Вихідні передумови планування

Руйнування та соціально-економічні наслідки війни продовжуватимуть ускладнювати вже складні та нестабільні гуманітарні умови та поглиблювати потреби вразливих людей, особливо мешканців районів поблизу лінії фронту, які потребуватимуть постійної підтримки.

Ситуація може ще більше погіршитися, якщо взимку 2023-2024 років повториться сценарій масованих атак Російської Федерації на об'єкти енергетичної та іншої критично важливої інфраструктури. Навіть при малоімовірній можливості припинення війни відновлення після такого масового руйнування основних послуг, інфраструктури та засобів існування займе багато часу, і гуманітарні потреби залишатимуться в найближчі роки.

З огляду на зазначене у ПГПР на 2024 рік зроблені такі припущення щодо планування:

- Оперативна ситуація залишатиметься динамічною і, вірогідно, швидко змінюватиметься, що впливатиме на гуманітарні потреби, переміщення і повернення, а також визначатиме пріоритети гуманітарного реагування.
- Також передбачається, що доступ до територій, окупованих Російською Федерацією, буде залишатися й надалі майже відсутнім, попри зусилля щодо подолання проблем з доступом.
- У разі системних атак на об'єкти інфраструктури подальша енергетична криза, ймовірно, посилить ризики для вразливих груп, поставить під загрозу подальше надання основних послуг та загострить гуманітарні потреби; можуть виникнути осередки переміщення населення, оскільки температура може опуститися нижче -20°C.

- Є цілком ймовірним, що операційні спроможності залишаться на поточному рівні (за умов наявності фінансування), з можливим згортанням волонтерської підтримки людей, які потребують допомоги, оскільки фінансові надходження поступово скорочуються через тривалий характер війни.
- Через можливі зміни в територіальному контролі деякі райони можуть стати доступними для гуманітарних партнерів, що реагують на постійне збільшення людей, які стикаються зі значними гуманітарними потребами. У таких випадках партнери будуть готові швидко нарощувати обсяги підтримки, щоб реагувати на нові потреби, особливо на територіях, де уряд України відновлює контроль.

Операційні спроможності

Гуманітарна спільнота в Україні має сталу присутність по всій країні, і налічує, згідно з даними кластерів, 530 організацій станом на жовтень 2023 року.

Очікується, що кількість партнерів, які продовжать працювати в 2024 році, залишиться незмінною. Багато українських партнерів (загалом 342), багато з яких забезпечують негайне реагування поблизу лінії фронту, надаватимуть гуманітарну допомогу і послуги у сфері захисту найбільш вразливим людям. Крім того, серед партнерів кластерів 143 міжнародні неурядові організації (НУО), 16 урядових партнерів, 13 установ Організації Об'єднаних Націй, 6 партнерів з інших міжнародних організацій, 2 партнери з приватного сектора і 21 партнер з інших категорій.

Кожен тип організації забезпечує унікальні можливості для гуманітарного реагування, що зміцнює колективне надання допомоги й ефективність реагування. Національні та місцеві НУО часто мають перевагу

завдяки вже встановленим зв'язкам із місцевими громадами, що дозволяє їм швидше виявляти прогалини на місцях, а також доставляти гуманітарну допомогу у важкодоступні райони, які часто розташовані поблизу лінії фронту. Обласні та місцеві органи влади активно координують свої зусилля з гуманітарною спільнотою, обговорюючи пріоритетні потреби, заходи реагування та оперативні питання.

Водночас ООН, міжнародні НУО та інші міжнародні організації поширюють знання про кращі світові практики та гуманітарні стандарти у всіх секторах, що сприяє розбудові спроможностей національних і місцевих організацій та урядових організацій, одночасно виступаючи за дотримання міжнародного гуманітарного права і прав в галузі прав людини.

У 2023 році завдяки щедрим внескам гуманітарних донорів до Гуманітарного фонду для України (UHF), партнери збільшили заходи реагування для надання першочергової гуманітарної допомоги у січні у східних та південних областях, які стикалися з найгострішими гуманітарними потребами, для забезпечення інтегрованої багатоцільової допомоги у сільських районах поблизу лінії фронту та районах повернення на півночі в березні, а також для задоволення потреб у громадах, постраждалих від руйнування греблі Каховської ГЕС на початку червня, та для термінових заходів на осінньо-зимовий період у серпні.

ЛЮБЕЧ, ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ

січень 2023 року

Співробітники БФ "Право на захист" Тетяна та Дмитро привезли 97-річному мешканцю села на кордоні з Білоруссю тверде паливо, щоб у його будинку було тепло взимку.

Фото: БФ "Право на захист"

Спираючись на досвід попереднього року, Фонд та його партнери досягли значного прогресу у стратегічному просуванні місцевого гуманітарного реагування в Україні. Фонд провів всебічний огляд малих грантів на підтримку місцевих ОГС та волонтерських груп, що надають гуманітарну допомогу безпосередньо на місцях, який стане основою для майбутніх виділень коштів Фонду та інших моделей фінансування гуманітарної діяльності в Україні. Паралельно Фонд продовжував залучати місцевих і національних партнерів по всій Україні для вивчення можливостей нових партнерських відносин і розбудови спроможностей. До жовтня 2023 року Фонд мав 115 кваліфікованих партнерів, що відповідали вимогам, порівняно з 51 до повномасштабного вторгнення в лютому 2022 року, включаючи 36 українських організацій. Станом на жовтень 2023 року Фонд виділив загалом 176 млн доларів США на задоволення найгостріших гуманітарних потреб в Україні.

Протягом усього 2023 року Підрозділ гуманітарних операцій та планування продовжував роботу з надання гуманітарної допомоги в районах з високим рівнем ризику і непередбачуваним доступом. До кінця жовтня 2023 року майже 100 міжвідомчих автоколон доставили міжсекторальну допомогу понад 375 000 людей, здебільшого в районах поблизу лінії фронту. Підрозділ довів свою ефективність, коли було потрібно швидке реагування, зокрема під

Операційні партнери в 2024 р.

543

ОПЕРАЦІЙНІ
ПАРТНЕРИ

342
ННУО

143
МНУО

16
УРЯД

13
ООН

6
МІЖНАР. ОРГ.

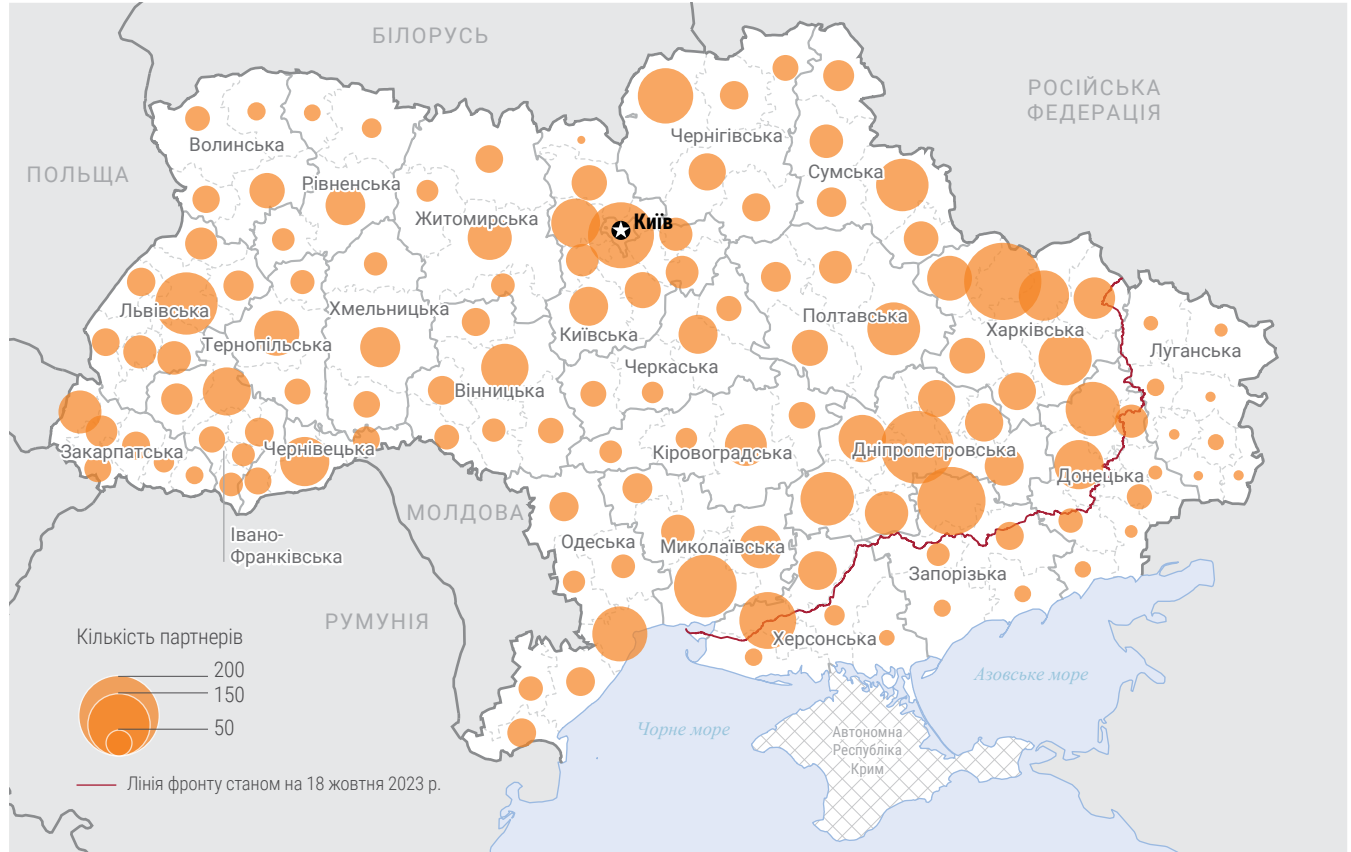

6
ПРИВАТНІ

21
ІНШІ

Розподіл гуманітарних партнерів за районами

Розподіл гуманітарних партнерів за кластерами

КЛАСТЕР/СЕКТОР	КІЛЬКІСТЬ ПАРТНЕРІВ
Координація та управління об'єктами розміщення ВПО (МТП)	18
Освіта	97
Продовольча безпека та засоби до існування	155
Охорона здоров'я	113
Загальний захист	166
Захист дітей	144
Гендерно зумовлене насильство (ГЗН)	125
Протимінна діяльність	18
Житло / непродовольчі товари (НПТ)	98
Водопостачання, санітарія та гігієна	96
Багатоцільова грошова допомога	90
Спільні послуги координації	5
Телекомунікації в надзвичайних ситуаціях	4
Логістика	2

час надзвичайної ситуації, викликаній руйнуванням греблі Каховської ГЕС 6 червня 2023 року. У відповідь на катастрофу тільки в червні було направлено близько 20 міжвідомчих автоколон в райони, що зазнали руйнівних наслідків затоплення, і в населені пункти, які відчули гостру нестачу питної води через обміління Каховського водосховища. У наступному році Підрозділ продовжить координувати гуманітарні заходи реагування в районах поблизу лінії фронту, де доступ є ускладненим, зі стратегічним переходом до більш цільової допомоги та послуг, коли це можливо. Підрозділ також має на меті посилити взаємодію з партнерами, які розподіляють доставлену допомогу безпосередньо на місцях, зосередившись на розбудові спроможностей, оцінці та моніторингу діяльності. Ці колективні зусилля мають комплексну мету сприяти взаємодії з постраждалим населенням та підвищенню підзвітності перед ним.

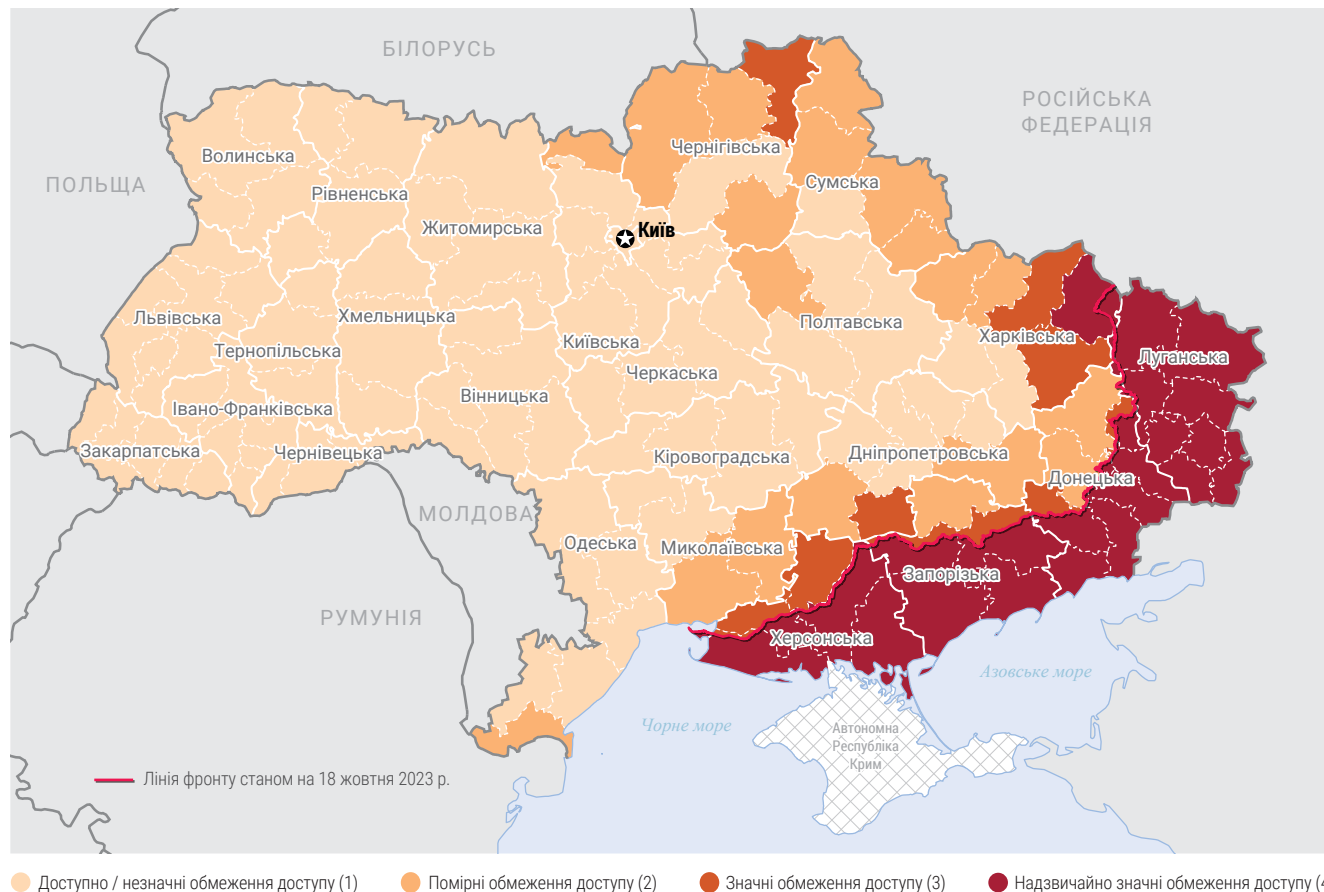
Доступ

Активізація бойових дій уздовж усієї лінії фронту, а також перешкоди для гуманітарних організацій ще більше вплинули на гуманітарний доступ в Україні

протягом 2023 року, внаслідок чого він став все більш складним і непередбачуваним. З січня по жовтень 2023 року повідомлялось про 184 інциденти, які вплинули на гуманітарний доступ. Це в середньому один інцидент на два дні, що свідчить про складні умови, в яких працюють гуманітарні організації в Україні, наражаючись на додаткові ризики, щоби дістатися людей, які потребують допомоги. З них 66 – випадки, коли постраждали гуманітарні співробітники, активи чи об'єкти, що призвело до тимчасового припинення життєво важливої гуманітарної діяльності. За цей період 10 гуманітарних працівників служб загинули під час виконання своїх обов'язків і ще 29 отримали поранення, порівняно з 4 вбитими та 5 пораненими у 2022 році. Це показує значне погіршення безпекової ситуації, що становить серйозну загрозу безпеці і добробуту гуманітарних працівників, які працюють в Україні.

Доступ до територій, окупованих Російською Федерацією залишався надзвичайно складним, попри активні зусилля та безперервний діалог. Обмеження на пересування цивільного населення на в'їзд, виїзд

Гострота обмежень гуманітарної доступності за районами

та у межах окупованих територій з лютого 2022 року продовжують суттєво впливати на спроможність гуманітарних організацій надавати допомогу на цих територіях, а також перешкоджають доступу цивільного населення до послуг або допомоги. Через перешкоди, обмеження на пересування та втручання в гуманітарну діяльність ситуація ускладнилась, що призвело до вкрай обмеженого надання допомоги в деяких окупованих Російською Федерацією частинах Донецької, Запорізької, Луганської та Херсонської областей. Ця відсутність доступу стала очевидною на початку червня 2023 року, коли Російська Федерація відхилила численні звернення про доступ та надзвичайну допомогу на східному березі Дніпра після руйнування греблі Каховської ГЕС. У червні 2023 року Російська Федерація прийняла рішення більше не визнавати сповіщення, що надходять у рамках системи гуманітарних сповіщень, створеної в 2015 році для інформування сторін конфлікту про наземне і водне перевезення гуманітарної допомоги, а також про стаціонарні гуманітарні об'єкти для попередження шкоди цивільним особам і цивільним об'єктам в результаті ударів та побічних наслідків атак відповідно до міжнародного гуманітарного права.

В інших регіонах України призов гуманітарного персоналу на військову службу і бюрократичні перепони, зокрема обмеження на в'їзд персоналу

в країну і пересування в країні, а також затримки з видачею віз, створили додаткові складності для ефективного доставлення допомоги.

Для подолання цих труднощів і забезпечення інформованості гуманітарної спільноти проводиться моніторинг інцидентів з гуманітарним доступом в рамках спільних зусиль за участю гуманітарних організацій з використанням системи моніторингу доступу та звітності. Завдяки цій ініціативі тривалого моніторингу гуманітарна спільнота має цінну інформацію про наслідки обмежень доступу для надання гуманітарної допомоги. Це також відіграє ключову роль у посиленні адвокаційних зусиль і продовження взаємодії.

Важливим механізмом для підтримки зусиль Гуманітарної команди країни щодо вивчення шляхів поліпшення гуманітарного доступу до людей, які потребують допомоги, у липні 2023 року була відновлена робота Робочої групи з питань гуманітарного доступу, яку очолюють Норвезька рада у справах біженців та Управління ООН з координації гуманітарних справ (УКГС ООН), яка сприяє гуманітарному доступу шляхом проведення консультацій за участю різних зацікавлених сторін для виявлення поточних або очікуваних обмежень доступу.

ДОРОГИНКА, КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

23 ТРАВНЯ 2023 РОКУ

Фахівець з гуманітарного розмінування Данської ради у справах біженців проводить обстеження на полі у селі під Києвом. Україна вважається однією з найбільш замінованих країн світу, що створює небезпеку для мільйонів людей. Фото: Данська рада у справах біженців в Україні/Олександр Ратушняк.

2.5

Зв'язок із засадничими підходами у сфері розвитку та урядовими ініціативами

Після повномасштабного вторгнення в Україну у 2022 році та негайного скоординованого гуманітарного реагування рамки гуманітарної діяльності у 2024 році трохи звужуються. Активізація зусиль і ресурсів, що виділяються на швидке відновлення і пошук довгострокових рішень відповідно до Перехідної рамкової програми, обумовлює ПГПР з чітко розставленими пріоритетами, спрямованими на надання рятівної багатосекторальної гуманітарної допомоги і забезпеченні доступу до основних послуг, при одночасній координації заходів з учасниками процесу швидкого відновлення і пошуку довгострокових рішень. Хоча гуманітарна допомога спрямована на задоволення значних і критичних гуманітарних потреб, вона не включає допомогу у розв'язанні довгострокових структурних причин вразливості, таких як зниження бідності, створення робочих місць, зміцнення системи або реагування на соціально-економічні наслідки війни, а також відновлення та відбудова у постраждалих районах. Основну відповідальність за надання допомоги постраждалому населенню несе постраждала держава, і ці довготривалі структурні проблеми будуть вирішуватися урядом України і суб'єктами розвитку в рамках механізмів відновлення та розвитку.

Водночас деякі з пріоритетних гуманітарних заходів прямо або опосередковано сприятимуть якнайшвидшому відновленню і реалізації довгострокових рішень. Визнаючи умови, що існували до повномасштабного вторгнення, наявні складності і потребу в постійній підтримці, Перехідну рамкову програму було продовжено до грудня 2024 року, що відповідає нагальним гуманітарним потребам, а також закладає основу для довгострокового відновлення і зміцнення системи. Перехідна рамкова програма усуватиме прогалини до тих пір, поки не буде введено в дію Рамкову програму ООН щодо співпраці у сфері сталого розвитку (UNSDCF) у січні 2025 року, яка включатиме детальне планування і реалізацію довгострокових стратегій розвитку. Перехідна рамкова

програма передбачає подальші термінові гуманітарні заходи реагування, зосереджуючись на відбудові інфраструктури, енергетиці та навколишньому середовищі, житлі, засобах існування та створенні робочих місць, розмінуванні та очищенні завалів, сприятливих факторах, соціальному захисті, освіті та охороні здоров'я, а також підкреслюючи важливість збору даних, розвитку інституційних спроможностей, та інклюзивне економічне зростання відповідно до критеріїв та пріоритетів уряду, гарантуючи, що діяльність буде актуальною та ефективною на місцевому рівні.

Крім того, під загальним керівництвом Координаторки системи ООН/Гуманітарної координаторки і будуть прийматися довгострокові рішення і забезпечуватися якнайшвидше відновлення за підтримки Уряду України і в тісній координації з ним. Керівний комітет з планування та відновлення на рівні громад був створений для зміцнення зв'язків між напрямками розвитку та гуманітарної допомоги, з метою просування зв'язку між гуманітарною діяльністю, раннім відновленням і розвитком, з метою кращої координації допомоги і забезпечення взаємодоповнюваності в районах далі від лінії фронту, де могли б проводитися заходи відновлення на рівні громад. Керівний комітет є інклюзивним форумом, де беруть участь різні зацікавлені сторони (ООН, НУО, донорська спільнота), що провадять діяльність в Україні.

Учасники гуманітарної допомоги та відновлення продовжуватимуть працювати і координувати свої дії з місцевою владою на додаток до урядових програм. Ініціатива PeReHID, започаткована Указом від 31.05.2023 р., є спільною ініціативою за участю багатьох зацікавлених сторін, в тому числі Уряду України, ООН, донорів, національних і міжнародних НУО, з метою запровадження зв'язку між БЦГД і соціальним захистом в Україні шляхом розробки стратегії (1) підтримки сталого переходу і передачі потреб у гуманітарній допомозі для задоволення в

рамках інклюзивної державної системи соціального захисту, здатної реагувати на потрясіння, та (2) зміцнення національних систем і підтримки програми уряду з реформування системи соціального захисту для підвищення спроможностей, адаптивності і здатності реагувати на потрясіння в умовах тривання кризи. Ініціатива PeReHID буде і надалі сприятиме встановленню взаємозв'язків між соціальним

захистом і гуманітарною діяльністю, забезпечуючи узгодження, координацію і розрізнення меж обох сфер. З огляду на те, що гуманітарна вразливість зберігається, гуманітарні організації та програми розвитку повинні доповнювати один одного, щоб створити умови для довгострокових рішень і якнайшвидшого відновлення, а також надати підтримку уряду України.

ПОКРОВСЬК, ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

9 серпня 2023 року

Гуманітарні працівники швидко надали термінову допомогу, зокрема матеріали для ремонту, мешканцям будинку, який було пошкоджено під час удару по Покровську ввечері 7 серпня. Унаслідок удару загинули та отримали поранення десятки мирних мешканців і була сильно пошкоджена цивільна інфраструктура.

Фото: УКГС ООН/Сара Хілдінг

2.6

Запобігання сексуальній експлуатації та сексуальній нарузі (ЗСЕН)

До повномасштабного вторгнення в Україні була проведена значна робота щодо запобігання гендерно зумовленому насильству та усунення його корінних причин, таких як гендерна нерівність та соціальні норми. Проте, враховуючи, що, за оцінками, у 2023 році 17,6 мільйона людей потребували гуманітарної допомоги, а також різке збільшення кількості гуманітарних працівників, які надають допомогу постраждалим людям, ризики сексуальної експлуатації та сексуальної нарузі (СЕН) значно зросли. Ситуація погіршилася через недостатню обізнаність про СЕН та механізми звітування, уявлення в громадах щодо невідповідної поведінки гуманітарних працівників та соціально-культурні бар'єри, такі як стигматизація та дискримінація.

Попри масштабні кампанії з підвищення обізнаності та [роз'яснення](#), є відчуття, що рівень повного усвідомлення цих ризиків як постраждалими людьми, так і гуманітарними організаціями, залишається низьким. Аудити щодо ризиків ГЗН, проведені у місцях тимчасового проживання, показали, що люди, які керують цими об'єктами, а також переселенці, які проживають там, мають обмежену обізнаність про СЕН, в тому числі про право відмовитися від будь-яких невідповідних сексуальних пропозицій (тобто від допомоги в обмін на сексуальні послуги) і право безпечно повідомляти про такі випадки або отримувати відповідні послуги. Постраждале населення та працівники гуманітарних служб, особливо ті, хто нещодавно розпочав роботу або не має попереднього досвіду роботи на місцях, не знають про різні форми ГЗН, включаючи СЕН та сексуальне насильство, пов'язане з конфліктом. Неофіційні дані також підтверджують недостатню обізнаність гуманітарних працівників, які вважають, що в Україні немає проблеми СЕН через відсутність дисбалансу повноважень, особливо в міських районах. Крім того, видається, що багато отримувачів підтримки у сфері захисту та/або гуманітарної допомоги, не знають про свої право інформувати про СЕН або підозри щодо

СЕН, що є надзвичайно важливим для забезпечення відповідальності гуманітарних працівників. Отже, низький рівень інформування про випадки СЕН може бути обумовлений низькою довірою до механізмів інформування, страхом помсти або перешкодами щодо такого інформування, пов'язаними з правами людини, в поєднанні з необхідністю адаптувати заходи підвищення обізнаності до особливостей різних груп людей, а також розуміти механізми для такого інформування, яким надається перевага.

Для усунення цих прогалин і подолання стигматизації, пов'язаної з інформуванням, буде продовжено вивчення наявних [механізмів зворотного зв'язку у громадах](#), а також будуть проведені дослідження, обговорення та консультації з фокус-групами, які матимуть пріоритет під час реагування у 2024 році.

Ця діяльність ґрунтуватиметься на дослідженнях на місцях і консультаціях з постраждалими людьми і гуманітарними організаціями щодо їх розуміння поняття підзвітності та довіри, зокрема з урахуванням національного законодавства з питань СЕН і порушення принципу "не нашкодь". Це також допоможе зрозуміти першопричини та змінити соціальні норми та подолати стигматизацію щодо інформування про такі випадки, щоб виявити та/або розробити ефективні механізми подання скарг на рівні громади з метою зміцнення довіри та збільшення інформування про випадки СЕН.

Відповідно до плану МВПК щодо прискорення процесу ЗСЕН, [стратегії запобігання СЕН на 2023 рік](#) і плану дій країни на 2023 рік, мережа з питань запобігання СЕН також продовжить працювати у трьох стратегічних напрямках: запобігання порушенням, включаючи узгоджені навчальні пакети із запобігання СЕН для різних цільових аудиторій та оцінки спроможностей партнерів для забезпечення мінімальних стандартів діяльності; заходи реагування та ПППН; загальносистемна координація в рамках країни.

2.7

Моніторинг гуманітарного реагування

У 2024 році гуманітарні партнери в Україні продовжать моніторинг гуманітарних потреб та реагування, щоб гарантувати, що найуразливіші групи людей отримували допомогу вчасно, ефективно та відповідно до гуманітарних принципів. В основі плану та структури моніторингу лежать чотири основні компоненти відстеження гуманітарних потреб, реагування, якісного формування програм допомоги і рівнів фінансування.

Міжкластерна координаційна група (МККГ), Робоча група з питань оцінки та аналізу та Робоча група з управління інформацією очоляють роботу з моніторингу заходів реагування для оцінки досягнення стратегічних та секторальних цілей цього плану. Управління ООН з координації гуманітарних справ (УКГС ООН) і кластери розроблять платформу для звітності на основі видів діяльності для відстеження гуманітарної допомоги, наданої постраждалим людям, в порівнянні з цільовими показниками за ПГПР на

Стратегічна ціль СЦ1	ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ (К-ть людей)
Надання своєчасної життєво необхідної багатосекторальної допомоги людям, забезпечуючи їхню безпеку й гідність, із дотриманням гуманітарних принципів	6,7 млн
Група населення	
К-ть внутрішньо переміщених людей, яким планується надати допомогу	2,1 млн
К-ть непереміщених людей, яким планується надати допомогу	3,3 млн
К-ть людей, які повернулися до місць постійного проживання, яким планується надати допомогу	1,3 млн

Стратегічна ціль СЦ2	ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ (К-ть людей)
Забезпечення доступу до основних послуг	5,2 млн
Група населення	
К-ть внутрішньо переміщених людей, яким планується надати допомогу	1,1 млн
К-ть непереміщених людей, яким планується надати допомогу	3,2 млн
К-ть людей, які повернулися до місць постійного проживання, яким планується надати допомогу	0,9 млн

2024 рік. Стратегічні цілі будуть оцінюватися на підставі моніторингу результатів на рівні партнерів та сукупності результатів кластерів.

Щомісяця будуть відстежуватися 108 видів діяльності за цим планом з показниками, які враховують стать, вік та інвалідність. Дані використовуватимуться для

звітування про досягнення цілей діяльності, цілей кластерів і стратегічних цілей.

Кластери за підтримки Управління ООН з координації гуманітарних справ продовжують співпрацювати з партнерами, щоб виконувати вимоги щодо звітності кластерів і міжкластерної звітності. Партнери повинні звітувати про виконання заходів і фінансування

діяльності за ПГПР на 2024 р., що надасть можливість створити карту присутності партнерів і визначити прогалини в реагуванні. Кластери продовжуватимуть щомісяця звітувати у рамках міжкластерного механізму моніторингу реагування щодо досягнення цілей реагування, з розподілом за географічними регіонами, статтю, віком та інвалідністю. Платформа звітності буде використовувати хмарну програму ActivityInfo, яка інтегруватиме модулі планування на основі діяльності й моніторингу реагування. Міжкластерні інструменти звітності буде доповнено інтерактивними інформаційними панелями для відстеження операційної діяльності у форматі “Хто, що, де, коли й для кого робить” (5W) і моніторингу поточної реалізації гуманітарної діяльності. Вхідні дані кластерів буде об'єднано в щомісячні інформаційні панелі та періодичні моніторингові звіти щодо реалізації ПГПР на 2024 р.

Дані моніторингу буде оприлюднено на вебсайті [ReliefWeb.Response](#), і вони доповнюватимуть матеріали конкретних кластерів, зокрема Оперативне зведення, карти та інтерактивні інформаційні панелі. Ці моніторингові звіти включатимуть оновлені дані й результати аналізу для корегування до планування заходів реагування та ухвалення стратегічних рішень. Див. Додаток “Рамкові принципи реагування на основі видів діяльності та план моніторингу” щодо переліку показників моніторингу з розподілом за статтю, віком та урахуванням інвалідності.

Моніторинг якості гуманітарних програм

Кластери сформували свої види діяльності та цілі на основі колективного аналізу відповідності, актуальності й здійсненності різних заходів і методів реагування. Відповідні заходи було визначено з урахуванням принципів розроблення якісних програм, зокрема, але не обмежуючись, таких принципів, як “не нашкодь”, інклюзивність і залучення громад. Після цього відповідні заходи були проаналізовані щодо відповідності пріоритетним потребам й побажанням постраждалих людей. Також бралася до уваги здійсненність заходів з огляду на такі операційні міркування, як гуманітарний доступ і спроможності партнерів.

Гуманітарні організації, які беруть участь у кластерах і роблять свій внесок у ПГПР на 2024 рік, зобов'язуються дотримуватися глобальних принципів і вимог до

критеріїв якості, а також вимог і критеріїв за цим ПГПР, зокрема узгоджень створення програм на 2024 рік із глобальними та національними керівними принципами стосовно гуманітарних програм, як-от залучення громад до розроблення проєктів рішень, планування на основі фактичних даних і своєчасний всеосяжний моніторинг під час реалізації. Для цього партнери використовуватимуть адаптований Гендерно-віковий маркер для підходу, заснованого на видах діяльності, розроблятимуть програми з урахуванням потреб людей з інвалідністю, пріоритетності питань захисту та включення механізмів ПППН для забезпечення високої якості програм допомоги. Коли це можливо, дані й аналіз будуть проводитися з розподілом за статтю, віком та інвалідністю. Кластери та їхні партнери контролюватимуть якість, обсяги та своєчасність реагування разом з партнерами шляхом регулярного аналізу отриманих скарг і зворотного зв'язку, моніторингу після розподілу допомоги, регулярних перевірок на місцях для моніторингу програм, вибіркового перевірок, обговорень у фокус-групах та інших моніторингових заходів.

Моніторинг потоків фінансування

У 2024 році гуманітарні організації продовжать вдосконалювати точність і своєчасність моніторингу фінансування шляхом кращого позначення партнерських проєктів у межах планування та інструментів фінансування Служби фінансового моніторингу (FTS). На випадок відсутності даних проєктів, потрібних для розрахунків на основі діяльності, Міжкластерна координаційна група створила модуль планування діяльності для збору докладних операційних планів партнерів. Ця інформація не тільки надасть перспективне бачення запланованих заходів, але й допоможе у моніторингу прогалин фінансування.

ГКК та Міжкластерна координаційна група, партнери-виконавці, донори та за допомоги механізмів головного офісу продовжать моніторинг фінансування завдяки Службі фінансового моніторингу, щоб проводити адвокаційну роботу та залучати ресурси для усунення прогалин фінансування й надання партнерам можливості реагувати на гуманітарні потреби.

Частина 3: Цілі кластерів і реагування

МИКОЛАЇВ, МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

16 січня 2023 року

Волонтери Товариства Червоного Хреста України в Миколаєві на велосипедах розвозять продуктові набори від Всесвітньої продовольчої програми додому людям, які самі не можуть дістатися до пунктів видачі.

Фото: Всесвітня продовольча програма/Антуан Валлас

3.1

Координація та управління об'єктами розміщення ВПО

У 2024 році для допомоги переселенцям і на підтримку уряду та призначених керівників об'єктів, які несуть основну відповідальність за місця тимчасового проживання для переміщених людей, Кластер координації та управління об'єктами розміщення ВПО надаватиме допомогу 157 000 внутрішньо переміщеним людям (з яких 48 % складають жінки, 27 % – діти, 28 % – літні люди, 17 % – люди з інвалідністю) у 2 595 місцях тимчасового проживання в районах переміщення

Цілі та стратегія реагування

У 2024 році Кластер координації та управління об'єктами розміщення ВПО та партнери працюватимуть над забезпеченням безпечних і гідних умов проживання вимушених переселенців у місцях тимчасового проживання (МТП), при цьому інформуючи та підтримуючи прагнення мешканців до самозабезпечення та сприяючи створенню зв'язків з довгостроковими рішеннями. Заходи реагування кластера забезпечать підтримку Уряду України, місцевих органів влади та інших партнерів стосовно спроможностей ефективної координації та управління місцями тимчасового проживання, включаючи відповідальні підходи до закриття та об'єднання таких місць. Це буде досягнуто за рахунок впровадження механізмів координації на місцях за

підтримки груп Мобільної підтримки управління МТП та надійних механізмів моніторингу для інформування та сприяння направленням для отримання допомоги від інших секторів та заходів реагування. Інклюзивний безбар'єрний доступ до послуг, а також зв'язки з місцевою інтеграцією і довгострокові рішення будуть зміцнюватися за допомогою регіональних підходів. Враховуючи значну частку жінок, дітей, людей похилого віку та людей з інвалідністю в місцях тимчасового проживання, партнери надаватимуть пріоритет підходам реагування відповідно до статі та віку, включаючи зменшення ризику гендерно зумовленого насильства та створення інклюзивного простору для людей з інвалідністю.

Ціль кластера ЦК1

Підтримка орієнтованих на людей підходів до управління місцями тимчасового проживання, що сприятиме ефективному залученню та участі людей в повсякденному управлінні МТП.

Ціль кластера ЦК 2

Сприяння координації та наданню багатосекторальної допомоги в МТП для задоволення основних потреб і дотримання мінімальних стандартів.

Ціль кластера ЦКЗ

Сприяння відповідальному закриттю та об'єднанню місць тимчасового проживання, формуванню стратегій завершення їх роботи та забезпечення переходу до довгострокових рішень для мешканців МТП.

Географічно кластер діє у всіх регіонах України, де є місця тимчасового проживання. Забезпечуючи ефективне управління МТП, мінімальні стандарти і гідні умови проживання у МТП, кластер застосовуватиме зональний підхід, зміцнюючи зв'язки з послугами і допомогою за межами МТП та сприяючи самозабезпеченню мешканців та їх доступу до більш сталих рішень. Кластер ставить за мету просування узгодженого стратегічного підходу різних організацій, що працюють в місцях тимчасового проживання, відповідно до принципів пріоритетності питань захисту, підходу "розроблення рішень з самого початку", а також принципу "не нашкодь". На заході і в центрі країни, де спостерігається найвища концентрація МТП і більш сталий склад мешканців таких місць, більший акцент також буде зроблений на стратегіях завершення роботи та просування довгострокових рішень. У східних і південних областях, де ситуація продовжує змінюватися в постраждалих від війни і прифронтових районах з більш динамічною зміною мешканців МТП, кластер продовжить приділяти більшу увагу реагуванню на надзвичайні ситуації і забезпеченню готовності до додаткових потреб.

У рамках першої цілі заходи кластера будуть спрямовані на розбудову, навчання та підтримку керівників МТП та партнерів, що працюють у місцях тимчасового розміщення, для посилення координації та спроможностей управління такими об'єктами. Команди мобільної підтримки управління МТП сприятимуть участі та консультаціям з мешканцями, забезпечуючи участь жінок, людей різних вікових груп та людей з інвалідністю. Мешканці МТП будуть залучені для посилення самоорганізації та діяльності громади щодо участі в обслуговуванні та утриманні МТП, збільшення поінформованості про доступні послуги та шляхи направлень для отримання підтримки, із залученням інклюзивних і репрезентативних громадських координаторів та комітетів, включаючи представництво жінок у комітетах.

Партнери кластера продовжать надавати допомогу у створенні та підтримці механізмів подання скарг та отримання зворотного зв'язку у МТП та впроваджувати

ефективні подальші заходи забезпечення підзвітності для мінімізації наслідків та недоліків спільно з партнерами кластера, Міжкластерною групою, мережею ЗСЕН та вищим гуманітарним керівництвом. Кластер відіграватиме провідну адвокаційну роль у відносинах з владою, місцевими організаціями та керівниками МТП, щоб забезпечити захист прав мешканців за допомогою процедур, що регулюють умови перебування, та підтримувати підвищення обізнаності, доступ до інформації та ініціатив мешканців таких МТП.

За підтримки Робочої групи з розбудови спроможностей та національних інструкторів кластер продовжить зміцнювати спроможності партнерів, включаючи місцеві гуманітарні організації, керівників МТП і органи влади, у сфері управління, координації МТП, комунікації з громадами, виявлення потреб і прогалин, а також об'єднання й закриття МТП відповідно до гуманітарних принципів. Буде забезпечена координація з Кластером з питань захисту та партнерами у сфері запобігання гендерно зумовленому насильству (ГЗН), мережею ЗСЕН, а також спільне навчання шляхам направлення для отримання допомоги, урахування питань захисту, зниження ризиків ГЗН, запобігання сексуальній експлуатації та сексуальній нарузі та Кодексу поведінки.

Відповідно до другої цілі кластера партнери посилять міжсекторальну координацію реагування на рівні МТП та зональному рівні, включаючи збільшення міжсекторальних направлень для отримання допомоги у рамках спеціалізованого механізму перенаправлення, на основі моніторингу і аналізу з урахуванням мінімальних стандартів і Плану дій щодо ГЗН. Для сприяння доказовим перенаправленням для отримання допомоги та визначенню пріоритетів по всій країні буде проводитися Моніторинг МТП, який буде доповнюватися моніторинговими звітами партнерів на рівні МТП і окремих зон.

Оперативні інформаційні панелі, включаючи нову платформу OpsMap, будуть і далі сприяти плануванню і визначенню пріоритетних міжсекторальних заходів у МТП. Кластер продовжить свою роботу з офісом Омбудсмана України для розширення обсягу і впливу моніторингу МТП для сприяння подальшим заходам підзвітності, а уряду і керівникам МТП буде надаватися технічна підтримка відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України № 930 "Деякі питання функціонування

місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб”.

Партнери кластера також будуть надавати предмети першої необхідності – як в натуральній, так і грошовій формі – для МТП та їхніх мешканців та проводити обслуговування МТП у співпраці з керівниками, приділяючи особливу увагу питанням доступності, безпеки та гідності, як зазначено в безпекових аудитах та інших кластерних інструментах, впроваджених у місцях тимчасового проживання, включаючи аудити з питань ГЗН, що проводяться спільно і в консультації з партнерами, що працюють у сфері ГЗН. Інструменти Моніторингу МТП та аудиту безпеки будуть використовуватися для виявлення ризиків для мешканців МТП з особливою увагою до жінок та дівчаток, а також для інформування про необхідні зміни чи вдосконалення у МТП для зменшення ризиків, включаючи ризики ГЗН. У рамках реагування на надзвичайні ситуації та заходів готовності, особливо в районах переміщення на сході та півдні, кластер буде відстежувати можливості розміщення та надавати підтримку місцевим органам влади у виявленні наявних та готових до розміщення приміщень, найбільш придатних для розміщення нещодавно переміщених людей у критичних районах, та підвищувати їхню готовність у разі евакуації або масового переміщення населення.

Відповідно до третьої цілі та стратегії довгострокових рішень для людей у місцях тимчасового проживання, партнери будуть взаємодіяти з мешканцями МТП та приймаючими громадами, включаючи місцеві органи влади та ради ВПО, забезпечуючи зв'язки у напрямку формування сталих рішень з належним урахуванням особливих потреб жінок, людей різних вікових груп та людей з інвалідністю. Партнери кластера сприятимуть інтеграції громад та заходам формування навичок, підтримуючи ініціативи, очолювані жінками, та сприяючи зарахуванню дітей до місцевих шкіл, а також сприятимуть зв'язкам мешканців МТП з місцевими постачальниками адміністративних послуг, центрами гуманітарних послуг, інтеграції та життєстійкості. Вивчення складу вимушених переселенців та перенаправлення для цілей індивідуального супроводу на основі різноманітних особливих потреб людей і в тісному партнерстві з організаціями, які працюють у секторах захисту, житла та засобів існування, також стануть важливими кроками на шляху до більш довгострокових рішень для мешканців МТП разом із просуванням альтернативних житлових рішень.

На основі консультацій з міськими та обласними органами влади та відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України № 930 про функціонування МТП, партнери кластера співпрацюватимуть із зацікавленими сторонами для сприяння відповідальному закриттю МТП, коли це необхідно та можливо, відповідно до гуманітарних принципів, забезпечуючи своєчасне інформування та консультації з мешканцями МТП щодо можливих варіантів, забезпечуючи повагу до намірів та уподобань переміщених людей та забезпечуючи можливість мешканцям МТП приймати обґрунтовані рішення. Якщо не буде знайдено альтернативних або сталих житлових рішень, партнери допомагатимуть владі в об'єднанні та координації модернізації МТП, щоб забезпечити їхню відповідність мінімальним стандартам і знизити ризик заподіяння шкоди, включаючи гендерно зумовлене насильство. Відповідно кластер керуватиметься стратегією закриття та об'єднання МТП під проводом Технічної робочої групи з об'єднання МТП, зосередивши увагу на західній і центральній частинах України, щоб спрямувати ресурси, вдосконалити надання послуг, знизити ризики і забезпечити кращий перехід до довгострокових рішень. Крім того, для повної реалізації принципу мирного співіснування та підходу до комплексних рішень партнери кластера надаватимуть підтримку МТП, які припинили роботу, для відновлення їхньої початкової функції як соціальних закладів, таких як школи та дитячі садки, які, своєю чергою, надаватимуть підтримку переміщеним людям і приймаючим громадам.

Методологія визначення вартості заходів

48 % із загальних запланованих фінансових потреб у розмірі 16,9 млн доларів США призначені безпосередньо для вимушених переселенців у місцях тимчасового проживання, 17% призначені для надання послуг/заходів для місць тимчасового проживання, і 15 % для заходів розбудови спроможностей та підготовки інформаційної продукції.

Моніторинг та оцінка є важливими складовими діяльності кластера координації та управління об'єктами розміщення ВПО щодо обліку МТП, складу мешканців та присутності постачальників послуг, а також потреб, допомоги та прогалин на рівні МТП. Бюджет на ці заходи, включаючи моніторинг місць тимчасового проживання, становитиме 20 % від загального кошторису.

Кілька факторів можуть призвести до змін у бюджеті протягом року, включаючи ескалацію бойових дій, збільшення кількості мешканців місць тимчасового проживання через нові переміщення, відкриття додаткових МТП, зростання інфляції та порушення комунальних послуг. Усі ці фактори можуть вплинути на якість послуг та умови проживання.

Посилання:

[Стратегія Кластера координації та управління об'єктами розміщення ВПО в Україні на 2024 рік](#)

[Вебсторінка Кластера координації та управління об'єктами розміщення ВПО в Україні](#)

Ціль кластера ЦК1

Підтримка орієнтованих на людей підходів до управління місцями тимчасового проживання, що сприятиме ефективному залученню та участі людей в повсякденному управлінні МТП.

ДІЯЛЬНІСТЬ, КІЛЬКІСТЬ ЛЮДЕЙ, ЯКИМ ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ, ТА ВАРТІСТЬ ЗАХОДІВ (Кількість людей, якщо не вказано інше)	ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	НЕПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	ЛЮДИ, ЯКІ ПОВЕРНУЛИСЯ ДО МІСЦЬ ПОСТІЙНОГО ПРОЖИВАННЯ	УСЬОГО (дол. США)
Підтримка безпечного спільного управління місцями тимчасового проживання і структур управління	66 000	-	-	1,6 млн
Заходи під керівництвом громади на рівні МТП	41 000	-	-	1,9 млн
Розбудова спроможностей	1 000	-	-	1,6 млн

Ціль кластера ЦК2

Сприяння координації та наданню багатосекторальної допомоги в МТП для задоволення основних потреб і дотримання мінімальних стандартів.

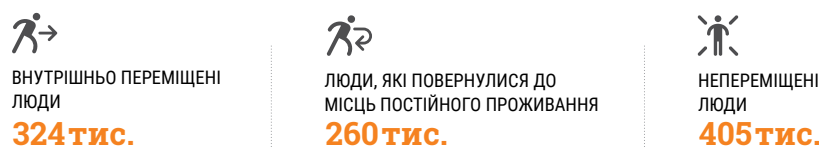
ДІЯЛЬНІСТЬ, КІЛЬКІСТЬ ЛЮДЕЙ, ЯКИМ ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ, ТА ВАРТІСТЬ ЗАХОДІВ (Кількість людей, якщо не вказано інше)	ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	НЕПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	ЛЮДИ, ЯКІ ПОВЕРНУЛИСЯ ДО МІСЦЬ ПОСТІЙНОГО ПРОЖИВАННЯ	УСЬОГО (дол. США)
Моніторинг на рівні МТП і перенаправлення для отримання допомоги	157 000	-	-	1,9 млн
Догляд та обслуговування (в натуральній формі)	10 000	-	-	2,3 млн
Догляд та обслуговування (в грошовій формі)	27 000	-	-	0,9 млн
Предмети першої необхідності та устаткування для спільного та індивідуального користування (в натуральній формі)	60 000	-	-	2,3 млн
Предмети першої необхідності та устаткування для спільного та індивідуального користування (в грошовій формі)	14 000	-	-	0,9 млн

Ціль кластера ЦК3

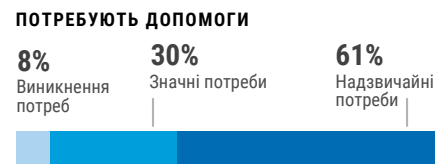
Сприяння відповідальному закриттю та об'єднанню місць тимчасового проживання, формуванню стратегій завершення їх роботи та забезпечення переходу до довгострокових рішень для мешканців МТП.

ДІЯЛЬНІСТЬ, КІЛЬКІСТЬ ЛЮДЕЙ, ЯКИМ ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ, ТА ВАРТІСТЬ ЗАХОДІВ (Кількість людей, якщо не вказано інше)	ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	НЕПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	ЛЮДИ, ЯКІ ПОВЕРНУЛИСЯ ДО МІСЦЬ ПОСТІЙНОГО ПРОЖИВАННЯ	УСЬОГО (дол. США)
Визначення складу ВПО	13 000	-	-	1,4 млн
Надання підтримки органам влади щодо об'єднання та закриття місць тимчасового проживання відповідно до гуманітарних принципів	28 000	-	-	1,3 млн
Підвищення обізнаності та консультації з питань консолідації на місцях, стратегій завершення роботи МТП та сталі рішення	36 000	-	-	0,9 млн

3.2 Освіта

Розподіл людей за гостротою потреб (%)

У 2024 році Освітній кластер надасть допомогу 989 000 людей, які потребують допомоги, у тому числі 951 000 дітей (3-17 років) та 38 000 вчителів (92,3 % – діти, 7,7 % – вчителі, 53,2 % – жінки та дівчатка, та 15 % – люди з інвалідністю) по всій країні. До людей, яким планується надати допомогу, відносяться 342 000 внутрішньо переміщених людей, 260 000 людей, які повернулись до місць постійного проживання, і 410 000 непереміщених постраждалих від війни людей.

Цілі та стратегія реагування

Метою кластера є забезпечення доступу до якісних очних, дистанційних та змішаних форматів навчання (змішані методи очного та дистанційного навчання) у безпечному та інклюзивному навчальному середовищі для постраждалих від війни дітей, відповідно до наступних трьох цілей кластера.

Ціль кластера ЦК1

Своєчасне надання необхідної допомоги дітям та вчителям з-поміж переміщених, постраждалих від війни непереміщених людей та людей, які повернулись до місць постійного проживання, урахувавши гендерні, вікові та інклюзивні підходи, що сприяють добробуту дітей і вчителів.

Ціль кластера ЦК2

Забезпечення гендерно орієнтованого та інклюзивного доступу до безпечного (онлайн, дистанційного/очного

та змішаного) навчального середовища для дітей та вчителів з-поміж переміщених, постраждалих від війни непереміщених людей та людей, які повернулись до місць постійного проживання.

Ціль кластера ЦК3

Забезпечення доступу до якісних освітніх послуг для дітей і вчителів з-поміж переміщених, постраждалих від війни непереміщених людей та людей, які повернулись до місць постійного проживання, враховуючи гендерні, вікові та інклюзивні підходи.

Кластер надаватиме широкий спектр освітніх послуг у надзвичайних ситуаціях для задоволення збільшення освітніх потреб постраждалих від війни дітей, а також потреб освітян шляхом підтримки різних методів навчання по всій країні, з урахуванням наявних безпечних умов. Заходи також включатимуть послуги у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки (ППЗПП) з урахуванням гендерно-вікових особливостей дітей та вчителів, інклюзивне надання підтримки для надолуження прогалин у навчанні, підвищення кваліфікації вчителів, запобігання гендерно зумовленому насильству та мінімізацію наслідків для забезпечення безпечного навчального середовища, а також надання навчально-методичних матеріалів, включаючи обладнання та пристрої для онлайн-навчання.

Сприяючи доступу до освіти дівчаток та жінок, які становлять 53,2 % від загальної кількості людей, яким

планується надати допомогу у 2024 році, кластер також покращить доступ до навчання для дітей з інвалідністю, які становлять 15 % від цільового показника.

Планується, що три цілі будуть досягнуті за допомогою дев'яти заходів. Застосовується гнучкий комплексний підхід для реалізації наступних заходів у рамках першої цілі: забезпечення послуги у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки у сфері освіти, з урахуванням гендерно-вікових особливостей, в тому числі першої психологічної допомоги (ППД) та соціально-емоційного навчання; навчання з попередження ризиків вибухонебезпечних предметів; забезпечення професійного розвитку вчителів щодо послуги у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки у сфері освіти, соціально-емоційного навчання, освіти в умовах конфлікту, надолуження прогалин у навчанні та механізмів перенаправлення для отримання підтримки щодо захисту дітей.

Крім просування важливості послуг у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки та зниження ризиків ГЗН в рамках кластерного реагування,

пріоритетне значення також матиме навчання з попередження ризиків вибухонебезпечних предметів, особливо у прифронтових східних та південних районах країни. Кластер освіти координує заходи ППЗПП для учнів та викладачів у рамках Технічної робочої групи з питань ППЗПП разом з іншими кластерами, включаючи Кластери охорони здоров'я та захисту дітей. Координуючи свою діяльність з партнерами у сфері протимінної діяльності, Освітній кластер відіграватиме провідну роль у заходах навчання з попередження ризиків вибухонебезпечних предметів лише в тому випадку, якщо така підтримка надається безпосередньо учням і викладачам. Так само послуги у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки для учнів та викладачів в освітніх контекстах координуються Освітнім кластером.

Заходи в рамках другої цілі можуть бути інтегровані із заходами інших кластерів в рамках комплексного реагування. Дрібний ремонт та/або відновлення шкільних будівель та дитячих садків, в тому числі послуг у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки чи забезпечення меблями, а також

ЧЕРНІГІВ, ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ

24 січня 2023 року

Під час повітряної тривоги діти продовжують навчання в укритті школи попри постійні обстріли, які порушують навчальний процес.

Фото: ЮНІСЕФ/Олексій Філіппов

покращення укриттів, є важливими для сприяння поверненню хлопчиків та дівчаток до офлайн/очного навчання в районах, де це дозволяє безпекова ситуація. Відновлення укриттів особливо важливо з огляду на рекомендації Міністерства освіти і науки про перехід на очне навчання за умови наявності захисних бомбосховищ у школах та інших навчальних закладах для забезпечення можливості очної освіти. Відновлення укриттів може поєднуватися зі створенням тимчасових освітніх центрів або центрів цифрової освіти, щоб забезпечити доступ до безпечної сприятливої для соціалізації очної освіти або онлайн-навчання там, де школи і дитячі садки пошкоджені або зруйновані, або де очна освіта обмежена з міркувань безпеки, особливо в населених пунктах, розташованих ближче до лінії фронту або до кордону з Російською Федерацією і Білоруссю.

Заходи з підтримки якісного викладання і навчання будуть гнучко реалізовуватися з урахуванням мінливих потреб в онлайн, очних і змішаних формах навчання. Ці заходи включають надання послуг з

раннього розвитку дітей (РРД), надолуження прогалин у навчанні та електронні навчальні пристрої для учнів та викладачів, а також розповсюдження навчально-методичних матеріалів.

Методологія визначення вартості заходів

Запропонована вартість заходів на 2024 рік становить 98,3 мільйона доларів для надання допомоги та послуг у сфері освіти майже одному мільйону дітей та вчителів. З бюджету на 2024 рік 24 % (23,9 млн дол. США) виділяється на створення безпечних тимчасових освітніх центрів або центрів цифрової освіти, за якими йдуть 21 % (21,2 млн дол. США) загальної суми на ремонт та/або відновлення шкіл, включаючи створення та/або відновлення укриттів у школах.

Посилання:

[Стратегія Освітнього кластера на 2023-2025 рр.](#)

[Вебсторінка Освітнього кластера в Україні](#)

Ціль кластера ЦК1

Своєчасне надання необхідної допомоги дітям та вчителям з-поміж переміщених, постраждалих від війни непереміщених людей та людей, які повернулися до місць постійного проживання, урахуваючи гендерні, вікові та інклюзивні підходи, що сприяють добробуту дітей і вчителів.

ДІЯЛЬНІСТЬ, КІЛЬКІСТЬ ЛЮДЕЙ, ЯКИМ ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ, ТА ВАРТІСТЬ ЗАХОДІВ (Кількість людей, якщо не вказано інше)	ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	НЕПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	ЛЮДИ, ЯКІ ПОВЕРНУЛИСЯ ДО МІСЦЬ ПОСТІЙНОГО ПРОЖИВАННЯ	УСЬОГО (дол. США)
Надання послуг у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки та проведення соціально-емоційного навчання, першої психологічної допомоги	304 000	405 000	259 000	12,1 млн
Навчання з попередження ризиків вибухонебезпечних предметів	284 000	380 000	221 000	6,6 млн
Проведення тренінгів та програм підтримки вчителів	9 000	13 000	16 000	4,5 млн

Ціль кластера ЦК2

Забезпечення гендерно орієнтованого та інклюзивного доступу до безпечного (онлайн, дистанційного/очного та змішаного) навчального середовища для дітей та вчителів з-поміж переміщених, постраждалих від війни непереміщених людей та людей, які повернулися до місць постійного проживання.

ДІЯЛЬНІСТЬ, КІЛЬКІСТЬ ЛЮДЕЙ, ЯКИМ ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ, ТА ВАРТІСТЬ ЗАХОДІВ (Кількість людей, якщо не вказано інше)	ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	НЕПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	ЛЮДИ, ЯКІ ПОВЕРНУЛИСЯ ДО МІСЦЬ ПОСТІЙНОГО ПРОЖИВАННЯ	УСЬОГО (дол. США)
Ремонт та/або відновлення шкіл (включаючи укриття)	268 000	360 000	207 000	21,2 млн
Створення безпечних захищених освітніх центрів та центрів цифрової освіти	254 000	349 000	193 000	23,9 млн

Ціль кластера ЦКЗ

Забезпечення доступу до якісних освітніх послуг для дітей і вчителів з-поміж переміщених, постраждалих непереміщених людей та людей, які повернулися до місць постійного проживання, враховуючи гендерні, вікові та інклюзивні підходи.

ДІЯЛЬНІСТЬ, КІЛЬКІСТЬ ЛЮДЕЙ, ЯКИМ ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ, ТА ВАРТІСТЬ ЗАХОДІВ (Кількість людей, якщо не вказано інше)	ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	НЕПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	ЛЮДИ, ЯКІ ПОВЕРНУЛИСЯ ДО МІСЦЬ ПОСТІЙНОГО ПРОЖИВАННЯ	УСЬОГО (дол. США)
Надання наборів для РРД або аналогічних наборів	39 000	24 000	17 000	2 млн
Забезпечення можливості надолуження / прискореного навчання.	314 000	370 000	231 000	6,9 млн
Надання електронних навчальних пристроїв та комплектів для учнів	245 000	318 000	164 000	18,5 млн

3.3 Телекомунікації в надзвичайних ситуаціях

ФІНАНСОВІ ПОТРЕБИ
(дол. США)

\$1,5млн

ПАРТНЕРИ

4

У 2024 році Кластер телекомунікацій у надзвичайних ситуаціях продовжить надавати підтримку та послуги гуманітарній спільноті.

Цілі та стратегія реагування

Кластер продовжить тісно співпрацювати зі своїми членами – Робочою групою з питань телекомунікацій в надзвичайних ситуаціях/ Робочою групою з інформаційно-комунікаційних технологій, Міжкластерною координаційною групою (МККГ), Командою з управління безпекою та Робочою групою з питань підвітності перед постраждалим населенням (ПППН) в рамках наступних кластерних цілей, що узгоджуються із загальними стратегічними цілями.

Ціль кластера ЦК1

Підтримка та розширення спільних послуг безпечного зв'язку та обміну даними.

Ціль кластера ЦК2

Надання послуг громадам (доступ до гуманітарної інформації та залучення громад).

Ціль кластера ЦК3

Подальше забезпечення координації та управління інформацією для гуманітарних організацій в Україні.

Стратегія кластера, запроваджена для реагування на гуманітарну кризу в Україні, полягає у розширенні та підтримці послуг безпечного зв'язку та обміну даними у спільних гуманітарних центрах для координації міжвідомчих телекомунікаційних послуг. Спираючись на досягнення 2023 року, кластер забезпечить безпечні телекомунікаційні послуги партнерам у всіх операційних зонах. У 2023 році кластер створив магістральну

інфраструктуру безпечного зв'язку в Києві, Львові, Одесі та Дніпрі, що забезпечило послуги безпечного зв'язку для Безпеково-інформаційного центру Департаменту охорони і безпеки ООН та установ ООН. Кластер також забезпечив послуги безпечного обміну даними в спільних гуманітарних хабах в Одесі, Львові та Харкові.

У 2024 році кластер приділятиме пріоритетну увагу розширенню і розгортанню послуг безпечного зв'язку в районах біля лінії фронту, а також в центральній і західній частинах України завдяки віддаленому підключенню мережі надвисокошвидкісних (НВЧ) систем радіозв'язку через Інтернет під управлінням Безпеково-інформаційного центру Департаменту охорони і безпеки ООН в Києві. Це підвищить безпеку гуманітарних працівників під час регулярних місій в райони підвищеного і дуже високого ризику для надання допомоги. Для розширення послуги кластер ініціював угоду з українським державним оператором – Концерном радіомовлення, радіозв'язку і телебачення – про розміщення телекомунікаційної інфраструктури кластера по всій країні. Завдяки такому місцевому партнерству та координації кластер забезпечить більш якісне надання послуг на місцевому рівні.

Кластер продовжить надавати підтримку місіям міжвідомчих гуманітарних автоколон, надаючи послуги телекомунікаційних систем для безпечного зв'язку між операторами Безпеково-інформаційного центру Департаменту охорони і безпеки ООН і гуманітарними організаціями, що надають допомогу в районах поблизу лінії фронту. Для посилення систем безпечного зв'язку під час місій в районах з високим і дуже високим рівнем ризиків кластер надаватиме технічну підтримку спільному пулу модулів мобільного зв'язку, розміщених в спільних регіональних хабах (Дніпро, Харків, Одеса, Київ), для транспортних засобів ООН і міжвідомчих автоколон.

Крім того, кластер надасть цифрові інструменти для розширення доступу постраждалих людей до гуманітарної інформації, допоможе національним і місцевим органам влади надавати підтримку постраждалому населенню і забезпечить гуманітарних співробітників необхідними інструментами та інформацією про наявні технології. За допомогою спеціалізованої цифрової платформи кластер надаватиме підтримку міжвідомчим громадським проєктам, спрямованим на покращення поширення інформації про гуманітарну допомогу та підвищення підзвітності перед постраждалим населенням.

Кластер забезпечуватиме розбудову місцевих спроможностей, проводитиме навчання та технічні консультації, а також надаватиме підтримку гуманітарним організаціям в Україні за допомогою заходів, включаючи програмування та налаштування обладнання кінцевих користувачів та навчання

кінцевих користувачів правильному використанню систем безпечного зв'язку.

Методологія визначення вартості заходів

Кластер потребуватиме 1,5 мільйона доларів США для спільних заходів реагування у 2024 році, з урахуванням напрацювань попереднього року. Ці витрати призначені для координації та управління інформацією, послугами безпечного зв'язку та обміну даними, обслуговування громад, а також навчання і розбудови спроможностей в п'яти містах України: Львові, Дніпрі, Одесі, Києві та Мукачеві. Залежно від очікуваних витрат для районів у Харківській та Херсонській областях, де уряд України відновив контроль, ця сума може бути скоригована відповідним чином.

Посилання:

[Вебсайт Кластера телекомунікацій в надзвичайних ситуаціях в Україні](#)

Ціль кластера ЦК1

Підтримка та розширення спільних послуг безпечного зв'язку та обміну даними даних в спільних операційних зонах.

ДІЯЛЬНІСТЬ, КІЛЬКІСТЬ ЛЮДЕЙ, ЯКИМ ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ, ТА ВАРТІСТЬ ЗАХОДІВ (Кількість людей, якщо не вказано інше)	УСЬОГО (дол. США)
Розгортання інфраструктури безпечного зв'язку	364 000
Модернізація та технічне обслуговування Безпеково-інформаційного центру	74 000
Підтримка мобільних рішень безпечного зв'язку	209 000
Програмування та налаштування обладнання кінцевих користувачів	
Розбудова спроможностей	84 000
Послуги безпечного обміну даними	394 000
Розбудова спроможностей	1,6 млн

Ціль кластера ЦК2

Надання послуг громадам (доступ до гуманітарної інформації та залучення громад).

ДІЯЛЬНІСТЬ, КІЛЬКІСТЬ ЛЮДЕЙ, ЯКИМ ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ, ТА ВАРТІСТЬ ЗАХОДІВ (Кількість людей, якщо не вказано інше)	УСЬОГО (дол. США)
Послуги для громад	1,9 млн

Ціль кластера ЦК3

Подальше забезпечення координації та управління інформацією для гуманітарних організацій в Україні.

ДІЯЛЬНІСТЬ, КІЛЬКІСТЬ ЛЮДЕЙ, ЯКИМ ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ, ТА ВАРТІСТЬ ЗАХОДІВ (Кількість людей, якщо не вказано інше)	УСЬОГО (дол. США)
Координація та управління інформацією	54 000

3.4

Продовольча безпека та засоби до існування

У 2024 році Кластер продовольчої безпеки та засобів до існування надасть допомогу 3,4 мільйона з 7,3 мільйона людей, які потребують такої підтримки, включаючи 472 000 внутрішньо переміщених людей, 438 000 людей, які повернулися до місць постійного проживання, та 2,4 мільйона постраждалих від війни непереміщених людей (52 % жінок, 16 % дітей, 27 % людей похилого віку та 15 % людей з інвалідністю). 2,9 мільйона людей отримають продовольчу допомогу, та 1,8 мільйона – підтримку засобам до існування.

Цілі та стратегія реагування

Секторальні цілі узгоджуються зі стратегічною ціллю № 1 за ПГПР на 2024 рік. Діяльність кластера буде спрямована на забезпечення нагальних життєво необхідних потреб та зміцнення самозабезпеченості вразливих постраждалих від війни домогосподарств та громад у рамках двох цілей кластера, що доповнюють одна одну, із застосуванням поєднання заходів реагування в натуральній формі та ринкових заходів (грошова та ваучерна допомога) за підтримки 124 національних і міжнародних НУО і 3 установ ООН.

Ціль кластера ЦК1

Забезпечення негайного доступу до життєво важливої продовольчої допомоги у надзвичайних ситуаціях для людей, не забезпечених харчовими продуктами.

Ціль кластера ЦК2

Підвищення продовольчої безпеки та самозабезпеченості вразливих постраждалих домогосподарств і громад шляхом збереження та відновлення продовольчого виробництва та (сільськогосподарських та міських/ несільськогосподарських) засобів існування.

У 2024 році діяльність кластера буде здебільшого спрямована на допомогу на постраждалим людям в 9 прифронтових областях: Дніпропетровській, Донецькій, Запорізькій, Луганській, Миколаївській, Сумській, Харківській, Херсонській та Чернігівській. Кластер визначатиме пріоритетність діяльності з огляду на обидві кластерні цілі, орієнтуючись на вразливих непереміщених людей, людей, які повернулися до місць постійного проживання, та переміщених постраждалих людей уздовж лінії фронту, для 9 областей, де, як свідчить аналіз продовольчої безпеки, є найбільші гуманітарні потреби та найвищий рівень продовольчої незахищеності. У західній частині України партнери кластера надаватимуть підтримку внутрішньо переміщеним людям у формі багатоцільової грошової допомоги, узгодженої з Робочою групою з грошової допомоги (РГГД), або у формі інших грошових переказів і ваучерів, а також у формі грошової підтримки місць тимчасового проживання, покриваючи потреби в продовольстві і сільськогосподарських, міських і несільськогосподарських засобах до існування. Кластер продовжить застосовувати "двосторонню

стратегію” реагування на невідкладні продовольчі потреби, одночасно забезпечуючи критично важливу сільськогосподарську допомогу найбільш вразливим групам населення, щоб зменшити потребу в тривалій продовольчій допомозі.

За останні 12 місяців секторальні заходи реагування перемістилися на схід, оскільки більше внутрішньо переміщених людей повернулися ближче до домівок і в зону до 70 км уздовж лінії фронту протяжністю 1000 км, де в міру наближення до лінії фронту спостерігається зростання ризиків і потреб. Це особливо актуально в більш ізольованих, віддалених сільських громадах з обмеженим доступом до ринків, де наразі спостерігається найвищий рівень продовольчої незахищеності, який, за прогнозами, збережеться в зимові місяці, коли сезонний дефіцит продовольства досягне піку в усіх дев'яти пріоритетних областях. Найгостріша нестача продовольства в Донецькій і Херсонській областях, де, відповідно, 18 % і 12 % населення мають низькі показники продовольчого споживання⁸². На цій території також починає спостерігатися зрушення в бік більшого використання грошової допомоги і відповідного скорочення підтримки в натуральній формі у 2024 році. Крім того, у міру продовження війни в 2024 році у всіх цих дев'яти пріоритетних областях можна очікувати кризових подій, що вимагатимуть швидкого реагування на надзвичайні ситуації, як, наприклад, руйнування греблі в Новій Каховці⁸³ і примусова евакуація уздовж лінії фронту.

Продовольча допомога продовжуватиме зосереджуватися у дев'яти областях уздовж лінії фронту і надаватиметься у натуральній формі там, де фізичний доступ залишається обмеженим, ринки та ланцюги постачання порушені, а постраждале населення все ще надає перевагу підтримці в натуральній формі. За межами радіусу дії ракетних систем (понад 50 км) спостерігається краще функціонування ринків, але з локально високими цінами (вище, ніж по країні) і складнощами для продавців у постачанні необхідної кількості та якості товарів⁸⁴. Із поліпшенням оцінки допомога стане більш адресною, націленою на райони, де виявлені низькі показники споживання продуктів харчування. За межами 70 км рівні продовольчої незахищеності знижуються, і очікується, що підтримка поступово переходитиме до більш грошової форми там, де функціональність ринку буде оптимальною. Далі на

захід гуманітарні потреби в продуктах харчування значною мірою задовольняються постачальниками БЦГД (багато з яких також є партнерами кластера), а державні програми соціальної грошової допомоги забезпечують підтримку людям з особливими потребами, таким як пенсіонери, малозабезпечені домогосподарства, люди з інвалідністю, очолювані жінками домогосподарства, багатодітні сім'ї та інші вразливі групи, включаючи ромські громади⁸⁵. Кластер розпочне усунення дублювання в наданні продовольчої допомоги, використовуючи ту саму технологію блокчейн, запроваджену РГГД, щоб зменшити дублювання допомоги на рівні домогосподарств. Кластер продовжить просувати залучення громад за допомогою механізмів подання скарг та зворотного зв'язку (гарячі лінії, моніторинг після надання допомоги, виїзди на місця) під час усіх заходів.

Допомога в забезпеченні засобів до існування буде надаватися тим самим дев'яти пріоритетним областям відповідно до стратегії кластера. Діяльність буде спрямована на найбільш вразливі групи, особливо на людей з помірною та гострою нестачею продовольства, які проживають у сільських домогосподарствах та малі фермерські господарства, але також поширяться на інші райони, що безпосередньо постраждали від війни, де зростає рівень бідності через безробіття та високу вартість життя⁸⁶. Підтримка надаватиметься у формі надання сільськогосподарських засобів виробництва в надзвичайних ситуаціях та засобах виробництва для тваринництва з використанням як грошової, так і натуральної форми, залежно від функціонування ринків та наявності товарів за доступними цінами. Заходи реагування допоможуть сільським домогосподарствам та малим фермерським господарствам вирощувати основні харчові культури, такі як картопля та коренеплоди, овочі та фрукти, а також виробляти продукти, що містять тваринний білок, шляхом розведення корів, свиней, птиці та бджіл, оскільки в сучасних економічних умовах ці продукти мають більш сприятливу економічну рентабельність для підтримки засобів до існування⁸⁷. В особливих кризових ситуаціях, такі як руйнування греблі Каховської ГЕС, необхідна кардинальна трансформація переходу від сільськогосподарського виробництва з використанням систем зрошення до богарного землеробства, що вимагає цілісної міжсекторальної підтримки, яка виходить за рамки екстреного реагування⁸⁸. Необхідно приділяти

більше уваги розширенню наявних видів міської та несільськогосподарської діяльності для збільшення фінансового та людського капіталу в мікро- і малому бізнесі, а також перепідготовці та підвищенню кваліфікації персоналу, розширенню можливостей отримання засобів до існування. Інші більш стали дії, які не підпадають під План гуманітарних потреб і реагування (ПГПР) на 2024 р., але доповнюють і посилюють гуманітарну допомогу, включають спільний проєкт з розчищення земель, спрямований на початок десятирічної програми очищення сільськогосподарських угідь і забезпечення національної продовольчої безпеки шляхом зміцнення системи і створення альтернативних експортних маршрутів для Чорноморської зернової ініціативи.

Методологія визначення вартості заходів

У рамках заходів допомоги у 2024 році 2,9 мільйона з 7,3 мільйона людей, які потребують підтримки, отримують екстрену продовольчу допомогу та 1,8 мільйона – екстрену допомогу в забезпеченні засобами до існування. Інші потреби у сфері продовольчої безпеки та забезпечення засобами до існування реалізуються партнерами за рамками ПГПР та за допомогою БЦГД у рамках РГГД.

Загальні потреби у фінансуванні кластера становлять 701 мільйон доларів США (скорочення на 23 % порівняно з 2023 роком):

- На продовольчу допомогу необхідно 451 мільйон доларів США при загальному розмірі витрат на людину 157 доларів (сума витрати на отримувача допомоги, що включає підтримку принаймні на шість місяців).
- Для надання допомоги у забезпеченні засобів до існування потрібно 250 мільйонів доларів США при загальному розмірі витрат 138 доларів на людину.

Витрати, пов'язані з наданням продовольчої допомоги і засобів до існування, визначені за допомогою методології розрахунку витрат на одиницю продукції,

відповідно до місцевих ринкових умов і витрат на моніторинг. Інші фактори включають щомісячну періодичність продовольчої допомоги, сезонну періодичність сільськогосподарської підтримки та поєднання підтримки, необхідної постраждалим людям у містах та за межами фермерських господарств. Очікується, що витрати на доставлення продовольчої допомоги та деякі сільськогосподарські ресурси, ймовірно, збільшаться протягом зими 2024 року з урахуванням інфляції та інших індексів споживчих цін.

Основними факторами зростання витрат є продовольчі товари в натуральній формі (примітка: у 2023 році більшість товарів закуповувалося на місцях), витрати на ланцюжок постачань і транспортування, сільськогосподарські ресурси (насіння та інструменти), корми для тварин, ветеринарні препарати, будівельні матеріали, а також витрати, пов'язані з наданням готівкової допомоги або погашенням ваучерів. Можна очікувати певної економії коштів внаслідок переходу до більших обсягів перехідної грошової допомоги замість продуктів харчування в натуральній формі, водночас це компенсуватиметься тривалою інфляцією, хоча і з нижчими темпами. Загалом підтримка засобів існування для сільського господарства забезпечує економію коштів і призводить до значної віддачі від інвестицій, оскільки вартість вироблених продуктів харчування перевищує вартість ресурсів, необхідних для їх виробництва. Крім того, кластер спільно з РГГД вивчив можливості усунення дублювання БЦГД з одержувачами допомоги в натуральній формі, з подальшою передачею потенційно заощаджених коштів партнерам з виробництва продовольства і засобів до існування в установленому порядку протягом 2024 року. Впровадження технології Building Blocks робить значний внесок у зміцнення децентралізованої координації партнерів на місцях, забезпечуючи більш ефективне реагування і краще співвідношення ціни та якості.

Посилання:

[Вебсайт Кластера продовольчої безпеки та засобів до існування в Україні](#)

Ціль кластера ЦК1

Надання допомоги 2,9 мільйона людей, зокрема 88 % домогосподарств, які отримуватимуть екстрену продовольчу допомогу в натуральній формі (розподіл харчових продуктів; набори швидкого реагування; готові до вживання страви; гаряче харчування та харчування в місцях тимчасового проживання, лікарнях та інших закладах), та 12 %, які отримують товарні та грошові ваучери.

ДІЯЛЬНІСТЬ, КІЛЬКІСТЬ ЛЮДЕЙ, ЯКИМ ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ, ТА ВАРТІСТЬ ЗАХОДІВ (Кількість людей, якщо не вказано інше)	ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	НЕПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	ЛЮДИ, ЯКІ ПОВЕРНУЛИСЯ ДО МІСЦЬ ПОСТІЙНОГО ПРОЖИВАННЯ	УСЬОГО (дол. США)
Розподіл продовольчої допомоги в натуральній формі: загальний розподіл продуктів харчування, набори швидкого реагування, готові до вживання страви; гаряче харчування; харчування в місцях тимчасового проживання, лікарнях та інших закладах.	363 000	1,8 млн	321 000	395 млн
Надання ринкової допомоги	52 000	261 000	46 000	56 млн

Ціль кластера ЦК2

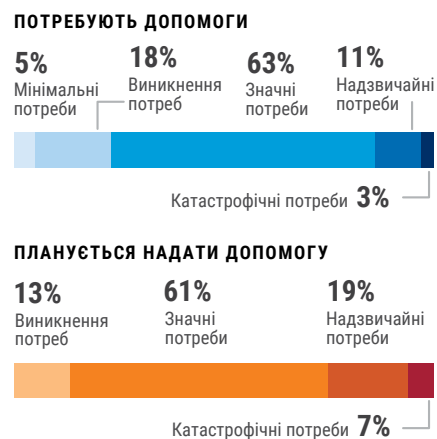
Надання допомоги 1,8 мільйона людей, зокрема 69 %, які отримають сільськогосподарську підтримку (засоби сільськогосподарської виробництва та тваринництва), 12 %, які отримують підтримку завдяки відновленню сільськогосподарської інфраструктури, та 19 %, які отримують підтримку засобами до існування, не пов'язаними із сільським господарством (гранти для стартапів, обладнання, гроші за роботу, професійне навчання, інші види професійної підготовки і можливості працевлаштування).

ДІЯЛЬНІСТЬ, КІЛЬКІСТЬ ЛЮДЕЙ, ЯКИМ ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ, ТА ВАРТІСТЬ ЗАХОДІВ (Кількість людей, якщо не вказано інше)	ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	НЕПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	ЛЮДИ, ЯКІ ПОВЕРНУЛИСЯ ДО МІСЦЬ ПОСТІЙНОГО ПРОЖИВАННЯ	УСЬОГО (дол. США)
Засоби сільськогосподарського виробництва і тваринництва (у натуральній формі)	86 000	449 000	81 000	71 млн
Засоби сільськогосподарського виробництва і тваринництва (у грошовій формі)	89 000	462 000	83 000	93 млн
Підтримка сільськогосподарської інфраструктури та ланцюгів постачань	31 000	160 000	29 000	28 млн
Міські та несільськогосподарські засоби до існування	48 000	249 000	45 000	59 млн

3.5 Охорона здоров'я

Розподіл людей за гостротою потреб (%)

У 2024 році Кластер охорони здоров'я надасть підтримку 3,8 мільйона із майже 7,8 мільйона людей, що потребують такої допомоги, у тому числі 1,2 мільйона внутрішньо переміщених людей, 1,8 мільйона непереміщених постраждалих від війни людей та 774 000 людей, які повернулися до місць постійного проживання (52 % жінок, 17 % дітей, 25 % людей похилого віку та 15 % людей з інвалідністю) по всій країні.

Цілі та стратегія реагування

Гуманітарні заходи реагування в галузі охорони здоров'я України на 2024 рік будуть спрямовані на людей з найгострішими потребами серед ВПО, непереміщених людей і людей, які повернулися до місць постійного проживання. При визначенні рівня гостроти потреб застосовується географічний підхід, що враховує гендерні аспекти, щоб зосередити увагу на областях, найбільш постраждалих від війни, з наданням пріоритету сільським районам і районам з високим ризиком в межах цих областей, де проживає найуразливіше населення і де системи охорони здоров'я зазнають найбільшого впливу.

Відповідно до загальних стратегічних цілей, дві цілі кластера будуть визначати заходи з надання першочергової своєчасної, багатосекторальної,

життєво важливої допомоги внутрішньо переміщеним людям, людям, які залишаються в своїх будинках, і людям, які повернулися до місць постійного проживання, забезпечуючи їхній добробут, безпеку й гідність.

Ціль кластера ЦК1

Забезпечення доступу до якісної життєво важливої медичної допомоги найбільш вразливим групам населення та громадам, які постраждали від війни.

Ціль кластера ЦК2

Посилення готовності та підготовленості до всіх небезпек для реагування на надзвичайні ситуації.

Буде продовжено просування комплексних стратегій у сфері охорони здоров'я та захисту з відповідним компонентом на рівні громад, щоб забезпечити орієнтовані на людей цілісні заходи, спрямовані на задоволення гуманітарних потреб найбільш уразливих людей, включаючи літніх людей і менш мобільних людей, разом із підвищенням підзвітності перед постраждалим населенням. В районах, де працюють національні організації та волонтери, буде заохочуватися локалізація шляхом навчання та інших форм розбудови спроможностей для сталого розвитку,

а також для подальшого залучення громад і надання послуг найбільш вразливим верствам населення.

Завдяки тісній співпраці з місцевими органами влади партнери Кластера охорони здоров'я сприятимуть забезпеченню безперервного та доступного за ціною медичного обслуговування та харчування для нужденних людей. Враховуючи цілісний характер заходів реагування у галузі охорони здоров'я, двома основними способами надання гуманітарної допомоги будуть допомога в натуральній формі та надання послуг, та, на додаток до національних систем, більш помітну роль відіграватиме грошова допомога на охорону здоров'я, оскільки фінансові обмеження постійно згадуються як одна з основних перешкод доступу до життєво необхідних ліків і медичного лікування.

Хоча війна, що триває, торкнулася всієї України, оцінка та аналіз потреб кластера показують зниження гостроти потреб у міру збільшення відстані від зон активних бойових дій. Проте прифронтові райони у східних, північних та південних областях визначаються вищою гостротою потреб, і заходи реагування в сфері охорони здоров'я будуть зосереджені в цих областях, а саме: Дніпропетровська, Миколаївська, Одеська та Херсонська на півдні, Донецька, Запорізька, Луганська та Харківська на сході, Сумська та Чернігівська області на півночі. Попри те, що, кількість людей, яким планується надати допомогу, зменшилась у порівнянні з 2023 роком, кластер запровадить підходи, спрямовані на поліпшення якості послуг, що надаються. Допомога Кластера охорони здоров'я включатиме постачання товарів, безпосереднє надання послуг та постійну адаптацію заходів до ситуації відповідно до принципів підзвітності перед постраждалим населенням.

Працюючи з державними органами, включаючи Міністерство охорони здоров'я та його Центр медицини катастроф і Центр громадського здоров'я, а також обласні департаменти охорони здоров'я, партнери кластера надаватимуть підтримку наступним формам допомоги, адаптованим до потреб постраждалих людей:

- **Безпосереднє надання послуг.** Забезпечення доступу до основних медичних послуг шляхом посилення служб невідкладної медичної допомоги та первинної медико-санітарної допомоги, що охоплює послуги у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки (ППЗПП), охорону сексуального та

репродуктивного здоров'я (СРЗ), а також охорону здоров'я матері та дитини (ЗМД), включаючи спеціалізовану допомогу людям, які пережили гендерно зумовлене насильство (ГЗН), та шляхом надання та/або підтримки, де це можливо, існуючих мобільних медичних підрозділів для допомоги на виїзді. Профілактика інфекційних захворювань і боротьба з ними матимуть пріоритетне значення поряд зі зміцненням спроможностей діагностування захворювань. Імунізація та зміцнення здоров'я будуть забезпечуватися в рамках профілактичних заходів з використанням наявних керівних принципів Міністерства охорони здоров'я та/або керівних принципів, затверджених ВООЗ, в Технічній робочій групі з питань інформування про ризики та залучення громад.

- **Опосередкована підтримка.** Проведення дрібних ремонтних робіт у медичних установах для підвищення їхньої стійкості в разі критичних подій. Це також буде включати створення тимчасових модулів в місцях, де немає медичних установ, та їх оснащення для забезпечення можливості надання медичних послуг.
- **Підготовленість і готовність до реагування у разі надзвичайних ситуацій.** Настанови щодо спостереження за захворюваннями та вакцинації за підтримки Міністерства охорони здоров'я будуть впроваджуватися на різних рівнях для підвищення ефективності ранньої профілактики, виявлення захворювань з потенціалом спалаху та вживання заходів реагування, згідно з підходом "Єдине здоров'я". Першочергова увага буде приділятися підготовленості до ведення хворих із травмами та роботи у випадках із масовими жертвами, пов'язаних з ядерними ризиками.
- **Оцінка потреб і медична інформація.** Визначення пріоритетності оцінок в сільських районах і сильно постраждалих населених пунктах, моніторинг доступності медичної допомоги та функціонування медичних установ, потреб людей на рівні громад, а також моніторинг випадків, коли постраждали медичні заклади, працівники, пацієнти та активи.
- **Заходи боротьби з неінфекційними та хронічними захворюваннями.** Впровадження пакету основних заходів боротьби з неінфекційними захворюваннями, розробленого Міністерством охорони здоров'я та ВООЗ, для надання первинної медико-санітарної допомоги.

- **Догляд на дому.** Виявлення найбільш вразливих груп населення та задоволення потреб різних вікових груп за допомогою міжсекторальних підходів, включаючи залучення місцевих працівників охорони здоров'я та волонтерів.
- **Грошова й ваучерна допомога у секторі охорони здоров'я.** Задоволення невідкладних потреб в районах, де система охорони здоров'я і аптеки повністю функціонують для задоволення потреб в галузі охорони здоров'я, захисту від "катастрофічних витрат на охорону здоров'я"⁸⁹ і доповнення багатоцільової грошової допомоги.
- **Закупівля, попереднє розміщення й розподіл медикаментів та витратних матеріалів.**
 - Забезпечення безперервності лікування шляхом надання життєво необхідних ліків і предметів медичного призначення закладам охорони здоров'я та медичному персоналу вздовж лінії фронту.
 - Попереднє розміщення запасів в районах поблизу лінії фронту дозволяє забезпечити швидку мобілізацію і участь в міжвідомчих автоколоннах для доставлення життєво необхідних медикаментів і предметів першої необхідності людям поблизу лінії фронту.
 - Підвищення підзвітності за рахунок моніторингу після розподілу допомоги та дотримання стандартів забезпечення якості.
- **Розбудова спроможностей.**
 - Травми та реабілітація. Спеціалізоване навчання реабілітації у різних галузях спеціалізації, нарощування потенціалу медичних установ, допоміжні технології та семінари.
 - Система невідкладної допомоги.
 - Управління у випадку надзвичайних ситуацій хімічного, біологічного, радіологічного і ядерного характеру та надзвичайних ситуаціях з великою кількістю постраждалих.
 - Послуги у сфері психічного здоров'я та психосоціальна підтримка (ППЗПП). Програми дій щодо подолання прогалин у сфері психічного здоров'я (mhGAP) та програми Problem Management Plus (PM+). Широке впровадження та навчання інструкторів.
 - Сексуальне та репродуктивне здоров'я (СРЗ). Клінічне лікування випадків зґвалтування. Навчання інструкторів.

- Основні медичні послуги.

- **ПППН і співвідношення ціни та якості.** Регулярний нагляд на місцях та контроль за партнерськими проектами. Спільні наглядові заходи з партнерами-виконавцями та/або донорами для коригування програм відповідно до мінливих потреб у режимі реального часу. Це також послужить засобом поліпшення і підтримки якості послуг, що надаються в рамках заходів реагування.

Кластер охорони здоров'я та його партнери продовжать сприяти включенню питань захисту в основний процес та розв'язанню інших наскрізних питань шляхом тісної співпраці з технічними експертами та робочими групами, надаючи широкий спектр ресурсів з гендерних питань, міжсекторальних механізмів направлення у випадках гендерного насильства на підтримку людей, які пережили ГЗН, з урахуванням віку та статусу інвалідності, навколишнього середовища, а також забезпечуючи підзвітність перед постраждалими людьми, запобігання сексуальній експлуатації, зловживанням і домаганням і реагування на них.

Партнери продовжуватимуть надавати підтримку медичним установам та громадам для підвищення їхньої готовності, підготовленості та заходів реагування на критичні події та надзвичайні ситуації, такі як екстремальні погодні умови, спалахи захворювань та інциденти, пов'язані з війною, за допомогою заходів інформування про ризики та залучення громад/інформаційно-просвітницьких заходів та розбудови спроможностей медичних працівників і мешканців громад.

Поточні заходи щодо раннього відновлення в районах, віддалених від активних бойових дій, будуть спрямовані на зміцненні систем. Водночас завдяки гуманітарним заходам реагування в секторі охорони здоров'я продовжиться значна підтримка постраждалим від кризи та вразливим групам населення, які потребують негайних заходів медичної підтримки та захисту. Кластер охорони здоров'я та партнери забезпечать зв'язки з суб'єктами, які беруть участь у Перехідній рамковій програмі ООН, забезпечуючи доповнюваність з Планом гуманітарних потреб і реагування на 2024 р. Крім того, завдяки координації та проведенню діалогу під проводом ВООЗ кластер просуватиме зв'язки з ширшим колом партнерів у сфері відбудови та

відновлення відповідно до стратегічних напрямів сектора охорони здоров'я в Україні.

Методологія визначення вартості заходів

За оцінками, у 2024 році для забезпечення життєво важливих заходів у секторі охорони здоров'я потрібно 145 мільйонів доларів США. Розрахунок витрат на основі заходів, заснований на середніх показниках попередніх гуманітарних заходів, був використаний для оцінки витрат за ключовими видами діяльності та обрахунку загальних витрат на людину, які можна порівняти в річному обчисленні. Після цього середня питома вартість для кожного виду діяльності була зважена та помножена на очікувану кількість отримувачів допомоги, встановлену для кожного виду діяльності, щоб отримати очікувану загальну суму. До всіх витрат було застосовано рівень інфляції.

Щоб надати більш детальну інформацію на підтримку початкових розрахунків, партнери Кластера охорони

здоров'я, які охопили найбільшу кількість людей заходами реагування в 2023 році, представили прогнозовані цільові показники та витрати на 2024 рік, які потім були підсумовані з урахуванням секторальних цільових показників та потреб у ресурсах. Обидва методи розрахунку вартості дозволили визначити кінцеву питому вартість для кожного виду діяльності.

Посилання:

Україна: аналіз ситуації в галузі охорони здоров'я (травень 2023 р.) [EN/UK]

Кластер охорони здоров'я в Україні. Дамба Каховської ГЕС: готовність та реагування (22 червня 2023 р.) ENG | UKR

Health Cluster mobile health survey Jan 2023

WHO, Risk Assessment for Winter in Ukraine, October 2023 (in press)

HeRAMS Ukraine Baseline Report 2023: Operational status of the health system November 2022 - May 2023; June 2023.

WHO, Health needs assessment of the adult population in Ukraine, April 2023.

Вебсайт Кластера охорони здоров'я в Україні

ХЕРСОН, ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСТЬ липень 2023 року

Працівниця Червоного Хреста України надає допомогу постраждалому внаслідок руйнування греблі Каховської ГЕС. Через цю катастрофу ще більше ускладнилось надання медичних послуг у Херсонській області, де більшість медичних закладів вже були пошкоджені внаслідок бойових дій. Фото: Товариство Червоного Хреста України

Ціль кластера ЦК1

Забезпечення доступу до якісної життєво важливої медичної допомоги найбільш вразливим групам населення та громадам, які постраждали від війни.

ДІЯЛЬНІСТЬ, КІЛЬКІСТЬ ЛЮДЕЙ, ЯКИМ ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ, ТА ВАРТІСТЬ ЗАХОДІВ (Кількість людей, якщо не вказано інше)	ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	НЕПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	ЛЮДИ, ЯКІ ПОВЕРНУЛИСЯ ДО МІСЦЬ ПОСТІЙНОГО ПРОЖИВАННЯ	УСЬОГО (дол. США)
Покращення доступу до всебічного, якісного та комплексного медичного обслуговування	240 000	465 000	194 000	59,3 млн
Надання грошової допомоги на медичне обслуговування та харчування	4 000	3 000	2 000	0,9 млн
Підтримка заходів інформування про ризики й залучення громад, інформаційно-просвітницькі заходи для поліпшення здоров'я та харчування	15 000	24 000	10 000	0,1 млн
Закупівля, попереднє розміщення й розподіл основних медикаментів, обладнання та витратних матеріалів	893 000	1,3 млн	559 000	83 млн
Участь у розбудові спроможності постачальників медичних послуг, служб екстреного реагування та інших членів громади	1 000	2 000	1 000	1,2 млн

Ціль кластера ЦК2

Посилення готовності та підготовленості до всіх небезпек для реагування на надзвичайні ситуації.

ДІЯЛЬНІСТЬ, КІЛЬКІСТЬ ЛЮДЕЙ, ЯКИМ ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ, ТА ВАРТІСТЬ ЗАХОДІВ (Кількість людей, якщо не вказано інше)	ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	НЕПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	ЛЮДИ, ЯКІ ПОВЕРНУЛИСЯ ДО МІСЦЬ ПОСТІЙНОГО ПРОЖИВАННЯ	УСЬОГО (дол. США)
Надання підтримки для поліпшення готовності, підготовленості та реагування на всі небезпеки, включно зі спалахами захворювань	9 000	12 000	8 000	0,5 млн

3.6 Логістика

ФІНАНСОВІ ПОТРЕБИ
(дол. США)

\$6,9 млн

ПАРТНЕРИ

2

У 2024 році Кластер логістики продовжить забезпечувати координацію та управління інформацією для сприяння доступу до спільних послуг та розбудови спроможностей гуманітарного персоналу, який бере участь у заходах реагування в Україні.

Цілі та стратегія реагування

Для виконання свого мандату Кластер логістики зосередить свою увагу на трьох цілях:

Ціль кластера ЦК1

Посилення координації логістики та обміну інформацією в рамках гуманітарної спільноти.

Ціль кластера ЦК2

Сприяння доступу гуманітарних організацій до спільних логістичних послуг для усунення виявлених прогалин у важкодоступних районах.

Ціль кластера ЦК3

Зміцнення логістичних спроможностей гуманітарного персоналу задля ефективного гуманітарного реагування в Україні.

Повномасштабне вторгнення продовжує сильно впливати на умови гуманітарної діяльності, що призводить до складних логістичних проблем. У рамках Плану гуманітарних потреб і реагування на 2024 р. вкрай важливо визнати проблемні місця в логістиці та обмеження, з якими стикається гуманітарна спільнота, та усунути їх, щоб забезпечити своєчасне та ефективне доставлення допомоги людям, які потребують підтримки.

Повномасштабне вторгнення Російської Федерації в Україну призвело до пошкодження інфраструктури та ускладнило доставлення гуманітарної допомоги постраждалим людям. Логістична спільнота має долати ці складнощі для надання необхідної допомоги.

Безпекові проблеми є гострими по всій Україні, особливо на сході та півдні країни. Через постійні обстріли, ризики мін і боєприпасів, що не розірвалися, а також значну мілітаризацію виникають значні ризики для гуманітарних працівників і гуманітарних заходів. Забезпечення доступу до районів, де наявна така небезпека, є складним завданням, що вимагає ретельного логістичного планування та координації. Кластер уповноважений задовольняти ці потреби шляхом забезпечення координації та управління інформацією, сприяння доступу до спільних послуг та розбудови спроможностей гуманітарного персоналу, який працює в Україні.

Відповідно до цілі кластера № 1, Кластер логістики продовжуватиме надавати підтримку гуманітарним організаціям, забезпечуючи безперебійне доставлення допомоги, максимально використовуючи ресурси та уникаючи дублювання зусиль. Кластер покращуватиме логістичну координацію за допомогою регулярних координаційних нарад на центральному та обласних рівнях в трьох центрах, використовуючи колективний досвід для оцінки оперативних потреб і коригування стратегії для підтримки гуманітарних партнерів.

Відповідно до свого основного мандату, Кластер логістики продовжуватиме надавати оперативну інформацію за допомогою таких платформ, як вебсторінка кластера, LogIE та списки розсилки, а також інші додаткові продукти. Ці платформи та інформаційні продукти спрямовані на підвищення

обізнаності партнерів та підтримку прийняття рішень шляхом збору, аналізу та розповсюдження інформації з питань логістики від гуманітарних організацій, а також із державних та приватних джерел. Метою є підвищення операційної обізнаності для цілей прийняття оперативних рішень і поліпшити передбачуваність, своєчасність і ефективність гуманітарної логістичної підтримки.

Відповідно до цілі кластера № 2, Кластер логістики зосередиться на наданні спільних логістичних послуг, таких як тимчасове зберігання та наземне перевезення, включаючи підтримку міжвідомчих автоколон з використанням парку вантажівок Всесвітньої продовольчої програми (ВПП), в рамках спільних гуманітарних зусиль, спрямованих на допомогу у районах підвищеного ризику у східних та південних областях. Партнерам рекомендується максимально використовувати комерційно доступні логістичні послуги, коли це можливо, щоб максимально збільшити доступність безплатних спільних логістичних послуг для користувачів у зонах підвищеного ризику.

Міжнародна неурядова організація Atlas Logistique/ Humanity & Inclusion (HI) продовжить відігравати ключову допоміжну роль у підтримці гуманітарної спільноти, безпосередньо надаючи технічну експертизу в сфері логістики, а також безплатні для користувачів спільні логістичні послуги. Кластер логістики та Atlas Logistique/HI тісно співпрацюють, щоб забезпечити взаємодоповнює географічне охоплення з акцентом на райони підвищеного ризику та уникнути дублювання зусиль.

Протягом 2024 року Atlas Logistique/HI продовжить підтримувати гуманітарну спільноту, надаючи безплатні для користувачів спільні послуги зберігання та наземних перевезень, надаючи пріоритет зонам підвищеного ризику, медичним вантажам, включаючи вантажі, що потребують контролю температури та холодильного ланцюга, а також надаючи підтримку місцевим організаціям. Atlas Logistique/HI також вивчатиме можливість і актуальність надання послуг логістичного аналізу для гуманітарних організацій за їхнім запитом. Нарешті, Atlas Logistique/HI оцінюватиме потреби та забезпечить розбудову спроможностей відповідних партнерів на основі виявлених прогалин в управлінні логістичними послугами.

Протягом 2024 року Atlas Logistique / HI застосовуватиме гнучкий підхід, щоб адаптувати свою діяльність та послуги на основі мінливого контексту та ситуаційних потреб, а також нарощувати або зменшувати потужності в міру необхідності в повної координації з партнерами.

Відповідно до цілі кластера № 3 і для зміцнення логістичних спроможностей гуманітарного персоналу кластер оцінить потреби партнерів в логістичному навчанні та організовує логістичне навчання для розбудови спроможностей співробітників гуманітарних організацій, які беруть участь у наданні допомоги. Крім того, Кластер логістики збереже гнучкість для адаптації своєї діяльності та послуг на основі мінливого контексту і виявлених прогалин і потреб в координації з партнерами.

Протягом 2024 року Кластер логістики забезпечуватиме гнучке і ефективне логістичне реагування на підтримку гуманітарних партнерів в Україні. Це зобов'язання відображає намір кластера й надалі підтримувати надання гуманітарної допомоги завдяки скоординованим і обґрунтованим підходам, з можливістю адаптування за потреби.

Методологія визначення вартості заходів

Оскільки логістична інфраструктура України продовжує погіршуватися, зокрема через непередбачувану оперативну обстановку внаслідок бойових дій, що тривають, складно проводити оцінку витрат. Регулярні оцінки логістичних потреб та логістичної інфраструктури гуманітарного співтовариства, як пошкодженої, так і функціонуючої, дають чіткішу картину для прогнозування заходів реагування в наступному році, щоб забезпечити безперебійний потік гуманітарної допомоги.

Ґрунтуючись на аналізі витрат на 2023 рік і тенденціях запитів на обслуговування, кластер провів зведену оцінку загальних потреб на суму 6,9 млн доларів США на реалізацію ПГПР на 2024 рік, з яких 5,95 млн доларів США потрібно безпосередньо для надання логістичних послуг.

Посилання:

[Вебсайт Кластера логістики в Україні](#)

ДІЯЛЬНІСТЬ І ВАРТІСТЬ ЗАХОДІВ	УСЬОГО ВИТРАТ (дол. США)
Координація логістики та управління інформацією	0,85 млн
Спільні послуги (кластер логістики, ВПП)	3 млн
Спільні послуги (Atlas Logistique / HI)	2,95 млн
Сприяння розбудові спроможностей (кластер логістики, ВПП)	50 000
Сприяння розбудові спроможностей (Atlas Logistique / HI)	50 000

3.7 Захист

У 2024 році завдяки заходам Кластера з питань захисту та його субкластерів планується надати допомогу близько 6,5 мільйона людей, які потребують допомоги, включаючи 2,2 мільйона внутрішньо переміщених людей, 1,3 мільйона людей, які повернулися до місць постійного проживання, та 2,9 мільйона непереміщених постраждалих від війни людей (55 % жінок, 25 % дітей, 23 % людей похилого віку та 15 % людей з інвалідністю) по всій країні.

У 2024 році Кластер з питань захисту планує надати допомогу 2,9 мільйона людей, які потребують спеціалізованих заходів у сфері захисту, включаючи 1 мільйон внутрішньо переміщених людей, 1,5 мільйона непереміщених людей і 446 000 людей, які повернулися до місць постійного проживання (55 % жінок, 20 % дітей, 23 % літніх людей і 15 % людей з інвалідністю) у місцях тимчасового проживання, міських і сільських районах у всіх постраждалих від війни областях, включаючи райони, де уряд України відновив контроль, і, в міру можливості, на окупованих Російською Федерацією територіях.

Цілі та стратегія реагування

Діяльність кластера буде орієнтована на людей, постраждалих від війни та вразливих через тривалу гуманітарну кризу, особливо людей з інвалідністю, людей похилого віку, маргіналізовані спільноти, включаючи ромів та ЛГБТК+ (лесбійок, геїв, бісексуальних, трансгендерних, квір- та інтерсексуальних людей), у рамках таких основних цілей кластера:

Ціль кластера ЦК1

Забезпечення надання допомоги у сфері захисту вразливим внутрішньо переміщеним людям, непереміщеним людям і людям, які повернулися до місць постійного проживання, з урахуванням гендерно-вікових особливостей та відповідно до гуманітарних принципів для усунення ризиків для їхньої фізичної безпеки і добробуту.

Ціль кластера ЦК2

Забезпечення рівного доступу до основних послуг, реалізації законних прав і прав людини для внутрішньо переміщених людей, непереміщених людей та людей, які повернулися до місць постійного проживання, завдяки заходам у сфері захисту, спрямованим на зміцнення національних систем захисту та спроможностей постачальників послуг і самих громад.

Заходи реагування включатимуть:

1. Надання спеціалізованої допомоги у сфері захисту вразливим внутрішньо переміщеним людям, непереміщеним людям та людям, які повернулися до місць постійного проживання.
2. Консолідація надання послуг у сфері захисту за допомогою налагодженої взаємодії з організаціями громадянського суспільства, організаціями людей з інвалідністю, організаціями літніх людей і волонтерськими мережами у важкодоступних районах, районах, де відновлено контроль уряду, а також поблизу лінії фронту.
3. Розбудова спроможностей громад, у тому числі шляхом підтримки Рад ВПО та державних органів щодо зміцнення наявних систем захисту, забезпечення інклюзивних заходів у сфері захисту для людей у всьому їх розмаїтті, зменшення застосування негативних механізмів подолання труднощів та підтримки довгострокових рішень.
4. Вдосконалення аналізу у сфері захисту для обґрунтування відповідних адвокаційних заходів у сфері захисту і підзвітності перед постраждалим населенням, згідно з гуманітарними принципами, та постійної першочерговості підтримки людей, які найбільше наражаються на ризики, і вразливих груп населення.

Партнери у сфері захисту продовжуватимуть вести активну адвокаційну роботу щодо забезпечення доступу постраждалих від війни людей до механізмів соціального захисту та правосуддя, зокрема для реалізації законних і соціальних прав та розширення можливостей громад. Методи і стратегії реагування в області захисту будуть включати і заохочувати дотримання стандартів і принципів у сфері захисту і будуть адаптовані до змін умов, в тому числі щодо присутності партнерів і їх здатності надавати допомогу, гуманітарного доступу і гостроти потреб у сфері захисту.

Доступ до районів поблизу лінії фронту або під окупацією Російською Федерацією, як і раніше, залишається надзвичайно складним і сильно обмеженим. Заходи у сфері захисту в цих районах будуть спрямовані на:

- Надання інформації (у тому числі у форматах, доступних для людей з інвалідністю) про маршрути

евакуації та послуги в районах переміщення в координації з місцевою владою, що дозволить людям приймати обґрунтовані рішення та забезпечить дотримання принципу "Не нашкодь".

- Евакуацію людей, які бажають переїхати в більш безпечні райони України, де і коли це можливо.
- Надання консультацій з питань захисту та підвищення обізнаності про права людей, пільги або доступні гуманітарні та державні послуги, в тому числі в приймаючих регіонах.
- Зміцнення та актуалізація заходів щодо захисту на рівні громад шляхом віддаленої підтримки та роботи з громадськими волонтерами для розширення охоплення вразливих груп та надання першої психологічної допомоги, підтримки людям похилого віку та людям з інвалідністю.
- Продовження зусиль з метою отримання доступу на територію, окуповану Російською Федерацією.

Адвокаційні заходи, спрямовані на забезпечення реалізації прав і доступу до основних послуг (наприклад, соціальних послуг, виплати пенсій і соціальних пільг, реєстрації народжень), а також переговори з гуманітарних питань будуть, як і раніше, становити основу роботи партнерів у сфері захисту на місцевому та національному рівнях, щоб гуманітарні організації могли надавати спеціалізовані послуги у сфері захисту.

На територіях під контролем уряду України відповідні заходи у сфері захисту включатимуть зміцнення національних систем захисту за допомогою інституційної підтримки та розбудови спроможностей гуманітарних організацій та місцевих органів влади, а також надання додаткових спеціалізованих послуг у сфері захисту. Ці послуги включають індивідуальний супровід та перенаправлення до спеціалістів для надання підтримки через громадські центри та мобільні групи, орієнтовані на вразливих внутрішньо переміщених людей, непереміщених людей та людей, які повернулися до місць постійного проживання, включаючи людей з інвалідністю, людей із серйозними проблемами зі здоров'ям та людей похилого віку. Індивідуальна допомога у сфері захисту, грошова допомога та допомога в натуральній формі, залишатиметься ключовими напрямками діяльності для задоволення нагальних потреб уразливих груп населення у захисті, підтримки їх відновлення після

порушень у сфері захисту та запобігання використанню ними негативних механізмів подолання труднощів.

Партнери у сфері захисту надаватимуть юридичну допомогу з отриманням документації, що дозволить постраждалим людям в повному обсязі і на рівній основі здійснювати свої основні права, включаючи свободу пересування і звернення за державними послугами, використання соціального захисту і доступ до засобів правового захисту для людей, які отримали травми, пов'язані з війною. Також буде надаватися юридична допомога для відновлення документації на нерухомість, землю та майно, забезпечення гарантій володіння нерухомістю та подання позовів про компенсацію за пошкоджене або знищене майно на підставі нового закону та підзаконних актів про компенсацію.

Щоб допомогти вразливим людям подолати травми, пов'язані з війною, та психосоціальні розлади, партнери у сфері захисту надаватимуть індивідуальні та групові послуги психосоціальної підтримки. Кластер і надалі зосереджуватиметься на питаннях захисту та сприятиме організації тренінгів для неспеціалістів, які працюють з постраждалими людьми, для надання базової психосоціальної підтримки, кризового консультування, першої психологічної допомоги, невідкладної допомоги та неспеціалізованої підтримки (особливо в державних соціальних службах).

Для зміцнення стійкості громад та їх здатності до самозахисту партнери здійснюватимуть заходи у сфері захисту на рівні громад, включаючи заходи з розв'язання конфліктів, спрямовані на усунення напруженості і суперечок між різними групами постраждалого населення щодо доступу до державних послуг, фінансових ресурсів, ринків праці та гуманітарної допомоги, а також сприятимуть поліпшенню інтеграції внутрішньо переміщених людей в районах переміщення і людей, які повернулися до місць постійного проживання, після їхнього повернення. Партнери будуть заохочуватися здійснювати заходи у сфері захисту, які узгоджуються зі Стратегією державної політики щодо внутрішнього переміщення до 2025 року та Оперативним планом на 2023-2025 роки та сприяють її реалізації, зокрема, стратегічним цілям "Сприяння інтеграція ВПО у приймаючих громадах" та "Підтримка безпечного повернення до покинутого місця проживання та реінтеграція".

Моніторинг заходів захисту здійснюватиметься на рівні домогосподарств та громад у районах переміщення та повернення з акцентом на райони, в яких діяльність партнерів у 2023 році була незначною через заблокований доступ та постійні безпекові проблеми. Під час моніторингу будуть виявлятися ризики і порушення прав, що стане основою для обґрунтованої адвокаційної роботи щодо дотримання прав людини при наданні допомоги і забезпечення підзвітності перед постраждалим населенням та визначення першочергових заходів у сфері захисту. Партнери також продовжуватимуть розбудову спроможностей та надаватимуть інституційну підтримку постачальникам гуманітарних та соціальних послуг для покращення доступу людей до основних послуг та якості заходів підтримки у сфері захисту. Партнерам рекомендуватиметься активно взаємодіяти з Радами ВПО по всій країні, щоб забезпечити залучення внутрішньо переміщених людей до прийняття рішень та пошуку рішень, пов'язаних з питаннями переміщення.

Партнери працюватимуть над розбудовою спроможностей та знань у сфері захисту місцевих партнерів, що діють у прифронтових районах, використовуючи при цьому їхній досвід та розширене охоплення постраждалих громад. Для підтримки координації на місцях буде активно заохочуватися взаємодія з координаційними центрами, очолюваними місцевими організаціями та державними органами влади.

8,3 % від загальної допомоги кластера складатиме грошова допомога (15,2 млн дол. США), а решта – допомога в натуральній формі/у формі послуг. Діяльність партнерів буде здійснюватися відповідно до національних рамкових програм довгострокових рішень і, при необхідності, на їхню підтримку. Партнери зберігатимуть спроможності гнучко реагувати на розвиток подій (наприклад, надзвичайні ситуації, як після руйнування греблі Каховської ГЕС і пов'язаного переміщення населення) і збільшать допомогу вразливим групам населення в районах з меншою присутністю партнерів, включаючи сільські райони.

Методологія визначення вартості

Загальна вартість заходів Кластера з питань захисту в 2024 році складе 468,1 млн доларів США, з яких 182,8 млн доларів США призначені для заходів щодо

забезпечення прав на житло, землю та майно, 139,6 млн доларів США – для заходів захисту дітей, 58,1 млн доларів США – для заходів у сфері ГЗН і 87,7 млн доларів США – на протимінну діяльність.

Вартість кожного окремого виду діяльності була підтверджена під час консультацій з партнерами кластера і членами Стратегічної консультативної групи Кластера з питань захисту на основі середніх питомих витрат за ПГР на 2023 рік. Певним категоріям людей планується надати підтримку завдяки декільком видам заходів, з відповідними витратами та моніторингом. Вартість заходів розраховується на основі узгоджених середніх витрат з урахуванням непрямих витрат, врахуванням інфляції в заробітній платі, потреб для реалізації заходів у важкодоступних районах, закупівлі обладнання для забезпечення безпеки та моніторингу.

Збільшення загального обсягу діяльності Кластера з питань захисту на 2024 рік обумовлено збільшенням людей, яким планується надання допомоги, за трьома основними видами діяльності, а саме: індивідуальний супровід, надання психосоціальної підтримки та юридичної допомоги щодо житла, землі та майна з урахуванням досягнень партнерів, збільшених потреб на місцях та здатності партнерів надавати допомогу, в першу чергу на сході України.

Посилання:

[PC Response Strategy & Monitoring](#)

[Україна. Аналіз у сфері захисту: продовження порушень проти цивільних осіб збільшує ризики у сфері захисту для населення \(червень 2023 року\)](#)

[Service Advisor Platform \(Service Mapping including Protection, Shelter/NFIs, CCCM, Cash WG and Livelihood partners\)](#)

[Вебсайт Кластера з питань захисту в Україні](#)

Ціль кластера КЦ1

Забезпечення надання допомоги у сфері захисту вразливим внутрішньо переміщеним людям, непереміщеним людям і людям, які повернулися до місць постійного проживання, з урахуванням гендерно-вікових особливостей та відповідно до гуманітарних принципів для усунення ризиків для їхньої фізичної безпеки і добробуту.

ДІЯЛЬНІСТЬ, КІЛЬКІСТЬ ЛЮДЕЙ, ЯКИМ ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ, ТА ВАРТІСТЬ ЗАХОДІВ (Кількість людей, якщо не вказано інше)	ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	НЕПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	ЛЮДИ, ЯКІ ПОВЕРНУЛИСЯ ДО МІСЦЬ ПОСТІЙНОГО ПРОЖИВАННЯ	УСЬОГО (дол. США)
Індивідуальний супровід у сфері захисту	14 000	20 000	6 000	16,8 млн
Заходи у сфері захисту на рівні громад	53 000	75 000	23 000	24 млн
Гарячі лінії				0,7 млн
Індивідуальна допомога у сфері захисту (у грошовій формі)	14 000	20 000	6 000	15,2 млн
Індивідуальна допомога у сфері захисту (в натуральній формі)	21 000	30 000	9 000	22,8 млн
Юридична допомога щодо прав на житло, землю та майно	25 000	35 000	11 000	9,8 млн
Правова допомога у сфері захисту	53 000	75 000	23 000	16,5 млн
Юридичні консультації у сфері захисту	175 000	250 000	75 000	6 млн
Моніторинг у сфері захисту на рівні домогосподарства	35 000	50 000	15 000	2 млн
Моніторинг у сфері захисту на рівні громад				1 млн
Психосоціальна підтримка (індивідуальна та групова) – у сфері захисту	175 000	250 000	75 000	40 млн
Направлення в спеціалізовані служби	53 000	75 000	23 000	2,3 млн
Перевезення	74 000	105 000	32 000	3,8 млн

Ціль кластера КЦ2

Забезпечення рівного доступу до основних послуг, реалізації законних прав і прав людини для внутрішньо переміщених людей, непереміщених людей та людей, які повернулися до місць постійного проживання, завдяки заходам у сфері захисту, спрямованим на зміцнення національних систем захисту та спроможностей постачальників послуг і самих громад.

ДІЯЛЬНІСТЬ, КІЛЬКІСТЬ ЛЮДЕЙ, ЯКИМ ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ, ТА ВАРТІСТЬ ЗАХОДІВ (Кількість людей, якщо не вказано інше)	ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	НЕПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	ЛЮДИ, ЯКІ ПОВЕРНУЛИСЯ ДО МІСЦЬ ПОСТІЙНОГО ПРОЖИВАННЯ	УСЬОГО (дол. США)
Підвищення обізнаності у сфері захисту та забезпечення прав на житло, землю й майно	350 000	500 000	150 000	5 млн
Адвокаційні заходи у сфері захисту (інтервенції)				1,5 млн
Оцінки (на рівні громад)				4,6 млн
Розбудова спроможностей гуманітарних організацій та уряду				7,5 млн
Центр у громадах				2,7 млн
Інституційна підтримка				0,6 млн

3.7.1 Захист дітей

У 2024 році партнери у сфері захисту дітей планують надати допомогу 2,2 мільйона дівчинок, хлопчиків та опікунів із 3,2 мільйона людей, які потребують підтримки, у тому числі 555 000 внутрішньо переміщених людей, 588 000 людей, які повернулися до місць постійного проживання, та 1 мільйона непереміщених постраждалих від війни людей (55 % дітей, 24 % жінок і 10 % дітей з інвалідністю) по всій країні.

Цілі та стратегія реагування

Стратегія реагування у сфері захисту дітей у 2024 році полягатиме в наданні життєво необхідних спеціалізованих послуг із захисту дітей із застосуванням різнопланового соціально-екологічного підходу для задоволення пріоритетних потреб вразливих дівчаток і хлопчиків, включаючи тих, які пережили серйозні порушення прав дітей, та їхніх сімей у пріоритетних географічних районах, включаючи райони активного переміщення, райони, де уряд України відновив контроль, та інші райони з обмеженим доступом до соціальних послуг. Партнери будуть тісно співпрацювати з державними органами, іншими кластерами та місцевими громадами для досягнення максимального результату. Спираючись на напрацювання попередніх років і вдосконалену національну систему, стратегія спрямована на 2 пріоритетних напрями діяльності: (i) запобігання порушенням; та (ii) реагування.

У сфері захисту дітей на 2024 рік передбачені наступні цілі:

Ціль кластера ЦК1

Забезпечення доступу дівчаток та хлопчиків, з числа внутрішньо переміщених, непереміщених людей та людей, які повернулися до місць постійного проживання, які стикаються з ризиками жорстокого поводження, недбалого ставлення, насильства, експлуатації та значного стресу, а також їхніх опікунів, до узгоджених якісних послуг у сфері захисту дітей, з урахуванням гендерно-вікових особливостей і потреб людей з інвалідністю.

Ціль кластера ЦК2

Зміцнення спроможностей постачальників послуг та громад щодо виявлення ризиків та потреб у сфері захисту дітей на рівні громад, зменшення таких ризиків, а також щодо надання якісних і доступних послуг у сфері захисту дітей для внутрішньо переміщених людей, людей, які повернулися до місць постійного проживання, та непереміщених людей.

Завдяки тісній співпраці партнерів з Міністерством соціальної політики стратегія реагування у сфері захисту дітей на період до 2024 року спрямована на зміцнення послуг із попередження та реагування на потреби щодо захисту дітей для 2,2 мільйона дівчаток

і хлопчиків, а також батьків/опікунів відповідно до [мінімальних міжнародних гуманітарних стандартів](#).

Стратегія реагування спрямована на доповнення обмежених спроможностей соціальних служб в районах поблизу лінії фронту та районах, де відновлено контроль Уряду України. Діти та їхні опікуни стикаються зі значними ризиками та проблемами у сфері захисту дітей, включаючи насильство, експлуатацію, жорстоке поводження, недбале ставлення, дискримінацію, роз'єднання сімей, випадки, коли родини очолюють діти, інвалідність, психологічний стрес і серйозні порушення їхніх прав в умовах війни, включаючи дітей без батьків, постраждалих від вибухонебезпечних предметів та тих, хто отримав інші пов'язані з війною поранення.

Операційні заходи у рамках цієї стратегічної цілі спрямовані на усунення цілого ряду ризиків у сфері захисту, з якими стикаються дівчатка, хлопчики та їхні опікуни з-поміж вимушено переміщених, постраждалих від війни людей і людей, які повернулися до місць постійного проживання. Стратегія спрямована на роботу з національними системами і включає повний комплекс заходів, зокрема:

- **Супровід, послуги з розшуку сім'ї, возз'єднання, повернення та реінтеграції в співпраці з підрозділами Міністерства соціальної політики та відповідно до мінімальних стандартів, включаючи** оцінку, планування і забезпечення безпеки, ППЗПП, альтернативний родинний догляд, послуги з розшуку та возз'єднання сім'ї, повернення і реінтеграції, постійний моніторинг і безпосередню підтримку і спрямування до інших спеціалізованих послуг (наприклад, юридична допомога, спеціалізовані ППЗПП, охорона здоров'я, грошова допомога і допомога у формі ваучерів, навички виховання дітей тощо). Такий підхід полегшує індивідуальний догляд з урахуванням віку, гендера, інвалідності та інших факторів у сфері захисту, відновлення й добробуту дітей і пов'язує цей підхід з національними системами. Послуги, зокрема, з розшуку та возз'єднання сімей, повернення та реінтеграції, будуть пропонуватися у співпраці з державними соціальними працівниками та Службою у справах дітей, органами захисту дітей та опіки обласних органів влади, відповідно до програми реформ щодо поліпшення догляду за дітьми. Для дітей, які пережили гендерно зумовлене

насильство, Служба захисту дітей співпрацюватиме із партнерами, які працюють з питань ГЗН, для забезпечення скоординованого надання послуг. Партнери у сфері захисту дітей продовжать сприяти створенню зручної для користувачів інформаційної вебплатформи.

- **Міжвідомче управління інформацією для цілей індивідуального супроводу** за допомогою системи управління інформацією у сфері захисту дітей Child Protection Information Management System plus (CPIMS+) буде, як і раніше, використовуватися і зміцнюватися для регулярного аналізу тенденцій і запровадження заходів реагування, заснованих на фактичних даних. Для дотримання найвищих стандартів захисту даних та етичних норм будуть дотримані рекомендації щодо супроводу, а також протоколи захисту даних та обміну інформацією, розроблені Робочою групою з питань індивідуального супроводу у сфері захисту дітей, щоб гарантувати, що організації, які надають супровід, дотримуються безпечного та етичного збору, обробки, зберігання, спільного використання та знищення даних.
- Підхід та послуги у сфері психічного здоров'я та психосоціальної підтримки (ППЗПП), включаючи першу психологічну допомогу (ППД), підтримку однолітків, соціально-емоційне навчання, ППЗПП для батьків/опікунів, навчання стосовно позитивного виховання, спілкування з опікунами для підтримки взаємодії вихователя та дитини, рекреаційні та психосоціальні заходи в громадах та індивідуальні та групові консультації. Діяльність у сфері захисту дітей спрямована на сприяння психосоціальному добробуту дітей, підвищення їх життєстійкості і зведення до мінімуму негативних наслідків переміщення за допомогою згаданих заходів ППЗПП. У рамках заходів у сфері захисту дітей продовжиться розбудова спроможностей партнерів по захисту дітей для забезпечення ефективних ППЗПП для всіх рівнів заходів з особливою увагою стандартизації і забезпеченню якості ППЗПП.
- **Актуалізація питань захисту дітей та спільне та комплексне розроблення програм підтримки** для досягнення цілісних, позитивних колективних результатів в області захисту дітей. Зосереджуючись на кластерах освіти, ВСГ та охорони здоров'я, партнери у сфері захисту дітей навчатимуть та надаватимуть допомогу цим секторам у виявленні та

обліку ризиків для захисту дітей та інтеграції заходів щодо зменшення ризиків для дівчинок і хлопчиків та підлітків. Партнери також співпрацюватимуть з Освітнім кластером для покращення доступу до ППЗПП у школах. Вчителів навчатимуть розпізнавати дітей із груп ризиків та направляти їх для отримання підтримки, у сприятливих для дітей просторах доповнюватимуть формальну освіту, забезпечуючи ігри та розважальні заходи з позитивними наслідками для психічного здоров'я.

• **Розбудова спроможностей та зміцнення систем захисту дітей на місцевому рівні, включаючи:**

- Організації, що займаються захистом дітей на рівні громад⁹⁰. Партнери зокрема зміцнюватимуть спроможності організацій громадянського суспільства, організацій у громадах, місцевих

жіночих і молодіжних організацій/груп, громадських центрів і волонтерів щодо запровадження заходів у сфері захисту дітей, зниження ризиків, створення захисного середовища і Механізмів захисту дітей на рівні громад, а також зміцнення родин та попередження розлучення з сім'єю. Основні зусилля будуть спрямовані на зміну шкідливих соціальних норм.

- Соціальних працівників. Партнери у сфері захисту дітей забезпечать навчання з питань захисту та охорони дітей та надання підтримки для гуманітарних організацій і співробітників соціальних служб, щоб максимально підвищити ефективність і сталість заходів підтримки.
- Місцеві організації, обласні та державні органи захисту дітей. Партнери у сфері захисту дітей будуть зміцнювати технічні та інституційні спроможності місцевих організацій та органів завдяки серії

ХЕРСОН, ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСТЬ

10 червня 2023 року

11-літній Ілля поряд з вікном, захищеним мішками з піском, у дитячому просторі ЮНІСЕФ "Спільно" на херсонському залізничному вокзалі. Хлопчик чекає на евакуацію на захід України.

Фото: ЮНІСЕФ/Олексій Філіппов

навчання, тренінгів, шляхом наставництва та перекладацької підтримки для запровадження підходів до захисту дітей, забезпечення безпеки дітей, включаючи, серед іншого, ЗСЕН. Органам захисту дітей також буде надана підтримка в зміцненні альтернативного догляду за дітьми на базі родин та системи догляду в цілому.

- **Підвищення обізнаності.** Партнери у сфері захисту дітей створюватимуть та поширюватимуть зручну для дітей інформацію про права дитини, запобігання розлученню сімей, навчання щодо ризиків вибухонебезпечних предметів (разом з партнерами з протимінної діяльності), інші заходи зниження ризиків та доступні державні та гуманітарні послуги. Вирішальну роль відіграватимуть сумісні заходи, що проводяться в рамках Механізмів захисту дітей на рівні громад, під керівництвом молоді, громадських волонтерів та організацій, що займаються захистом дітей.

Методологія визначення вартості

Партнери у сфері захисту дітей потребують 139,6 мільйона доларів США для надання негайної необхідної допомоги у сфері захисту дітей 2,15 мільйона дітей та опікунів. Служби захисту дітей потребують значних кадрових ресурсів, через високу інтенсивність праці та залежність від кваліфікації спеціалізованих фахівців, таких як соціальні працівники та психологи, щоб забезпечити якість послуг відповідно до мінімальних стандартів. У зв'язку з цим витрати на персонал для реалізації програм є істотними у порівнянні з витратами на матеріальну частину. Інші ресурсомісткі заходи включають возз'єднання сімей дітей без супроводу дорослих і дітей, розлучених із сім'єю та послуги для дітей з інвалідністю. Потреба у фінансуванні розраховується на основі кількості людей, яким планується надати допомогу, по кожному виду та результату діяльності. Питомі витрати на одну дитину розраховуються з урахуванням усіх витрат для реалізації відповідних заходів, які потім розподіляються на групу дітей, яким планується надати підтримку.

Загалом для факторів, що визначають вартість заходів у сфері захисту дітей в Україні, характерні такі загальні елементи:

- Складні процеси надання послуг, що вимагають декількох заходів/ днів (наприклад, юридична допомога, ППЗПП, супровід, забезпечення догляду, розшук сім'ї та возз'єднання тощо).
 - Витрати, пов'язані з логістикою (особливо паливо) для забезпечення присутності, належного спостереження та моніторингу, а також проведення життєво необхідних заходів.
 - Спосіб реалізації заходів впливав на загальну вартість, а також враховувався при оцінці діапазонів цін та витрат на одиницю. Через війну, що триває, та проблеми з доступом партнери використовували різні методи здійснення заходів щодо захисту дітей. Деякі з них включали онлайн/віддалену допомогу, мобільні заходи, а також заходи віч-на-віч, що вимагають від партнерів покриття додаткових витрат на засоби індивідуального захисту (ЗІЗ), безпекове обладнання та заходи безпеки.
 - Додатковим фактором, що впливає на вартість у певних регіонах та/або для певних видів послуг, було охоплення населення. Наприклад, надання послуг поблизу лінії фронту та територіях, окупованих Російською Федерацією є дорожчим через вкрай обмежений гуманітарний доступ та кількість отримувачів допомоги, а заходи на рівні громади є дорожчими у маленьких або ізольованих населених пунктах (через витрати на логістику/безпеку).
- Після консультацій з партнерами у сфері захисту і Стратегічної консультативної групи були розраховані витрати на кожен вид діяльності, враховуючи фактори, що впливають на рівень витрат, та елементи варіативності, описані вище, з варіаціями залежно від обсягу послуг, місця розташування, заробітної плати кваліфікованих працівників із захисту дітей, логістики та способу реалізації.

Посилання:

[Стратегія у сфері захисту дітей на 2023-2024 рр.](#)

[Вебсайт захисту дітей в Україні](#)

- Необхідність залучення великої кількості кваліфікованого персоналу (заробітна плата).

Ціль кластера КЦ1

Забезпечення доступу дівчаток та хлопчиків, з числа внутрішньо переміщених, непереміщених людей та людей, які повернулися до місць постійного проживання, які стикаються з ризиками жорстокого поводження, недбалою ставлення, насильства, експлуатації та значного стресу, а також їхніх опікунів, до узгоджених якісних послуг у сфері захисту дітей, з урахуванням гендерно-вікових особливостей і потреб людей з інвалідністю.

ДІЯЛЬНІСТЬ, КІЛЬКІСТЬ ЛЮДЕЙ, ЯКИМ ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ, ТА ВАРТІСТЬ ЗАХОДІВ (Кількість людей, якщо не вказано інше)	ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	НЕПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	ЛЮДИ, ЯКІ ПОВЕРНУЛИСЯ ДО МІСЦЬ ПОСТІЙНОГО ПРОЖИВАННЯ	УСЬОГО (дол. США)
Надання послуг психосоціальної підтримки дівчаткам і хлопчикам (індивідуальних і групових)	207 000	375 000	219 000	62,4 млн
Надання послуг психосоціальної підтримки опікунам (індивідуальних і групових)	78 000	141 000	82 000	23,4 млн
Індивідуальний супровід у сфері захисту дітей	16 000	28 000	16 000	25,8 млн
Розшук та возз'єднання сім'ї	300	500	300	0,3 млн
Альтернативні заходи по догляду за дітьми без супроводу дорослих і дітьми, розлученими із сім'єю / дітьми, які перебувають у групі ризику	1 000	1 000	1 000	0,5 млн
Юридична допомога у сфері захисту дітей	3 000	5 000	3 000	1,5 млн
Направлення в спеціалізовані служби	4 000	7 000	4 000	1,4 млн
Екстрена грошова допомога для досягнення результатів у сфері захисту дітей	4 000	7 000	4 000	6,3 млн
Екстрена підтримка в натуральній формі для дітей та опікунів	39 000	70 000	41 000	9 млн
Залучення громадськості та заходи захисту дітей на рівні громад	4 000	7 000	4 000	1,7 млн

Ціль кластера КЦ2

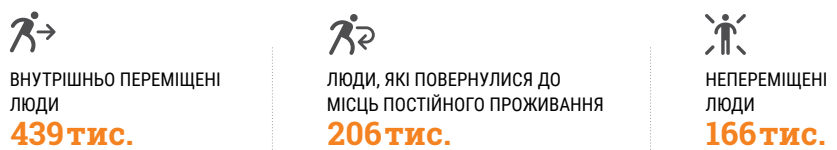
Зміцнення спроможностей постачальників послуг та громад щодо виявлення ризиків та потреб у сфері захисту дітей на рівні громад, зменшення таких ризиків, а також щодо надання якісних і доступних послуг у сфері захисту дітей для внутрішньо переміщених людей, людей, які повернулися до місць постійного проживання, та непереміщених людей.

ДІЯЛЬНІСТЬ, КІЛЬКІСТЬ ЛЮДЕЙ, ЯКИМ ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ, ТА ВАРТІСТЬ ЗАХОДІВ (Кількість людей, якщо не вказано інше)	ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	НЕПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	ЛЮДИ, ЯКІ ПОВЕРНУЛИСЯ ДО МІСЦЬ ПОСТІЙНОГО ПРОЖИВАННЯ	УСЬОГО (дол. США)
Підвищення обізнаності про захист дітей та поширення інформації	199 000	361 000	210 000	5,4 млн
Розбудова спроможності в сфері захисту дітей	3 000	6 000	3 000	2,1 млн

3.7.2

Гендерно зумовлене насильство

Розподіл людей за гостротою потреб (%)

У 2024 році партнери у сфері ГЗН планують надати допомогу 810 000 із 2,5 мільйона людей, які потребують такої допомоги, 439 000 вразливих внутрішньо переміщених людей у місцях тимчасового проживання та поза ними по всій Україні, 206 000 людей, які повернулися до місць постійного проживання, постраждалих від війни, та 166 000 непереміщених людей, які залишаються в Україні в районах, де тривають бойові дії. 83 % людей, яким планується надати допомогу, становлять жінки та дівчатка, 17 % – чоловіки та хлопчики, які постраждали від ГЗН та/або наражаються на значні ризики ГЗН.

Цілі та стратегія реагування

Партнери ГЗН спрямують зусилля на усунення перешкод в доступі до допомоги постраждалих від війни жінок та дівчаток, а також хлопчиків та чоловіків, включаючи людей з інвалідністю, людей похилого віку, ЛГБТКІ+, дівчаток і жінок рома та інших представників меншин. Через війну, переміщення населення і втрату доходів та інші чинники люди з кількома факторами вразливості ймовірно наражаються на ризики різних форм гендерно зумовленого насильства, включаючи сексуальне насильство, пов'язане з конфліктом, сексуальну експлуатацію й наругу, торгівлю людьми, насильство з боку інтимного партнера і секс для виживання.

Щоб задовольнити наявні гуманітарні потреби партнери ГЗН ставлять такі цілі:

Ціль кластера ЦК1

Забезпечення поліпшеного доступу вразливих внутрішньо переміщених людей, непереміщених людей, та людей, які повернулися до місць постійного проживання, особливо вразливих жінок і дівчаток, а також чоловіків та хлопчиків, до безпечних, конфіденційних, своєчасних та якісних скоординованих послуг у сфері ГЗН завдяки міжсекторальним напрямленням для отримань допомоги на місцевому рівні.

Ціль кластера ЦК2

Надання підтримки вразливим внутрішньо переміщеним людям, непереміщеним людям і людям, які повернулися до місць постійного проживання, в рамках протидії гендерно зумовленому насильству, включаючи поширення життєво важливої інформації, попередження та зниження ризиків ГЗН, адвокаційні заходи, координацію та розбудову спроможностей спеціалізованих служб для надання необхідної якісної допомоги без дискримінації.

Заходи протидії ГЗН у 2024 році будуть, як і раніше, спрямовані на надання основних життєво необхідних комплексних послуг із запобігання і реагування на ГЗН, що відповідають світовим стандартам допомоги.

Цілями у сфері протидії ГЗН є:

- покращення доступності та доступу до життєво необхідних якісних послуг у сфері ГЗН, які забезпечують підтримку на недискримінаційній основі всім постраждалим, зокрема жінкам і дівчаткам, але також адаптовані для підтримки хлопчиків і чоловіків, включаючи людей з інвалідністю та інших вразливих людей;
- забезпечення включення заходів для запобігання та зниження ризиків ГЗН у всі види діяльності ключових кластерів, включаючи кластери охорони здоров'я, захисту дітей, продовольчої безпеки та засобів до існування, освіти, заходи Робочої групи з надання грошової допомоги, і забезпечення міжсекторальних та інтегрованих шляхів перенаправлення людей, які пережили ГЗН, і людей із груп високого ризику, для отримання підтримки;
- розширення доступу до інформації щодо ГЗН з розподілом за гендерними, віковими ознаками та з урахуванням культурних особливостей;
- розширення заходів координації, запобігання та реагування для підтримки вразливих жінок, дівчаток, хлопчиків і чоловіків, особливо в найбільш постраждалих районах на півночі, півдні та сході країни;
- розбудова спроможностей у сфері ГЗН та інших гуманітарних працівників щодо дотримання мінімальних стандартів допомоги постраждалим і людям з груп ризику щодо гендерно зумовленого насильства у надзвичайних ситуаціях; і
- сприяння ЗСЕН і зміцнення механізмів підзвітності за допомогою програм та заходів щодо гендерно зумовленого насильства у надзвичайних ситуаціях.

У сфері ГЗН пріоритет, як і раніше, надаватиметься заходам, спрямованим на усунення прогалин у державних заходах під час війни. Це включатиме індивідуальний супровід для постраждалих від ГЗН з урахуванням віку, гендера та культурних особливостей, спеціалізовану психосоціальну допомогу, юридичну допомогу, розміщення в безпечних притулках для постраждалих від ГЗН і кризових кімнатах, підтримку у безпечних для жінок і дівчаток просторах, грошову допомогу і ваучери, розподіл гігієнічних наборів та розширення прав і можливостей людей, які знаходяться в групі ризику. Послуги та спеціалізована підтримка ставатимуть все більш доступними у різних

форматах (мобільних та стаціонарних), через гарячі лінії та електронні платформи, та адаптованими для задоволення особливих потреб людей з інвалідністю, дітей, які пережили насильство, людей похилого віку, ЛГБТКІ+, дівчаток і жінок рома, чоловіків, які пережили сексуальне насильство, та інших людей.

Крім того, буде розширено доступ та покращено якість послуг у сфері ГЗН для постраждалих і людей у групі ризику шляхом поширення необхідної інформації, розбудови спроможностей постачальників послуг відповідно до мінімальних стандартів щодо гендерно зумовленого насильства у надзвичайних ситуаціях та завчасного впровадження системи управління інформацією у сфері ГЗН для полегшення збору даних та статистичного аналізу для цілей безпечного та етичного обміну конфіденційними даними та адаптацію послуг до виявлених потреб. Заходи у сфері ГЗН будуть і надалі реалізовуватись на півночі, сході, півдні та центрі України, водночас також надаватиметься підтримка в окремих західних районах з високою концентрацією внутрішньо переміщених людей та людей, які повернулися до місць постійного проживання.

Відновлення та постійне оновлення міжсекторальних та інтегрованих каналів направлення для отримання допомоги та даних про наявність послуг, що відображають місцеві потреби, буде проводитись за рахунок посилення координації у сфері ГЗН на національному, обласному та місцевому рівнях з приділенням основної уваги центральному, північному, східному та південному регіонам, а також окремим населеним пунктам на заході країни. Подальша координація буде спрямована на зміцнення співпраці між гуманітарними організаціями, що надають послуги щодо гендерно зумовленого насильства у надзвичайних ситуаціях, державними службами, які працюють над ліквідацією наслідків війни, місцевими організаціями громадянського суспільства, включаючи організації, очолювані жінками, та окремими групами, що надають підтримку постраждалим і людям із групи ризику.

У західних регіонах координація буде все більше спрямована на розбудову спроможностей та передачу знань місцевим органам влади та організаціям громадянського суспільства для забезпечення довгострокової сталості координаційних зусиль. Партнери у сфері ГЗН продовжуватимуть активно

координувати заходи зокрема з Робочою групою з питань сексуального та репродуктивного здоров'я та Технічною робочою групою з питань ППЗПП в рамках Кластера охорони здоров'я та взаємодії з партнерами у сфері захисту дітей, забезпечуючи наявність та доступ до міжсекторальних послуг для постраждалих людей, інформацію про доступні основні послуги та міжсекторальні інтегровані шляхи перенаправлення постраждалих від ГЗН для отримання підтримки.

Діяльність у сфері ГЗН спиратиметься на поточні досягнення і буде пов'язана з поглибленням співпраці та координації з іншими кластерами для включення питань ГЗН в різних заходах, щоб ефективно використовувати міжсекторальний підхід для запобігання і зниження ризиків ГЗН. Це також включатиме: (а) спільні оцінки ризиків та потреб у сфері ГЗН, включаючи безпекові аудити у місцях тимчасового проживання (спільно з Кластером з координації та управління об'єктами розміщення ВПО), на прикордонних пунктах перетину, військових контрольно-пропускних пунктах та інших визначених громадських зонах із високим рівнем ризику; та (б) спільне зміцнення спроможності та поширення інформаційно-просвітницьких матеріалів для підвищення обізнаності про заходи запобігання та зменшення ризиків ГЗН для кластерів з координації та управління об'єктами розміщення ВПО, охорони здоров'я, захисту, освіти, продовольчої безпеки та засобів до існування та Робочої групи з надання грошової допомоги.

План дій щодо ГЗН був розроблений під час консультацій на місцях по всій країні за участю операційних партнерів у сфері ГЗН у надзвичайних ситуаціях, обласних органів влади та організацій громадянського суспільства, включаючи організації, очолювані жінками, та на основі коментарів, отриманих Робочою групою з питань потреб чоловіків, які пережили сексуальне насильство, Робочою групою з розбудови спроможності та Інформаційно-просвітницькою робочою групою, і був схвалений Стратегічною консультативною групою з питань ГЗН.

Методологія визначення вартості

Для реалізації заходів запобігання, мінімізації та реагування на ГЗН для 810 000 людей у 2024 році, за оцінками, потрібно 58,1 мільйона доларів США. Середній розмір витрат на кожен вид діяльності було

обчислено на підставі вибірки з десяти партнерів, включаючи національні НУО, міжнародні НУО та установи ООН, з урахуванням того, щоб вибірка включала всі пріоритетні місця діяльності щодо ГЗН, включаючи важкодоступні місця.

Відібрані партнери повідомили витрати на реалізацію заходів щодо ГЗН у третьому кварталі 2023 року, і в якості базових даних були використані питомі витрати за ПГР на 2023 рік. Наведений діапазон витрат показав економію витрат з урахуванням обсягів заходів, географічних відмінностей, а також відмінностей у методах реалізації тощо різних партнерів, включених у вибірку. Середні витрати були розраховані на основі діапазону витрат, а потім підтверджені у ході консультацій з партнерами у сфері ГЗН та членами Стратегічної консультативної групи. Середні витрати на деякі види діяльності дещо зросли порівняно з минулим роком через витрати на персонал, оренду приміщень та інші витрати.

Посилання:

[Вебсайт ГЗН в Україні](#)

[Safety Audit Report: round 2 \(UNHCR\), April-June 2023](#)

[Gender Based Violence Risk Prevention, Mitigation and Response in Collective/Transit Centers in Ukraine – Inter-Cluster Work Plan 2023](#)

Ціль кластера КЦ1

Забезпечення поліпшеного доступу вразливих внутрішньо переміщених людей, непереміщених людей, та людей, які повернулися до місць постійного проживання, особливо вразливих жінок і дівчаток, а також чоловіків та хлопчиків, до безпечних, конфіденційних, своєчасних та якісних скоординованих послуг у сфері ГЗН завдяки міжсекторальним перенаправленням для отримань допомоги на місцевому рівні.

ДІЯЛЬНІСТЬ, КІЛЬКІСТЬ ЛЮДЕЙ, ЯКИМ ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ, ТА ВАРТІСТЬ ЗАХОДІВ (Кількість людей, якщо не вказано інше)	ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	НЕПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	ЛЮДИ, ЯКІ ПОВЕРНУЛИСЯ ДО МІСЦЬ ПОСТІЙНОГО ПРОЖИВАННЯ	УСЬОГО (дол. США)
Індивідуальний супровід щодо ГЗН	11 000	4 000	5 000	11,2 млн
Послуги психосоціальної підтримки (мобільні та стаціонарні) для постраждалих від ГЗН та людей у групі ризику (індивідуальні та групові)	110 000	41 000	52 000	21,3 млн
Гаряча лінія з питань ГЗН				0,8 млн
Надання допомоги і забезпечення проживання в кризових ситуаціях, пов'язаних з ГЗН (притулки для постраждалих від ГЗН, кризові кімнати і послуги денного догляду)	4 000	2 000	2 000	2,4 млн
Підтримка шляхом створення безпечних просторів для жінок і дівчаток	84 000	32 000	39 000	6,9 млн
Послуги юридичної допомоги постраждалим від гендерно зумовленого насильства та людям у групі ризику	6 000	2 000	3 000	1,5 млн
Грошова та ваучерна допомога для спеціалізованого догляду для постраждалих від ГЗН	1 000	500	1 000	1,4 млн
Надання наборів гідності постраждалим від гендерно зумовленого насильства та людям у групі ризику	57 000	24 000	26 000	4,8 млн

Ціль кластера КЦ2

Надання підтримки вразливим внутрішньо переміщеним людям, непереміщеним людям і людям, які повернулися до місць постійного проживання, в рамках протидії гендерно зумовленому насильству, включаючи поширення життєво важливої інформації, попередження та зниження ризиків ГЗН, адвокаційні заходи, координацію та розбудову спроможностей спеціалізованих служб для надання необхідної якісної допомоги без дискримінації.

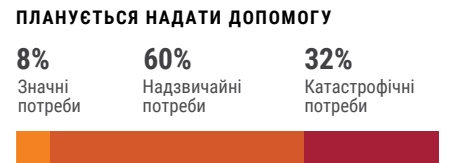
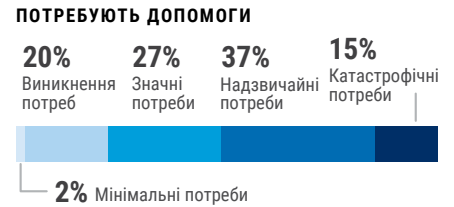
ДІЯЛЬНІСТЬ, КІЛЬКІСТЬ ЛЮДЕЙ, ЯКИМ ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ, ТА ВАРТІСТЬ ЗАХОДІВ (Кількість людей, якщо не вказано інше)	ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	НЕПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	ЛЮДИ, ЯКІ ПОВЕРНУЛИСЯ ДО МІСЦЬ ПОСТІЙНОГО ПРОЖИВАННЯ	УСЬОГО (дол. США)
Підвищення обізнаності про ГЗН, зменшення ризиків та поширення життєво важливої інформації про послуги та направлення для підтримки щодо ГЗН	439 000	166 000	206 000	4,9 млн
Підготовка гуманітарних працівників з питань запобігання та мінімізації ризиків ГЗН				0,5 млн
Оцінки щодо ГЗН для виявлення потреб та прогалин				0,4 млн
Безпекові аудити щодо ГЗН у місцях тимчасового проживання і в окремих громадських місцях, визначених як місця з високим рівнем ризику				0,4 млн
Навчання постачальників послуг у сфері ГЗН для забезпечення відповідності мінімальним стандартам щодо ГЗН у надзвичайних ситуаціях				0,9 млн
Адвокаційні заходи щодо ГЗН				0,8 млн

3.7.3 Протимінна діяльність

ПОТРЕБУЮТЬ ДОПОМОГИ	ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ	ФІНАНСОВІ ПОТРЕБИ (дол. США)	ПАРТНЕРИ
6,7 млн	2,0 млн	\$87,7 млн	18

 ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ 652 тис.	 ЛЮДИ, ЯКІ ПОВЕРНУЛИСЯ ДО МІСЦЬ ПОСТІЙНОГО ПРОЖИВАННЯ 361 тис.	 НЕПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ 976 тис.
---	---	--

Розподіл людей за гостротою потреб (%)

У 2024 році з 6,7 мільйона людей, які потребують допомоги у сфері протимінної діяльності, планується надати допомогу 2 мільйонам людей, включаючи 986 000 непереміщених постраждалих від війни людей (50 %), 652 000 внутрішньо переміщених людей (32 %) та 362 000 людей, які повернулися до місць постійного проживання (18 %). З них близько 20 % – діти, 23 % – люди похилого віку, а решта 56 % – дорослі. Ця кількість включає 2 960 постраждалих від вибухонебезпечних предметів (ВЕП) та членів їхніх сімей.

Цілі та стратегія реагування

Основні заходи протимінної діяльності спрямовані на внутрішньо переміщених людей, людей, які повернулися до місць постійного проживання, і непереміщених людей у рамках трьох секторальних цілей, розроблених на підтримку Стратегічної цілі 1 (СЦ1).

Ціль кластера ЦК1

Підвищення обізнаності людей про небезпеку вибухонебезпечних предметів.

Ціль кластера ЦК2

Задоволення особливих потреб постраждалих від вибухонебезпечних предметів.

Ціль кластера ЦК3

Зниження ризиків ВВП шляхом проведення обстежень та заходів розмінування для зменшення обмежень через забруднення наземними мінами та вибухонебезпечними предметами-залишками війни (ВЗВ) для досягнення безпечних умов життя людей, безперешкодного соціально-економічного розвитку та здоров'я людей.

Стратегія у сфері протимінної діяльності включає заходи, що передбачають певну послідовність запровадження. Навчання щодо ризиків вибухонебезпечних предметів може бути швидко проведене для підвищення обізнаності громадськості про небезпеки, які несуть вибухонебезпечні предмети-залишки війни (ВЗВ). За цим слідує нетехнічне обстеження (НТО) – процес визначення характеру і ступеня забруднення, що потребує більших зусиль і заходів безпеки. НТО допомагає визначити пріоритети, на підставі чого реалізуються більш ресурсомісткі заходи технічного обстеження та розмінування для знешкодження та утилізації вибухонебезпечних предметів. Допомога постраждалим, розбудова спроможностей та інституційна підтримка проводяться упродовж усіх цих етапів та інших операційних заходів.

У межах до 20-кілометрової зони від лінії фронту в районах під контролем уряду України можуть працювати лише сертифіковані оператори у сфері протимінної діяльності (ГД) визначених урядових

відомств України. Сертифіковані оператори протимінної діяльності виконують заходи відповідно до визначених (погоджених) з Національним органом з питань протимінної діяльності завдань. Оператори ПД здебільшого працюватимуть на територіях, де найбільше потрібна допомога, і продовжать розширювати обсяги діяльності. У 2023 році чотири нових гуманітарних оператори отримали сертифікацію для проведення заходів інформування щодо ризиків ВВП, НТО та очищення територій. Оператори, сертифіковані для проведення заходів інформування щодо ризиків ВВП і НТО, планують брати участь і в інших видах протимінної діяльності, наприклад, у розмінуванні. Інші партнери планують отримати сертифікацію для проведення механічного очищення та знешкодження вибухонебезпечних предметів (ЗВВП), що значно прискорить процес очищення територій та забезпечить також підтримку засобів до існування та відновлення економіки.

Для цих цілей будуть реалізовуватися 4 основні компоненти протимінної діяльності:

- Підтримка процесу сертифікації міжнародних та національних НУО (початкова сертифікація або включення інших видів протимінної діяльності, таких як механічне очищення або ЗВВП), а також підтримка партнерських відносин з несертифікованими організаціями та заохочення місцевих НУО до отримання сертифікації.
- Розширення підтримки координації з питань інформування щодо ризиків ВВП і НТО.
- Посилення взаємодії з державними органами влади для визначення пріоритетів та координації.
- Надання основним партнерам відповідних інформаційних продуктів для підтримки планування їхніх заходів.

Підхід до усунення ризиків ВВП шляхом розмінування буде спиратися на зміцнення спроможностей національних і міжнародних сертифікованих операторів протимінної діяльності. Розмінування є необхідною умовою для реалізації екстрених заходів та раннього відновлення, таких як розчищення завалів, безпечне повернення, вивільнення сільськогосподарських земель та інших заблокованих ресурсів для сприяння безпечній соціально-економічній діяльності. Основна увага в 2024 році буде приділятися розширенню НТО по звільненню більшої

частини імовірно забруднених земель, маркуванню забруднених районів і сприянню реалізації стратегії уряду України⁹¹ щодо скорочення потенційно забруднених територій на 80 % протягом наступних п'яти років.

За оцінками, завдяки розмінуванню допомогу отримують 950 000 людей. Оснащення та зміцнення спроможностей національних організацій шляхом професійної підготовки займає центральне місце в стратегії протимінної діяльності до 2024 року. Очікується, що близько 52,5 мільйона доларів США буде спрямовано на розвиток спроможностей та інституційну підтримку національних партнерів, включаючи спеціалізовану технічну підготовку 500 співробітників.

Протимінна діяльність включає п'ять основних напрямів (очищення, інформування щодо ризиків ВВП, допомога постраждалим, адвокаційні заходи і знищення запасів ВВП). В Україні наразі працюють дві робочі групи з питань інформування щодо ризиків ВВП і допомоги постраждалим.

- Інформування щодо ризиків ВВП: координація заходів та узгодження інформаційного вмісту інформаційних сесій для використання операторами і узгодження з національними стандартами протимінної діяльності. За рахунок інформування щодо ризиків ВВП і ширших заходів підвищення обізнаності планується надати допомогу 1 мільйону людей шляхом підтримки в натуральній формі чи або в формі послуг. Це включатиме 345 000 внутрішньо переміщених людей, 170 000 людей, які повернулися до місць постійного проживання, та 522 000 непереміщених людей.
- Допомога постраждалим. Головною метою відповідної Робочої групи, створеної в червні 2023 року, співголовами якої є Данська рада з питань біженців (DRC) та HI, є надання підтримки профільному міністерству або державним установам, відповідальним за допомогу постраждалим в рамках національних гуманітарних протимінних заходів, а також координація відповідних заходів шляхом співпраці та узгодження дій з іншими відповідними міністерствами та суб'єктами, включаючи об'єднання постраждалих людей та організації людей з інвалідністю. У 2024 році Робоча група з питань допомоги постраждалим зосередить свою увагу на розробці шляхів направлення для

отримання допомоги та узгодженому управлінні інформацією для задоволення потреб постраждалих від мін та ВЗВ. Заходи планується координувати з відповідними міністерствами, лікарнями та клініками, Національним органом з питань протимінної діяльності та Державною службою з надзвичайних ситуацій України та здійснювати із залученням Дитячого фонду Організації Об'єднаних Націй (ЮНІСЕФ), Програми розвитку ООН (ПРООН), DRC, HI та Асоціації саперів України. Постраждали та їхні сім'ї отримують грошові виплати та перенаправлення для отримання підтримки для забезпечення повного доступу до наявних державних механізмів підтримки.

- Науково-технічні розробки. Під керівництвом ПРООН з протимінної діяльності. Мета цієї робочої групи полягає в тому, щоб сертифіковані національні та міжнародні оператори протимінної діяльності в Україні ділилися поточними розробками, щоб забезпечити всім учасникам доступ до інформації про новітні розробки комерційних продуктів і послуги, передові практики, що використовуються щодо різних типів загроз і середовищ в Україні, і до форуму для обговорення нових і новітніх розробок із потенціалом застосування в українському контексті, а також можливість обговорення співпраці з використанням зазначених технологій.

Методологія визначення вартості

Для надання підтримки майже 2 мільйонам людей у 2024 році у сфері протимінної діяльності потрібно

близько 87,7 млн доларів США. Закупівля обладнання та надання послуг становлять 99 % витрат за планом реагування, яким передбачаються заходи підвищення обізнаності про вибухонебезпечні предмети, обстеження, розмінування, інституційної підтримки та розвитку спроможностей. Решта 1 % стосуються грошової допомоги або допомоги у формі ваучерів для 1 850 постраждалих від мін, на додаток до допомоги шляхом у формі ППЗПП.

Роботи з розмінування вимагають значних кадрових ресурсів і обладнання. На це припадає 36 % загальних витрат на протимінну діяльність. Середня вартість такої допомоги значною мірою визначатиметься переважаючими витратами на обладнання та персонал, а також складністю та обсягами умов роботи. Там, де існує забруднення у вигляді мін-пасток або пристроїв, які важко виявити, швидкість знешкодження знижується, а необхідний набір навичок персоналу й технічні характеристики обладнання підвищуються. Заходи обстеження, заплановані на 2023 рік, дозволять краще визначити характер та обсяги забруднення і, таким чином, допоможуть уточнити потреби в ресурсах. Таким чином, 7 % витрат за планом реагування спрямовується на проведення обстежень та оцінок.

Посилання:

[Стратегія у сфері протимінної діяльності на 2022-2024 рр.](#)

[Вебсайт протимінної діяльності в Україні](#)

Ціль кластера ЦК1

Підвищення обізнаності людей про небезпеку мін та вибухонебезпечних предметів.

ДІЯЛЬНІСТЬ, КІЛЬКІСТЬ ЛЮДЕЙ, ЯКИМ ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ, ТА ВАРТІСТЬ ЗАХОДІВ (Кількість людей, якщо не вказано інше)	ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	НЕПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	ЛЮДИ, ЯКІ ПОВЕРНУЛИСЯ ДО МІСЦЬ ПОСТІЙНОГО ПРОЖИВАННЯ	УСЬОГО (дол. США)
Інформування щодо ризиків вибухонебезпечних предметів	346 000	522 000	169 000	3,3 млн
Забезпечення навчання інструкторів: Підтримка розбудови спроможності для отримання сертифікації оператора з інформування щодо ризиків ВВП				0,3 млн

Ціль кластера ЦК2

Задоволення особливих потреб постраждалих від мін і вибухонебезпечних предметів.

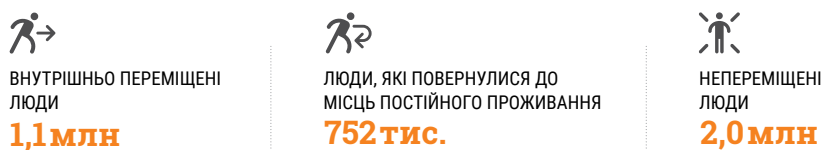
ДІЯЛЬНІСТЬ, КІЛЬКІСТЬ ЛЮДЕЙ, ЯКИМ ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ, ТА ВАРТІСТЬ ЗАХОДІВ (Кількість людей, якщо не вказано інше)	ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	НЕПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	ЛЮДИ, ЯКІ ПОВЕРНУЛИСЯ ДО МІСЦЬ ПОСТІЙНОГО ПРОЖИВАННЯ	УСЬОГО (дол. США)
Грошова допомога постраждалим від мін / ВЗВ	1 000	1 000	1 000	0,9 млн
Послуги у сфері психічного здоров'я та психосоціальна підтримка постраждалим від мін / ВЗВ	400	400	400	0,7 млн

Ціль кластера ЦК3

Зниження ризиків ВВП шляхом проведення обстежень та заходів розмінування для зменшення обмежень через забруднення наземними мінами та ВЗВ для досягнення безпечних умов життя людей, безперешкодного соціально-економічного розвитку та здоров'я людей.

ДІЯЛЬНІСТЬ, КІЛЬКІСТЬ ЛЮДЕЙ, ЯКИМ ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ, ТА ВАРТІСТЬ ЗАХОДІВ (Кількість людей, якщо не вказано інше)	ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	НЕПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	ЛЮДИ, ЯКІ ПОВЕРНУЛИСЯ ДО МІСЦЬ ПОСТІЙНОГО ПРОЖИВАННЯ	УСЬОГО (дол. США)
Нетехнічне обстеження – Обстежена територія, м ²				20,0 млн
Очищена територія				
- Очищена територія, м ²	28 000	-	-	1,3 млн
- Кількість людей, які отримали підтримки завдяки очищенню територій від ВВП				
Інституційна підтримка				50,0 млн
Розбудова спроможностей				2,5 млн

3.8 Житло / непродуктові товари

Розподіл людей за гостротою потреб (%)

У 2024 році партнери Кластера житла та непродуктових товарів (НПТ) планують надати допомогу 3,9 мільйона людей, які потребують допомоги, включаючи 1,1 мільйона внутрішньо переміщених людей, 752 000 людей, які повернулися до місць постійного проживання, та 2 мільйона непереміщених постраждалих від війни людей (33 % жінок, 22 % дітей, 22 % людей похилого віку та 15 % людей з інвалідністю) по всій країні.

Цілі та стратегія реагування

Потреби в житлі та непродуктових товарах в Україні є величезними через масштабне руйнування домівок, втрату майна та зруйновану інфраструктуру громадських послуг. І в державній стратегії регіонального розвитку України, а в оцінці збитків інфраструктурі Світового банку зазначено, що житловий фонд сильно постраждав від бойових дій і потребує негайної гуманітарної підтримки. Згідно з результатами Швидкої оцінки шкоди та потреб (RDNA 2), пошкоджено 1,4 мільйона одиниць житлового фонду. Крім того, руйнування греблі Каховської ГЕС 6 червня, яке не входило в RDNA2, призвело до пошкодження 37 000 будинків через підтоплення, причому 15 % не підлягають відновленню. Найбільший обсяг пошкоджених будинків – в східних областях. Загальна вартість збитків, завданих житловому сектору, оцінюється в понад 50 мільярдів доларів США.

Кластер розробив три кластерні цілі на підтримку двох всеосяжних стратегічних цілей ПГПР на 2024 рік, спрямованих на надання своєчасної життєво необхідної багатосекторальної допомоги, відповідно до гуманітарних принципів, та забезпечення доступу до основних послуг для внутрішньо переміщених людей, непереміщених людей та людей, які повернулися до місць постійного проживання.

Ціль кластера ЦК1

Надання необхідної підтримки з житлом і НПТ постраждалим від війни внутрішньо переміщеним людям, людям, які повернулися до місць постійного проживання, і непереміщеним людям.

Ціль кластера ЦК2

Надання термінової підтримки з житлом і НПТ для зменшення впливу складних зимових погодних умов внутрішньо переміщеним людям, людям, які повернулися до місць постійного проживання, та непереміщеним людям, водночас мінімізуючи наслідки для навколишнього середовища.

Ціль кластера ЦК3

Забезпечення відповідних житлових рішень для внутрішньо переміщених людей, людей, які повернулися до місць постійного проживання, і

непереміщених людей, водночас забезпечуючи зв'язки з довгостроковими заходами реагування.

У рамках цих трьох цілей кластер продовжить надавати пріоритет гуманітарній життєво необхідній підтримці, задовольняти потреби мільйонів людей, на яких впливають несприятливі погодні умови на додаток до спричинених війною потрясінь, та забезпечувати зв'язок із довгостроковим реагуванням, з урахуванням впливу на навколишнє середовище та забезпечення сталості заходів.

У 2024 році, за оцінками, допомоги з житлом і НТП потребуватимуть 7,92 мільйона людей в Україні, у тому числі 4,37 мільйона непереміщених людей, 2,15 мільйона внутрішньо переміщених людей і 1,4 мільйона людей, які повернулися до місць постійного проживання. Партнери кластера спрямують свою діяльність на допомогу 3,91 мільйона людей, 88% з яких мають значні, надзвичайні та катастрофічні житлові потреби. Кластер налічує понад 100 зареєстрованих партнерів, які, за даними [звіту кластера за перше півріччя](#), реалізують заходи, підвищили ефективність, мобілізували ресурси і розширили реагування. Кластер також має 4 регіональні підрозділи, де 2 співголовами є НУО, а також Стратегічну консультативну групу та технічні робочі групи, що розробляють пріоритетні рекомендації та керівництва.

В рамках реагування на надзвичайні ситуації у сфері житла та НТП (ЦК 1) будуть розподілятися набори для екстрених ремонтів житла, побутові НТП, матеріали для термінових ремонтів. Також буде забезпечуватися підтримка приймаючих родин, внутрішньо переміщених людей, непереміщених людей і людей, які повернулися до місць постійного проживання, а також підтримка для нових вимушених переселенців, які змушені були виїхати через спричинені війною потрясіння. Кластер співпрацює з партнерами, для збільшення спроможностей підтримки за рахунок спільних запасів для термінової допомоги з житлом і НТП. Грошова допомога є важливим методом реагування кластера в Україні. Кластер працює з Робочою групою з надання грошової допомоги для збільшення заходів реагування у формі БЦГД.

Підтримка на осінньо-зимовий період (ЦК 2) надаватиметься сім'ям, які потерпають від складних погодних умов. Очікується, завдяки забезпеченню товарами першої необхідності (теплі одяг, постільна

білизна), утепленню будинків з невідповідною теплоізоляцією та наданню грошової допомоги на оплату комунальних послуг, а також опалювальних приладів та палива у зимовий період вдасться покращити умови проживання постраждалих від війни людей. На прохання партнерів Кластер розробить варіанти для поліпшення теплоізоляції будинків і забезпечення сталого енергопостачання в будинках.

Витрати на забезпечення житлової підтримки і НТП у зв'язку зі складними зимовими умовами в Україні становлять приблизно 45% від загальних бюджетних потреб сектора. Партнери кластера продовжують працювати над зменшенням впливу зимової погоди на людей, який загострюється через пошкодження житла і руйнування енергетичної та опалювальної інфраструктури внаслідок цілеспрямованих ударів.

Кластер продовжить просувати більш екологічні заходи реагування. Кластер активно працює над підвищенням обізнаності про азбест та вивченням технологічних напрацювань для підвищення енергетичної ефективності житла, забезпечення сталих енергетичних рішень та зменшення впливу на навколишнє середовище.

Забезпечення належних стандартів житла (ЦК 3) і зв'язок із довгостроковим реагуванням включають ремонт будинків і квартир, устрій місць загального користування, допомогу з орендою житла, ремонті місць тимчасового проживання відповідно до Постанови КМУ № 930, гуманітарні ремонти центрів соціального обслуговування і використання модульних конструкцій для швидкого монтажу. Ці заходи забезпечать відповідність діяльності партнерів Кластера перехідним рамковим програмам і рамковим програмам із співпраці, завдяки чому кластер виступає в якості каталізатора відбудови. Узгодження гуманітарних заходів реагування з масштабною урядовою програмою "єВідновлення" (Постанова № 381) буде здійснюватися на основі бази даних оцінки збитків, завданих житлу, і заходів реагування (SIDAR) як ключового інструменту для поліпшення координації, підвищення ефективності прийняття рішень та сприяння прозорості та підзвітності. Ця ціль є критично важливою, враховуючи, що, як зазначено у державній стратегії регіонального розвитку, масштаби руйнування житлових будинків перевищують обсяг всього нового житла, введеного в експлуатацію за останні сім років.

Внутрішньо переміщені люди, люди, які повернулися до місць постійного проживання, та непереміщені люди мають право на відповідні умови проживання на всіх етапах переміщення: до, під час та після переміщення. Відповідність житлових умов – це не лише фізичний житловий простір, але й гарантії щодо можливості його використання, цінова доступність, придатність для проживання, фізична доступність, місцезнаходження, культурну придатність та доступність послуг, матеріалів та інфраструктури.

Головним для успішної роботи кластера, відповідно до принципу “разом ми сильніші”, є забезпечення ефективної взаємодоповнюваності заходів реагування гуманітарних організацій, що працюють у Кластері житла та НПТ, урядовими органами, місцевими органами влади та організаціями, що займаються відновленням і будівництвом житла. Кластер відіграє вирішальну роль у цих відносинах, визначаючи пріоритетні потреби, географічні райони та необхідну

допомогу, та надаючи технічну підтримку, стратегічні консультації та забезпечуючи моніторинг реагування.

Були створені інформаційні інструменти та продукти Кластера, включаючи інформаційну панель заходів реагування, пов'язану з міжсекторальним інформаційним дашбордом УКГС ООН, що публікується на щомісячній основі, інформаційною панеллю заходів реагування у зимовий період, базою даних SIDAR, інформаційною панеллю доступних запасів, що допомагає проводити планування на випадок надзвичайних ситуацій, та інформаційною панеллю оцінки вартості оренди. Методи реагування включають допомогу в натуральній формі, грошову допомогу, ваучери або змішані форми допомоги, залежно від ситуації та стану місцевих ринків. Також члени Стратегічної консультативної групи розробили та схвалили матрицю заходів реагування.

Відповідно до висновків МСОП про надзвичайні потреби (у сфері захисту, охорони здоров'я та засобів до

КИЇВ, КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

грудень 2023 року

12 грудня унаслідок ударів в Києві постраждали мирні мешканці та була пошкоджена інфраструктура у 4 районах міста.

Фото: УКГС ООН/Вікторія Андріївська

існування), кластер використовує критерії вразливості у сфері захисту для визначення пріоритетності своїх заходів, включаючи гендерні маркери (врахування заходів щодо зменшення ризику ГЗН) в керівних принципах своєї діяльності. Завдяки постійній співпраці співголови з робочою групою з питань житла, землі та майна кластер надаватиме підтримку людям з документами, що підтверджують право власності на житло, та підвищуватиме гарантії можливості користування житлом. Врахування аспектів у сфері охорони здоров'я досягається за рахунок планових аварійних ремонтів соціальної інфраструктури та переобладнання місць тимчасового проживання, відповідно до потреб у розміщенні, зокрема для літніх людей та для людей з інвалідністю. Для забезпечення сталості житлових рішень необхідна тісна співпраця з партнерами, що працюють над забезпеченням засобів до існування, і особливу увагу цьому питанню приділятиме технічна робоча група з оренди житла.

Методологія визначення вартості

Бюджет кластера на 2024 рік становить 604,3 мільйона доларів США для надання допомоги 3,91 мільйона людей.

Підхід, що використовується для визначення фінансових потреб кластера, базується на калькуляції витрат на основі діяльності. За цією методологією для кожного виду діяльності визначається середня питома вартість, яка застосовується до запланованих обсягів такої діяльності. Розрахунок питомої вартості на період до 2024 року проводився у рамках комплексного процесу, заснованого на різних джерелах, зокрема

аналізі витрат, пов'язаних із аналогічною діяльністю в 2023 році, вивченні коливань цін (як фактичної, так і очікуваної інфляції), визначенні витрат, виявлених партнерами на етапах планування і тендерів, обговореннях в рамках різних технічних робочих груп, висновків щодо ринку оренди, CIMR, оцінки витрат на тверде паливо MOM, консультацій з міністерствами уряду України та інше.

Для визначення кількості людей, яким кластер планує надати допомогу, використовувалась ціла низка джерел. Основним визначальним фактором є операційні спроможності партнерів, з урахуванням оцінки гостроти потреб, проведеної кластером, гуманітарного доступу, та щільності населення. На основі зазначеного 97 % ресурсів призначені для районів, віднесених до 3-го категорії гостроти потреб або вище. Основна увага, як і раніше, приділяється сходу та південному сходу країни/прифронтовим районам, здебільшого Донецької, Харківської, Дніпропетровської, Херсонської та Миколаївської області. Визначення способів надання допомоги (в натуральній формі, грошова форма, ваучери) для конкретних видів діяльності здійснюється відповідно до уподобань і можливостей партнерів, операційної доцільності місцевих ринків і придатності кожного способу для даного виду діяльності.

Посилання:

Додатки до описової частини плану гуманітарних потреб і реагування Кластера житла та НПТ в Україні на 2024 рік [Humanitarian Needs And Response Plan 2024 Shelter Cluster Ukraine](#)

[Вебсайт Кластера житла та НПТв Україні](#)

Ціль кластера КЦ1

Надання необхідної підтримки з житлом і НПТ постраждалим від війни внутрішньо переміщеним людям, людям, які повернулися до місць постійного проживання, і непереміщеним людям.

ДІЯЛЬНІСТЬ, КІЛЬКІСТЬ ЛЮДЕЙ, ЯКИМ ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ, ТА ВАРТІСТЬ ЗАХОДІВ (Кількість людей, якщо не вказано інше)	ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	НЕПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	ЛЮДИ, ЯКІ ПОВЕРНУЛИСЯ ДО МІСЦЬ ПОСТІЙНОГО ПРОЖИВАННЯ	УСЬОГО (дол. США)
Набори для термінових ремонтів житла	108 000	244 000	74 000	14,2 млн
Будівельні матеріали для термінових ремонтів		196 000	81 000	9,2 млн
Підтримка приймаючих родин у рамках програми "Прихисток"	286 000			5,2 млн
НПТ (у натуральній та грошовій формі)	247 000	320 000	141 000	61,6 млн

Ціль кластера КЦ2

Надання термінової підтримки з житлом і НПТ для зменшення впливу складних зимових погодних умов внутрішньо переміщеним людям, людям, які повернулися до місць постійного проживання, та непереміщеним людям, водночас мінімізуючи наслідки для навколишнього середовища.

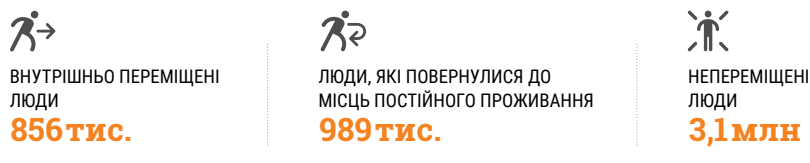
ДІЯЛЬНІСТЬ, КІЛЬКІСТЬ ЛЮДЕЙ, ЯКИМ ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ, ТА ВАРТІСТЬ ЗАХОДІВ (Кількість людей, якщо не вказано інше)	ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	НЕПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	ЛЮДИ, ЯКІ ПОВЕРНУЛИСЯ ДО МІСЦЬ ПОСТІЙНОГО ПРОЖИВАННЯ	УСЬОГО (дол. США)
Утеплення будинків, що не відповідають стандартам (в натуральній і грошовій формі)	28 000	36 000	15 000	9,9 млн
Грошова допомога для оплати комунальних послуг в зимовий період	42 000	105 000	32 000	50,7 млн
Прилади для опалення взимку (в натуральній і грошовій формі)	50 000	129 000	57 000	16,7 млн
Паливо в зимовий період (в натуральній і грошовій формі)	95 000	238 000	73 000	114,1 млн
Зимовий одяг (в натуральній і грошовій формі)	70 000	88 000	33 000	40,2 млн
НПТ для зимового періоду (в натуральній і грошовій формі)	98 000	257 000	79 000	41,2 млн
Забезпечення сталими енергетичними рішеннями (в натуральній і грошовій формі)	800	800	300	0,6 млн

Ціль кластера КЦ3

Забезпечення відповідних житлових рішень для внутрішньо переміщених людей, людей, які повернулися до місць постійного проживання, і непереміщених людей, водночас забезпечуючи зв'язки з довгостроковими заходами реагування.

ДІЯЛЬНІСТЬ, КІЛЬКІСТЬ ЛЮДЕЙ, ЯКИМ ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ, ТА ВАРТІСТЬ ЗАХОДІВ (Кількість людей, якщо не вказано інше)	ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	НЕПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	ЛЮДИ, ЯКІ ПОВЕРНУЛИСЯ ДО МІСЦЬ ПОСТІЙНОГО ПРОЖИВАННЯ	УСЬОГО (дол. США)
Гуманітарні ремонти (дрібні та середні) – (в натуральній і грошовій формі)	54 000	113 000	47 000	122,5 млн
Гуманітарні ремонти приміщень загального користування (у багатоповерхових будинках) (в натуральній і грошовій формі)		108 000	49 000	15,7 млн
Допомога з орендою (в грошовій формі)	29 000	39 000	14 000	54,5 млн
Ремонти місць тимчасового проживання	18 000		3 000	13,2 млн
Гуманітарні ремонти соціальних об'єктів (в натуральній і грошовій формі)	22 000	51 000	19 000	19,7 млн
Капітальні ремонти (у натуральній та грошовій формі)		600	1 000	5,5 млн
Тимчасове житло (в натуральній і грошовій формі)		100	300	2,6 млн
Надання побутової техніки (в натуральній і грошовій формі)		82 000	33 000	6,7 млн

3.9 Водопостачання, санітарія та гігієна

Розподіл людей за гостротою потреб (%)

У 2024 році партнери Кластера водопостачання, санітарії та гігієни (ВСГ) планують надати допомогу 4,9 мільйона людей, включаючи 856 000 внутрішньо переміщених людей, 989 000 людей, які повернулися до місць постійного проживання, та 3,1 мільйона непереміщених постраждалих людей (54 % жінок, 18 % дітей, 24,8 % людей похилого віку та 8,6 % людей з інвалідністю), в 11 пріоритетних областях.

Цілі та стратегія реагування

Кластер ВСГ в Україні надаватиме життєво необхідну допомогу та послуги, керуючись трьома кластерними цілями:

Ціль кластера КЦ1

Забезпечення доступу до основних послуг та матеріалів у сфері ВСГ для дотримання базових санітарно-гігієнічних норм для найбільш вразливих людей, постраждалих або переміщених через війну, приділяючи особливу увагу людям з інвалідністю та літнім людям, жінкам і дівчаткам, а також представникам меншин.

Ціль кластера КЦ2

Надання підтримки постачальникам послуг щодо експлуатації та технічного обслуговування, а також

проведення аварійних ремонтів, необхідних для роботи систем водопостачання, водовідведення, утилізації твердих відходів та централізованого опалення, зокрема в межах 100 км від лінії фронту та/або місцях перебування великої кількості переміщених людей.

Ціль кластера КЦ3

Підтримка поліпшення об'єктів ВСГ (стосовно кількості, доступності, безпеки та приватності) та доступу до засобів особистої гігієни і екологічних засобів для прибирання для запобігання та контролю за інфекційними захворюваннями, зокрема для основних соціальних установ в рамках підтримки інших секторів, в тому числі охорони здоров'я, – медичних закладів, місць тимчасового проживання, закладів для людей похилого віку, дитячих будинків та шкіл.

Діяльність кластера буде спрямована на підтримку закладів та постачальників послуг у сфері ВСГ, постраждалих унаслідок війни, для забезпечення базового рівня обслуговування і зниження експлуатаційних витрат в населених пунктах поблизу лінії фронту і в місцях проживання великої кількості внутрішньо переміщених людей, а також для відновлення послуг в районах, де уряд України відновив контроль. До повномасштабного вторгнення сектор водопостачання та водовідведення потерпав від багаторічного браку інвестицій та невідповідного

технічного обслуговування, при чому вважалось, що близько 40 % мереж водопостачання та очисних споруд в Україні були у критичному стані, зокрема на півдні та сході країни. Збільшення забруднення підземних та поверхневих вод із промислових та сільськогосподарських джерел посилює ці проблеми та вплинуло на потенційне використання альтернативних джерел води. Крім того, проєктні рішення радянських часів обумовили неефективність та значні експлуатаційні витрати централізованих систем постачання, і у значній частці сіл та селищ використовуються місцеві децентралізовані системи.

Крім того, повномасштабне вторгнення спричинило значні пошкодження інфраструктури водопостачання та водовідведення внаслідок обстрілів і перебоїв електропостачання. Крім того, значно зросли витрати на хімічні реактиви, електроенергію та інші ресурси – в середньому на 200 %, тоді як попит і платоспроможність значно знизилися, на від 12 % до 95 %, залежно від інтенсивності бойових дій та/або концентрації переміщених або вразливих людей. Унаслідок цього комунальні служби не здатні самостійно фінансувати ремонт пошкоджених об'єктів і стикаються з потенційними системними збоями, особливо в населених пунктах поблизу лінії фронту, через неможливість оплачувати роботу персоналу, закуповувати необхідні матеріали, замінювати резервні потужності або забезпечувати резервну генерацію електроенергії.

Нарівні домогосподарств доступність основних засобів гігієни та централізованих послуг ВСГ часто обмежена, особливо в прифронтових районах, що призводить до зменшення їх використання, застосування небезпечних альтернатив або виникнення небезпеки для людей, які намагаються отримати доступ до послуг. Крім того, значна частина мешканців, які залишилися в громадах, мають обмежену мобільність через вік або інвалідність і стикається з великими ризиками для здоров'я у разі нестачі коштів або надмірних витрат. Хоча економічні наслідки війни особливо помітні в південних, східних та північних регіонах, що впливає на доходи домогосподарств та здатність оплачувати товари першої необхідності та послуги, вони також позначаються на вразливих та маргіналізованих групах населення по всій країні. В умовах зростання витрат і скорочення доходів існує значний ризик того, що основні засоби гігієни, необхідні для здоров'я, гідності й добробуту людей, не вважатимуться

пріоритетними потребами. Для розв'язання цієї проблеми партнери кластера будуть підтримувати вразливі домогосподарства та окремих людей, які постраждали або були переміщені в результаті війни, щодо забезпечення їх основними послугами та засобами для особистої гігієни, здоров'я, гідності й добробуту, а також у просуванні включення таких послуг і матеріалів в індивідуальні пакети підтримки (від кластерів з питань захисту, продовольчої безпеки, житла або БЦГД).

Наявні дані свідчать про те, що в медичних установах, місцях тимчасового проживання та соціальних закладах, особливо ближче до прифронтових районів, є проблеми з санітарно-гігієнічними послугами та пристроями, що, як правило, впливає на частоту і якість водопостачання, наявність і функціональність санітарно-технічних пристроїв, а також на доступність засобів для очищення і предметів особистої гігієни і матеріалів. Однак такі проблеми не обмежуються прифронтовими районами, такі потреби існують і в окремих районах по всій країні, особливо в сільській місцевості. Реагуючи на потреби установ у ВСГ, кластер зосередиться на підтримці ключових установ, що постраждали від війни, доповнюючи підтримку з боку інших секторів, щоб забезпечити відповідні засоби та обладнання ВСГ, необхідні для здоров'я людей, та їхню відповідність мінімальним стандартам.

З точки зору географічних пріоритетів заходи реагування будуть в першу чергу проводитися в районах уздовж лінії фронту, де будуть надаватися екстрена допомога та проводитися аварійні ремонти, а також заходи для зміцнення спроможностей на випадок непередбачених обставин і міжсекторальної підтримки переміщеним і вразливим людям в ключових установах. Другим пріоритетом є місця зосередження внутрішньо переміщених людей та людей, які повернулися до місць постійного проживання, де основна увага приділяється усуненню пошкоджень, зниженню експлуатаційних витрат, розширенню обслуговування та підтримці ключових установ, що обслуговують переміщених людей та вразливі групи населення, на додаток до заходів інших кластерів. У районах далі від лінії фронту дії кластера спрямовані в першу чергу на усунення прогалів і доповнення діяльності інших кластерів, підтримку вразливих домогосподарств, інтегровано з програми у сфері захисту, охорони здоров'я, продовольства або надання грошової допомоги, а також надання

підтримки постачальникам послуг, де це необхідно, на додаток до Перехідної рамкової програми.

Очікується, що більшість заходів реагування здійснюватимуться у вигляді послуг у натуральній формі або безпосередніх послуг (близько 95 %) постачальникам послуг, установам та вразливим домогосподарствам. Водночас очікується, що менша частка допомоги (близько 5 %) буде надаватися у грошовій формі або в формі ваучерів, в ідеалі в поєднанні з грошовою допомогою, продовольством та/або програмами у сфері захисту для найбільш вразливих людей в більш стабільних районах країни.

Щоб запобігти залежності від гуманітарної допомоги, враховуючи постійну нестабільність, що обмежує розширення програм та проєктів відновлення, будуть докладені зусилля для спільного планування гуманітарних та стабілізаційних дій з місцевими органами влади, де це можливо. Крім того, будуть докладатися зусилля з просування заходів раннього відновлення в пріоритетних районах.

Методологія визначення вартості

У 2024 році кластеру необхідно 410,7 мільйона доларів США для надання допомоги та послуг у сфері ВСГ. Учасники кластера вказали свої середні витрати на одного отримувача допомоги по кожному виду діяльності, які залежать від типу організації та географічної області діяльності, які були зведені в онлайн-форматі. Первинні та вторинні дані

були використані для оцінки кількості людей, які потребують різних видів діяльності, після чого були розраховані середньозважені значення на основі середніх витрат у пріоритетних географічних районах, які були помножені на відповідні витрати.

Хоча ці дані містять розрахункові витрати на різні види діяльності, різні райони реагування та загальну вартість заходів реагування в секторі ВСГ, слід зазначити, що середні витрати на отримувача допомоги на один вид діяльності охоплюють значний діапазон, причому найвищі витрати в районах ближче до лінії фронту, на територіях, окупованих Російською Російською Федерацією, і в невеликих сільських населених пунктах, які є пріоритетними областями для реалізації заходів реагування в секторі ВСГ. Аналогічно, проведення більш поглибленого моніторингу, оцінки, забезпечення підзвітності та проведення навчання, розбудови спроможностей та з урахуванням питань, пов'язаних з непередбаченими обставинами, можуть потребуватиме витрат, вищих за середній рівень.

Крім того, слід брати до уваги інфляційний тиск, оскільки в найближчі місяці існує ймовірність збільшення вартості основних витратних матеріалів, від предметів особистої гігієни до витрат на виробництво і доставлення спеціалізованого обладнання.

Посилання:

[Вебсайт Кластера водопостачання, санітарії та гігієни в Україні](#)

Ціль кластера ЦК1

Забезпечення доступу до основних послуг та матеріалів у сфері ВСГ для дотримання базових санітарно-гігієнічних норм для найбільш вразливих людей, постраждалих або переміщених через війну, приділяючи особливу увагу людям з інвалідністю та літнім людям, жінкам і дівчаткам, а також представникам меншин.

ДІЯЛЬНІСТЬ, КІЛЬКІСТЬ ЛЮДЕЙ, ЯКИМ ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ, ТА ВАРТІСТЬ ЗАХОДІВ (Кількість людей, якщо не вказано інше)	ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	НЕПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	ЛЮДИ, ЯКІ ПОВЕРНУЛИСЯ ДО МІСЦЬ ПОСТІЙНОГО ПРОЖИВАННЯ	УСЬОГО (дол. США)
Водопостачання в надзвичайних ситуаціях	475 000	1,4 млн	443 000	103,1 млн
Розподіл НПТ у сфері ВСГ (у натуральній формі)	149 000	672 000	131 000	25,8 млн
Розподіл НПТ у сфері ВСГ (готівка або ваучери)	90 000	351 000	75 000	14,0 млн

Ціль кластера КЦ2

Надання підтримки постачальникам послуг щодо експлуатації та технічного обслуговування, а також проведення аварійних ремонтів, необхідних для роботи систем водопостачання, водовідведення, утилізації твердих відходів та централізованого опалення, зокрема в межах 100 км від лінії фронту та/або місцях перебування великої кількості переміщених людей.

ДІЯЛЬНІСТЬ, КІЛЬКІСТЬ ЛЮДЕЙ, ЯКИМ ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ, ТА ВАРТІСТЬ ЗАХОДІВ (Кількість людей, якщо не вказано інше)	ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	НЕПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	ЛЮДИ, ЯКІ ПОВЕРНУЛИСЯ ДО МІСЦЬ ПОСТІЙНОГО ПРОЖИВАННЯ	УСЬОГО (дол. США)
Підтримка експлуатації, обслуговування та ремонтів систем водопостачання та водовідведення	621 000	2,33 млн	812 000	84,7 млн
Підтримка роботи та ремонтів систем утилізації твердих відходів	76 000	901 000	72 000	14,7 млн
Підтримка експлуатації, обслуговування та ремонтів систем централізованого опалення	345 000	991 000	22 000	69,3 млн

Ціль кластера КЦ3

Підтримка поліпшення об'єктів ВСГ (стосовно кількості, доступності, безпеки та приватності) та доступу до засобів особистої гігієни і екологічних засобів для прибирання для запобігання та контролю за інфекційними захворюваннями, зокрема для основних соціальних установ в рамках підтримки інших секторів, в тому числі охорони здоров'я, – медичних закладів, місць тимчасового проживання, закладів для людей похилого віку, дитячих будинків та шкіл.

ДІЯЛЬНІСТЬ, КІЛЬКІСТЬ ЛЮДЕЙ, ЯКИМ ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ, ТА ВАРТІСТЬ ЗАХОДІВ (Кількість людей, якщо не вказано інше)	ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	НЕПЕРЕМІЩЕНІ ЛЮДИ	ЛЮДИ, ЯКІ ПОВЕРНУЛИСЯ ДО МІСЦЬ ПОСТІЙНОГО ПРОЖИВАННЯ	УСЬОГО (дол. США)
Відновлення об'єктів ВСГ	166 000	554 000	181 000	99,1 млн

3.10

Спільні послуги координації

ФІНАНСОВІ ПОТРЕБИ
(дол. США)

\$12,5 млн

ПАРТНЕРИ

5

Умови роботи в Україні залишаються складними через численні безпекові, логістичні обмеження та обмеження доступу. Для своєчасної та результативної гуманітарної діяльності, що необхідна для забезпечення потреб найбільш постраждалих і вразливих людей, потрібна чітка та ефективна координація реалізації гуманітарними організаціями спільної стратегії за ПГПР. Ключовими факторами успіху є наявність спільних баз даних, а також спільне управління інформацією, моніторинг та аналіз даних. У зв'язку із цим для забезпечення відповідності, ефективності та результативності гуманітарних заходів надзвичайно важливою є співпраця з національними організаціями, а також розширення їхніх прав та спроможностей. Також вкрай необхідно продовжувати адвокаційну роботу для своєчасного надання допомоги з повагою до гідності людей щодо дотримання норм міжнародного гуманітарного права, здійснення гуманітарної діяльності відповідно до гуманітарних принципів та просування центральної ролі питань захисту.

Завдяки спільним послугам та координації гуманітарні організації матимуть підтримку у сфері координації, інформаційного менеджменту та оцінки й аналізу потреб, а також стосовно адвокації у сфері доступу, безпеки та провідної ролі питань захисту. Підтримка гуманітарних організацій також забезпечуватиметься завдяки вдосконаленню міжкластерної координації на загальнодержавному та обласному рівнях, а також за необхідності шляхом запровадження зональної координації у пріоритетних районах. Завдяки спільним послугам та координації гуманітарна спільнота матиме можливість своєчасно та ефективно надавати допомогу найбільш уразливим людям, які потребують підтримки в Україні, а кластери зможуть забезпечувати та збільшувати ефективність роботи своїх членів.

У 2024 році спільні послуги та координація сприятимуть гуманітарній діяльності гуманітарних організацій в Україні двома способами: і) шляхом сприяння гуманітарному реагуванню відповідно до гуманітарних принципів завдяки забезпеченню центральної ролі питань захисту під час прийняття стратегічних рішень, застосування механізмів координації та виділення гуманітарного фінансування; та ii) завдяки просуванню, координуванню та узгодженню підходів до управління інформацією та оцінок потреб у тісній співпраці з національними організаціями в різних секторах, у тому числі завдяки спільним репозиторіям даних та інформації для проведення аналізу та формування доказових заходів адвокації.

Спираючись на напрацювання та досягнення минулих років, буде посилено координацію стратегічного (загальнодержавного) та операційного (обласного) рівнів для подальшого зміцнення та просування стратегічних пріоритетів за цим Планом з урахуванням змін у гуманітарній ситуації. Серед пріоритетних напрямів на цей рік також буде координація зусиль щодо вдосконалення оцінок і розуміння ситуації у важкодоступних районах. Буде проведено перегляд наявних механізмів і структур координації, щоб вони відповідали цілям та пріоритетам реагування. Крім того, більше уваги приділятиметься участі та залученню міжнародних та українських неурядових організацій у механізми координації. У центрі гуманітарних координаційних заходів буде посилення та просування доповнюваності заходів різних кластерів, а також провідної ролі питань захисту для підвищення результативності спільного реагування.

У 2023 році гуманітарні партнери в Україні зміцнили системи збору та аналізу даних для інформування залучених сторін щодо гуманітарної ситуації, змін

потреб, наявних прогалин та реагування. Завдяки Робочій групі з питань оцінок та аналізу та Робочій групі з управління інформацією було вдосконалено проведення оцінок та управління даними, що залишатиметься одним з центральних питань у сфері спільних послуг і координації. У 2024 році будуть вдосконалюватися напрями моніторингу ситуації та відстеження реалізації реагування для більш ефективного використання цих інструментів загалом для гуманітарної системи та гуманітарного керівництва, а також для більш ефективного формування та прийняття стратегічних рішень. Покращення доступу та якості даних та аналізу буде забезпечено завдяки запровадженню глобальних методологій та стандартів, а також шляхом посилення співпраці з державними інституціями щодо методологій проведення оцінок та інформаційного менеджменту для формування спільного розуміння гуманітарних потреб в Україні. Також будуть регулярно публікуватися моніторингові

звіти, дашборди та огляди ситуації для цілей планування Міжкластерної координаційної групи та для прийняття рішень Гуманітарною командою країни.

У рамках спільних послуг координації продовжиться робота щодо формування зв'язків між гуманітарною допомогою і проєктами розвитку та розбудови миру шляхом сприяння Сталим рішенням та визначенню колективних результатів. Також передбачається активна участь в обміні інформацією та платформах планування заходів, зокрема у роботі нещодавно створеного Керівного комітету з питань планування та відновлення громад. Буде посилено зв'язки між МККГ та механізмами координації у сфері розвитку для більш ефективного використання технічної експертизи.

Посилання:

[Вебсайт Кластера спільних послуг і координації в Україні](#)

ЛИМАН, ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ липень 2023 року

Гуманітарна автоколона доставила допомогу 1 600 мешканцям прифронтових сіл Донеччини. У 2023 році у прифронтові громади України, де гуманітарні потреби катастрофічні, було доправлено понад 100 міжвідомчих автоколон.

Фото: УКГС ООН/Анастасія Альохіна

Якщо не буде забезпечено реагування

Майже 120 000 внутрішньо переміщених людей у 2 600 місцях тимчасового проживання в Україні не матимуть безпечних і гідних умов проживання.

Через війну, що триває в Україні, мільйони людей були змушені залишити домівки та шукати безпеки в інших регіонах країни. Для багатьох найбільш уразливих сімей, яким немає куди їхати та які не мають або вже виснажили всі спроможності для подолання труднощів, місця тимчасового проживання (МТП) — це єдина можливість мати дах над головою та задовольнити свої основні потреби. Забезпечення відповідального управління такими МТП необхідно, щоб найбільш уразливі переміщені родини мали умови для проживання, які відповідають основним стандартам, та дають відчуття безпеки та гідності у часи непевності.

Майже 1 мільйон постраждалих від війни дівчаток і хлопчиків не матиме безпечних сталих умов для продовження освіти, що призведе до подальшої шкоди, зокрема додаткових втрат в освіті та прогалин у навчанні. Втрачений час підважить майбутнє цілого покоління, а отже й перспективи країни.

Через війну знищено або пошкоджено тисячі закладів освіти, зокрема шкіл і дитячих садків, унаслідок чого діти позбавлені дитинства, що руйнівно впливає на їхнє майбутнє. Війна спричинила глибокі психологічні травми, що залишають по собі невидимі, але болісні сліди, які потребують невідкладного зцілення. Лише за умови залучення необхідних ресурсів гуманітарні партнери зможуть відбудувати школи та сприятливі освітні простори, щоб діти могли продовжувати навчання та отримувати необхідну психологічну та освітню підтримку для відновлення.

Майже 1 мільйон людей поблизу лінії фронту не матиме необхідної екстреної продовольчої допомоги. А майже 1,8 мільйона вразливих постраждалих від війни людей не зможуть забезпечити або відновити виробництво та засоби існування, що посилять їх продовольчу незахищеність.

Через продовження війни родинам складніше отримати харчові продукти, оскільки заклади торгівлі та підприємства уздовж лінії фронту не працюють. А збільшення перешкод для сільськогосподарської діяльності призвело до подальшої втрати робочих місць та засобів існування. Відсутність необхідної продовольчої підтримки особливо

вплине на тих, хто вже стикається зі значними труднощами, зокрема у 9 прифронтових областях, де рівень продовольчої небезпеки найвищий. Без підтримки гуманітарної спільноти малі фермерські господарства, які вже потерпають від забруднення земельних ділянок мінами та вибухонебезпечними предметами-залишками війни, не зможуть обробляти землю та забезпечувати самодостатність.

Майже 3,8 мільйона людей не матимуть сталих доступних необхідних послуг і первинної медико-санітарної допомоги.

Через брак сталої якісної медичної допомоги у постраждалих від війни сільських громадах і районах підвищених ризиків вразливі групи людей, зокрема літні люди та люди з інвалідністю, наражатимуться на більші ризики для здоров'я. Якщо не буде забезпечена життєво необхідна медична допомога та допомога при травмах, можуть збільшитися випадки смертей та захворювань, яких можна було уникнути. За відсутності основних послуг вагітні жінки та новонароджені не матимуть критично необхідної допомоги. Через брак ліків погіршиться стан здоров'я вразливих людей унаслідок можливих медичних ускладнень.

Може бути порушено права близько 2,9 мільйона внутрішньо переміщених людей, які повернулися до місць постійного проживання та непереміщених людей, які постраждали через війну, зокрема людей, які опинились у складних життєвих обставинах.

Через вплив війни необхідно посилити наявні системи захисту, зокрема шляхом забезпечення інклюзивних послуг соціально-правового захисту та зменшення застосування людьми негативних механізмів подолання труднощів. Зменшення ресурсів поставило б під загрозу надання необхідних послуг у сфері захисту. Це призвело б до загострення гуманітарних потреб найбільш уразливих людей і збільшило б перешкоди до необхідної інклюзивної підтримки найбільш незахищених людей. Це також ускладнило б реалізацію прав людей і вплинуло б на розширення прав та можливостей громад, зокрема поблизу лінії фронту та на територіях, окупованих Російською Федерацією, а також у місцях тимчасового проживання.

Майже 1,4 мільйона вимушених переміщених, непереміщених дівчаток і хлопчиків та дітей, які повернулися до своїх домів, наражатимуться на ризики жорстокого поводження, недбалого ставлення, насильства, експлуатації та значного стресу, що також стосується їхніх батьків чи опікунів.

Задвароки після ескалації бойових дій в Україні унаслідок пережитого мільйони дітей, зокрема дітей з інвалідністю, дітей без належного батьківського догляду, зазнали значних психологічних травм, що впливає на їхній захист, фізичний та психічний добробут. Це руйнівно вплине не лише на безпеку, але й на довгостроковий розвиток, психічне здоров'я та психосоціальний добробут дітей через брак доступу або обмежений доступ до спеціалізованих послуг у сфері захисту дітей для моніторингу ситуації кожної дитини та реагування в разі необхідності. Багато дітей залишаться без опіки сімейного типу, що підвищить ймовірність жорстокого поводження та експлуатації та збільшить застосування негативних механізмів подолання. Оперативне та відповідне фінансування необхідне для забезпечення негайної допомоги для уникнення тривалих наслідків травм і стресу для дітей.

Майже 800 000 постраждалих від війни дівчаток і жінок, хлопчиків і чоловіків, зокрема з інвалідністю, людей похилого віку, представників ЛГБТКІ+ спільноти, жінок і дівчинок рома та представників інших меншин не матимуть безпечних, конфіденційних, своєчасних і якісних послуг щодо запобігання, реагування та зменшення ризиків ГЗН.

Жінки та дівчатка стикаються з більшими ризиками ГЗН, зокрема вимушено переміщені жінки та дівчатка в місцях тимчасового проживання та поза ними, а також ті, хто повернулися до постійного місця проживання в постраждалих від війни регіонах, та мешканки прифронтових районів. Відсутність реагування означатиме збільшення випадків ГЗН, що посилюватиме психологічні травми та ускладнюватиме шлях до подолання цих травм. Доступ до безпечних конфіденційних та результативних послуг у сфері ГЗН необхідний для захисту та розширення прав людей. Якщо не буде підтримки, людям, які пережили ГЗН, буде складніше зцілитися та відновитися.

Майже 2 мільйони постраждалих від війни людей, у тому числі дітей, наражатимуться на ризики для життя, якщо не буде проведено навчання щодо ризиків вибухонебезпечних предметів, а також такі заходи, як маркування та очищення територій.

Брак таких заходів протимінної діяльності, як обстеження, маркування, розмінування та інформування щодо ризиків вибухонебезпечних предметів призведе до трагічного збільшення постраждалих мирних мешканців, чого можна було б уникнути. Особливо це стосуватиметься людей, які повертаються до постраждалих районів. Ці ризики, що залишаються, ще довго спричинятимуть страхи та непевність, що значно ускладнюватиме відновлення громад, уповільнюватиме відбудову та економічне відновлення та збільшуватиме час для повернення до нормального життя. Постійна загроза вибухонебезпечних предметів для життя та здоров'я людей, що безпрецедентно зросла після повномасштабного вторгнення, залишається критично важливою.

Близько 3,9 мільйона людей стикатимуться з впливом суворих погодних умов, якщо не отримають необхідну підтримку у сфері житла та НПТ, зокрема щодо проживання, та допомогу взимку.

Через бойові дії були знищені цілі міста та села, унаслідок чого мільйони людей вимушені були залишити домівки, взявши з собою лише кілька особистих речей. Бездіяльність матиме жахливі наслідки. Оскільки бойові дії продовжуються, необхідно зробити більше, щоб терміново відремонтувати пошкоджені будинки та допомогти людям під час зимових холодів. Критично потрібна фінансова підтримка для ремонту будинків, щоб люди не залишалися в невідповідних для проживання умовах, як це є тепер.

За умов обмеження ресурсів та збільшення витрат постачальники послуг не зможуть забезпечити обслуговування та термінові ремонти систем ВСГ, зокрема об'єктів водопостачання, водовідведення, утилізації твердих відходів та централізованого опалення, що в деяких випадках можна призвести до припинення їх функціонування.

У постраждалих від війни областях та місцях переміщення вразливі люди, зокрема люди похилого віку, люди з інвалідністю, жінки, дівчатка та представники меншин стикатимуться з більшими викликами щодо доступу до питної води та санітарно-гігієнічних послуг. Через соціально-економічні чинники щодо доступу до засобів гігієни можуть погіршитися санітарно-гігієнічні умови в громадах, зокрема в лікарнях, школах, дитячих будинках, місцях тимчасового проживання і закладах опіки. Це може швидко спричинити ризики для здоров'я людей.

Понад 1,6 мільйона людей у прифронтових громадах на сході та півдні країни потребують допомоги. За відсутності своєчасного узгодженого реагування відповідно до гуманітарних принципів люди в прифронтових районах залишаються без своєчасної допомоги, що в деяких випадках може бути питанням життя та смерті.

Потрібно продовження підтримки для забезпечення логістичних, телекомунікаційних та інших спроможностей гуманітарних організацій для надання необхідної допомоги прифронтовим громадам, що зазнали найбільших руйнувань та все ще потерпають від бойових дій та де гуманітарна допомога є єдиним порятунком для людей. Брак таких спроможностей означатиме не лише відсутність допомоги. Це призведе до поглиблення гуманітарної кризи та ще більших страждань людей.

Як свідчить практика, у країні, що потерпає від війни, заходи готовності, у тому числі завчасне розміщення запасів та логістична підтримка, є критичними для реагування на надзвичайні ситуації.

Непередбачуване руйнування греблі Каховської ГЕС на півдні України на початку літа призвело до масштабного затоплення територій, руйнування та пошкодження будинків і цивільної інфраструктури, унаслідок чого мирні мешканці були позбавлені необхідних послуг та допомоги, коли рахунок йшов на години. Без необхідних ресурсів та підготовлених систем для реагування на такі катастрофи гуманітарні наслідки можуть бути непередбачуваними.

Гуманітарні напрацювання та ресурси будуть втрачені, якщо не буде забезпечено підтримку заходами відновлення та розвитку там, де для цього вже є можливості та відповідні умови.

Відновлення умов для повернення людей, сталі рішення для вимушених переселенців та відновлення основних послуг доповнюватимуть досягнення гуманітарної спільноти для покращення умов проживання та відновлення життя людей. Забезпечення повного фінансування гуманітарного реагування означатиме не лише надання життєво необхідної допомоги постраждалим від війни людям, але й створення підґрунтя для роботи організацій у сфері переходу до відновлення для усунення більш довгострокових чинників вразливості, зокрема зменшення бідності, та соціально-економічних наслідків війни, а також для створення робочих місць, зміцнення систем та відновлення та реконструкції в постраждалих від війни районах.

Як зробити внесок

Внесок у реалізацію Плану гуманітарного реагування

Донори можуть робити внески безпосередньо організаціям, які беруть участь у міжнародних механізмах координування гуманітарної діяльності в Україні, визначені в цьому Плані гуманітарного реагування. Отримати додаткову інформацію про Огляд гуманітарних потреб в Україні, План гуманітарного реагування на 2023 рік, інші моніторингові звіти або інформацію про те, як зробити внесок безпосередньо організаціям, які беруть участь у виконанні Плану, можна за посиланням:

<https://response.reliefweb.int/ukraine>

Внесок через Гуманітарний фонд для України (УНФ)

Донори можуть зробити внески в УНФ. Метою цього спільного фонду фінансування країни є підтримка узгодженої гуманітарної діяльності та сприяння реалізації проєктів, для яких визначено найвищий рівень пріоритетності, гуманітарними організаціями (включно з міжнародними й національними НУО та агентствами ООН) у межах інклюзивного й прозорого процесу, здійснюваного відповідно до пріоритетів, визначених Планом гуманітарного реагування. Фонд дає можливість донорам направляти внески без зазначення конкретної цілі використання для підтримки гуманітарних зусиль на місцях, що, своєю чергою, не лише забезпечить скоординоване, гнучке й інклюзивне гуманітарне реагування, а й дозволить з максимальною користю використати наявні ресурси.

Для отримання інформації про участь у Плані гуманітарного реагування для України відвідайте вебсайт УКГС в Україні за посиланням:

<https://www.unocha.org/ukraine/about-uhf>

Надсилайте питання електронною поштою за адресою: ochaukraine@un.org

Внесок через Центральний фонд реагування на надзвичайні ситуації (СЕРФ)

СЕРФ є швидким і ефективним способом підтримки оперативних заходів гуманітарного реагування. СЕРФ

забезпечує швидке первинне фінансування життєво важливих заходів у разі виникнення надзвичайних ситуацій та виділяє кошти для необхідної гуманітарної діяльності в ситуаціях тривалої кризи, для якої не вистачає фінансування. У CERF, управління яким забезпечує УКГС ООН, надходять внески від різних донорів — здебільшого урядів, але також приватних компаній, фондів, благодійних організацій та приватних осіб, які об'єднуються в єдиний фонд. Ці кошти використовуються для реагування на кризи в будь-якій точці світу.

Дізнайтеся більше про СЕРФ і про те, як зробити внесок, на вебсайті фонду:

www.unocha.org/cerf/donate

Гуманітарна допомога в натуральній формі

ООН закликає донорів робити внески, у першу чергу, в грошовій, а не в натуральній формі, оскільки це дозволяє досягти максимальної швидкості й гнучкості гуманітарного реагування, а також забезпечити, щоб товари, які надаються як гуманітарна допомога, були саме тими, у яких існує найбільша потреба. Якщо ви можете зробити внесок лише у натуральній формі як реагування на катастрофи й надзвичайні ситуації, надішліть електронний лист із відповідною інформацією про свій внесок за адресою: logik@un.org

Реєстрація та визнання вашого внеску

УКГС ООН застосовує Службу фінансового моніторингу (FTS), що забезпечує реєстрацію всіх гуманітарних внесків (у грошовій та натуральній формі, багатосторонніх і двосторонніх внесків), здійснених для реагування на надзвичайні ситуації. Метою такої реєстрації є визнання внесків донорів і висловлення подяки за їхню щедрість, а також звітність про загальну суму отриманого фінансування та виявлення прогалин у планах гуманітарного реагування. Повідомте про свій внесок Службу фінансового моніторингу (FTS), надіславши листа на адресу електронної пошти fts@un.org або заповнивши онлайн-форму повідомлення про внесок за посиланням: <http://fts.unocha.org>

Частина 4: Додатки

ТРИСВЯТСЬКА СЛОБОДА, ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ

10 жовтня 2023 року

56-річна Лілія Мишаріна ледве врятувалась від удару, унаслідок якого було сильно пошкоджено її будинок. Гуманітарні організації, зокрема ZOA, вчасно надали їй підтримку та допомогли відремонтувати будинок.

Фото: ZOA/Наталія Богдан

4.1

Люди, які потребують допомоги; люди, яким планується надати допомогу, та карти розподілу гостроти потреб за секторами

Координація та управління об'єктами розміщення ВПО (МТП)

ПОТРЕБУЮТЬ ДОПОМОГИ
263 тис.

Жінки
160 тис.

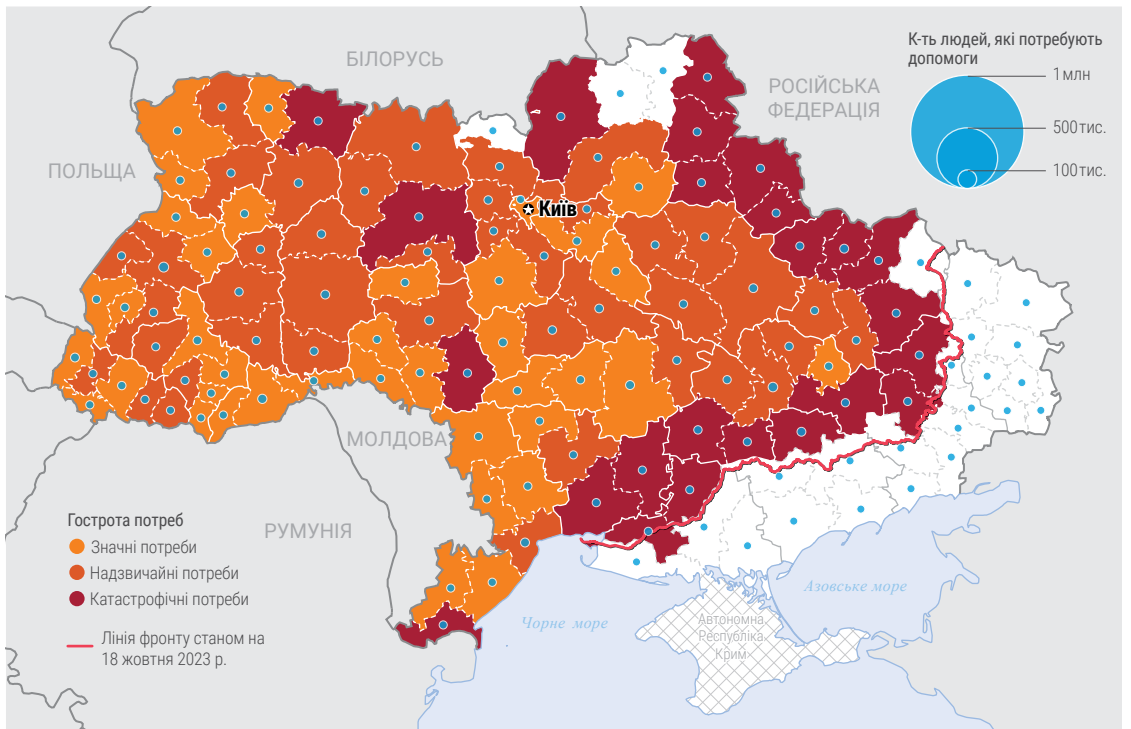
Чоловіки
103 тис.

Діти
71 тис.

Дорослі
116 тис.

Літні люди
76 тис.

Люди з інвалідністю
45 тис.

ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ
157 тис.

Жінки
96 тис.

Чоловіки
61 тис.

Діти
42 тис.

Дорослі
69 тис.

Літні люди
46 тис.

Люди з інвалідністю
27 тис.

Освіта

ПОТРЕБУЮТЬ ДОПОМОГИ
1,2 МЛН

Жінки
626 тис.

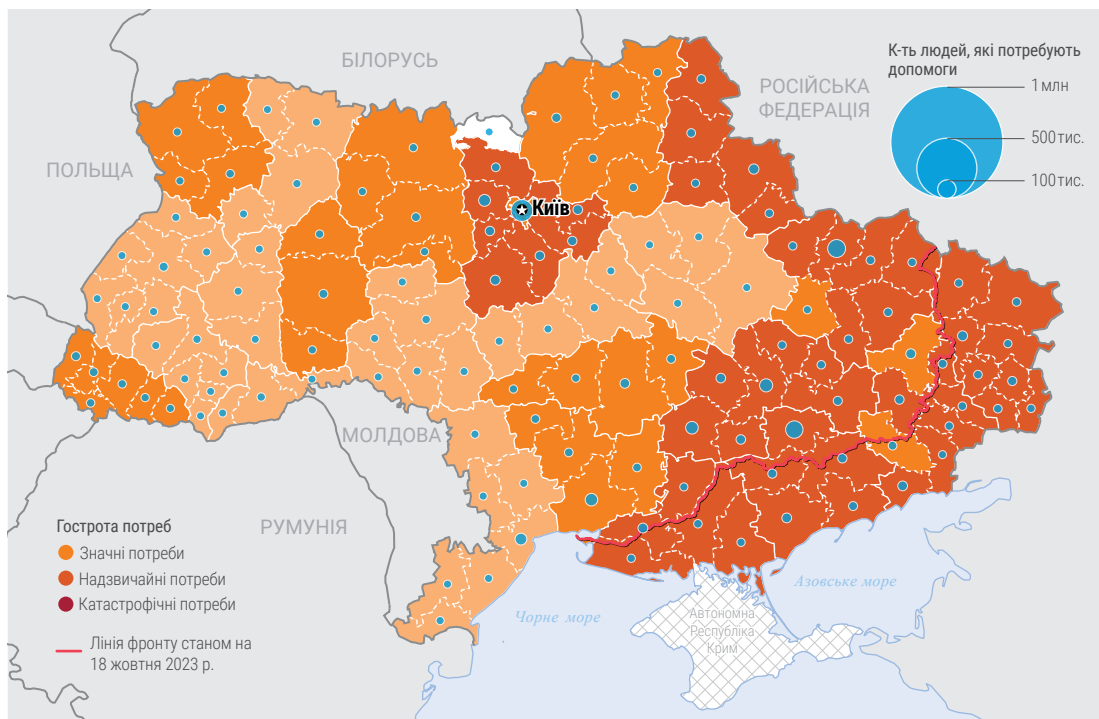
Чоловіки
551 тис.

Діти
1,1 млн

Дорослі
91 тис.

Літні люди
-

Люди з інвалідністю
177 тис.

ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ
989 тис.

Жінки
526 тис.

Чоловіки
463 тис.

Діти
912 тис.

Дорослі
77 тис.

Літні люди
-

Люди з інвалідністю
148 тис.

Продовольча безпека та засоби до існування

**ПОТРЕБУЮТЬ
ДОПОМОГИ
7,3 мЛН**

Жінки
2,8 мЛН

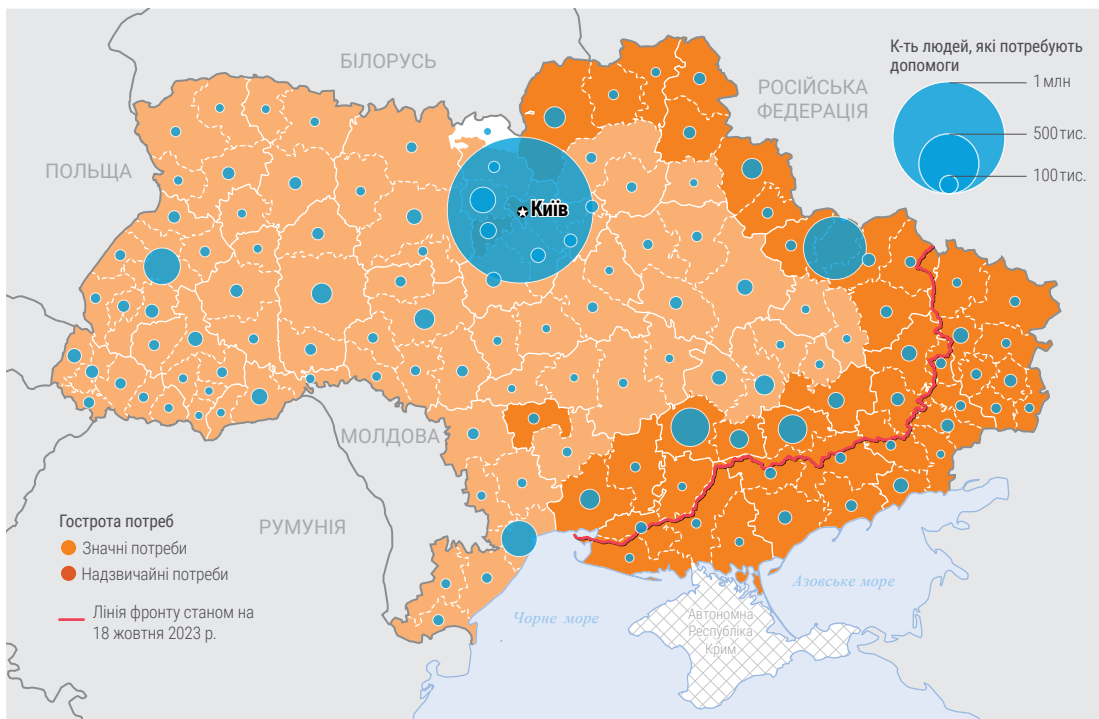
Чоловіки
3,5 мЛН

Діти
1,2 мЛН

Дорослі
4,5 мЛН

Літні люди
2,0 мЛН

Люди з
інвалідністю
1,1 мЛН

**ПЛАНУЄТЬСЯ
НАДАТИ ДОПОМОГУ
3,4 мЛН**

Жінки
1,8 мЛН

Чоловіки
1,6 мЛН

Діти
537 тис.

Дорослі
1,9 мЛН

Літні люди
1,0 мЛН

Люди з
інвалідністю
503 тис.

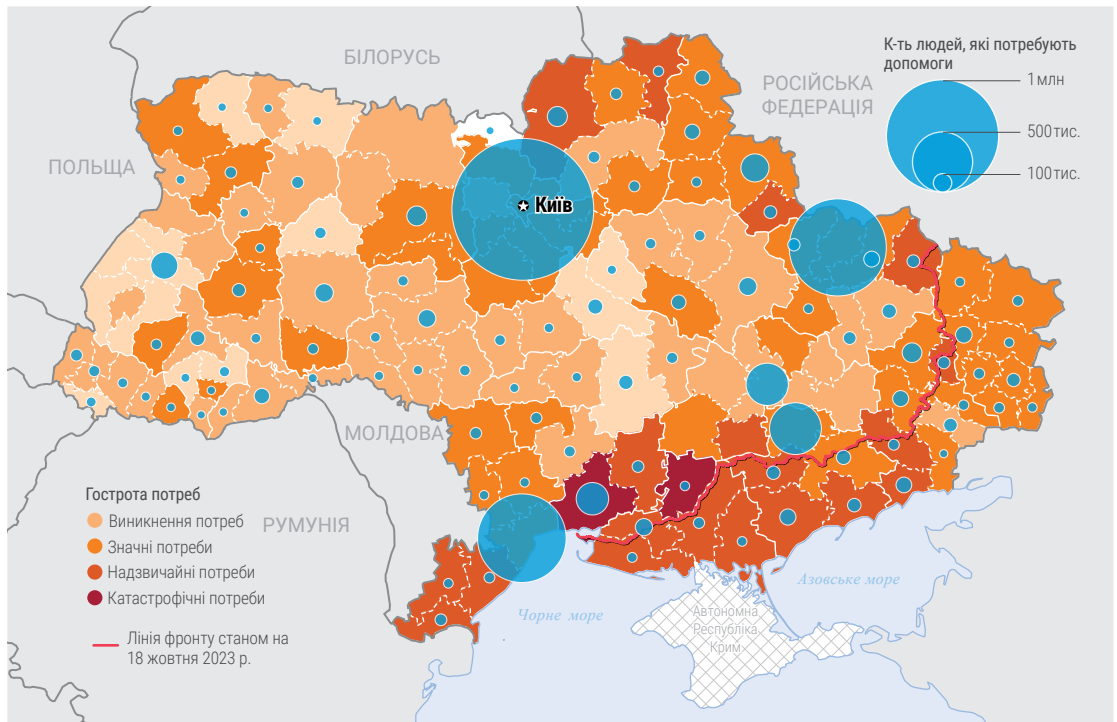

Охорона здоров'я

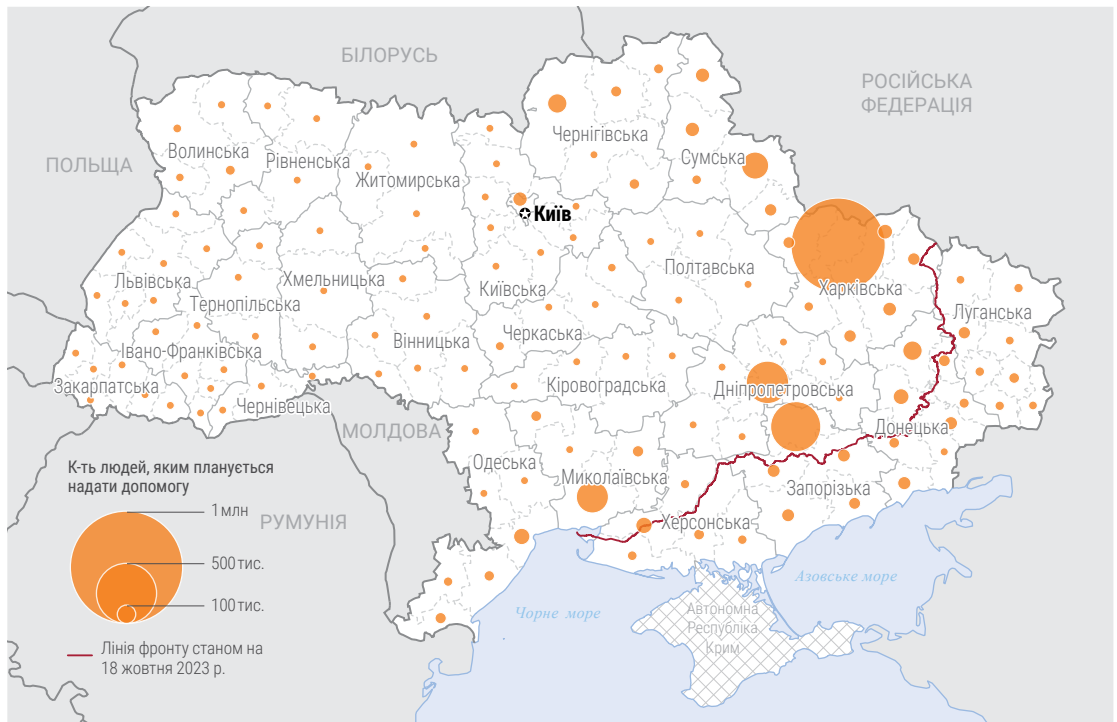
ПОТРЕБУЮТЬ ДОПОМОГИ
7,8 млн

- Жінки **4,1 млн**
- Чоловіки **3,7 млн**
- Діти **1,3 млн**
- Дорослі **4,5 млн**
- Літні люди **2,0 млн**
- Люди з інвалідністю **1,2 млн**

ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ
3,8 млн

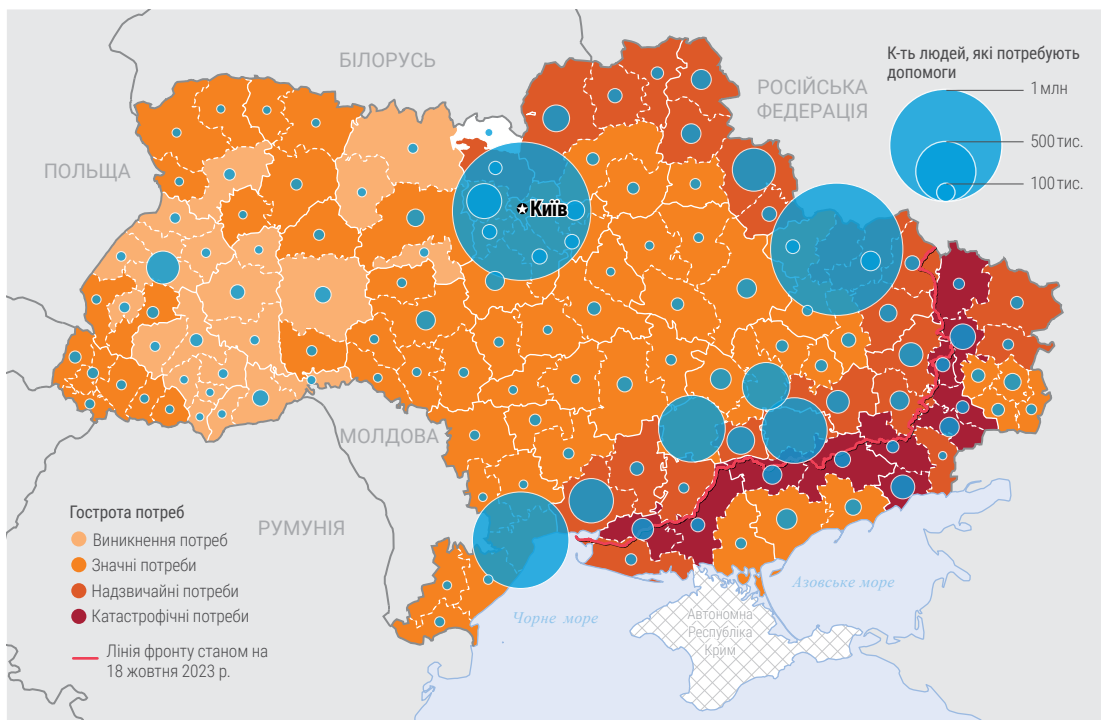
- Жінки **2,0 млн**
- Чоловіки **1,8 млн**
- Діти **639 тис.**
- Дорослі **2,2 млн**
- Літні люди **940 тис.**
- Люди з інвалідністю **564 тис.**

Захист (усього)

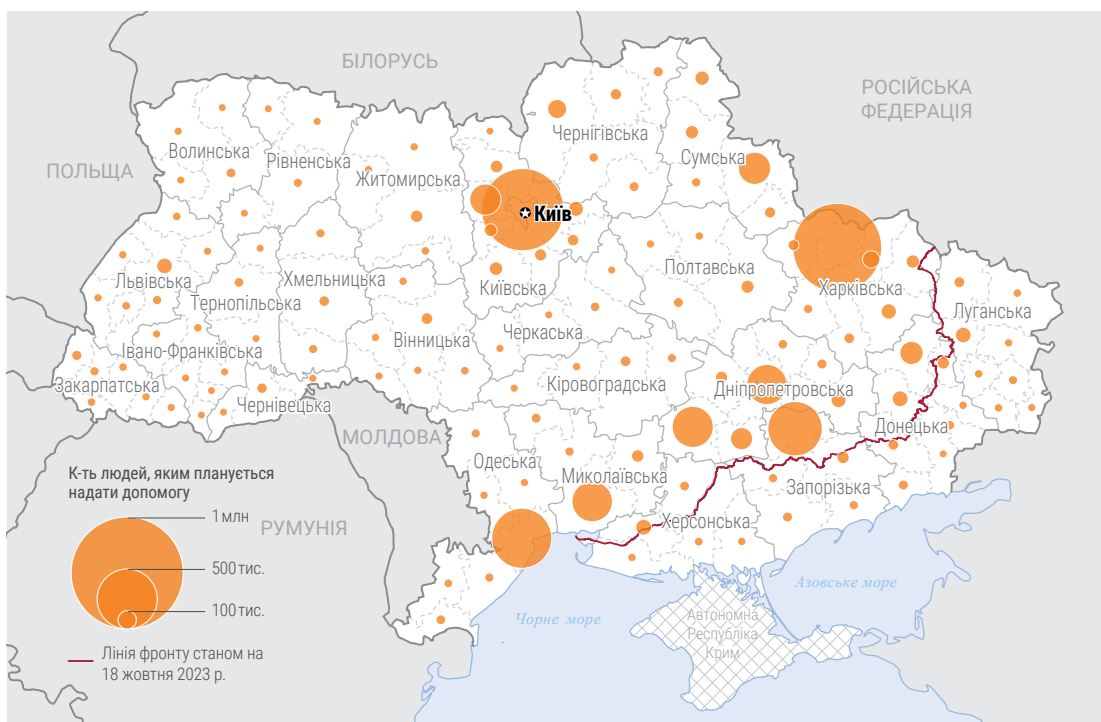
ПОТРЕБУЮТЬ ДОПОМОГИ
11,5 мЛН

- Жінки **6,8 мЛН**
- Чоловіки **4,7 мЛН**
- Діти **3,6 мЛН**
- Дорослі **6,1 мЛН**
- Літні люди **1,8 мЛН**
- Люди з інвалідністю **1,7 мЛН**

ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ
6,5 мЛН

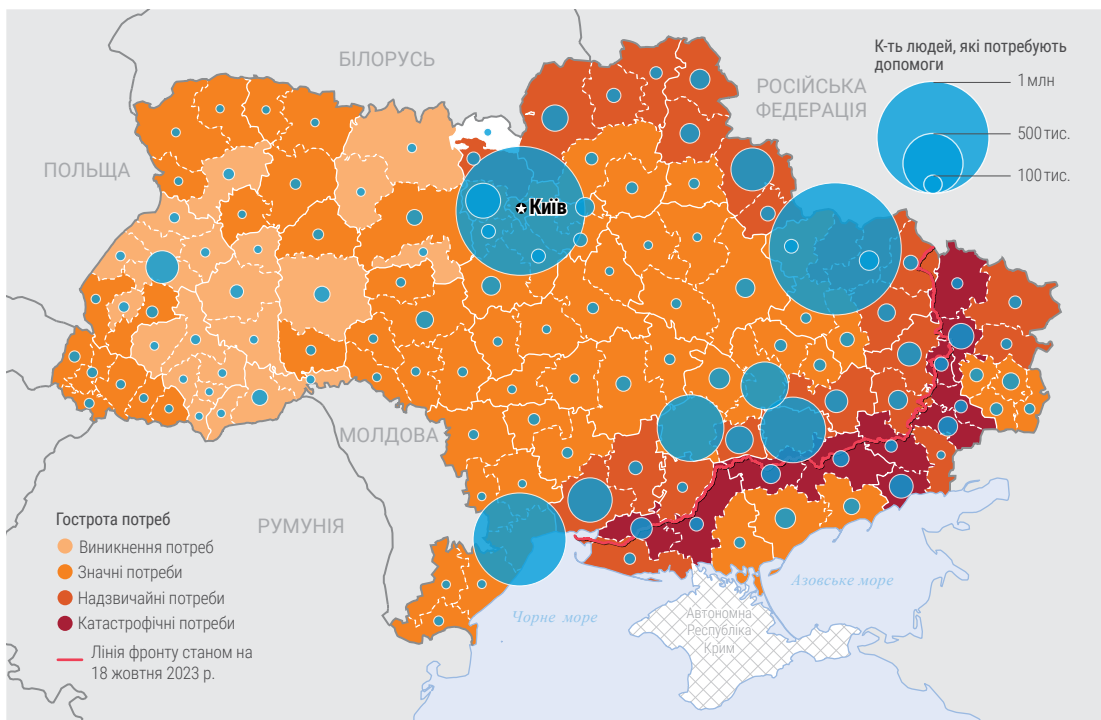
- Жінки **3,8 мЛН**
- Чоловіки **2,6 мЛН**
- Діти **2,0 мЛН**
- Дорослі **3,4 мЛН**
- Літні люди **1,0 мЛН**
- Люди з інвалідністю **901 тис.**

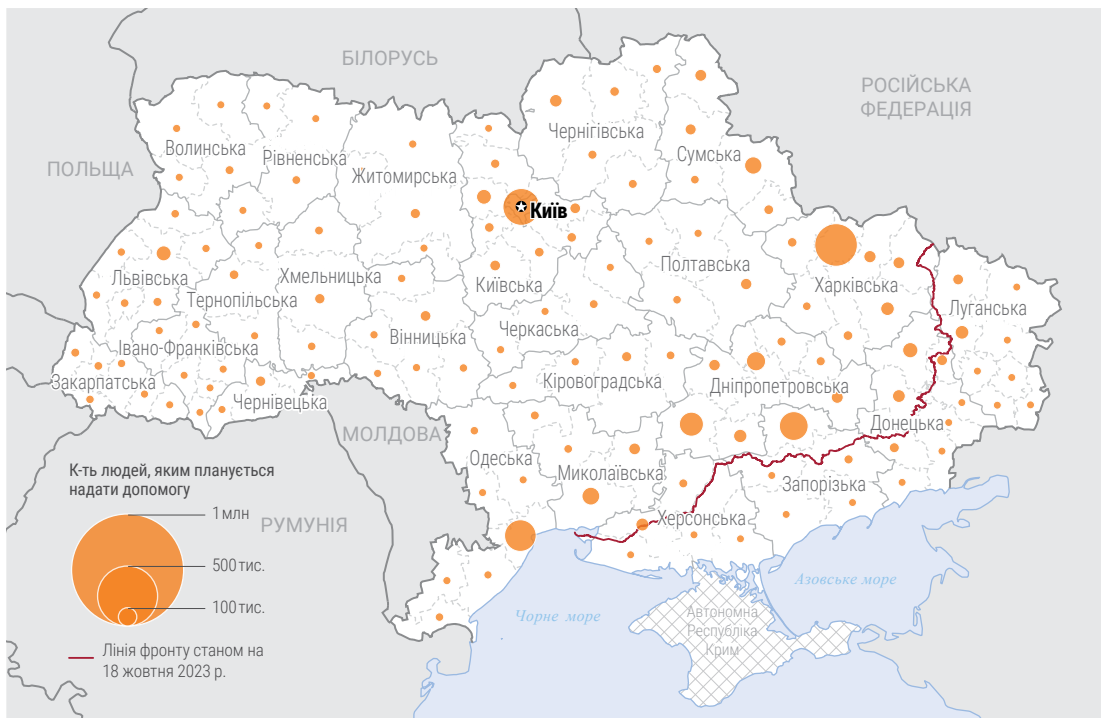
ПОТРЕБУЮТЬ ДОПОМОГИ
11,1 млн

- Жінки **6,4 млн**
- Чоловіки **4,7 млн**
- Діти **2,2 млн**
- Дорослі **6,3 млн**
- Літні люди **2,6 млн**
- Люди з інвалідністю **1,7 млн**

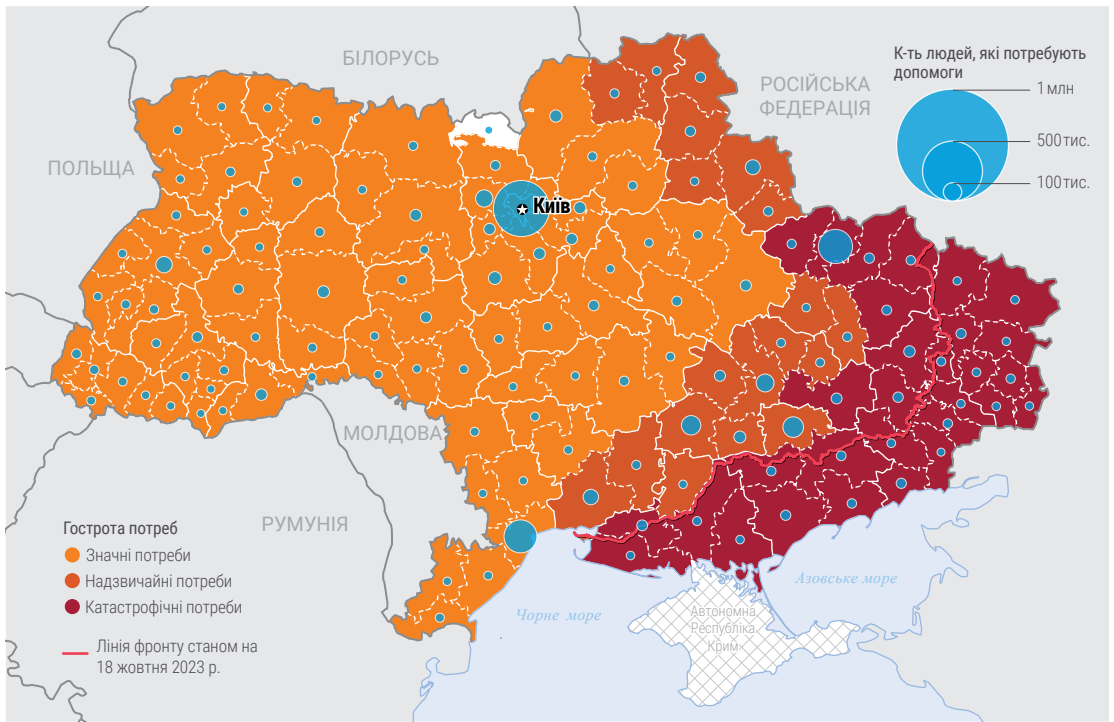
ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ
3,0 млн

- Жінки **1,7 млн**
- Чоловіки **1,3 млн**
- Діти **594 тис.**
- Дорослі **1,7 млн**
- Літні люди **683 тис.**
- Люди з інвалідністю **446 тис.**

ПОТРЕБУЮТЬ ДОПОМОГИ
3,2 МЛН

Жінки	1,7 МЛН
Чоловіки	1,5 МЛН
Діти	1,8 МЛН
Дорослі	1,4 МЛН
Літні люди	-
Люди з інвалідністю	261 тис.

ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ
2,2 МЛН

Жінки	1,1 МЛН
Чоловіки	1,1 МЛН
Діти	1,2 МЛН
Дорослі	972 тис.
Літні люди	-
Люди з інвалідністю	177 тис.

Гендерно зумовлене насильство (ГЗН)

**ПОТРЕБУЮТЬ
ДОПОМОГИ
2,5 МЛН**

Жінки
2,1 МЛН

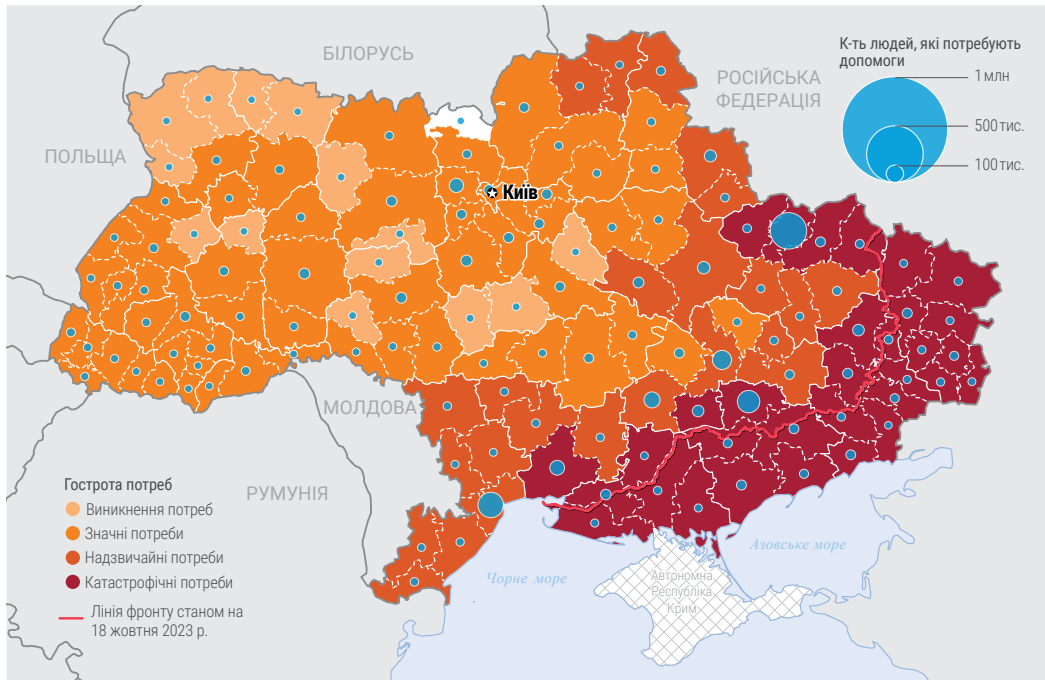
Чоловіки
421 тис.

Діти
397 тис.

Дорослі
1,5 МЛН

Літні люди
620 тис.

Люди з
інвалідністю
372 тис.

**ПЛАНУЄТЬСЯ
НАДАТИ ДОПОМОГУ
811 тис.**

Жінки
673 тис.

Чоловіки
138 тис.

Діти
130 тис.

Дорослі
478 тис.

Літні люди
203 тис.

Люди з
інвалідністю
122 тис.

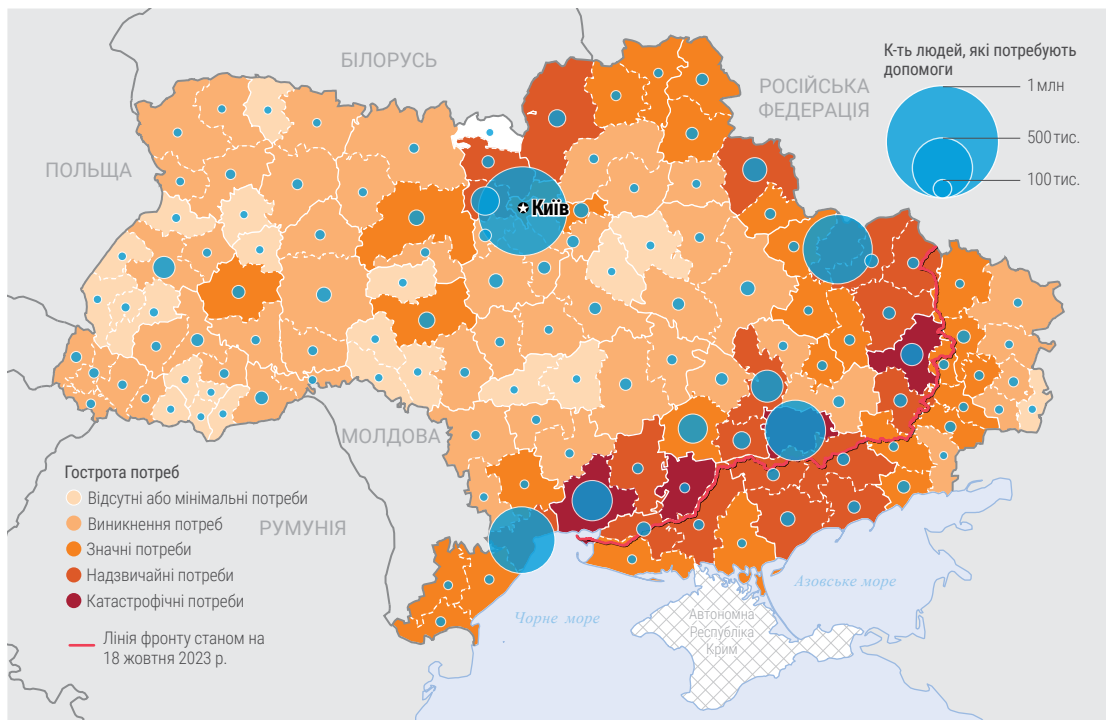
Протимінна діяльність

ПОТРЕБУЮТЬ ДОПОМОГИ
6,7 мЛН

- Жінки **3,7 мЛН**
- Чоловіки **3,0 мЛН**

- Діти **1,4 мЛН**
- Дорослі **3,8 мЛН**
- Літні люди **1,5 мЛН**

- Люди з інвалідністю **1,3 мЛН**

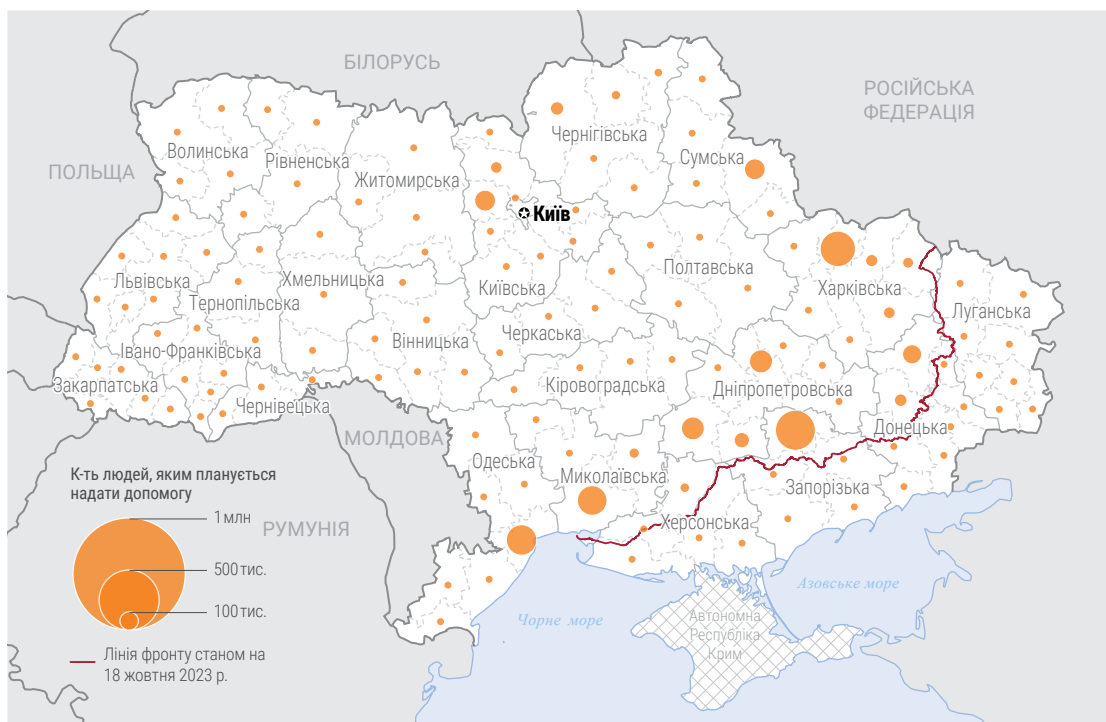

ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ
2,0 мЛН

- Жінки **1,1 мЛН**
- Чоловіки **902 тис.**

- Діти **406 тис.**
- Дорослі **1,1 мЛН**
- Літні люди **459 тис.**

- Люди з інвалідністю **378 тис.**

Житло та непродовольчі товари

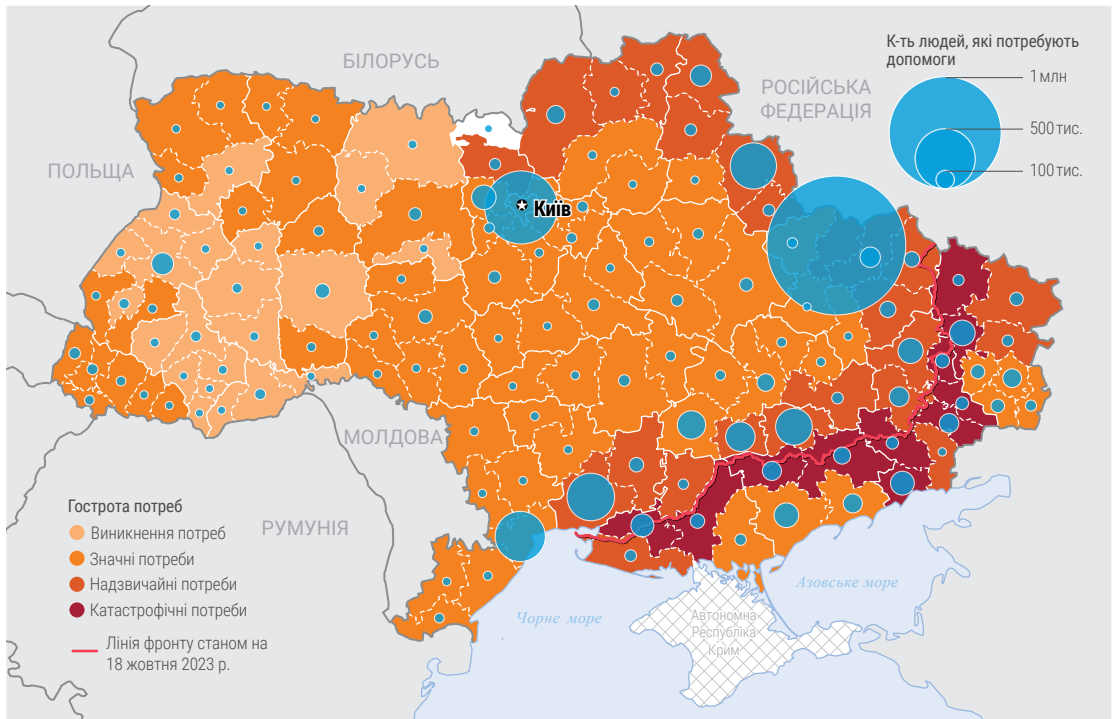
ПОТРЕБУЮТЬ ДОПОМОГИ
7,9 МЛН

Жінки **4,5 МЛН**
Чоловіки **3,4 МЛН**

Діти **1,7 МЛН**
Дорослі **4,5 МЛН**

Літні люди **1,7 МЛН**

Люди з інвалідністю **1,2 МЛН**

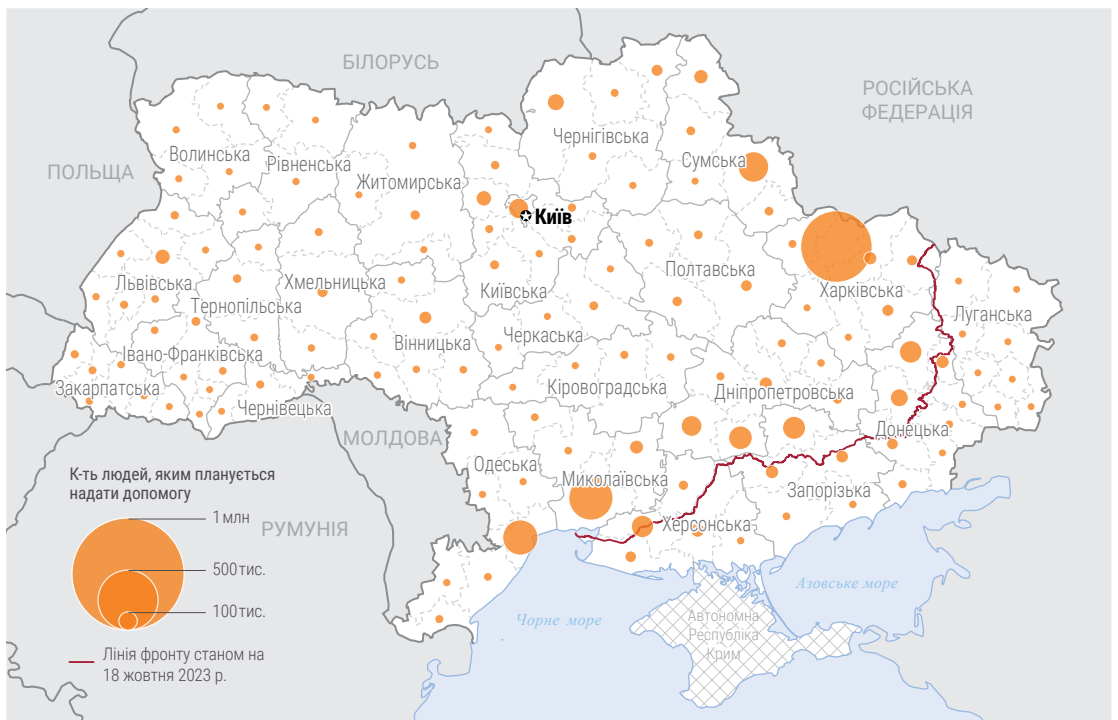
ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ
3,9 МЛН

Жінки **2,2 МЛН**
Чоловіки **1,7 МЛН**

Діти **860 тис.**
Дорослі **2,2 МЛН**

Літні люди **860 тис.**

Люди з інвалідністю **586 тис.**

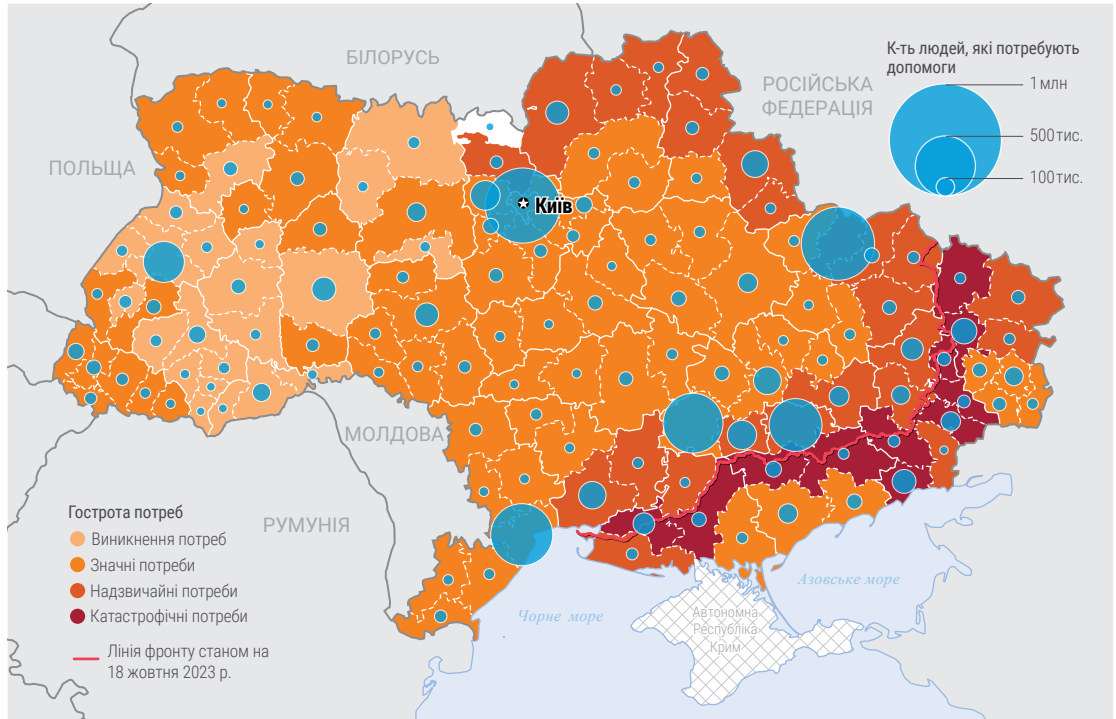

Водопостачання, санітарія та гігієна

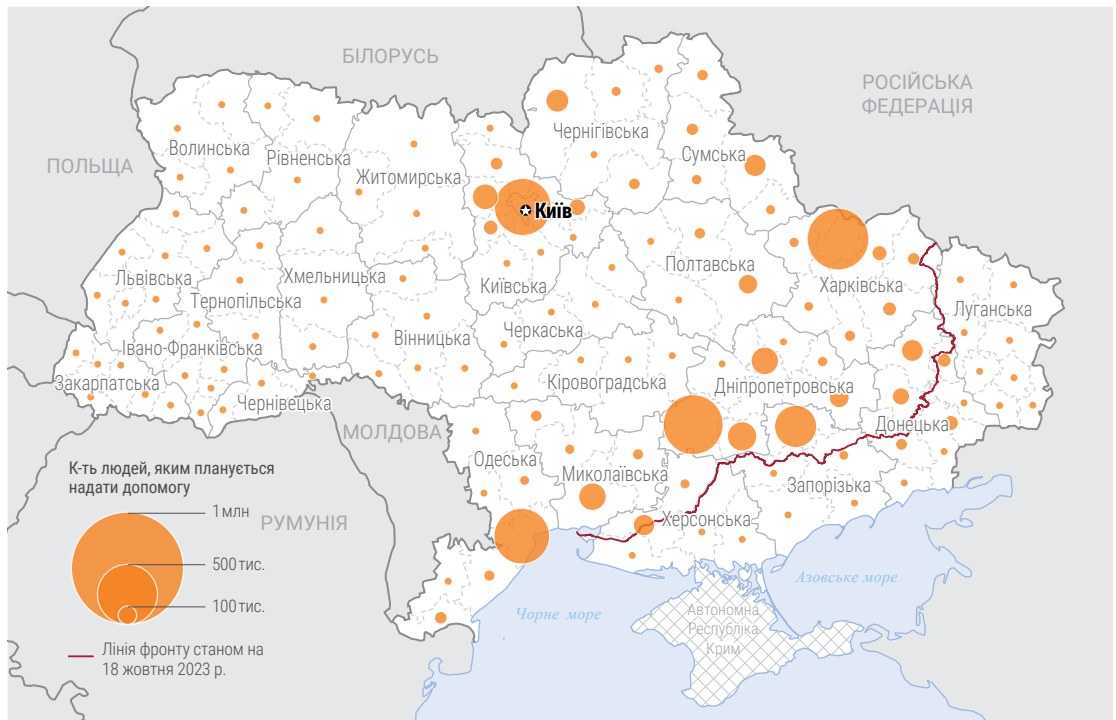
ПОТРЕБУЮТЬ ДОПОМОГИ
9,6 МЛН

- Жінки **5,2 МЛН**
- Чоловіки **4,4 МЛН**
- Діти **1,9 МЛН**
- Дорослі **5,4 МЛН**
- Літні люди **2,3 МЛН**
- Люди з інвалідністю **860 тис.**

ПЛАНУЄТЬСЯ НАДАТИ ДОПОМОГУ
4,9 МЛН

- Жінки **2,6 МЛН**
- Чоловіки **2,3 МЛН**
- Діти **957 тис.**
- Дорослі **2,8 МЛН**
- Літні люди **1,2 МЛН**
- Люди з інвалідністю **441 тис.**

Багатоцільова грошова допомога

**ПЛАНУЄТЬСЯ
НАДАТИ ДОПОМОГУ
1,9 МЛН**

Жінки
928 тис.

Чоловіки
1,0 млн

Діти
310 тис.

Дорослі
966 тис.

Літні люди
672 тис.

Люди з
інвалідністю
234 тис.

4.2

Методологія аналізу [\(посилання\)](#)

4.3

Перелік показників та план моніторингу [\(посилання\)](#)

4.4

Перелік партнерів [\(посилання\)](#)

4.6 Абревіатури

БЦГД	багатоцільова грошова допомога	ООН	Організація Об'єднаних Націй
ВВП	валовий внутрішній продукт	ПГР	План гуманітарного реагування
ВЗВ	вибухонебезпечні предмети-залишки війни	ПГПР	План гуманітарних потреб і реагування
ВНП	вибухонебезпечні предмети	ПД	протимінна діяльність
ВООЗ	Всесвітня організація охорони здоров'я	ПРООН	Програма розвитку ООН
ВПО	внутрішньо переміщені особи	ППД	перша психологічна допомога
ВПП	Всесвітня продовольча програма	ППЗПП	послуги у сфері психічного здоров'я і психосоціальна підтримка
ВСГ	водопостачання, санітарія та гігієна	ПППН	підзвітність перед постраждалим населенням
ГВД	грошова й ваучерна допомога	РГГД	Робоча група з надання грошової допомоги
ГЗН	гендерно зумовлене насильство	РДД	ранній розвиток дітей
ГЗННС	гендерно зумовлене насильство у надзвичайних ситуаціях	СІМР	Спільна ініціатива з моніторингу ринку
ГКК	Гуманітарна команда країни	СЕН	сексуальна експлуатація та сексуальна наруга
ДСНС	Державна служба України з надзвичайних ситуацій	СКГ	Стратегічна консультативна група
ЗВНП	знешкодження вибухонебезпечних предметів	СРЗ	сексуальне та репродуктивне здоров'я
ЗМД	здоров'я матері та дитини	СЦ	стратегічна ціль
ЗСЕН	запобігання сексуальній експлуатації та сексуальній нарузі	УВКБ ООН	Управління Верховного комісара ООН у справах біженців
ЛГБТКІ+	лесбійки, геї, бісексуали, трансгендери, квір- та інтерсексуальні люди	УВКПЛ ООН	Управління Верховного комісара ООН з прав людини
МВПК	Міжвідомчий постійний комітет	УКГС ООН	Управління ООН з координації гуманітарних справ
МККГ	Міжкластерна координаційна група	ФАО	Продовольча та сільськогосподарська організація ООН
МНУО	міжнародна неурядова організація	ЦК	ціль кластера
МОМ	Міжнародна організація з міграції	ЮНІСЕФ	Дитячий фонд Організації Об'єднаних Націй
МСК	мінімальний споживчий кошик	5W	звітність про заходи реагування у форматі "хто, що, де, коли і для кого робить".
МСОП	міжсекторальна оцінка потреб	CoRA	механізм оцінки умов повернення МОМ
МТП	місяця тимчасового проживання	CPIMS+	Система управління інформацією щодо захисту дітей
НБУ	Національний банк України	DRC	Данська рада у справах біженців
НПТ	непродовольчий товар	DTM	Матриця відстеження переміщень
НТО	нетехнічне обстеження	FTS	Служба фінансового моніторингу
НУО	неурядова організація		
ОГС	організація громадянського суспільства		

GBVIMS+	система управління інформацією щодо гендерно зумовленого насильства
GTS	неурядова організація Ground Truth Solutions
HeRAMS	система моніторингу доступності ресурсів та послуг у сфері охорони здоров'я
HI	неурядова організація Humanity & Inclusion
LogIE	платформа для обміну логістичною інформацією
NRC	Норвезька рада в справах біженців
SIDAR	база даних щодо оцінки збитків, завданих житлу, і заходів реагування в секторі житла
UAH	українська гривня (національна валюта України)
UHF	Гуманітарний фонд для України
USD	долар США

4.7 Примітки

1. Ця базава чисельність ґрунтується на оцінці щодо чисельності населення ЮНФПА на 1 січня 2022 – 43,3 млн (посилання), включаючи мешканців Криму і Севастополя, за виключенням, за оцінками, 5,9 мільйона біженців.
2. UNDP, *Human Impact Assessment*, June 2023.
3. УВКПЛ ООН. *Україна: втрати серед цивільних осіб*, 9 жовтня 2023 року.
4. MOM-DTM. *Загальне опитування населення*, Раунд 14, жовтень 2023 року.
5. Там само.
6. Кластер координації та управління об'єктами розміщення ВПО. Основний перелік місць тимчасового проживання, станом на жовтень 2023 року.
7. MOM-DTM. *Загальне опитування населення*, Раунд 14, жовтень 2023 року.
8. MOM. *Звіт про повернення в Україну*, серпень 2023 року.
9. УВКПЛ ООН. *Огляд ситуації у сфері прав людини в Україні*. Звітний період: 1 лютого – 30 квітня 2023 року.
10. ВОЗ. Система спостереження за випадками, унаслідок яких постраждали медичні заклади, активи, працівники чи пацієнти, 12 серпня 2023 року.
11. МОЗ України. *"З перших днів повномасштабної війни Росія пошкодила 1376 об'єктів медзакладів та ще 184 зруйнувала вщент"*, 28 червня 2023 року.
12. Уряд України, Світовий банк, Європейська комісія та Організація Об'єднаних Націй. *Україна: Швидка оцінка шкоди та потреб*, березень 2023 року.
13. Там само.
14. Там само.
15. ООН. *Оцінка впливу війни на людей*, червень 2023 року.
16. Там само.
17. Там само.
18. MOM-DTM. *Загальне опитування населення*, Раунд 13, 3 червня 2023 року
19. REACH. *Спільна ініціатива з моніторингу ринку*, червень 2023 року.
20. *World Economic Situation and Prospects 2023*, January 2023.
21. Уряд України, Світовий банк, Європейська комісія та Організація Об'єднаних Націй. *Україна: Швидка оцінка шкоди та потреб*, березень 2023 року.
22. НБУ. *Інфляційний звіт*, липень 2023 року.
23. European Commission. *INFORM Country Risk Profile: Ukraine*.
24. Дніпропетровська, Донецька, Запорізька, Луганська, Миколаївська, Сумська, Харківська, Херсонська, Чернігівська.
25. Рамкові принципи спільного міжсекторального аналізу, вересень 2023 року; середній рівень гостроти потреб в цих районах становить 4,77 у сфері захисту, 4,77 у секторі житла та непродовольчих товарів і 4,38 у сфері ВСГ.
26. REACH. *Міжсекторальна оцінка потреб*, липень 2023 року; найбільша частка домогосподарств повідомила про наявність надзвичайних потреб принаймні в одному секторі, попередні дані свідчать про те, що потреби також найбільші в районах поза контролем Уряду України (МСОП 2023).
27. REACH, Multi-Sector Needs Assessment, July 2023.
28. Там само.
29. REACH. *Humanitarian Situation Monitoring. Overview of humanitarian needs in areas beyond the control of the Government of Ukraine*, July 2023.
30. MOM-DTM. *Загальне опитування населення*, Раунд 13, червень 2023 року.
31. REACH, Multi-Sector Needs Assessment, July 2023.
32. MOM-DTM. *Загальне опитування населення*, Раунд 13, червень 2023 року.
33. REACH, Multi-Sector Needs Assessment, July 2023.
34. UNHCR. *Lives on hold: Intentions and Perspectives of Refugees and IDPs from Ukraine #4*, July 2023
35. Регіональна робоча група з гендерних питань. Робимо невидиме видимим: доказовий аналіз гендерного аспекту в регіональних заходах реагування на війну в Україні, жовтень 2022 року,
36. UK Department for International Development. *Guidance on strengthening disability inclusion in Humanitarian Response Plans*, 29 April 2019.
37. MOM-DTM. *Загальне опитування населення*, Раунд 13, 3 червня 2023 року.
38. ПОСИЛАННЯ НА ПІДСУМКОВИЙ ДОКУМЕНТ КРУГЛОГО СТОЛУ КОМАНДИ ООН В КРАЇНІ ПІСЛЯ ПУБЛІКАЦІЇ
39. UNHCR, ILGA Europe, Protection Cluster. *Protection of LGBTIQ+ people in the context of the response in Ukraine*, 17 May 2022.
40. UNAIDS. *Sit Rep: UNAIDS Response to the crisis in Ukraine*, February 2023
41. CARE. *Оперативний гендерний аналіз ситуації в Україні*, жовтень 2023 року.
42. Водночас розширення доступу до отримання засобів до існування може виявитися неефективним розв'язанням проблеми недостатніх доходів для більш високої, ніж у середньому, частки літніх жінок післяпенсійного віку в Україні, групи, яка стикається з подвійним тягарем зменшених пенсійних доходів і більших медичних витрат.
43. REACH. *2022 MSNA Gender Focus Snapshot*, February 2023.
44. REACH. *Calibration Assessment*, May 2023.
45. REACH. *2022 MSNA Gender Focus Snapshot*, February 2023.
46. Там само.
47. Там само.
48. Наприклад, див.: EDF. *Rights of persons with disabilities during the war in Ukraine*, February 2023; International Disability Alliance. *'Through this conflict in Ukraine, what happens to persons with disabilities?'*
49. Ліга сильних. *Моніторинг доступності модульних містечок для людей з інвалідністю* січень 2023 року; IFES and Fight for Right, *'Evacuation of People with Disabilities'*, 2022
50. CBM Global, NAPD, EDF. *Disability Inclusion Cash Feasibility Assessment*, червень 2022 року.
51. UNICEF. *Ukraine war response: Children with disabilities*, 10 June 2022.
52. EDF. *Rights of persons with disabilities during the war in Ukraine*, 24 February 2023.
53. CARE. *Оперативний гендерний аналіз ситуації в Україні*, жовтень 2023 року.
54. Там само.
55. FFR, IRS. *Invisible victims of war: people in places of deprivation of liberty*, 2023.
56. REACH, Multi-Sector Needs Assessment, July 2023.
57. CDAC. *The state of communication, community engagement and accountability across the Ukraine response*, June 2023.
58. REACH, Multi-Sector Needs Assessment, July 2023, GTS. *'Keep in touch with the people': Perceptions of aid in Ukraine's changing context*, July 2023.
59. REACH, Multi-Sector Needs Assessment, July 2023.
60. HelpAge, IS. *'I've lost the life I knew': Older people's experiences of the Ukraine war and their inclusion in the humanitarian response*, 2023.
61. GTS. *'Keep in touch with the people.' Perceptions of aid in Ukraine's changing context*, July 2023.
62. HelpAge, IS. *'I've lost the life I knew': Older people's experiences of the Ukraine war and their inclusion in the humanitarian response*, 2023.
63. GTS. *'Keep in touch with the people.' Perceptions of aid in Ukraine's changing context*, July 2023
64. REACH, Multi-Sector Needs Assessment, July 2023.
65. GTS. *Cash is king – if you can get it. Mapping the user journeys of cash recipients in Ukraine*, July 2023.
66. GTS. *'Keep in touch with the people.' Perceptions of aid in Ukraine's changing context*, July 2023.
67. REACH, Multi-Sector Needs Assessment, July 2023.
68. GTS. *Cash is king – if you can get it. Mapping the user journeys of cash recipients in Ukraine*, July 2023.

69. GTS. 'Keep in touch with the people.' Perceptions of aid in Ukraine's changing context, July 2023.
70. CMC, DEC. Real-Time Response Review of Ukraine Humanitarian Appeal 2022 for Disasters Emergency Committee (DEC), 7 February 2023.
71. MOM- DTM. Загальне опитування населення, Раунд 14, 3–25 вересня 2023 року.
72. Там само.
73. Там само.
74. Робоча група з надання грошової допомоги по Україні, Система визначення одержувачів багатотільової грошової допомоги, травень 2023 року.
75. REACH. Україна: Спільна ініціатива з моніторингу ринку (CIMP), Раунд 16, липень 2023 року.
76. Національний банк України, серпень 2023 року.
77. REACH. Україна: Спільна ініціатива з моніторингу ринку (CIMP), Раунд 16, липень 2023 року
78. Там само.
79. Робоча група з надання грошової допомоги по Україні. Керівництво з надання багатотільової грошової допомоги у надзвичайних ситуаціях, серпень 2023 року.
80. Робоча група з надання грошової допомоги по Україні. Система визначення одержувачів багатотільової грошової допомоги, травень 2023 року.
81. OCHA, New Way of Working, 2017 рік.
82. FSL Cluster. Inputs for the PiN review workshop, 22 September 2023.
83. WFP. Ukraine PDM Outcome report In-kind (GFD), August 2023.
84. WFP. Market Functionality Index Quarterly Report, March-May 2023.
85. WFP. Ukraine PDM Outcome report MPCA, August 2023.
86. JERU. Ukraine Economic Recovery Context Analysis and Strategy Design, April-May 2023.
87. KSE Institute. Science economic analysis of agricultural enterprises in the post BSGI context, September 2023.
88. FAO. Update on the Kakhovka dam collapse, July 2023.
89. "Катастрофічні витрати на охорону здоров'я" виникають, коли сума, яку виплачує домогосподарство, перевищує заздалегідь визначену частку його можливостей оплачувати медичне обслуговування. Це витрати в розмірі 10 % або більше від бюджету домогосподарства на медичні потреби (ВООЗ).
90. Розробка програм для дітей на рівні громади спрямована на зменшення вразливості та ризиків для дітей шляхом створення захисного середовища на рівні сім'ї та громади. Це передбачає активну взаємодію з громадами і діяльність самих громад у сфері захисту дітей з метою посилення захисних практик та заохочення соціальних та поведінкових змін для боротьби з негативними чи шкідливими звичаями.
91. Протимінна діяльність в Україні здійснюється за п'ятьма основними напрямками, визначеними Законом України "Про протимінну діяльність в Україні", які координуються Національним органом з питань протимінної діяльності, а саме: 1) інформування про небезпеки від вибухонебезпечних предметів та навчання з попередження ризикам, пов'язаним із вибухонебезпечними предметами; 2) розмінування (гуманітарне розмінування); 3) надання допомоги постраждалим особам та здійснення заходів щодо їх реабілітації; 4) знищення надлишкових боєприпасів, боєприпасів непридатних для подальшого використання та зберігання, а також боєприпасів, що підлягають знищенню відповідно до міжнародних зобов'язань; 5) агітаційно-просвітницька робота щодо незастосування протипіхотних мін.

ПЛАН ГУМАНІТАРНИХ
ПОТРЕБ І РЕАГУВАННЯ
УКРАЇНА

Оновлено: 10 січня 2024 р.